

Pla especial de protecció i millora de l'Espai Natural de les Guillerics-Savassona

Aprovació definitiva   **Text refós**

**Espai Natural de les
Guillerics-Savassona**
Xarxa de Parcs Naturals

Diputació de Barcelona
Ajuntament de Folgueroles
Ajuntament de Sant Julià de Vilatorrada
Ajuntament de Tavèrnoles
Ajuntament de Vilanova de Sau

EI MEDI FÍSIC

<i>Plànols de síntesi:</i>	<i>I-02 (base cartogràfica)</i> <i>I-09(planejament vigent)</i>
<i>Altres plànols d'informació bàsica:</i>	<i>I-03</i>
<i>Altres plànols d'informació complementària:</i>	<i>i-01 a i-04</i>

1 - MARC TERRITORIAL

L'Espai Natural de les Guilleries-Savassona engloba part dels municipis de Folgueroles, Sant Julià de Vilatorça, Tavèrnoles i Vilanova de Sau, els quals es troben a la part oriental de la comarca d'Osona, a la província de Barcelona. Els quatre municipis de l'estudi s'inclouen a la Zona de muntanya Montseny-Guilleries-Lluçanès. Aquests limiten al nord amb Tavertet i Les Masies de Rodà, a l'oest amb Gurb, Vic, Calldetenes i Santa Eugènia de Berga, al sud amb Taradell, Sant Sadurn d'Osormort, Viladrau i Espinelves i a l'est amb Sant Hilari Sacalm i Rupit i Pruit. Tots ells, exceptuant Sant Hilari Sacalm (La Selva), pertanyen a Osona, tot i que tant Viladrau com Espinelves es troben dins la província gironina. *(veure plànol I-01 de Situació).*

En total, l'àrea dels quatre municipis és de 10 428.31 ha, que distribuïdes per municipis:

Tavèrnoles	1872.8 ha
Sant Julià de Vilatorça	1660.6 ha
Folgueroles	1048.0 ha
Vilanova de Sau	5843.1 ha

Els nuclis urbans corresponents als quatre termes se situen a una alçada d'entre 500 i 600 m. Concretament, Folgueroles a 552 m, Sant Julià de Vilatorça a 600 m, Tavèrnoles a 537 m, i Vilanova de Sau a 558 m.

Dins l'àrea gestionada pel Consorci de les Guilleries-Savassona, d'unes 8300 ha, s'hi troben part de tres espais naturals inclosos al Pla d'Espais d'Interès Natural (en endavant, PEIN): Collsacabra, Guilleries i Savassona, que representen 4230 ha. *(veure plànol I-09 de Planejament vigent).*

En termes físics, l'àmbit del Consorci limita al nord amb els cingles de Tavertet–Collsacabra-, a ponent amb la Plana de Vic, al sud amb el massís del Montseny i a l'oest amb el mateix massís de les Guilleries, en la seva vessant gironina. L'Espai Natural comprèn part del massís de les Guilleries, les muntanyes de Savassona i la part sud de la serra de Collsacabra. Les Guilleries queda inclosa a Vilanova de Sau, sota el riu Ter. Per la part nord del riu Ter, també al municipi de Vilanova de Sau, sobresurt el Collsacabra. Savassona s'estén, en direcció N-S, pels municipis de St. Julià de Vilatorça, Folgueroles, Tavèrnoles i Vilanova de Sau.

Les Guilleries i Collsacabra constitueixen el cordó de muntanyes que uneix la doble serralada litoral amb la regió prepirinenca. Aquestes serres confinen, a llevant, amb les terres planes de les fosses olotina, selvatana i empordanesa, i a ponent, amb la clotada de la plana de Vic. Els tres massissos Montseny, Guilleries i Collsacabra, alineats de SE-NW, constitueixen, amb els seus cims enlairats per damunt dels 1000 m (al Montseny, les Agudes i el Turó de l'Home a 1704 m; a les Guilleries, Sant Miquel de Solterra a 1200 m; a Collsacabra, Cabrera a 1311 m; Puigsacalm, a 1315 m), la barrera muntanyosa que

detura els vents humits llevantins i crea el màxim pluviomètric subpirinenc, evidenciat per la atapeïda densitat forestal.

Des del punt de vista geològic, les Guilleries forma part de la Serralada Pre-litoral, com una extensió del Montseny, i fa de nexa de connexió amb la Serralada Transversal, més concretament, amb l'altiplà del Collsacabra. L'espai de Savassona té forma allargada i se situa a l'extrem més oriental de la Depressió Central. És una zona de transició entre el sistema Transversal, representat pel Collsacabra, i les serres prelitorals, representades per les Guilleries.

2- GEOLOGIA

2.1. Geomorfologia

El massís de les Guilleries forma part de l'extrem septentrional de la Serralada Pre-Litoral Catalana i se situa tot separant la Depressió Central de la Plana Selvatana.

Les Guilleries és un massís de formes arrodonides amb molts turons, sense cap cim que sobresurti, carenes i fondalades, sovint força tancades. Segons l'estudi dels diferents models digitals, la major part del territori es troba entre 800 i 1000 m d'alçada i els pendents d'entre el 30 i el 50% són els que més hi abunden. Dins l'àmbit del Consorci, el cim més alt és el del Faig Verd, a la part més oriental de Vilanova de Sau, amb una alçada de 1187.4 m.

A l'altra banda de la vall de Vilanova de Sau, una plana força àmplia, el terreny és totalment diferent. Savassona s'alça amb unes escarpades cingleres al llarg de tota la vessant est i nord. El descens d'aquests cingles per l'oest, cap a la Plana de Vic, és més suau i no tan accidentat com en la zona anteriorment descrita. Els Munts és el cim més enlairat d'aquesta serra amb 862.3 m d'altitud.

Al nord del Pantà de Sau, topem amb les parets dels cingles de Tavertet, que formen part de la Serra de Collsacabra. Aquesta unitat queda definida per un conjunt acinglerat que culmina amb un extens altiplà amb altures mitjanes que oscil·len entre 900 i 1000 m. Pel sector oest i sud-oest entra en contacte de forma suau amb la Plana de Vic, mentre que pel nord resta tallat per l'abrupte escarpament de la falla de la vall d'Hostoles, i per l'est, per una immensa cinglera que el separa de les Guilleries. L'àrea de Collsacabra que engloba l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona s'estén des de la riba nord del riu Ter fins a la vora sud i sud-est de la plataforma dels cingles de Tavertet, salvant un desnivell, en algunes ocasions, de més de 400 m.

(veure plànols i-01 d'Hipsometria i i-02 de Pendants)

2.2. Litologia

Les Guilleries són la continuació del massís paleozoic del Montseny, mentre que l'altiplà de Collsacabra i les muntanyes de Savassona formen la seva cobertura sedimentària com a prolongació de les capes eocèniques que ocupen bona part de les vores de la depressió central catalana. *(veure plànol i-03 de Litologia)*

El **massís paleozoic de les Guilleries** és constituït per pissarres metamòrfiques i granit. El clima càlid i humit altera ràpidament el granit i forma un bon gruix de terres saulonènques, oferint per aquesta causa, un modelat de formes madures, caracteritzat

per les carenes suaus i arrodonides, lleument ondulades, i valls amples replenes del lehm granític¹. Les pissarres metamòrfiques, més dures, ofereixen ordinàriament formes més enèrgiques (Montseny), o bé són les que conserven, a causa de la seva resistència, les antigues formes d'erosió.

De les roques ígnees que trobem a les Guilleries cal destacar dos tipus, les roques plutòniques i roques hipobissals. Les roques plutòniques formen part de l'stock granític de les Guilleries, on al mateix temps s'ha diferenciat dues fàcies granítiques: granit biotític i leucogranit de gra gruixut. El granit biotític apareix al Montseny i a la part Sud de les Guilleries, amb un tamany de gra de mig a gruixut. En general, i tot i que el grau d'alteració és gran, aquest granit es presenta en masses irregulars de tons grisos, degut fonamentalment a la presència de biotita, també és observable l'existència de nòduls i discs d'aprites. Els components fonamentals són el quars, les plagiòclasis i el feldspat potàssic.

El leucogranit de gra gruixut ocupa la part Nord de les Guilleries, es tracta d'un granit de color rosa, de gra mig a gruixut, amb disjunció bolar i fàcilment alterable. Els minerals essencials són el quars, plagiòclasis i ortosa.

Dins de la massa granítica apareix un gran nombre de discs² i filons³. En conjunt, podem trobar:

- Diorites. Són poc freqüents, de petites dimensions i es localitzen preferentment a la Riera Major. Es tracta de roques obscures, generalment alterades, sent els seus contactes molt nets amb la roca encaixant. Els minerals principals són plagiòclasis, biotita i clorita.
- Pòrfirs de composició granodiorítica. Són bastant abundants a tot el massís de les Guilleries. Els components principals són el quars, plagiòclasis, biotita i feldspat potàssic, tot i que per alteració passen a sericita i clorita.
- Pòrfirs de composició monzonítica a monzosienítica. Són poc freqüents a l'àmbit estudiat.
- Granòfirs, felsòfirs i microgranits. Estan profundament representats a l'àmbit. Les seves dimensions són molt variades, trobant discs de variis quilometres de longitud. Els granòfirs i felsòfirs són poc abundants, en canvi els microgranits són els discs més abundants d'aquest grup. La composició mineralògica dels microgranits és de quars, plagiòclasis (albita-oligoclasis), feldspat potàssic, sericita, esfena, moscovita i pirita.
- Aplites i pegmatites en general. Per les seves característiques macroscòpiques i microscòpiques, són molt semblants als leucogranits de gra fi. Els minerals principals són quars, feldspat potàssic i plagiòclasis.
- Leucogranit de gra fi. Sobretot el trobem al voltant del Sot de Cabrerola, al límit del municipi de Vilanova de Sau. Es presenta en discs d'espessor variable i, generalment, potència considerable. La composició mineralògica correspon a la d'un leucogranit amb quars, feldspat potàssic i plagiòclasis com minerals principals.

---

¹ Dipòsit de llim, resultant de la descalcificació d'un dipòsit de partícules per acció de l'aigua de filtració

² El dic és un cos de superfície plana de roques ígnies que talla l'estratificació de la roca encaixant.

³ Com a filó entenem una massa comparativament estreta i no interrompuda d'un mineral que omple una antiga esquerda d'una roca o terreny.

L'única representació del paleozoic la trobem a l'extrem nordoriental de la zona del Pla Especial i per sota dels materials paleògens, està formada per un conjunt de pissarres versicolors, esquistos arenosos i, ocasionalment, nivells més grullers afectats per metamorfisme de contacte producte dels granits circumdants. Del conjunt aflorant, predominantment pissarrós, destaquen dèbils passades més grolleres d'origen volcànic, les tobés.

La cobertura a de la **unitat geològica Collsacabra - Savassona és exclusivament eocènica** de nivell inferior i mitjà. L'Eocè inferior, inclinat suaument cap a l'oest i visible a la vall de Sau, està constituït per conglomerats, gresos i argiles fines rogenques, que en alguns indrets contenen *Bulimus gerundensis*, gasteròpode característic d'aquest estatge. L'Eocè mitjà comença per gresos o conglomerats calcaris, que ràpidament passen a calcàries compactes riques amb *Nummulites atacius* i *N. perforatus*, característics de l'Eocè mitjà de nivell inferior (Lutecià). Aquest estatge corona la plataforma superior d'aquesta unitat i abunda als cingles del Far, de Sant Joan de Fàbregues i de Tavertet. Damunt d'aquest nivell calcari apareix un nivell margós corresponent a l'Eocè mitjà superior (Biarritzia) que encara es conserva àmpliament a la Plana de Vic i més puntualment a les muntanyes de Savassona.

Les diferents unitats litoestatigràfiques que s'hi troben representades són:

- Lutites, arenos i conglomerats vermells (Formació Mediona). Aquesta formació la trobem en una franja amb orientació NE-SO, limitant amb les roques ígnees de les Guilleries. Està constituïda predominantment per materials lutítics (generalment il·lita i ocasionalment caolinita), amb intercalacions carbonatades abundants localment, i trams arenosos i lutítics-arenosos i encara conglomeràtiques amb representació i importància unitària variable segons les àrees i localitats considerades.
- Arenes i conglomerats vermells (Formació Vilanova de Sau). Aquesta formació, igual que les formacions de Mediona i Romagats, la trobem en una franja NE-SO, paral·lela a la formació de Mediona pel seu costat oest i més ampla. Correspon a un conjunt de materials detrítics vermells amb una potència⁴ bastant constant (uns 260-270 m), i que aflora des de les immediacions de Sant Feliu de Codines (Barcelona) fins a prop d'Amer (Girona). Els còdols provenen de les roques adjacents de la Serralada Prelitoral (materials paleozoics, roques metamòrfiques i granodiorites).
- Conglomerats i arenos vermelles (Formació Romagats). En una franja NE-SO, igual que les formacions de Mediona i Vilanova de Sau. Es tracta d'una formació predominantment de conglomerats amb algunes sorres i lutites, aquest conglomerat té característiques semblants a les de la formació Vilanova de Sau.
- Calcàries arenoses (Formació Tavertet). A l'àmbit d'estudi les trobem al voltant del Pantà de Sau. Constitueix el nivell carbonatat de color gris que corona el penya-segat dels cingles de Tavertet. Aquesta formació en el tram de la zona d'estudi és caracteritzat per calcàries nummulítiques, com a prova del seu passat marí.
- Margues blaves i arenos (Formació Coll de Malla). Aquesta formació té una forma molt irregular seguint la franja NE-SO. És freqüent torbar canals de conglomerats amb còdols quarscítics i amb petits nivells carbonatats amb fauna d'*Alveolina* i trams de lutites laminades i arenos. Cap el Sud, el conjunt és molt més detrític, no reconeixent-se les fàcies margoses típiques d'aquesta formació, que són substituïdes gradualment, al sector de Sant Julià de Vilatorrada, per un conjunt heterogeni de nivells detrítics amb

---

⁴ La potència es correspon amb el gruix d'un estrat.

abundant fauna (decàpodes, equínids, etc.), nivells detrítics amb restes vegetals abundants i nivells margosos escassos.

- Arenes, microconglomerats i margues amb glauconita (Formació de Folgueroles). Formació que apareix en una franja de desigual espessor des del Nord del Pantà de Sau fins al Sud. El nom deriva dels nivells arenosos consistents que afloren al voltant de Folgueroles, on són aprofitats com pedra noble de construcció. Se li ha atribuït a dita formació tot un complex arenós, des d'arenes de gra gruixut a limolites, alternances arenoses i fins i tot restes escasses de fauna.

Per la part Oest, al voltant dels nuclis de Tavèrnoles, Folgueroles i Sant Julià de Vilatorça, s'entra en contacte amb el que es considera la **Plana de Vic**. És una conca d'erosió fluvial, **formacions quaternàries**, principalment constituïda per materials al·luvials i col·luvials que són dipòsits mixtes formats per l'acció conjunta de petits cursos d'aigua amb aportacions laterals de les vessants. Litològicament estan constituïts per arenes i argiles formades a partir de processos edàfics, afavorits per la fàcil erosió dels materials eocens del substrat.

Les unitats més representatives que es distingeixen són:

- Al·luvial-col·luvial. Es localitza en la zona de contacte amb l'anomenada Plana de Vic. Formen els sediments de fons de la Plana, són dipòsits mixtes formats per l'acció conjunta de petits cursos d'aigua (al·luvial) com aportacions de les vessants (col·luvial). Litològicament estan constituïts per arenes i argiles formades a partir de processos edàfics, afavorits per la fàcil erosió dels materials eocens del substrat.
- Eluvial-col·luvial. Aquests dipòsits es presenten quasi sempre sobre afloraments granítics o pròxims a aquests, aquí hi són en petites localitzacions i intercalades entre les formacions de Mediona, Vilanova de Sau i Romagats. Són dipòsits que s'han format per processos d'alteració pràcticament "in situ", combinats amb aportacions laterals de materials col·luvials. Litològicament estan formats per arenes amb còdols i argiles de tons obscurs amb matèria orgànica.
- Al·luvial. Alguns dipòsits de la Riera Major i petits rierols. Són dipòsits de graves, arenes i llims.

2.3. Hidrogeologia

La totalitat de la superfície pertany a la conca hidrogràfica del Ter. Segons les característiques litològiques es pot distingir el massís plutònic de les Guilleries, impermeable, i el Terciari-Quaternari de Collsacabra i Savassona, permeable en general.

Les àrees hidrogeològiques representen entitats estructurals, tant tectòniques com sedimentàries, amb una certa identitat en les seves característiques aquífères. En l'àmbit del Pla Especial s'identifiquen dues àrees ben diferenciades: l'oriental i l'occidental. A la meitat oriental trobem l'àrea paleozoica i granítica del Montseny-Guilleries, composta majoritàriament per aquífers en formacions granítiques i pel grup d'aquífers en dipòsits detrítics cambro-ordovicians i silurians. Aquests aquífers mixtos tenen una permeabilitat intergranular i/o per fissuració. La meitat occidental s'engloba dins l'àrea hidrogeològica paleògena de la Plana de Vic-Collsacabra, composta longitudinalment per aquífers en dipòsits detrítics paleògens, aquífers en calcàries paleògenes, i a la secció més propera a la Plana de Vic s'intercalen aquífers en gresos eocens i aquífers en margues i guixos

paleògens. Aquests aqüífers consolidats tenen una permeabilitat per fissuració i/o carstificació.

A Catalunya, les aigües subterrànies són molt importants en l'abastament d'aigua potable i en el subministrament a la indústria i l'agricultura, ja que constitueixen aproximadament el 35% del total dels recursos hídrics emprats. Al ser un medi especialment vulnerable als contaminants, tot i que presenten una elevada inèrcia als canvis de qualitat, i que la propagació dels fenòmens de contaminació és amortida, retardada i lenta, una vegada produïts els efectes sobre les aigües subterrànies aquests són difícilment reversibles. Aquest fet es pot veure agreujat per una explotació inadequada, cosa que es pot observar reflectida en el Decret 283/1998 de la Generalitat de Catalunya, seguint la Directiva 91/676 CEE, en el qual es designen les zones vulnerables en relació amb la contaminació de nitrats procedents de fonts agràries, on a l'àrea d'Osona, es mencionen l'aqüífer dels gresos de Folgueroles i l'aqüífer dels marges de Vic, entre altres, i que afecten a una gran part d'Osona.

2.4. Elements geològics singulars

Al terme de Vilanova de Sau, anant per la carretera N-141 de Vilanova de Sau a Folgueroles, aproximadament a 500 m del petit túnel, trobem uns magnífics cingles vermells, destacats pel seu interès geològic, botànic i per la fauna rupícola, on *el Salt de la Minyona* resulta especialment interessant.

Al sector de Savassona trobem afloracions del que en geologia s'anomena la Formació⁵ de *Gresos de Folgueroles*. El nom deriva dels nivells arenosos consistents i d'origen marí que afloren al voltant de Folgueroles. D'aquests gresos, el tipus groc-blavós ben estratificat ha estat aprofitat com a pedra noble de construcció.

Dins l'àmbit del Pla Especial el punt més alt, amb 1.187 m, pertany al Turó del Faig Verd, el qual es troba a la banda Est de les Guilleries.

Al Turó de Terrades, junt a la vora Sud de l'Embassament de Sau, trobem un karst de típica alimentació al·lòctona pluvial, on s'hi ha format *la Cova de les Grioterres*. Té un curs subterrani que circula 15 m per sota i apareix a la Font de les Goterres.

Entre altes parets de pedra vermella, i a causa del pas de la Riera de Tavèrnoles al llarg del Sot Fosc, s'ha format un engorjat d'aigua en el punt conegut com el Pont de les Bruixes anomenat *Gorg de Llitons*.

Al Pla de Sant Feliuet de Savassona trobem un seguit de blocs de gres aïllats, despresos del *Turó de Sant Feliuet*, com la *Pedra del Sacrifici*, la *Pedra del Dau* i diferents *Pedres Gravades*. Són blocs destacats enmig de conreus i de bosc, els quals donen testimoni dels efectes de l'activitat erosiva i al mateix temps de la presència humana des de la prehistòria, formant part del conjunt de jaciments arqueològics que trobem a la zona.

El Coll de Romagats, formació composta de ventall al·luvial proximal, canalets de gresos i conglomerats amalgaments amb passades de lutites vermelles, i *l'itinerari de Sau a Tavertet*, on es poden observar els granitoids carbonífers relacionats amb orogènia varisca o herciniana amb discs intrusius, estan inclosos en el Projecte d'inventari i catàleg de geòtops i geozones de Catalunya.

---

⁵ Unitat litoestratigràfica

L'erosió fluvial produïda a la vall del Ter ha format, al desplomar-se els blocs de calcària dura, els cingles, de quasi dos-cents metres d'alçada, de Taverter i Montorer.

Als Cingles dels Munts trobem la màxima elevació de l'Espai Natural de Savassona, concretament Els Munts amb aproximadament 860 metres. Continuant amb els Cingles dels Munts trobem els Cingles de Vilanova, on el seu punt més elevat és el Puig del Far. Els Munts juntament amb el Puig del Far i el Pla de Brugueres ofereixen vistes cap al Nord del Pantà de Sau i el Collsacabra i cap a l'Est de les Guilleries.

Per tal de visualitzar la localització geogràfica dels diferents elements geològics singulars cal consultar el plànol i-04 d'Elements geològics singulars.

3- CLIMATOLOGIA

Dins l'àrea gestionada pel Consorci s'hi observen tres tipus diferents de climes, els quals tenen una gran influència sobre el seu paisatge:

1. Un clima submediterrani continental que afecta a la part més propera a la Plana de Vic (a la vessant oest de Savassona).
2. Un clima mediterrani humit que domina la part baixa de les Guilleries.
3. Un clima temperat amb tendència atlàntica que es presenta a les contrades més elevades.

1. Tot i que ni la latitud ni l'altitud (entre 400 i 500 m) no siguin les pròpies d'un clima submediterrani continental, la Plana i els seus voltants poden enregistrar elevats nivells d'humitat i temperatures extremes a l'hivern. La temperatura mitjana anual és del voltant dels 12°, i la del mes més fred, d'uns 3°. Les mínimes, però, poden arribar als 10° sota zero. A l'estiu -força curt- la temperatura mitjana és aproximadament de 21°, encara que freqüentment s'arriba als 34°. Aquestes oscil·lacions tan importants de temperatura són degudes bàsicament a la inversió tèrmica.

Aquest fenomen meteorològic es produeix com a conseqüència de la morfologia que caracteritza aquesta depressió ausetana. La forma de cubeta que simula la Plana dificulta la circulació lliure de vents, donant lloc a un estancament de l'aire fred a les capes baixes que porta a una condensació del vapor d'aigua. Així és com es forma la boira baixa, anomenada popularment "la pubilla de la Plana". Amb menys freqüència, la part de l'Embassament de Sau i les cotes més baixes de la vall de Vilanova també es veuen afectades per aquest fenomen climàtic.

La mitjana anual de pluges se situa entre 650 i 700 mm. Els mesos més plujosos són maig i juny i els més secs, gener i febrer.

Per últim, és bastant indicatiu d'aquest tipus de clima el fet que, la humitat relativa mitjana anual de l'aire és del 67% i que hi ha més de 200 dies l'any amb rosada abundant. Aquesta humitat atmosfèrica, a part de les pluges, ha permès la persistència de la vegetació atlàntica a les zones altes i ombrívols.

2. El clima mediterrani humit afecta a la resta de l'Espai Natural des de la base de les seves muntanyes fins a 700-800 m d'altitud. Els hiverns solen ser relativament temperats i els estius sensiblement secs. No s'enregistren temperatures tan extremes

com a la Plana en època hivernal i la calor és més moderada als estius. La mitjana de pluges anual volta els 900-1000 mm, amb pics a la tardor i a la primavera. El juliol és el mes més sec de l'any.

3. Per sobre dels 800 m d'altitud, el clima temperat amb tendència atlàntica imposa unes condicions més dures, amb una pluviositat abundant i ben repartida durant tot l'any i amb hiverns molt més freds. Pel que fa a l'època estival, la sequedat és molt minsa.

4- HIDROLOGIA

La xarxa hidrològica constitueix, sens dubte, un element essencial del paisatge de l'Espai Natural de Guillerics-Savassona (veure plànol F03 de Xarxa hidrològica). L'extensa riquesa fluvial i la mateixa presència de l'embassament de Sau ressalten aquest fet.

El riu Ter és la unitat hidrogràfica vertebradora de l'Espai Natural de les Guillerics-Savassona. Neix a Ull de Ter a 2500 m d'altitud i es caracteritza pel gir en la seva trajectòria, on passa de lliscar en sentit N-S a O-E. Després de 208 Km de recorregut i de drenar una conca de 3010 Km², mor a la Platja de Pals.

4.1. L'embassament de Sau

Aprofitant el desnivell geogràfic que presenta el riu Ter en creuar les Guillerics s'hi van construir als anys 60 dos grans embassaments, el de Sau i el de Susqueda. D'aquests, només el pantà de Sau resta inclòs a l'àmbit gestionat pel Consorci de Guillerics-Savassona.

La superfície de la conca que nodreix d'aigua l'embassament de Sau és de 1.663 Km². D'aquesta superfície, uns 1.520 Km² corresponen a la conca del riu Ter i dels seus afluents i de la resta, 138 Km² corresponen a d'altres drenatges naturals dels vessants de l'embassament i 5 Km² pertanyen a la superfície inundada. La morfologia de l'embassament de Sau és allargada, la seva longitud màxima és de 18 Km i la amplada màxima és de 1.3 Km, presenta amples sinuositats que segueixen meandres de l'antiga ribera del riu. En el tram de capçalera, d'uns 13 km de longitud, el vas inundat té forma de "V" i no gaire fondària (menys de 30 m). Al darrers 4 km, a l'antic poble de Sant Romà de Sau, avui cobert per les aigües l'amplada augmenta, així com la profunditat (uns 60 m). Al final l'embassament s'estreny novament a l'últim quilòmetre, fins a la presa, on trobem la màxima fondària, teòrica, de 75 m.

Principals característiques morfomètriques de l'embassament de Sau pel període 1995-98.: A la primera columna s'inclouen les mitjanes dels valors històrics (1965-90).

	1965-90	1995	1996	1997	1998
Cota (m.n.s.m)	416.2	412.4	416	416.6	409.4
Superfície (Ha)	466	439.4	481.5	489.1	410
Volum (Hm ³)	117.0	110.3	123.3	125.9	95.3
Fondària mitjana (m)	25.12	25.1	25.6	25.8	23.25
Cabal entrat (Hm ³)	540.5	340.6	1009.1	558.4	204.8
Cabal sortit (Hm ³)	539.5	339.7	1007.1	536.1	269
Temps de residència (d)	79.3	118.3	44.8	84	170.4

Temperatura mitjana anual de l'aigua del embassament :

	1995	1996	1997	1998
Temperatura mitjana (°C)	13,34	11,14	11,37	10,48
Temperatura mínima (°C)	7,5	7,5	7,0	8,0
Temperatura màxima (°C)	19,0	15,0	15,0	13,5

4.2. Els cursos fluvials i torrencials

Guilleries

La hidrologia de l'àmbit de les Guilleries inclòs a l'Espai està vertebrada per la Riera Major. Procedent dels estreps del Montseny i concretament de Viladrau, on neix, la Riera Major travessa de Sud a Nord els termes de Sant Sadurní d'Osormort i Vilanova de Sau i va a desembocar naturalment a la cua del Pantà de Susqueda.

En el marc de l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona, la Riera Major, amb els seus 127 km² de conca, constitueix l'eix fluvial més potent després del riu Ter. A la Riera Major es poden diferenciar dos trams fruit de la instal·lació, l'any 1967, d'una presa a 200 m aigües avall del Pont de Malafogassa, que desvia el cabal de la riera fins a la desembocadura del Torrent de Moran a la riba sud de l'embassament de Sau. La Riera, en el seu últim tram, des de la presa fins a desembocar al riu Ter (2,5 km de longitud), ha vist disminuir considerablement el seu cabal, fent perillar en la conservació de la seva riquesa piscícola i ecològica.

La Riera Major forma dins del terme de Vilanova de Sau el que podríem denominar una mini-conca hidrològica formada per la mateixa Riera Major i els seus afluents. Dels quals, els més importants són:

- el Torrent de sa Codina, que neix al Sot de la Font Freda i desemboca al tram final de la Riera Major.
- la Riera de Can Faire, que neix al Pla de la Creu de Dalt i desemboca a la Riera Major a la alçada de Crivillers (Sant Sadurní d'Osormort).
- el Torrent de la Font de Martí, que neix a la Baga de Can Puig i desemboca a la Riera Major a l'alçada de la Font d'en Martí.
- el Sot de Llerons, que neix al Puig Rodó, desemboca a l'alçada del Pont de Malafogassa.
- el Sot de la Vinyassa, que neix a Sant Andreu de Bancells i el Sot de Vimeners, que neix per sota de Sant Andreu de Bancells, s'uneixen per desembocar a l'alçada del Pont de Malafogassa.
- la Riera de Castanyadell, que neix a el Guiam i desemboca a la Riera Major a l'alçada del Pont de Malafogassa constitueix una important xarxa hidrològica, en la que destaca:
  - el Sot de les Basses, que neix a Sant Andreu de Bancells, i el Sot de Llardons, que neix al Pla d'en Pere, s'uneixen a l'alçada de Can Pere Joan i desembocuen a la Riera de Castanyadell davant del Riber.

- el Sot de Puig d'Ases, que neix al Collet de la Fusta i desemboca a la alçada de Panissers.
- la Riera de Torrents que neix al Camp del Faig i desemboca a la alçada de la Sala. Els seus principals afluents són:
  - el Torrent de Fogueres, que neix al Pla de la Font del Moro.
  - el Sot de la Mina, que neix per sobre de la Mina del Vilar, a prop del Pla de la Font del Moro.
  - el sot dels Alguols, que neix també al Pla de la Font del Moro.

A més de la Riera Major i els seus afluents, a Vilanova de Sau hi transcorren altres cursos fluvials:

- el Torrent de Moran, que neix a sota de Vilanova de Sau i desemboca a la riba sud de la presa de Sau i al qual s'afegeixen el Torrent de les Fagedes, el Torrent de Polleda, el Torrent del Puig de Moner i el Torrent de la Casica, que neixen al peu de la Cinglera de Vilanova.
- el Rec del Biaix que neix al bosc del Biaix i desemboca també a la riba sud de la presa de Sau

Collsacabra

A la zona del Collsacabra els corrents fluvials i els canvis de cota ràpids han creat salts d'aigua molt espectaculars, com el Salt de Tirabous, quan el Torrent del Noguer desemboca al goleró actualment inundat pel Pantà de Sau.

Els cursos fluvials més destacats dins l'àmbit del Pla Especial que neixen a la serra de Collsacabra són:

- la Riera de Balà que neix a prop del poble de Tavertet i desemboca a la riba Nord del Pantà de Sau. Pràcticament tot el recorregut el fa per fora del Consorci.
- la Riera de l'Aiguardent formada per la unió de la Riera de la Vinyeta i la Riera de Surroca i que desemboca a la riba nord de la cua del Pantà de Susqueda.
- el Riu Pregon que neix al Pla del Pendís (Rupit) i que desemboca a la riba Nord de la cua del Pantà de Susqueda.

Savassona

La xarxa hidrològica de Savassona té actualment un règim estacional, és a dir, només hi corre aigua en èpoques plujoses.

En el terme municipal de **Tavernoles** els principals cursos d'aigua són:

- el Torrent de Tavèrnoles, que neix al Turó de la Mina, travessa el terme de Tavèrnoles i desemboca a la cua del Pantà de Sau. A l'alçada del Forat del Vent, incorpora les aigües del Torrent de les Punxes, que neix al Pla de Mas Grau.
- el Torrent de l'Infern, que neix sota del Puig d'en Roca i desemboca a la cua del Pantà de Sau, s'uneix al Torrent dels Munts, que neix al Pla dels Munts, i que rep l'aportació del Torrent de Casadevall, el de Roviretes i el de l'Aguilar.
- el Torrent del Castell, que neix al Pla de les Punxes i desemboca en un dels meandres de la cua del Pantà de Sau.

En el terme municipal de **Folgueroles** s'hi troba:

- del Torrent de Raigat que travessa la vila de Folgueroles per desembocar al riu Gurri i que neix de la confluència del Torrent de Can Tramuntana, que neix al Coll de Portell, del Torrent de les Costes, que neix al Pla de Can Barretina i del Torrent d'Ausió, des de Puigdeu.

En el terme municipal de **Sant Julià de Vilatorrada** hi trobem com a més importants:

- la Riera de Sant Julià, que neix al Collet de l'Home Mort i sembla desembocar al Torrent de Sant Martí.
- el Torrent de Cànoves, que neix a la Cinglera de Romegats i desemboca a la riera de Sant Julià a la alçada del Perer.
- el Rec del Mas i el Torrent de Roca Farigola, que neixen al Coll del Vilar, travessen la part Sud del terme municipal i desemboquen al Torrent de Vilalleons.

4.3. Les Fonts

Si la diferent caracterització geològica de Guilleries i de Savassona és origen de diferenciació de les seves xarxes hidrològiques, també ho és respecte les fonts.

A la zona de Savassona, són ben poques les fonts que brollen tot l'any, la gran majoria ho fan només després de les pluges i d'altres són només un record. A la zona de Guilleries, existeixen un major nombre de fonts i sorgències amb un règim d'aigües permanent al llarg de l'any, tot i que, en els darrers anys, moltes fonts han passat a tenir un règim estacional, quedant-se sense brollar en èpoques seques.

Per a la identificació i localització geogràfica de les diferents fonts cal consultar el plànol I-03 de Xarxa hidrològica.

4.4. Les basses

La quantitat i varietat de basses que es distribueixen per l'àmbit del Pla Especial, i la rellevància dels ecosistemes que conformen mereix una atenció especial. Per aquesta raó s'ha elaborat l'inventari de basses, un estudi adjunt a la memòria d'informació. Dins de l'inventari es presenta la localització, classificació i descripció de les diferents basses, així com una proposta per a la gestió i ordenament dels usos que les afecten. En el propi inventari s'hi adjunta un mapa on es localitzen totes les basses, tot i que al plànol I-03 de Xarxa Hidrològica també es veuen representades.

EL MEDI NATURAL

<i>Plànols de síntesi:</i>	<i>I-02 (base cartogràfica) I-07 (àrees d'interès paisatgístic)</i>
<i>Altres plànols d'informació bàsica:</i>	<i>I-04 i I-05</i>
<i>Altres plànols d'informació complementària:</i>	<i>i-05 i i-06</i>

1- LA VEGETACIÓ I LA FLORA

L'àrea inclosa en aquest pla especial marca la ruptura amb la Plana d'Osona. El paisatge geològic a base dels contraforts en forma de cingleres ha permès la implantació d'una vegetació que, tot i no ser especialment excepcional, atorga a la zona una bellesa singular. Ens trobem davant d'una successió vegetal típica de la muntanya mediterrània que arrenca de la base amb la roureda submediterrània a causa de la inversió tèrmica i que a mesura que superem la plana continua amb l'alzinar el qual dona pas novament a la roureda, atès que les Guilleries rep la influència de la dorsal pluviomètrica. Finalment, a les parts obagues i en alguns indrets excepcionalment humits s'hi instal·len algunes freixenedes i fagedes. Cal destacar que els fons de vall amb torrents i cursos d'aigua permanents es cobreixen de boscos de galeria o forests de ribera, des de vernedes, omedes, salzaredes, etc.

L'explotació forestal constitueix un recurs econòmic important a l'àrea. La silvicultura ha suposat una important substitució d'espècies forestals, configurant així, un remarcable mosaic de boscos, des de castanyars fins a arbredes de coníferes variades.

1.1. Cobertes del sòl

Gairebé tres quartes parts del conjunt dels quatre municipis està cobert de bosc on el recobriment per capçades és major o igual al 20% i, del terreny restant, més de la meitat està ocupat per conreus. (veure plànol I-04 de Cobertes del sòl).

La distribució de l'àrea total de bosc entre els municipis és força desigual: més del 65% de la superfície arbrada es troba a Vilanova de Sau i Folgueroles només en té un 3%. D'altra banda, la superfície total de conreus sembla trobar-se més ben distribuïda, tant St. Julià com Tavèrnoles n'inclouen aproximadament una quarta part, Folgueroles destaca amb més d'una tercera part del total i Vilanova en posseeix un 15%.

Vilanova és un terme bàsicament forestal, on l'agricultura i juga un paper molt poc destacat. El bosc és més extens a Tavèrnoles que a St. Julià, però en ambdós casos ocupa més de la meitat de la superfície municipal. Un quart de les seves àrees totals són dedicades als conreus. Contràriament, a Folgueroles, dos terços de la seva terra està coberta per conreus i només un quart per boscos.

En resum, la coberta arbrada predomina de forma notable, bàsicament gràcies a l'aportació que en fa el municipi vilanoví, el qual té en total unes 5 100 ha de bosc que són gairebé el 90% de la seva superfície. El bosc segueix sent la coberta principal a St. Julià i a Tavèrnoles, tot i que la zona agrícola ja pren certa importància. És només a Folgueroles, l'extensió de la qual és la més petita dels quatre municipis, on l'agricultura ocupa més superfície que la zona arbrada.

	Folgueroles	St Julià de Vilatorrada	Tavèrnoles	Vilanova de Sau	TOTAL
Sup. arbrada	262 ha	917 ha	1288 ha	5103 ha	7570 ha
Sup. conreada	679 ha	419 ha	448 ha	263 ha	1808 ha

1.2. Formacions vegetals. Comunitats

La flora i vegetació de les Guilleries-Savassona ve condicionada essencialment per dos factors: el substrat edàfic i el clima. A la part de les Guilleries, els sòls són de naturalesa silícica, en canvi, a la de Savassona i Collsacabra, sota el domini de les cingleres, els sòls són majoritàriament de caràcter calcari. Aquesta dualitat és en sí una font de riquesa florística. L'altre factor diferenciador és el clima mediterrani humit a la base i temperat amb tendència atlàntica a les parts altes, un contrast important amb la inversió tèrmica que afecta a la plana de Vic. La intervenció secular humana ha modelat també un paisatge particular, definit pel contorn de conreus i erms entremig de les masses boscoses. Finalment, cal considerar la xarxa hidrogràfica que en l'àrea d'estudi ve marcada per la riera Major i els seus afluents així com per nombrosos torrents i rieres, no sempre permanents, que regulen la humitat i permeten el desenvolupament de boscos de ribera ben diferenciats.

La major riquesa florística es concentra, doncs, en els dos ambients ecològics típics: les codines i cingleres i les riberes i obagues humides. En aquest sentit, les Guilleries forma part d'aquest pont biogeogràfic que uneix el Pirineu amb la serralada Pre-litoral i que té en el Montseny-Montnegre un dels seus límits meridionals. La singularitat del relleu orogràfic del massís de les Guilleries ha facilitat la pervivència d'algunes espècies florístiques que altrament haurien desaparegut.

Les diverses comunitats forestals rarament es troben ben diferenciades. Habitualment s'observa una àmplia franja de barreja que les separa, on s'hi defineixen les característiques de les comunitats enllaçades.

L'alzinar s'estén des dels 500-600 m d'alçada fins a cotes properes als 1000 m. Entre 500 i 800m creix l'alzinar típic (*Quercetum ilicis galloprovinciale*). L'arbre que domina aquesta comunitat és l'alzina (*Quercus ilex*), el sotabosc que presenta és força atapeït i hi abunden espècies típicament mediterrànies com són l'arboç (*Arbutus unedo*), les estepes (*Cistus sp.*), els brucs (*Erica sp.*) i el boix (*Buxus sempervirens*). A les parts més altes, fins als 1000 m aproximadament, trobem l'alzinar muntanyenc (*Quercetum mediterraneo-montanum*), un bosc on continua dominant l'alzina, però, a diferència de l'anterior, al sotabosc es produeix una pèrdua d'espècies termòfiles mediterrànies, sobretot arbusts i lianes, i un enriquiment en plantes típiques de les rouredes submediterrànies. A nivell arbori, s'incorporen espècies de tendència més continental com el roure martinenc (*Quercus humilis*), moixera (*Sorbus aria*) o la blada (*Acer opalus*). En general, l'alzinar cobreix una part important del territori de l'espai natural tot i que en molts indrets és una peça d'un mosaic vegetal més complex en el qual s'hi barregen rodals de roures,

arbredes d'explotació (castanyedes, coníferes diverses, etc.) amb fons de vall i clapes de freixenedes, o tremoledes.

L'alzinar domina més enllà de la línia de carena dels cingles de Savassona i Vilanova que no rep cap influència de la inversió tèrmica de la plana vigatana. En canvi, els boscos de Tavèrnoles i Sant Julià de Vilatorrada, en els quals hi arriba la humitat de la plana domina la roureda o el bosc de pi roig que en resulta de degradar la roureda.

La surera (*Quercetum ilicis galloprovinciale suberetosum*) es localitza allà on predominen els substrats granítics o saulonosos, però en l'àrea de les Guilleries s'ha de considerar relictual. En tot cas, la sureda no es diferenciaria com a comunitat de l'alzinar amb marfull. Cal destacar el conjunt d'alzines sureres de Folgueroles, dins l'entorn urbà, com el més important de la Plana de Vic.

Les rouredes de roure martinenc (*Buxo-Quercetum pubescentis buxetosum*), boscos de transició dels ecosistemes forestals medioeuropeus cap als mediterranis, es localitzen a les parts més baixes (fins els 500-600 m) a la Plana i a la vall de Vilanova, a causa del fenomen de la inversió tèrmica, i reapareixen pel voltant dels 900 m, per sobre l'estatge de l'alzinar. El roure martinenc és l'espècie arbòria majoritària, encara que comparteix l'espai amb d'altres com la balda (*Acer opalus*), l'auró blanc (*Acer campestre*), l'auró negre (*Acer monspessulanus*), la moixera de pastor (*Sorbus torminalis*), el roure cerrioides (*Q. cerrioides*), sobretot en zones més seques; el roure de fulla gran (*Q. petraea*) i el llorer-cirerer de Portugal (*Prunus lusitanica*) es localitza de forma puntual en zones més elevades i humides. És en aquesta mena de boscos on es troba l'excepcional planta, el melampir *Melampyrum nemorosum ssp catalaunicum*. A la zona de la Plana, apareixen alguns rodals excepcionals de roure pèrol (*Q. robur*). Dins aquesta comunitat ja hi predominen més les plantes de caire europeu. L'estrat arbustiu disminueix una mica la seva presència en comparació amb l'alzinar, tot i que el seu desenvolupament relatiu aproxima el bosc als mediterranis. La pressió humana sobre la roureda ha afavorit el creixement del pi roig (*Pinus sylvestris*) que conserva essencialment el substrat arbustiu i herbaci de la roureda però una mica més empobrit en espècies. El paisatge és format, avui, per pinedes de pi roig amb rodals de roure i d'alzinar. L'estrat herbaci està ben desenvolupat, cosa que representa el punt de connexió eurosiberiana.

Més amunt dels 900 m, en zones obagues, hi trobem les fagedes acidòfiles (*Luzulo niveae-Fagetum*). La fageda és una formació boscosa ombrívola i humida, definida com a bosc centroeuropeu amb una espècie dominant, el faig (*Fagus sylvatica*) i caracteritzada per un sotabosc pobre en composició florística, a causa dels sòls àcids. Entre les espècies a destacar esmentem el marxívol verd (*Helleborus viridis*), l'herba fetgera (*Hepatica triloba*) o el buixol (*Anemone nemorosa*). En general, ocupen i es barregen amb les rouredes de roure martinenc i alterna amb les landes i prats d'afinitat atlàntica. En el marc de les Guilleries constitueixen bosquets relativament excepcionals.

Dins dels estatges de vegetació ja descrits hi trobem una forta substitució d'espècies arbòries originals del país per altres espècies interessants per a l'explotació de la seva fusta. Els boscos de substitució més importants de la zona són les pinedes i les perxades (plantacions d'arbres primis i espessos) de castanyer (*Castanea sativa*). El pi més estès és el pi roig (*Pinus sylvestris*) i a les àrees més assolellades i eixutes hi trobem pi pinyer (*Pinus pinea*) i algunes illes de pi blanc (*Pinus halepensis*). Els castanyers s'ubiquen a les obagues de les Guilleries, sobre els sòls silícics. Tanmateix, el desgavell de proves de caire silvícola que s'han anat fent al llarg dels anys, més algunes experiències amb continuïtat fa que en algunes propietats hom hi pugui observar barreges de coníferes exòtiques, com ara el pi insigne (*Pinus radiata*), la pícea (*Picea abies*), la *Pseudotsuga*

menziesii, *Cedrus atlantica* var. *glauca*, etc. L'ombra i l'acidesa que generen en el sòl fa que el sotabosc d'aquests rodals sigui essencialment format per la falguera reial (*Pteridium aquilinum*).

El bosc de pi roig es tracta d'un ambient de caràcter migeuropeu muntà, amb tendències submediterrànies, i es comporta com una forest de transició entre l'element purament centreuropeu i el més mediterrani. L'estrat arboreu és poc espès, amb un sotabosc pobre o molt divers depenent principalment del nivell de manteniment silvícola de la propietat.

La castanyeda és un biòtop caracteritzat per la manca d'un sotabosc propi i la monoespecificitat d'aquests cultius. Es troba a les Guilleries, formant mitjanques extensions distribuïdes de manera esparsa pel territori. En tot l'espai només es coneix un indret amb peus centenaris que són explotats pel seu fruit. Cal remarcar l'excepcionalitat d'aquests peus centenaris que es conserven a la Castanyeda de Fogueres (Vilanova de Sau).

Prop de torrents i rieres, la vegetació de ribera es representa mitjançant vernedes, freixenedes, gatelledes i en ocasions, avellanedes. Al voltant dels torrents que travessen zones urbanitzades o amb propietats forestals importants apareixen les plantacions de pollancre (*Populus nigra*), plàtans (*Platanus x hispanica*) i robínies (*Robinia pseudacacia*), les quals presenten sotabosc molt pobres. Són interessants les comunitats aquàtiques i de ribera de la Riera Major i els seus afluents, especialment la Riera de Castanyadell, així com el sector de Sant Andreu de Bancells, a la seva conca oriental pels seus paisatges feréstecs.

Cal destacar que els fondals de rierols i torrents que no han estat explotats silvícolament des de fa més de cinquanta anys hi trobem els típics boscos de galeria que mantenen la humitat i la frescor típica d'aquests ambients. El sotabosc d'aquests boscos no és especialment divers, tanmateix, hi destaquem algunes plantes de caire centreuropeu com *Eupatorium cannabinum*, *Lythrum salicaria*, *Ranunculus ficaria*, etc. La diversitat d'espècies arbòries que hom pot trobar en alguns torrents és força sorprenent. Destaquem així *Taxus baccata*, *Acer monspessulanum*, *Fraxinus excelsior* i *F. angustifolia*, *Ilex aquifolium*, *Evonymus europaeus*, *Tilia platyphyllos*, *Salix caprea*, *Populus tremula*, etc.

La presència de matollars en tot l'espai és molt minsa degut a la vocació especialment forestal de les Guilleries-Savassona. Aquests es troben relegats a les petites clarianes obertes en els alzinars o pinedes. En general hi abunden petits arbusts i herbes llenyoses com ara *Calluna vulgaris*, *Thymus vulgaris*, *Globularia vulgaris*, *Rosmarinus officinalis*, etc.

Finalment, cal destacar la flora rupícola que s'arrapa a les parets de les cingleres. Es tracta de plantes molt especialitzades. En general, per la seva inaccessibilitat es conserven força bé. Hi trobem alguns elements florístics destacables com ara *Saxifraga vayredana*, *Saxifraga granulata*, *Sempervivum tectorum*, *Sedum telephium*, *Ramonda myconi*, *Juniperus phoenicea*, etc.

1.3. Explotacions forestals

L'àrea que engloba el Consorci de les Guilleries-Savassona ha vingut força marcada per la masia com a unitat física i econòmica que conjuga el bosc i, en segon terme, la pastura amb els aprofitaments agrícoles i ramaders. Aquestes condicions ambientals i humanes hi han afavorit el manteniment de l'explotació forestal, que cobreix un ventall divers de grandàries, des de les petites explotacions fins a les mitjanques-grans.

Actualment, però, la davallada del sector primari està provocant l'abandonament de terres i explotacions, la qual cosa afecta negativament al manteniment dels boscos (neteja del sotabosc, control de plagues,...).

Tot i això, a l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona, l'aprofitament forestal segueix jugant un paper rellevant. Aquesta activitat es basa en les següents espècies:

- Castanyers: El seu règim d'explotació és de bosc baix regular, amb una densitat de 1200-1500 peus/ha, on cada 20 anys es produeix la tallada a mata-rasa. L'aprofitament és intensiu, amb un cicle curt de les seves tallades, cosa que permet una gran producció. El castanyer té dos fases en la tallada molt remarcades: la primera, realitzant-se als 8-10 anys de vida, després de la qual l'arbre rebrota pel voltant de la circumferència que ha produït. Posteriorment segueixen dues esclarissades, la primera realitzant-se als 3 o 4 anys després d'aquesta primera tallada, obtenint la base dels rodells i bastons. La segona aclarida o retany es realitza als 8-12 anys, obtenint com a resultat els bastons i rodells, tot i que en menor quantitat, utilitzant-se per la fabricació de caixes i emparrats d'hortalisses. La segona fase de la tallada és la de les perxes, als 18-20 anys. El diàmetre de l'arbre ja és suficient per aplicacions més productives: mobles, conglomerats, botes, etc.

No es tracta d'un arbre que permeti el sosteniment de l'economia forestal com ho és al sector de Viladrau i Sant Hilari de Sacalm.

Un altre factor a tenir en compte és l'amenaça de diferents plagues com la tinta i el xancre, que disminueixen la productivitat de les perxades.

- Coníferes: trobem una gran varietat d'espècies foranies, principalment avet douglas (*Pseudotsuga menziesii*) encara que també hi són presents cedres (*Cedrus atlantica*), làrixs (*Larix decidua*), pícees (*Picea abies*) i diverses espècies d'avets (*Abies*). Aquests arbres són molt productius i la seva fusta s'utilitza per fer pasta de paper, per mobles,... L'explotació d'aquests es tracta pel sistema de bosc alt regular, per aclarides selectives.

- Pins: la seva fusta no és molt apreciada i la major part de la producció actual té la indústria paperera com a destí final.

En el cas del pi pinyer es recullen els pinyons. El seu règim d'explotació és igual al de la resta de coníferes. Cada vegada més, es potencien altres espècies forestals com l'alzina, els roures o les coníferes d'elevada producció en detriment d'aquests.

- Alzines: La seva finalitat tradicional ha estat la del carbó, molt explotada durant el segle XIX i part del segle XX, però a partir dels anys 50 altres fonts d'energia deixen en segon terme el consum de la llenya d'alzina. Part de la fusta era utilitzada també per mànecs d'eines, raigs de rodes de carro, etc., desapareixent pel desús d'aquestes peces. S'explota, amb una producció baixa, fent tallades selectives sobre arbres de diàmetre màxim de 25 cm, disminuint la fracció de cabuda coberta fins el 70%.

- Faigs: L'explotació de la fageda és de bosc alt irregular, és a dir, en una mateixa unitat es deixen representades quatre classes d'edat. Així es produeix una protecció continuada del sòl i un impacte visual de la tallada gairebé imperceptible. El diàmetre òptim de tallada és de 50 cm. Es troba principalment a les Guilleries, com a restes de la vasta distribució que al Quaternari devia tenir el faig al llarg del Montseny i el Collsacabra. Ocupa una superfície molt petita, quedant com zones relictuals a l'extrem de llevant de l'espai. No té un paper preponderant per l'explotació forestal en aquesta zona. La seva utilització primordial consisteix en la fabricació del mobiliari.

- Caducifolis diversos (roures, cirerers, blades, moixeres,...): la seva fusta de qualitat s'empra per desenrotllar (per fer-ne làmines) o per ebenisteria. Es tracten com a bosc alt irregular, igual que en el cas anterior. El diàmetre de tallada òptim se situa entre 40 i 50 cm.

- Vegetació de ribera: es tracta de diferent manera, segons l'espècie. Per exemple, els pollancre s'exploten com a boscos regulars alts (diàmetre al voltant de 30 cm) per obtenir fusta o per desenrotllar, els verns com a boscos regulars baixos (diàmetre entre 20 i 30 cm) per fusta de torneria i els freixes com a boscos alts irregulars (diàmetre d'uns 40 cm) per obtenir fusta o per desenrotllar.

1.4. Distribució forestal

L'àrea del Consorci es caracteritza per tenir un grau de mixtura forestal força elevada. La distribució de les diferents espècies arbòries, independentment de la comunitat forestal que formen, pot donar una idea de la situació amb la que es troben.

L'estesa de pi roig és molt àmplia (es troben peus d'aquesta espècie en gairebé la meitat de l'àrea forestal sotmesa a estudi) i gairebé a tota la superfície que ocupa, es presenta com a espècie dominant. Aquesta espècie de pi cobreix quasi tota la serra de Savassona, la plana de Vilanova de Sau i una part de les Guilleries. La forma amb que es presenta a les Guilleries-Savassona, segurament, té relació amb el fet que aquesta espècie va ser introduïda pel seu aprofitament silvícola i, allà on va ser plantada, va desplaçar fortament les altres espècies autòctones que creixien a la zona. En moltes ocasions, aquestes espècies originals del país, segueixen estant presents allà on se situen les plantacions de pi roig, encara que amb una proporció menor (de forma secundària).

Més de dos terços de la superfície forestal està recoberta per l'alzina. Aquesta domina quasi tota la part nord del riu Ter, gran part de les solanes de les Guilleries i també a zones de Savassona properes a la Plana de Vic.. A diferència del pi roig, l'alzina només es presenta com a espècie primària o dominant a la meitat de la superfície que ocupa. Així, a més de les zones de dominància de l'alzina ja descrites, aquesta espècie s'escampa per gairebé tot el conjunt de Savassona i per gran part de les Guilleries oriental. Els únics llocs on no hi trobem el seu rastre és a la Plana de Vic, a la vall de Vilanova de Sau i als indrets més elevats del massís de les Guilleries.

Destaca molt poc el roure com a espècie dominant, i més aviat es localitza a la Plana (i proximitats) i a la vall de Vilanova. Si més no, sota el domini d'altres espècies arbòries, el roure s'exhibeix en gairebé la meitat del sòl forestal, ocupant una extensió fins i tot major que la del pi roig. Es troben roures a gran part de les muntanyes de Savassona, a una zona al nord de l'Embassament de Sau, a la vall de Vilanova, a la Plana i, puntualment a indrets més elevats de les Guilleries.

La distribució total del castanyer no sobrepassa el 10% de l'àrea arbrada. No obstant, cal destacar que a quasi tota la superfície on es troba n'és l'espècie dominant, Això s'explica perquè el castanyer és una espècie que s'explota silvícolament en forma de perxades. Aquestes plantacions es localitzen a les obagues de les Guilleries, on el sòl és silícic. El pi pinyer domina alguns indrets de Savassona i de la part de ponent de la vall de Vilanova de Sau, i tant el faig com les demás coníferes s'ubiquen al sud-est del límit del Consorci.

1.5. Elements florístics d'interès

Espècies protegides

L'actual legislació estatal i autonòmica sobre protecció de plantes es limita a les següents espècies que no poden ser objecte de comerç ni de destrucció: el teix (*Taxus baccata*) i el grèvol (*Ilex aquifolium*).

Per a la normativa del Pla d'Espais Naturals Protegits (PEIN) es garanteix la protecció de les següents espècies presents a l'àrea, el llorer-cirerer de Portugal (*Prunus lusitanica*), el melampir *Melampyrum nemorosum ssp catalaunicum*) i l'herba de Sant Segimón (*Saxifraga vayredana*). Per aquestes espècies i en el cas de l'àmbit de les Guilleries es declaren estrictament protegides i, per tant, es prohibeix la destrucció, desarrelament, collita, comercialització de les espècies i les seves llavors, així com la protecció del medi natural en que viu aquesta planta.

Respecte a les espècies florístiques esmentades en la Directiva Habitats i assumida pel govern espanyol no n'hi ha cap inclosa en els annexes. Per tant, s'assumeix que la flora d'aquest espai natural no té cap element de rellevància europea.

Arbres d'especial interès

El valor monumental, històric i científic de determinats exemplars d'espècies arbòries ha propiciat que s'incorporin els exemplars més rellevants a través d'una declaració específica per part de la Generalitat de Catalunya d'acord amb els diversos decrets i ordres legislatives.

Per arbre monumental s'entén qualsevol arbre que per les seves mides excepcionals dins de la seva espècie o per la seva edat, història o particularitat científica són mereixedors de mesures de protecció. Els arbres declarats monumentals es consideren protegits, fet que implica la prohibició de tallar-los, arrencar-los parcialment o total així com danyar-los per qualsevol mitjà. Així, mateix, per fer-los tractaments fitosanitaris per mantenir-lo amb bon estat precisa d'una autorització administrativa. La declaració pot ser proposada i correspon al Departament de Medi Ambient elaborar l'inventari dels arbres declarats monumentals ja siguin d'interès nacional, comarcal o local.

Consten com a arbres monumentals els arbres següents:

Alzina de Masgrau (Tavèrnoles) número d'identificació 24.43.01.

Sequoia de Tortadés (Vilanova de Sau) número d'identificació 24.50.02.

Faig de Collsabena (Vilanova de Sau) número d'identificació 24.50.01

Alzina de Bancells (Vilanova de Sau) número d'identificació 24.50.03

Més enllà d'aquests exemplars han estat identificats diversos arbres que per les seves mides podrien ser considerats com a monumentals i proposar-ne la seva declaració oficial. Tots ells es troben localitzats al plànol *i-05 d'Arbres d'interès*.

2- LA FAUNA

2.1. Els hàbitats

A l'Espai Guillerics-Savassona entren en contacte la regió mediterrània i la regió eurosiberiana o centreeuropea cosa que li confereix trets bioclimàtics excepcionals.

La descripció dels hàbitats faunístics realitzada en aquest capítol no es correspon plenament amb el mapa d'hàbitats degut a l'elevada freqüència de les mixtures entre espècies. És a dir, si bé en la descripció parlem de l'alzinar, en la cartografia l'alzina no es presenta com a bosc pur, sinó que sovint ve acompanyada de pi roig o roure.

Les espècies de la fauna que trobarem en una massa mixta (alzinar, roureda i pineda, per exemple) poden arribar a ser la suma de les espècies que trobaríem en un alzinar pur, en una roureda pura i en una pineda pura, segons el nivell de dominància de cada espècie forestal.

Atesa la complexitat de les espècies i famílies del poblament d'invertebrats aquesta memòria no aporta cap dada llevat d'advertir que els coleòpters *Molopidius spinicollis* i *Steropus ferreri* gaudeixen de la consideració d'estrictament protegides d'acord amb l'article 9 de la Llei 12/1985 d'espais naturals atès que han estat inclosos en l'annex sobre fauna invertebrada del PEIN.

a) Bosc de planifolis

L'alzinar típic (*Quercetum ilicis galloprovinciale*) es tracta d'un hàbitat d'interès comunitari. Els ocells nidificants més nombrosos a l'alzinar són el bruel (*Regulus ignicapillus*), la mallerenga blava (*Parus caeruleus*), la merla (*Turdus merula*), la mallerenga cuallarga (*Aegithalos caudatus*), el mosquiter pàl·lid (*Phylloscopus bonelli*), el cargolet (*Troglodytes troglodytes*) i el pit-roig (*Erithacus rubecula*). També són representats algunes espècies de tallarols: el de casquet (*Sylvia atricapilla*), el de garriga (*S. cantillans*) i el de cap-negre (*S. melanocephala*).

Els ocells forestals que nien als forats i a les esclertes dels arbres troben dificultats a l'alzinar, sigui el cas del raspinell (*Certhia brachydactyla*), les mallerengues (exceptuant la blava) i els picots, així com per les rapinyaires, ja que la mateixa frondositat i la poca alçada de l'arbre dificulta l'establiment de les mateixes. Només l'esparver (*Accipiter nisus*) i l'àguila marcenca (*Circaetus gallicus*), que fa el niu a les capçades de l'alzina, semblen criar-hi amb certa freqüència.

Els micromamífers destaquen per tenir un caràcter marcadament mediterrani, amb espècies com la rata cellarda (*Eliomys quercinus*), el ratolí de bosc, el ratolí mediterrani, els talpons (*Microtus spp.*), la rata negra i, en els alzinars més secs, la mussaranya nana (*Suncus etruscus*).

Dintre del grup dels carnívors destaca la presència de l'espècie ubiqüista per excel·lència en aquesta zona: la guineu (*Vulpes vulpes*) i la geneta o gat mesquer (*Genetta genetta*)

Una altra espècie característica d'aquest biòtop és el porc senglar (*Sus scrofa*).

Els boscos semicaducifolis (rouredes seques de roure martinenc) i l'alzinar muntanyenc constitueixen la comunitat de trànsit per excel·lència entre els ambients biogeogràfics

mediterrani i centroeuropeu. La seva presència a Guilleries-Savassona és abundant, constituint un dels biòtops més importants.

La diversitat és la que sol acompanyar a l'alzinar, si bé s'enriqueix per tot un seguit d'espècies presents a la roureda, com són el rossinyol (*Luscinia megarhynchos*), el raspinel (*Certhia brachydactyla*), les mallerengues i el pica-soques blau (*Sitta europaea*).

El cucut (*Cuculus canorus*), l'esparver (*Accipiter nisus*) i el gamarús (*Strix aluco*) també són presents en aquests tipus de bosc.

Els rèptils característics d'aquests ambients són el llangardaix verd (*Lacerta viridis*) i la serp d'Esculapi (*Elaphe longissima*).

És un hàbitat idoni per a la presència de micromamífers ja que reuneix les espècies de la muntanya mitja amb les mediterrànies. La presència de les espècies és afavorida per l'existència d'un sotabosc abundant i de marges o cúmuls de pedres. A més, és freqüent un sotabosc amb boix (*Buxus sempervirens*), de plantes de port baix, com *Hepatica nobilis* i d'altres espècies herbàcies que conformen microambients òptims per moltes espècies de micromamífers.

Diferents espècies característiques d'aquest bosc són l'eriçó comú (*Erinaceus europaeus*), el talpó roig (*Clethrionomys glareolus*), el talpó muntanyenc (*Microtus agrestis*), la musaranya menuda (*Sorex minutus*), la musaranya cuaquadrada (*S.araneus*), el ratolí de bosc (*Apodemus sylvaticus*), la rata cellarda (*Eliomys quercinus*) i el liró gris (*Glis glis*), espècie no massa freqüent ja que va ser capturada per aliment i com a flagell dels conreus fa uns anys i que encara no s'ha recuperat totalment.

També trobem, en menors densitats, el talp (*Talpa europaea*) amb poblacions esparses i de pocs individus i les musaranyes d'aigua (*Neomys fodiens*) i la musaranya mediterrània (*N.anomalus*), lligades a la presència d'aigua.

Els quiròpters estan representats principalment per rates pinyades del gènere *Nyctalus*, que són espècies principalment arborícoles.

La distribució dels mamífers superiors és molt semblant a la que ens trobem en l'alzinar, amb el porc senglar, la guineu i la geneta com principals habitants, així com la rara presència del gat salvatge (*Felis sylvestris*).

La sureda (*Quercetum ilicis galloprovinciale suberetosum*) destaca per un caràcter mediterrani més marcat que no pas l'alzinar. També és un hàbitat d'interès comunitari.

En primer lloc, s'hi troba un grup d'espècies forestals presents a gairebé tots els tipus de bosc europeu de terra baixa: el tudó (*Columba palumbus*), el pinsà (*Fringilla coelebs*), el tallarol de casquet (*Sylvia atricapilla*), el pit-roig (*Erythacus rubecula*), la merla (*Trudus merula*), el cargolet (*Troglodytes troglodytes*), la mallerenga carbonera (*Parus major*), la mallerenga blava (*Parus caeruleus*), la mallerenga cuallarga (*Aegithalos caudatus*), la griva (*Turdus viscivorus*) i el tord (*Turdus philomelos*), sent aquests dos últims menys abundants.

Mereix una menció especial el gaig (*Garrulus glandarius*) com a principal agent disseminador de les pesades llavors ja que té l'hàbit d'emportar-se les llavors i guardar-les en diferents punts.

També hi són presents espècies dels marges i dels boscos esclarissats, amb una àmplia representació dels fringíl·lids, així com la tórtora (*Streptopelia turtur*) i el papamosques gris (*Muscicapa striata*).

L'abundància d'espècies relacionades amb l'estrat arbustiu es manifesta amb la presència dels sílvids de distribució mediterrània.

Les espècies de petits mamífers més representatives d'aquests boscos són el ratolí de bosc, hàbitat òptim per aquesta espècie, la musaranya comuna i com espècie característica la musaranya nana (*Suncus etruscus*). La resta d'espècies de micromamífers estarà condicionada en funció de la humitat, densitat del sotabosc i orientació, d'aquesta manera les suredes amb una orientació més assolellada són sovint més pobres.

Els mamífers superiors que solen ser més freqüents són el porc senglar, la guineu, la geneta, que es troba bastant lligada a aquest hàbitat, sobretot com més desenvolupada sigui la cobertura vegetal.

b) Bosc de coníferes

El bosc de pi roig es tracta d'un ambient de caràcter migeuropeu muntà, amb tendències submediterrànies, forest de transició entre l'element purament centroeuropeu i el més mediterrani.

Els ocells nidificants més abundants són el pit-roig, el cargolet, el bruel, la merla, el tallarol de casquet, el mosquiter pàl·lid i el pinsà. Les mallerengues petita i emplomallada (*Parus ater* i *P. cristatus*) són dos dels ocells característics d'aquesta pineda, on assoleixen densitats prou apreciables, mentre que la mallerenga carbonera i la blava són espècies rares.

Altres ocells habituals a la pineda són el picot garser gros (*Dendrocopos major*) i el trencapinyes (*Loxia curvirostra*) que tenen en aquestes pinedes el límit latitudinal més baix.

Entre els rapinyaires, el més representatiu és l'astor (*Accipiter gentilis*), que té una preferència marcada sobre el pi per fer-hi el niu.

També són corrents els mussols banyuts (*Asio otus*) i còrvids.

Dels mamífers superiors cal destacar la presència de l'ubiquïsta guineu i el porc senglar, el gat mesquer o geneta i la rara presència del gat salvatge (*Felis sylvestris*), espècie típicament forestal.

c) Fagedes i castanyedes

La fageda (*Fagion sylvaticae*) es tracta d'un bosc centroeuropeu amb una espècie dominant, el faig (*Fagus sylvatica*), caracteritzat per un sotabosc pobre.

Els representants més característics de la fageda, amb densitats poblacionals baixes, però, són la mallerenga d'aigua (*Parus palustris*), l'aligot vesper (*Pernis apivorus*), el pinsà borroner (*Pyrrhula pyrrhula*), el picot garser gros (*Dendrocopos major*) i la becada (*Scolopax rusticola*), sent aquesta última abundant als llindars del bosc i a l'hivern.

Aquest ambient no és tant favorable a la presència dels petits mamífers com altres boscos caducifolis. Poden estar representats l'eríçó comú, la musaranya menuda i cuaquadrada, l'esquirol, la rata cellarda, el talpó muntanyenc i el talp.

La castanyeda es troba a les Guilleries en forma de plantacions monoespecífiques. És tradicional per aquestes explotacions forestals els cycles de tallada curta i aclarides cada 5 anys, implicant la supressió lenta dels peus productors de llavors i les estassades del sotabosc, fet que es reflexa en la poca diversitat faunística que es troba associada a aquests ambients.

d) Matollars

Els matollars són força escassos i puntuals en tot l'Espai Natural tan forestat. Per aquesta raó, aquest biòtop té un interès elevat degut a que enriqueix el nombre d'espècies presents amb elements clarament mediterranis, especialment els tallarols.

En aquests ambients són típics els ocells petits, el bitxac (*Saxicola torquata*), el passerell (*Carduelis cannabina*), sobretot a les brolles, mentres que a les boixedes destaquen altres com el pardal de bardissa (*Prunella modularis*), el botxí, l'escorxador, així com altres ocells de sotabosc, el rossinyol (*Luscinia megarhynchos*) i el cargolet (*Troglodytes troglodytes*).

e) Plantacions

Les plantacions de pollancre o plataners, pobres en sotabosc, amb arbres que presenten una escorça molt llisa, sense fissures o altres accidents a l'escorça que permetin l'establiment d'entomofauna, base alimentària per a moltes espècies d'aus, o el propi establiment de nius. Presenten doncs una baixa diversitat faunística. Altres espècies, en canvi, tenen preferència per la fusta tova d'aquests arbres, com el picot verd, nidificant en aquest biòtop.

Les espècies d'aus que no solen tenir un requeriment tròfic característic, cas de la garsa i els oriols (*Oriolus oriolus*), són també presents en aquests biòtops.

Tanmateix els ocells granívors o frugívors no tenen una representació important ja que la producció de llavors o fruits és mínima, ja sigui per la pobresa del sotabosc o pels propis arbres.

La mastofauna existent està majoritàriament representada per micromamífers, amb les espècies més generalistes, mentre que els mamífers superiors no mostren cap preferència per aquest tipus d'hàbitat.

Les plantacions de coníferes ocupen cada cop més extensió a l'àrea de les Guilleries, ja que la bona producció de les espècies forestals que s'exploten està condicionant en gran mesura la seva expansió.

L'edat de les noves plantacions de coníferes és un condicionant perquè són individus joves, que no ofereixen refugi ni subministren aliments.

En cas de plantacions de coníferes més madures, on el sotabosc és més ric en matolls i herbassars, trobem certes espècies de micromamífers, com la rata cellarda, que mostra preferència pels boscos de coníferes, el ratolí de bosc (*Apodemus sylvaticus*) i en menys freqüència la musaranya menuda (*Sorex minutus*).

f) Prats i conreus

Aquest biòtop es troba associat a les masies existents, representant actualment un percentatge molt baix de la superfície total de l'espai. La seva presència és més important a la zona de Vilanova de Sau i als trams més perifèrics de la plana de Vic inclosos dins l'espai.

En aquest biòtop hom troba ocells que realitzen totes les fases vitals al terra, com la guatlla i la perdiu roja, o bé aquells que només fan el niu en l'herbassar i les mates a la vora de conreus, com el trist (*Cisticola juncidis*), el bitxac (*Saxicola torquata*) i el cruixidell (*Miliaria calandra*).

Hom troba també altres espècies més comuns, la garsa (*Pica pica*), el pardal comú (*Passer domesticus*), els estornells (*Sturnus vulgaris*), la cuereta blanca (*Motacilla blanca*), les gralles (*Corvus monedula*) i els estornells negres (*Sturnus unicolor*).

A les terres de conreu, sobretot als cultius de farratge és freqüent la presència del talpó comú (*Microtus duodecimcostatus*).

De mamífers superiors presenten un paper preponderant el conill (*Oryctolagus cuniculus*) i el teixó.

Sovint associat al món agrari trobem els ambients ruderals, biòtops especialment emprats pels fringíl·lids degut a la riquesa de recursos tròfics.

Aquests ambients són molt favorables també per al conill, ja que el seu hàbitat predilecte són els herbassars naturals o conreats i zones ermes. No és estrany trobar el porc senglar i la guineu freqüentant la zona.

g) Cingleres

Conformen el biòtop més característic de l'àrea de les Guilleries-Savassona, sobretot al sector de Savassona, que juntament amb el Collsacabra presenten unes parets de fins 200 m d'altura, la majoria de les quals són calcàries.

La fauna més característica és l'ornitofauna rupícola, que no es caracteritza per ser molt diversa, sinó per les adaptacions a l'hàbitat, i les aus rapinyaires.

La major part dels ocells rupícoles i les rapinyaires que empren aquest biòtop utilitzen les cingleres solament com emplaçament per als nius. D'aquesta manera, esquerdes, forats, balmes i avencs ofereixen accidents idonis per albergar els nius.

Entre les espècies rupícoles trobem l'oreneta cuablanca (*Delichon urbica*), el roquerol (*Ptyonoprogne rupestris*), el falciot (*Apus apus*) i el ballester (*Apus melba*).

D'entre les rapinyaires destaca la presència del falcó peregrí (*Falco peregrinus*), el duc (*Bubo bubo*) i l'aufrany (*Neophron percnopterus*).

L'últim grup d'ocells el constitueixen les espècies que nidifiquen i s'alimenten a les cingleres, cas del pelaroque (*Tichodroma muraria*), que es troba principalment a les Guilleries, el cercavores (*Prunella collaris*) i la merla blava (*Monticola solitarius*). Aquesta última és l'única sedentària, però actualment és ben escassa.

h) Embassament de Sau

Els ocells aquàtics, especialment gavià argentat (*Larus argentatus*), corb marí gros (*Phalacrocorax carbo*), ànec coll-verd (*Anas platyrhynchos*) i bernat pescaire (*Ardea cinerea*) tenen, en aquest tipus d'embassaments, una zona aquàtica interior de destacable importància.

A l'embassament de Sau, fins fa relativament poc, hi arribava una càrrega contaminant molt important degut a que el Ter travessa al seu pas importants zones industrials, ramaderes i agrícoles. Aquesta càrrega contaminant provocà una reducció de la ictiofauna, quedant només representada per la Carpa. Actualment, la posada en marxa de les depuradores de la conca del Ter ha millorat la qualitat de les aigües i ja fa molts anys que no hi ha cap mortaldat de peixos.

L'avifauna present a l'embassament, a excepció de les tres espècies esmentades anteriorment, es caracteritza per ser de pas i accidental, ja que la majoria hivernen en zones d'aiguamolls i altres ambients palustres absents a la zona.

Entre els ocells nidificants hi ha a part de l'ànec coll-verd, la polla d'aigua (*Gallinula chloropus*), el gavià argentat (*Larus cachinnans*), que sol pondre els ous a les platges sorrenques de l'embassament, el blauet (*Alcedo atthis*), que nia als forats excavats als marges de terra i la cuereta blanca (*Motacilla alba*). Tots aquests nidificants són escassos o rars, amb excepció de la cuereta blanca.

Dels ocells de pas destaquen tres grups: el dels ardèids, grup en el que es troben el martinet blanc (*Egretta garzetta*), el bernat pescaire (*Ardea cinerea*) i el martinet de nit (*Nycticorax nycticorax*); el de les anàtides, grup que també es troba ben representat tenint com espècie més comuna, a part del collverd, el xarrasclet (*Anas querquedula*), típic durant l'emigració, el xarxet (*Anas crecca*) força comú, i altres espècies no pròpiament de la mateixa família però sí de característiques similars, com són la fotja (*Fulica atra*) i altres espècies accidentals. El tercer grup, les aus limícoles, són considerades més accidentals; entre les de aquesta família destaca la xivitona (*Actitis hypoleucos*), la xivita (*Tringa ochropus*), el corriol gros (*Charadrius hiaticula*) i la siseta (*Tringa stagnatilis*).

Altres espècies de pas són l'àguila pescadora (*Pandion haliaetus*) i la gavina vulgar (*Larus ridibundus*), sent la primera una espècie molt interessant i més rara d'observar.

El fet que el pantà de Sau estigui desproveït de vegetació dificulta l'establiment com a nidificant d'una fauna aquàtica més àmplia, com per exemple el cabussó emplomallat (*Podiceps cristatus*).

i) Basses

Es tracta dels biòtops de més importància per a la conservació dels amfibis.

Malgrat que el sentit comú ens meni a pensar que, en sentit genèric, els millors enclavaments per a la reproducció d'amfibis són les rieres o els cursos fluvials, l'observació de camp ens porta a concloure que la diversitat d'espècies reproductores és molt més elevada en una bassa ja sigui artificial o natural, sempre i quan tingui qualitat l'aigua que reté.

Així doncs, l'única espècie que es reproduïx en aigües corrents és el tritó pirinenc (*Euproctus asper*), si bé la salamandra (*Salamandra salamandra*) també ho pot fer, i en

indrets amb menor corrent la granota roja (*Rana temporaria*), la granota comuna (*Rana perezi*) i el tòtil (*Alytes obstetricans*).

Al contrari, en les basses hom hi pot trobar des dels ja esmentats salamandra, granota roja, granota comuna i tòtil, fins el tritó palmat (*Triturus helveticus*), el tritó verd (*Triturus marmoratus*), el gripau comú (*Bufo bufo*), el gripau corredor (*Bufo calamita*), el gripau pigallat (*Pelodytes punctatus*), el gripau d'esperons (*Pelobates cultripes*) i la reineta (*Hyla meridionalis*).

La importància d'aquests biòtops ve refermada per la Directiva Hàbitats, ja que el tritó pirinenc, el tritó verd, el tòtil, el gripau d'esperons, el gripau corredor i la reineta es troben inclosos en l'annex IV.

A l'espai de Guillerics-Savassona aquest hàbitat es troba distribuït especialment per les zones més planes i agrícoles, la majoria són abeuradors per al bestiar.

j) Cursos fluvials

Aquest biòtop està format per una estreta franja de bosc, de pocs metres d'amplada, localitzat a la vora de cursos d'aigua permanents, rieres i torrents en aquesta zona. L'embassament de Sau participa en part de les característiques biològiques dels cursos fluvials.

Guillerics-Savassona alberga una representació àmplia d'aquests ambients, sobretot al sector Guillerics, ja que la Riera Major i les rieres i torrents que hi van a parar, conformen una extensa xarxa hidrològica, que té associada la verneda com a bosc de ribera.

L'avifauna que acompanya aquests hàbitats és bàsicament la que acompanya al bosc caducifoli humit. Les espècies nidificants més abundants són el rossinyol (*Luscinia megarhynchos*), el tallarol de casquet (*Sylvia atricapilla*), el cargolet (*Troglodytes troglodytes*) i el rossinyol bastard (*Cettia cetti*).

Altres espècies d'aus són atretes pels arbres alts del bosc i les arbredes de ribera per edificar el seu niu, tal és el cas de les garses i el oriols (*Oriolus oriolus*). També és el cas del xot (*Otus scops*), que aprofita els nius vells de garsa. A nivell d'escorça, la fusta tova de la mateixa és aprofitada per la nidificació d'espècies com el picot verd.

Molts ocells ressegueixen en la seva ruta migratòria els boscos de galeria associats als cursos d'aigua, ja que els ofereix aliment abundant en forma d'insectes i fruits.

Les poblacions de micromamífers existents són les lligades a la presència de cursos d'aigua o masses d'aigua estables. En aquest cas s'engloben les musaranyes d'aigua mediterrània (*Neomys anomalus*) i la rata d'aigua (*Arvicola sapidus*). La presència de la primera no depèn tant del tipus de vegetació associada sinó de les condicions de l'aigua i de la riquesa faunística que conté, mentre que la presència de la segona està condicionada pel tipus de vegetació dels marges fluvials i de la pròpia massa d'aigua.

La importància d'aquest hàbitat també radica en la seva funció com corredor biològic per molts mamífers, que tot i que no tenen aquest biòtop com hàbitat propi sí que es troben relacionats amb el mateix. D'aquesta manera el porc senglar, la guineu, el gat mesquer i la fagina l'utilitzen com a via de pas. Nombroses restes del seu pas (femtes, letrines, petjades, etc.) es poden trobar a prop de la riera Major per exemple. El teixó (*Meles meles*) té una relació més directe amb aquests biòtops ja que és usual que construeixi les teixoneres prop d'aquests torrents o cursos d'aigua, degut a que els

arbustos i matolls acompanyants d'aquests ambients li ofereixen protecció davant els depredadors. Una relació encara més directa és la que presenta el visó americà (*Mustela vison*), mustèlid al·lòcton localitzat a les Guilleries principalment.

k) Masies

Els masos i altres construccions humanes han ofert bons llocs (teulades, finestres, forats a les parets, etc.) per a la instal·lació de nius, així com recursos tròfics de manera abundant.

Els depredadors naturals són els propis animals domèstics: gats, gossos, rates i fins i tot l'home.

Els pardals (*Passer sp.*) són un exemple d'aus adaptades plenament al medi antròpic, originaris de bosquines i arbres aïllats, on encara crien, han tendit a adaptar-se al nou hàbitat, fent niu sota les teulades i en forats a les parets.

La majoria d'aquests ocells compaginen el seu hàbitat natural amb aquest hàbitat humanitzat, sent quasi exclusiu en el cas anterior i en el de l'oreneta vulgar (*Hirundo rustica*), mentre que hi ha espècies com el falciot (*Apus apus*), l'oreneta cuablanca (*Delichon urbica*), la gralla i l'òliba (*Tyto alba*, fotografia núm. 19) que són més abundants en els medis humanitzats que a les cingleres, i d'altres espècies que són més abundants a les cingleres, cas del ballester (*Apus melba*), el roquerol (*Ptyonoprogne rupestris*) i la cotxa fumada (*Phoenicurus ochruros*).

Gràcies a la gran disponibilitat d'aliment en aquests ambients associats als masos o a les explotacions agropecuàries també abunden espècies com ara el xoriguer (*Falco tinnunculus*), el mussol (*Athene noctua*), la puput (*Upupa epops*), la cuereta blanca (*Motacilla alba*), els estornells (*Sturnus sp.*) i la garsa (*Pica pica*).

En conjunt, la fauna de micromamífers és la més abundant als ambients ruderals, composta principalment per la musaranya nana (*Suncus etruscus*), preferentment als marges de pedra de camps abandonats, la musaranya comuna (*Crocidura russula*), als llocs amb abundant vegetació herbàcia, el ratolí de bosc, la rata negra (*Rattus rattus*), pròxima als masos més urbanitzats, lligada també a la presència de cursos d'aigua o canals, la rata comuna (*Rattus norvegicus*), més lligada a la presència humana i a una disponibilitat major d'aliment i el talpó comú, de vida més subterrània i lligat als cultius, sobretot de farratge.

Altres mamífers associats a aquests hàbitats, tot i que no amb una dependència tant directa són la guineu, espècie antropòfila per excel·lència que últimament ha vist augmentar els seus efectius, el teixó i el porc senglar.

Els quiròpters estan presents sovint en aquest tipus d'edificacions, la pipistrel·la comuna (*Pipistrellus pipistrellus*) i el rat penat dels graners (*Eptesicus serotinus*)

l) Bardisses

Aquest biòtop tot i no estar representat al mapa d'hàbitats, és present a l'espai de manera més o menys regular, principalment al voltant de la xarxa fluvial o de les zones més antropitzades.

A les bardisses hi són freqüents el rossinyol (*Luscinia megarhynchos*), el cargolet (*Troglodytes troglodytes*), la merla (*Turdus merula*), el pit-roig (*Erithacus rubecula*), el pardal de bardissa (*Prunella modularis*) i el tallaret de casquet (*Sylvia atricapilla*).

2.2. Elements d'especial interès

Hàbitats d'interès comunitari

Per hàbitats naturals d'interès s'entén les zones terrestres o aquàtiques diferenciades per les seves característiques geogràfiques, abiòtiques i biòtiques, tant si són totalment naturals com seminaturals. En aquest sentit legalment s'han classificat els hàbitats naturals prioritariis aquells que per les seves característiques es veuen amenaçats de desaparèixer dels territoris actuals que ocupen. Per aquest motiu, la Unió Europea va establir una categoria d'hàbitats a conservar. La transposició d'aquesta Directiva a l'ordenament jurídic espanyol obliga al seu compliment.

Dintre de l'àrea de Guillerics-Savassona destaquen per la seva inclusió com hàbitats naturals d'interès comunitari inclosos a l'annex I de la Directiva 92/43/CEE (Directiva Hàbitats), els següents elements d'interès:

Les cingleres de Savassona s'inclouen en:

- Pendants rocoses calcícoles amb vegetació casmofítica Codi 8210

En els boscos de ribera trobem:

- Boscos de galeria de *Salix alba* i *Populus alba* Codi 92A0
- Boscos al·luvials d'*Alnus glutinosa* i *Fraxinus excelsior* Codi 91E0

Com espais aquàtics:

- Rius alpins amb vegetació llenyosa a les vores de *Salix elaeagnos*

Altres masses forestals d'interès comunitari són:

- Alzinars de *Quercus ilex* Codi 9340
- Suredes de *Quercus suber*, Codi 9330
- Boscos panònics de *Quercus pubescens* Codi 91H0
- Fagedes del *Luzulo-Fagetum*, Codi 9110
- Boscos antics de castanyers *Castanea sativa*, Codi 9260

Altres hàbitats:

- Coves no explotades pel turisme Codi 8310
- Zones subestèpiques de gramínies i anuals del *Thero Brachypodietum*

Àrees d'especial interès per a la fauna

Des del punt de vista faunístic no és recomanable assenyalar unes àrees concretes de màxim interès. La biodiversitat faunística és clarament el resultat d'una intensa interacció entre la cultura rural de l'indret i el poblament animal. Ens trobem davant d'un element

molt dinàmic el qual no pot valorar-se de forma restrictiva. Sense anar més lluny, l'aparició d'algunes espècies rellevants d'animals protegits és també el resultat de l'evolució natural de l'economia de muntanya de l'indret. Cal remarcar que un aspecte clau en la biodiversitat faunística de l'àrea és el mosaic entre bosc-conreus i l'activitat ramadera.

Tanmateix, s'assenyalen certs espais i hàbitats d'especial interès per la seva funció clau en la conservació de la fauna (veure plànol i-06 d'Àrees d'interès faunístic):

1. Cingles de la Riba o de Vilanova

Aquest espai comprèn el tram de cinglera més proper al poble de Vilanova de Sau. Tot i la relativa proximitat del cingle als habitatges és un indret de nidificació d'algunes aus rapinyaires. Els cingles estan formats per blocs petris separats per relleixos de vegetació, essencialment, d'alzinars mixtos amb pins. D'interès faunístic es considera estrictament l'espai vertical format pel conglomerat petri. Cal destacar també la important colònia de quiròpters de la cova de les Guilloterres.

Elements d'interès: Nidificació d'aus rapinyaires rupícoles (aufrany, falcó peregrí, duc, gamarús, ...), jaciments fòssils.

2. Cingles de Tavertet (Vilanova de Sau)

Sens dubte, els Cingles de Tavertet configuren el particular paisatge que envolta el pantà de Sau. El paisatge vegetal continua l'harmonia de la resta de les cingleres, tanmateix, assoleixen una major alçada marcada pels tres nivells de sedimentació que s'observen, fet que ha afavorit una implantació important de tota mena de fauna rupícola. Aquest mateix espai comprèn alguns espais subterranis en els quals hi sobreviuen algunes colònies de rates pinyades. Es tracta d'un espai heterogeni des del punt de vista faunístic per la notable biodiversitat que hom hi pot observar.

Elements d'interès: Nidificació d'aus rapinyaires rupícoles (falcó peregrí, duc, gamarús, ...), dormider de corb marí gros (500 individus). Importants colònies de quiròpters al sot de Balà.

3. Boscos de ribera de la riera Major i riera de Castanyadell (Vilanova de Sau).

La xarxa hidrogràfica de les Guilleries constitueix una de les riqueses a remarcar. Alguns dels torrents i rieres s'assequen a l'estiu. Altres conserven el llit amb aigua tot l'any i en alguns casos amb un cabal notable. Destaca la riera Major i la riera de Castanyadell en el municipi de Vilanova de Sau. El petit embassament al final del torrent de la Font d'en Martí o la mateixa presa de derivació del cabal de la riera Major afegeixen més variabilitat a la riquesa aquàtica perquè permet desenvolupar poblacions pròpies d'indrets amb poc corrent d'aigua. Aquests cursos fluvials a banda de ser potencialment espais d'interès per a la fauna aquàtica són també un element paisatgístic de primer ordre tant perquè dibuixen els fons de vall com perquè són el refugi d'algunes espècies poc corrents a l'indret.

Elements d'interès: Interessant fauna piscícola, mustèlids, *Rana temporaria*, *Mauremys leprosa*, *Euproctus asper*. Nidificació d'espècies fluvials (blauet, merla d'aigua, mallerenga d'aigua), presència de visó americà i altres mustèl·lids. Vernedes ben constituïdes i conservades.

4. Meandre de Fussimanya

Des d'un punt de vista paisatgístic es tracta d'un punt notable. La vegetació d'aquest indret la formen rouredes amb màquia de boix amb garric. Les parets del cingle d'aquest indret disposen del relleu idoni per facilitar la nidificació o servir de punt de repòs a algunes de les espècies que viuen en els espais rupícoles.

Elements d'interès: Rouredes en bon estat, pinedes de pi roig. Dormider de corb marí gros (150-200 exemplars), zona de cria de duc, així com dormider i zona de cria probable de bernat pescaire. Presència de colònies d'esponges d'aigua dolça.

5. Les basses d'abeurament com a element de biodiversitat en el paisatge forestal

L'explotació ramadera, emprant com a medi el bosc, és una particularitat en l'àmbit de Savassona. Es tracta d'una forma de gestió silvícola en la qual el ramat, essencialment vaques i cavalls, s'empen com a elements que aprofiten la biomassa vegetal i, alhora redueixen el potencial de l'estrat arbustiu i herbaci com a combustible; una activitat que contribueix a la disminució del risc d'incendi forestal. Lògicament, aquesta forma d'aprofitament del bosc no s'escapa que cal s'hi apliquin criteris de racionalitat i de control de la capacitat de càrrega ramadera a fi de no introduir una sobreexplotació que ruderalitzi permanentment l'espai forestal.

Un dels elements clau per aquesta forma de gestió agroforestal és l'existència de basses o punts d'aigua al mig del bosc que faciliti l'abeurament al ramat que pastura per la zona. En el municipi de Tavèrnoles, al bosc hi ha un important explotació de bestiar lliure (vaques i alguns cavalls), fet que ha comportat la creació de nombroses basses al mig del bosc. Quan la pressió ramadera és molt forta la qualitat de l'aigua d'aquestes basses no permet la vida animal, però quan la pressió del ramat que pastura no és excessiva, es comporten com si es tractessin de petits ecosistemes aquàtics. En aquests casos, la qualitat de l'aigua, permet el desenvolupament d'alguns éssers vius (sobretot herbassars submergits de l'alga *Chara* sp) que contribueixen a la biodiversitat de l'indret. Lògicament, el disseny físic d'aquests punts d'aigua també condiciona el tipus de desenvolupament silvestre que s'hi donarà.

Aquesta convivència entre el bestiar domèstic i la fauna silvestre no és un fet excepcional. En realitat forma part de la lògica interacció entre dos elements que no són antagònics si conserven un mínim d'equilibri. Per altra banda, les basses, en la mesura de la pressió ramadera poden desenvolupar una corona o masses de vegetació helofítica, essencialment, de boga (*Typha* sp.) La presència de vegetació de ribera al voltant en indrets d'una bassa afavoreix clarament el desenvolupament de comunitats d'invertebrats aquàtics i amfibis i rèptils. Cal remarcar que algunes d'aquestes basses poden esdevenir nuclis estables d'amfibis urodels com ara el *Triturus marmoratus* i *T. helveticus*.

EL MEDI SOCIOECONÒMIC

Plànol de síntesi:

I-02 (base cartogràfica)

Plànols d'informació bàsica:

I-1, I-02, I-04 i I-08

Plànols d'informació complementària:

i-07 a i-13

1- IMPLANTACIÓ HUMANA

1.1. Poblament

En base a les dades padronals de 1998, Folgueroles té 1.404 habitants, St. Julià de Vilatorça 2.141, Tavèrnoles 250 i Vilanova de Sau 304.

La població dels 4 municipis es distribueix entre els següents nuclis urbans:

- al municipi de Folgueroles es troba el poble de Folgueroles com a nucli principal, i el raval de la Ricardera i la urbanització del Pedró, com a nuclis de poblament menor.
- el terme de St. Julià de Vilatorça comprèn el poble de St. Julià de Vilatorça –amb el major nombre d'habitants-, la casaria de Vilalleons, les urbanitzacions de la Carrera i les de la Pleuna i les Pedreres, ambdues al voltant del poble, formant quasi una conurbació.
- el municipi de Tavèrnoles comprèn el poble de Tavèrnoles, que és el nucli principal del municipi, la urbanització de Fussimanya i el barri de la zona de les piscines. En forma part també l'antiga demarcació parroquial de St. Pere de Savassona, el qual sempre ha tingut un nombre reduït d'habitants.
- al terme de Vilanova de Sau el nucli principal és Vilanova i en segon pla se situen les poblacions de St. Romà de Sau, de St. Pere de Castanyadell i de St. Andreu de Bancells.

D'altra banda, tots els municipis tenen una proporció destacada de població disseminada pel territori, herència de les característiques rurals d'aquests indrets. Aquesta població viu principalment en masos esparsos arreu, alguns dels quals tenen una antiguitat secular.

1.2. Evolució de la població

L'evolució de la població entre 1981 i 1999 és positiva a tots els municipis, exceptuant la tendència a la baixa seguida a Vilanova de Sau entre 1981-1991 i entre 1996-1998. A Folgueroles i a St. Julià de Vilatorça es donen els màxims creixements, sobretot a St. Julià, degut a l'arribada de nova població procedent d'altres punts de la Plana.

	1981	1991	1996	1998	1999
Folgueroles	1016	1160	1322	1404	1513
St. Julià de Vilatorça	1518	1934	2063	2141	2203
Tavèrnoles	187	208	241	250	269
Vilanova de Sau	341	305	311	304	317

Font: IDESCAT

La davallada de població de Vilanova de Sau és probablement el resultat d'un canvi en la seva estructura econòmica que es va donar com a conseqüència de la construcció de l'embassament de Sau. El negament de la vall més fèrtil i la creació de molts llocs de treball assalariat va suposar un canvi en els hàbits econòmics de la població. A aquest fet també se li suma la caiguda absoluta del sector primari. Actualment, però, Vilanova es recupera lentament a partir del sector terciari.

Quant al moviment natural de la població es pot parlar de dues realitats diferents: d'una banda els municipis de Folgueroles i St. Julià de Vilatorça amb un major dinamisme i de l'altra, Tavèrnoles i Vilanova de Sau s'hi donen petites variacions.

Pel que fa a l'estructura d'edats de la població, es concreten també dues tendències: la primera, als municipis de Folgueroles i de St. Julià, amb un increment de la població gran (major de 65 anys) i una disminució de la natalitat, però tot plegat mitigat per l'arribada de població jove; i la segona, als municipis de Tavèrnoles i Vilanova de Sau, amb unes fluctuacions majors en les piràmides d'edats i un envelliment més marcat, degut a la baixa natalitat i a la marxa, tot i que molt atenuada en els darrers anys, de població jove.

Els fluxos d'immigració prenen un paper important als municipis de Folgueroles i de St. Julià de Vilatorça. Els nou vinguts, que solen provenir de la mateixa ciutat de Vic, cerquen zones amb una millor

qualitat de vida quant a bellesa de l'entorn i tranquil·litat, amb un preu més baix de l'habitatge i que, alhora, estiguin prou ben dotades de serveis i ofereixin una comunicació ràpida amb la capital d'Osona, on els nou vinguts solen tenir el seu centre de treball. Els municipis de Tavèrnoles i de Vilanova de Sau tenen una aflluència molt menor d'immigrants comarcals perquè estan dotats d'uns serveis molt bàsics, d'una vida social poc activa i, en el cas de Vilanova, d'unes comunicacions poc ràpides.

1.3. Ocupació

A les taules següents s'especifica la distribució de l'ocupació per sectors i per municipis, a l'any 1991 i 1996.

1991	Agricultura, ram. i pesca	Indústria i energia	Construcció	Comerç, hosteleria i d'altres	Adm. pública, educació i sanitat	Total
Folgueroles	70	180	83	108	56	497
St Julià de Vilatorça	39	339	73	259	112	822
Tavèrnoles	36	15	3	26	10	90
Vilanova de Sau	23	42	11	37	15	128

1996	Agricultura, ram. i pesca	Indústria i energia	Construcció	Comerç, hosteleria i d'altres	Adm. pública, educació i sanitat	Total
Folgueroles	56	203	55	146	99	559
St Julià de Vilatorça	40	317	76	301	156	890
Tavèrnoles	30	15	0	43	20	108
Vilanova de Sau	18	31	10	43	17	119

Font: IDESCAT

Comparant aquestes dades amb les xifres poblacionals s'observa que, en total, l'ocupació ha incrementat o disminuït en funció de l'evolució seguida per cada població. Així, l'únic municipi que presenta una davallada d'ocupació és Vilanova de Sau.

Segons el sector d'ocupació, cal destacar el retrocés que presenta el sector primari (agricultura, ramaderia i pesca), ja que, exceptuant St. Julià de Vilatorça, la resta de municipis se'n ressent. En el camp d'indústria i energia, la tendència és de davallada, tot i que no passa així a Folgueroles on l'ocupació en aquest sector incrementa considerablement. El nombre de persones ocupades en construcció baixa notablement a Folgueroles i puja lleugerament a St. Julià. La resta de poblacions presenten una lleugera baixada que, en el cas de Tavèrnoles, representa l'extinció d'aquest sector. El cas del comerç, hosteleria, transport i altres és totalment unànime: el nombre de persones que hi treballen és el més elevat i el que ha augmentat a tots els municipis. No obstant, caldria remarcar el notable increment proporcional que es dona a Tavèrnoles. Pel que fa a l'administració pública, educació i sanitat, l'ocupació també augmenta en tots els municipis. En general aquest increment és proporcional en tots els casos, en excepció de Vilanova de Sau que presenta una pujada més suau.

La proximitat dels municipis de l'àmbit del Pla Especial a la capital comarcal, Vic, facilita un intercanvi intermunicipal actiu del mercat laboral en dos sentits. D'una banda, part de la població resident dels quatre municipis es desplacen diàriament a Vic perquè hi tenen el seu centre de treball. Sant Julià de Vilatorça és, junt amb d'altres municipis de la comarca d'Osona, un dels principals llocs de procedència de treballadors al mercat laboral de Vic (un 15.5 % del total de la població de St. Julià). D'altra banda, també es produeix un flux invers de persones que residint a Vic, van a treballar als municipis propers, entre ells a Folgueroles (39 persones) i a Sant Julià de Vilatorça (23 persones).

2- LES ACTIVITATS PRODUCTIVES I DE LLEURE

<i>Plànol de síntesi:</i>	<i>I-02(base cartogràfica)</i>
<i>Plànol d'informació bàsica:</i>	<i>I-1 , I-02 i I-04</i>
<i>Plànols d'informació complementària:</i>	<i>i-07 a i-13</i>

2.1. EXPLOTACIONS AGRÀRIES

Tradicionalment tots els municipis inclosos dins de l'àmbit del Pla Especial han tingut una activitat agrària de tipus familiar. Actualment es pot constatar com les Explotacions Familiars Agràries (EFA) encara tenen continuïtat i forta presència a la zona. No obstant, durant els darrers anys s'ha iniciat la instal·lació d'algunes explotacions ramaderes de grans dimensions, les quals tenen un funcionament totalment invers al de les EFA, disposant de mà d'obra assalariada i de més capital d'inversió que els hi permet reorientar l'activitat en funció dels interessos comercials.

Un dels fets més remarcables, és que en el cas de les explotacions de l'Espai Natural, Vilanova de Sau i Tavèrnoles són els municipis que tenen amb gran diferència, un major nombre d'explotacions agràries.

Segons les dades del cens agrari d'IDESCAT, en el període 1982-1999, l'evolució del nombre d'explotacions agràries als municipis inclosos a l'àmbit d'estudi ha estat similar a la seguida pel conjunt d'explotacions de la comarca d'Osona. S'ha experimentat una davallada de les explotacions totals, que sobretot a afectat a aquelles que no estaven vinculades a la ramaderia. L'evolució de les superfícies totals de les explotacions mostra

també una tendència a la baixa a tots els municipis, excepte a Tavèrnoles. Les davallades de les superfícies, són però molt menys acusades que les experimentades pel nombre d'explotacions.

Les dimensions de les explotacions són molt diverses en tot l'àmbit, tot i que a grans trets, existeix una predominància de les explotacions amb una superfície total d'entre 1 i 20 ha i d'entre 50 i 100 ha. Respecte la dimensió de les explotacions segons la Superfície Agrària Útil (SAU), les dimensions mitjanes es mouen usualment entre 2 i 50 ha.

El règim de tinença de les explotacions agràries que predomina en la totalitat de l'àmbit és el de propietat, encara que a Tavèrnoles i a Folgueroles sobresurt el d'arrendament. Considerant únicament la SAU, el nombre de propietaris és lleugerament inferior, deixant pas a un major règim d'arrendament.

Als quatre municipis de l'Espai Natural, el treball agrari es basa fonamentalment en la mà d'obra familiar. En general, més del 50% dels treballadors de les explotacions són membres de la família i, de forma predominant, es dediquen a temps complet a l'explotació. No obstant, hi ha força explotacions que contracten empreses o més mà d'obra durant els mesos en què la feina a l'explotació és major.

En termes globals, els titulars i/o explotants de les explotacions agràries de l'àmbit amb edats compreses entre els 41 i els 50 anys són els més nombrosos, seguits pel col·lectiu de 51 a 64 anys. Les perspectives de futur de l'explotació, sovint estan condicionades pel relleu generacional d'aquesta, que en l'Espai Natural, és força escàs.

Quant a la titularitat jurídica dels titulars de les explotacions agràries dins l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona, predomina l'assignació de persona física, tot i que a Vilanova de Sau i a Tavèrnoles es dona un percentatge elevat d'adhesió a entitats agràries, la qual cosa és positiva ja que denota la voluntat dels explotants de coordinar esforços per a obtenir avantatges a nivell d'explotació i de l'activitat agrària en general.

2.1.1. Activitat agrícola

Segons el Mapa de Cobertes del Sòl de Catalunya, la superfície agrària total inclosa dins l'àmbit del Pla Especial és de 554 ha. En general hi predominen les terres de secà, conformades majoritàriament per conreus d'herbacis. No obstant, tant en el municipi de Tavèrnoles com en el de Vilanova de Sau, les terres de secà dedicades a pastures permanents prenen força rellevància.

Entre els cultius desenvolupats al municipi de Folgueroles predominen els cereals, principalment blat, per sobre dels farratges, compostats per alfals. A Sant Julià de Vilatorrada, a l'igual que a Folgueroles, és remarcable el pes dels cereals en el total de terres cultivades. Pel que fa als municipis de Tavèrnoles i Vilanova de Sau es dona, tal com s'exposava anteriorment, una predominància clara de cultius de farratges, on es destaquen sobretot el rai-gras, l'alfals, el blat de moro i les barreges de farratge (P1). També es cultiva en menor grau el nap farratger i els cereals (blat i ordi). Al municipi de Vilanova de Sau s'hi ubica una explotació que desenvolupa un cultiu de planta ornamental, concretament, arbres de Nadal.

L'àrea de distribució de la superfície agrària a l'àmbit del Pla Especial es pot observar al plànol *I-04 de Cobertes del sòl*. En el plànol *I-07 d'explotacions agrícoles* es representen únicament les terres conreades del conjunt de la superfície agrària, és a dir, s'exclouen

els terrenys dedicats a les pastures permanents. En aquest darrer mapa, elaborat mitjançant observació al camp, es poden diferenciar dues tipologies de conreus: extensiu i horta. La categoria d'extensiu inclou els conreus de vastes dimensions i recolzats per l'aplicació de certes tecnologies. El conreu de cereals i de farratges estarien inclosos en aquesta categoria. Pel que fa a l'horta es refereix a conreus hortícoles de petites dimensions, de subsistència.

2.1.2. Activitat ramadera

La ramaderia és una activitat que encara es desenvolupa amb dinamisme dins de l'Espai Natural Guillerics-Savassona. Aquest fet és palès sobretot als municipis de Tavèrnoles i de Vilanova de Sau, on poc més del 60% de les explotacions agràries tenen ramaderia. Aquestes es dediquen sobretot al bestiar boví en primer lloc, i al porcí. És força destacable la producció de conills sobretot al municipi de Vilanova de Sau. Només una explotació del municipi de Vilanova de Sau té cabres i ovelles tot i que convé assenyalar que en aquest mateix municipi hi pastura sovint un ramat de d'ovelles propietat d'una explotació de St. Hilari Sacalm.

El nombre de caps de bestiar més elevat dins de l'Espai Natural Guillerics-Savassona es dona dins del sector porcí, i concretament als municipis de Tavèrnoles i de Vilanova de Sau. Al municipi de Sant Julià existeix una explotació del sector porcí inclosa a l'àmbit, i a Folgueroles no n'hi trobem cap. El sector boví, practicat majoritàriament en extensiu, també té un pes força significatiu, destacant sobretot al municipi de Tavèrnoles. Pel que fa al nombre d'ovelles i conills, el municipi de Vilanova de Sau i el de Tavèrnoles, respectivament, són els que disposen de xifres més elevades dins de l'Espai Natural. A més, s'ha pogut constatar un augment al llarg dels darrers 3 anys d'ambdós sectors.

Les explotacions ramaderes dins l'àmbit del Pla Especial no han restat immutables al llarg dels anys, sinó que algunes d'elles han realitzat una reorientació productiva. En resum es constata que el canvi més repetit és el de la substitució del porcí en propietat per porcí integrat. Sense comptabilitzar les explotacions porcines de caire més industrial, els percentatges d'integració de porcí quant a nombre de porcs és força elevat, sent aproximadament del 52% al municipi de Tavèrnoles i del 85% al de Vilanova de Sau. Tanmateix, els vedells es porten tots sota règim de propietat.

Una part de la ramaderia bovina que es produeix als municipis inclosos en l'àmbit del Pla Especial gaudeix de la certificació de qualitat com a *Vedella dels Pirineus Catalans*. Aquesta categoria s'estén principalment per les comarques pirinenques i prepirinenques, però també inclou municipis de zones climàtiques similars als Pirineus. Així, als municipis de Tavèrnoles i de Vilanova de Sau hi trobem ramaders que gaudeixen d'aquesta denominació. Una altra denominació de qualitat que gaudeix la zona de l'Espai Natural és la de la *Llangonissa de Vic*. En aquest cas, només una empresa situada a Tavèrnoles està inscrita dins la denominació. També existeix una darrera certificació de qualitat mitjançant l'elaboració de productes d'*agricultura o de ramaderia ecològica*, que gaudeix una de les explotacions ramaderes de l'Espai.

La distribució territorial de les activitats ramaderes amb instal·lacions construïdes amb entitat significativa es pot observar al plànol d'informació bàsica *I-06 de Patrimoni construït*. A més, fruit de l'observació directa al propi territori s'ha pogut elaborar el plànol *i-08 d'Activitats ramaderes*, en el qual es localitzen tant les activitats ramaderes intenses i extenses, com la simple presència de bestiar.

2.1.3. Activitat forestal

L'Espai Natural de les Guilleries-Savassona inclou dins dels seus límits una superfície abrada del voltant de 7100 ha, de les quals un 80%, aproximadament, pertanyen a explotacions forestals.

Considerant els quatre municipis globalment, es detecta un nombre força superior d'explotacions forestals que no comercialitzen la fusta, però si la comparació s'estableix segons la superfície, l'espai forestal destinat a la comercialització és molt similar al que no es comercialitza.

Respecte a les espècies que més s'utilitzen per a la comercialització, al municipi de Vilanova de Sau s'exploten principalment les frondoses. Per contra, als municipis de St. Julià de Vilatorrada i de Tavèrnoles s'utilitzen comercialment espècies mixtes sense predomini d'una espècie en concret.

Els boscos s'empren també com a complement de l'activitat econòmica de les masies de la zona, mitjançant l'explotació dels recursos del bosc: llenya, fusta, carbó, pinyes, glans, bolets, caça, etc. Una darrera funcionalitat del bosc és la seva utilització com a zones de pastura. Aquesta activitat es troba força present als municipis de Tavèrnoles i de Vilanova de Sau, on s'hi deixen pasturar principalment els ramats de vaques de carn, d'ovelles i de cabres.

Els propietaris forestals de la zona estan adherits a diferents entitats forestals, o a alguna d'elles, per tal de rebre recolzament en el desenvolupament de les seves activitats i en la defensa dels interessos col·lectius. A la zona existeixen dues Associacions de Defensa Forestal (ADF), la de Vilanova de Sau i la del Portal de les Guilleries, i l'Associació de Propietaris Forestals Guilleries-Savassona. Ja a nivell de tot Catalunya es troba el Consorci Forestal de Catalunya, del qual formen part nombrosos propietaris forestals.

2.2. Activitat pesquera

D'acord amb el que disposa la Llei de Pesca Fluvial, de 20 de febrer de 1942, el seu Reglament, de 6 d'abril de 1943 i les disposicions concordants, les Ordres anuals estableixen les espècies objecte de pesca, es fixen els períodes hàbils i les normes generals relacionades amb la pesca a les aigües continentals de Catalunya per a cada temporada.

En la darrera Ordre, de 8 de febrer de 2001, es determina la riera Major i el Pantà de Sau com a zones de pesca controlada. Per les seves condicions biològiques o piscícoles posseeixen una regulació especial que obliga als pescadors a tenir llicència de pesca, l'assegurança obligatòria i un permís personal i intransferible. Els afluents que desguassen en aquestes zones també es consideren de pesca controlada en els darrers 50 m.

L'acotament de la zona de pesca controlada de la Riera Major, amb matrícula TR-003, comprèn 8,7 km de la riera, des de l'aiguabarreig amb el riu Ter fins al límit provincial entre Barcelona i Girona. L'entitat que gestiona i regula els permisos de pesca, així com les repoblacions i el compliment de la normativa és la Societat de Pescadors de Vic. L'Hostal Molí de Bouxons (Sant Sadurní d'Osormort) és l'expedidor oficial de llicències de pesca.

La delimitació de la zona de pesca controlada de Santa Maria de Corcó, amb matrícula TE-046, que inclou el Pantà de Sau i s'estén per 335 ha, ve determinada per la presa del pantà, com a límit inferior, i pel torrent de les Valls, com a límit superior. L'Snack Bar Rovi, a la ctra. Sant Bartomeu 6, és l'expedidor oficial dels permisos de pesca.

D'acord amb la mateixa Ordre de 8 de febrer de 2001, a l'àrea del Pla Especial, no existeix cap àrea refugi de pesca on, per tal de protegir o fomentar la fauna ictiològica, es prohibeixi pescar.

Al plànol *i-09 d'Àrees de caça i pesca* es pot observar la distribució geogràfica de les diferents àrees de pesca controlada.

2.3. Activitats de caça

La caça és una activitat que sempre ha tingut importància en aquesta àrea, fet que és demostrat per l'existència en l'àmbit del Pla de 7 societats de caçadors: la de Mas Grau a Roda de Ter, la de Vilanova de Sau, la de Sant Julià de Vilatorrada, la de Folgueroles, la de Tavèrnoles, la de El Galmo a Sant Hilari Sacalm i la de Tavertet.

A l'àrea hi queden incloses 9 àrees privades de caça: Tortadès, Folgueroles, Sant Julià, Fusimanya, Sau, Mas Grau, Tavèrnoles, Com. Caç. Tavertet i Sant Hilari Sacalm. Els detalls sobre les àrees es poden veure a la taula següent:

Àrea de caça	Municipis	Titular	Nº de registre de l'APC	Àrea total (ha)	Espècies més importants
Tortadès	Vilanova de Sau i Sant Sadurní d'Osormort	Explotacions Agràries i Forestals les Guilleries	B-10.237	685	Perdiu, conill, llebre i porc senglar.
Folgueroles	Folgueroles, Sant Sadurní d'Osormort, Tavèrnoles, Sant Julià de Vilatorrada i Vic	Societat de caçadors de Folgueroles	B-10.269	1479	Perdiu, conill, tórtora, guatlla i porc senglar.
Sant Julià	Sant Julià de Vilatorrada i Sant Sadurní d'Osormort	Societat de caçadors de Sant Julià de Vilatorrada	B-10.300	1748	Perdiu, conill, colom i porc senglar.
Fusimanya	Tavèrnoles i Masies de Roda	Rosendo Viladecas Casas	B-10.301	809	Conill, perdiu, colom, guatlla i porc senglar
Sau	Vilanova de Sau, Sant Sadurní d'Osormort i Sant Hilari de Sacalm	Societat de Caçadors de Vilanova de Sau	B-10.302	3090	Perdiu, conill, colom, tórtora i porc senglar.
Mas Grau	Tavèrnoles	Societat de caçadors Mas Grau	B-10.359	650	Conill, perdiu i colom.
Tavèrnoles	Tavèrnoles	Societat de caçadors de Tavèrnoles	B-10.419	501	
Com.Caç. Tavertet	Tavertet i Vilanova de Sau	Societat de caçadors de Tavertet	B-10.306	2455	Perdiu, conill, llebre, colom, tòrtora i porc senglar.
Sant Hilari Sacalm	Sant Hilari Sacalm, Vilanova de Sau, Arbúcies i Santa Coloma de Farners	Societat de caçadors El Gamo	G-10.163	4064	Conill, perdiu i porc senglar

A part d'aquestes àrees privades de caça, a l'àmbit del Pla Especial també hi trobem una petita zona d'interès cinegètic d'aprofitament comú (zona lliure) que s'ubica al municipi de Vilanova de Sau.

Cada àrea privada de caça ha de redactar el corresponent pla d'aprofitament cinegètic, on aspectes com els repoblaments, millores dels hàbitats, estat de les poblacions actual, nombre de caçadors ideal, entre d'altres, han d'estar contemplats.

Els períodes hàbils de caça es troben regulats per un ordre anual, en la que s'estableix el període hàbil de caça en relació amb les espècies cinegètiques acceptades.

Al plànol *i-09 d'Àrees de caça i pesca* es pot observar la distribució geogràfica de les diferents àrees privades de caça i de la zona d'interès cinegètic d'aprofitament comú.

2.4. Activitats extractives

Dins l'àrea de l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona existeixen tres explotacions mineres en actiu i una finalitzada, segons la informació mostrada a la pàgina web de la Generalitat de Catalunya.

A **Folgueroles** s'ubiquen tres explotacions:

Ampliació Font del Glaç:

- Empresa explotadora: PEDRES NATURALS NOGUER, SL
- Àrea total: 13808.25 m²
- Recurs explotat: Gresos
- Normativa reguladora: Activitat regulada per la Llei 12/1981
- Tipus de permís: Autorització d'explotació
- Situació actual: Activitat en actu amb restauració integrada

Pla de Santa Maria:

- Empresa explotadora: CODINA PUJOL, CARLOS
- Àrea total: 5706.57 m²
- Recurs explotat: Marbres
- Normativa reguladora: Activitat regulada per la Llei 12/1981
- Tipus de permís: Autorització d'explotació
- Situació actual: Activitat en actiu amb restauració no iniciada

La Sala:

- Empresa explotadora: DODAS NOGUER, EVARISTO
- Àrea total: 5379.81 m²
- Recurs explotat: Gresos
- Normativa reguladora: Activitat anterior a la Llei 12/1981
- Tipus de permís: Autorització d'explotació
- Situació actual: Activitat finalitzada

A **Vilanova de Sau** hi trobem l'altra superfície d'explotació:

Santa Clara:

- Empresa explotadora: MINBARITA, S.A.
- Àrea total: 5674.39 m²
- Recurs explotat: Baritina
- Normativa reguladora: Activitat regulada per la Llei 12/1981
- Tipus de permís: Autorització d'explotació
- Situació actual: Activitat en actiu i restauració no iniciada

Fora del perímetre que emmarca l'àrea gestionada pel Consorci, però dins dels límits municipals hi trobem tres explotacions més: el Gudiol i el Vila a Folgueroles i la Carrera a St. Julià de Vilatorrada.

Totes elles es troben localitzades al plànol *i-10 d'Activitats extractives*.

2.5. Serveis i equipaments

La coberta forestal, les cingleres dretes i majestuoses i l'embassament de Sau són alguns dels trets paisatgístics que esdevenen atractius als forasters que s'apropen a aquests paratges.

Al 1997 es va presentar el Pla Estratègic Turístic de la Vall de Sau-Collscabra. Posteriorment, a l'any 1998, es va constituir el Consorci Turístic Guillerics-Collscabra que inclou, entre d'altres, a Vilanova de Sau, Folgueroles i Tavèrnoles. Es pretén, com a objectiu principal, dinamitzar l'afluència turística a la zona i consolidar-la com a un clúster turístic important.

Les principals ofertes en activitats són els esports nàutics al pantà de Sau, les rutes amb 4 x 4, rutes botàniques, rutes de trekking, turisme familiar i les activitats relacionades amb els cingles: escalada, vol en parapent i ala delta, etc.

Al voltant del pantà de Sau, punt estratègic de l'atracció turística i esportiva, es concentren gran part dels equipaments que s'ofereixen dins l'àmbit del Pla Especial: àrees de lleure, restaurants i hotels, cases de colònies, zones d'aparcament i acampada, miradors... a més dels equipaments i serveis específics relacionats amb l'embassament: el club nàutic, on s'ofereix la pràctica de diferents esports nàutics; el Fadrí de Sau, embarcació turística; embarcadors al pantà, construïts l'any 2001, per tal de facilitar la navegació de les embarcacions nàutiques permeses⁶ al pantà;...

D'altres equipaments turístics, poc nombrosos, es troben al territori inclòs al Pla Especial de forma dispersa. S'hi troba un servei de càmping i tres d'allotjament rural, a més de diferents zones d'estacionament properes a àrees d'interès i a miradors naturals o lleugerament condicionats. (*veure plànol i-11 de Serveis i equipaments*)

Complementant els serveis turístics esmentats anteriorment s'ofereix dins de l'àmbit la possibilitat de seguir una sèrie d'itineraris de passejada establerts tant a nivell nacional com local. A escala local, tant el municipi de Folgueroles com el de Vilanova de Sau, disposen d'un seguit d'itineraris, de diferent duració i dificultat, que recorren gran part dels respectius termes. A escala supramunicipal trobem a l'Espai el pas d'altres itineraris que transcorren per diferents municipis: el

⁶ segons la resolució 19-1-1995 de la Junta d'Aigües, són totes les embarcacions de vela i rem (sense cap límit restrictiu) i les de motor, sempre i quan ho facin a partir d'una cota de 409,50 m

PR.C-40 (petit recorregut), el GR-2 (gran recorregut) i el recent Meridià Verd. (veure plànol i-12 d'itineraris de passejada).

3- INFRASTRUCTURES

Plànol de síntesi: I-02 (base cartogràfica)
Plànols d'informació bàsica: I-1 i I-08
Plànols d'informació complementària: i-13

3.1. Xarxa viària

A l'Espai Natural es diferencien 5 tipus de vies de comunicació: l'Eix Transversal que travessen els municipis de Folgueroles i St. Julià de Vilatorrada; la carretera N-141 que va de Vic a la presa de l'embassament de Sau; les carreteres locals, com la que creua Tavèrnoles fins al Parador de Sau (BV-5213), bifurcant-se per entrar a la urbanització de Fussimanya, i les de Sant Julià de Vilatorrada (BV-5202 i BV-5201); les pistes forestals que cobreixen gran part de la superfície de l'àmbit del Pla Especial; i els camins pavimentats, que milloren les condicions de les anteriors quant a la seguretat del trànsit rodat, com és el cas del camí de La Riba a Rupit. (veure plànol I-08 de Xarxa viària)

3.2. Xarxa elèctrica

A l'àrea de Guilleries-Savassona s'ha de diferenciar la xarxa elèctrica en el que és pròpiament la xarxa de distribució i la línia de transport. Mentre que la primera funciona amb un voltatge de 25Kv, la segona ho fa amb voltatges entre 220 i 380 kV. (veure plànol i-13 de Xarxa de serveis)

La xarxa de distribució es troba gestionada per Hidroelèctrica del Ter, mentre que la línia de transport està a càrrec d'ENHER (Empresa Nacional Hidroelèctrica de la Ribargorçana S.A.).

3.3. Construccions hidroelèctriques

Aprofitant les aigües del Ter s'inaugurà el 1963 l'embassament de Sau que té concedit el consorci elèctric FECSA-ENHER. La capacitat màxima del pantà és de 177Hm³, mesura 1.8 Km de longitud, 1.3 Km d'amplada màxima i la seva fondària major és de 75 m.

A la riera Major es construí una presa de derivació, resultat d'una concessió d'aigües a favor de l'empresa Hidroelèctrica de Catalunya, SA (avui dins el consorci elèctric d'ENHER). L'esmentada concessió data de l'any 1959 té per objectiu garantir l'abastament d'aigua a Barcelona.

Al plànol i-13 de Xarxa de serveis es pot observar la localització de les diferents instal·lacions hidroelèctriques, així com la xarxa d'abastament d'aigua del municipi de Vilanova de Sau.

PLANEJAMENT VIGENT

Plànol d'informació bàsica: I-09 (planejament vigent)
Plànol d'informació complementària: i-14 (mapa eòlic)

Cadascun dels municipis té el propi planejament amb les determinacions corresponents i un tractament diferenciat del sòl no urbanitzable (ordre segons data d'aprovació del seu planejament, de més antic a més recent):

1 PLANEJAMENT MUNICIPAL

1.1 Sant Julià de Vilatorça

El Pla General Municipal de 1983 destina una part del seu sòl no urbanitzable a *Sistema de parcs naturals (clau A)* la resta el protegeix segons les següents qualificacions:

1.1.1 Sistema de parcs naturals (clau a)

Els terrenys compresos en aquesta qualificació tenen la condició i afectació d'espais d'interès públic. No es podran realitzar usos que impliquin transformació del seu destí segons el Pla i la legislació específica sobre defensa i conservació de masses forestals i espais naturals. S'admeten els usos adscrits a la protecció i manteniment dels parc, els relacionats amb la seva qualificació (conservació de la flora, fauna, geologia i altres anàlegs) i els usos agrícoles i forestals, aquests darrers es realitzaran dins dels límits que permeten llur conservació i millora. Només s'admet l'obertura de vies exclusivament necessàries per a l'aprofitament dels productes forestals. Només s'admeten les edificacions pròpies als usos admesos, es regiran per allò que estableix la llei del sòl i l'Ajuntament requerirà informe a la Diputació.

A l'entorn del *Parc* els terrenys es cataloguen de *Pre-Parc*, dins de la categoria de sòl no urbanitzable i la qualificació indicada en els plànols, aquestes àrees gaudiran d'especial protecció.

1.1.2 Sòl no urbanitzable

Usos incompatibles amb caràcter general:

- . Hoteler
- . Comercial
- . Magatzems, excepte els directament lligats amb les explotacions agropecuàries i forestals.
- . Comercial concentrat.
- . Oficines.
- . Industrial.

Prohibició de parcel·lacions urbanístiques i d'obertura de camins o carreteres inclosiu agrícoles o rurals, que no siguin per a l'execució de plans acollits a legislació urbanística i agrària.

Sòl d'especial protecció (clau 12)

Subzona de sòl agrícola d'interès paisatgístic (Clau 12a).

A efectes pràctics aquest sòl no existeix ja que no està delimitat ni grafiat en els plànols.

Subzona de sòl forestal d'interès paisatgístic (Clau 12b).

A efectes pràctics aquest sòl no existeix ja que no està delimitat ni grafiat en els plànols.

Subzona de sòl agrícola, ramader i d'usos derivats (Clau 12c).

Sòl no urbanitzable que, pel seu destí agrícola o per la seva situació es permetrà un cert nivell de construcció vinculada a la utilització dels recursos d'aquest sòl sempre però, preservant-lo del procés d'incorporació a àrees urbanes i de degradació.

L'ordenació de les edificacions autoritzades serà la pròpia del sòl destinat tradicionalment a aprofitament agrícola. Els paràmetres seran els determinats en la llei del sòl i s'hauran d'adaptar al context harmonitzant amb el paisatge i l'entorn.

Els usos i edificacions admesos, sempre que no produeixin danys al destí agrícola, són: habitatge unifamiliar destinat al treballador agrícola/ agrícoles i vinculats (granges, sitges, magatzem agropecuari, vivers i hivernacles, casetes d'eines i cobert d'ús agrícola)/ obres públiques/ activitats extractives existents i les justificades per la descoberta de riqueses/ les estacions de servei i les activitats i edificacions d'interès públic i social que hagin d'ubicar-se en sòl rural.

No es poden dividir ni segregat finques: de superfície inferior al doble de la mínima/ que les resultants no tinguin accés directa a la xarxa viària/ que no tinguin relació directa a l'ús agrícola: habitatge residència de l'agricultor, granges, magatzem agropecuari, vivers i hivernacles, casetes d'eines i cobert d'ús agrícola.

Subzona de sòl forestal, ramader i d'usos derivats (Clau 12d).

Sòl no urbanitzable que, pel seu destí forestal o per la seva situació es permetrà un cert nivell de construcció vinculada a la utilització dels recursos d'aquest sòl sempre però, preservant-lo del procés d'incorporació a àrees urbanes i de degradació.

L'ordenació de les edificacions autoritzades serà la pròpia del sòl destinat tradicionalment a aprofitament agrícola i forestal. Paràmetres: índex d'edificabilitat neta = 1m²/m² sobre la finca rústica/ parcel·la mínima = 18 Ha/ ocupació = 1% de la superfície/ alçada màxima = 11,6m/ separació de les partions 100m. Les edificacions s'hauran d'adaptar al context harmonitzant amb el paisatge i l'entorn.

Els usos i edificacions admesos, sempre que no produeixin danys al destí agrícola i forestal, són: habitatge unifamiliar permanent del propietari o guarda / agrícoles i forestal i els vinculats (granges, sitges, magatzem agropecuari, vivers i hivernacles, casetes d'eines i cobert d'ús agrícola i forestal)/ activitats extractives existents i les justificades per la descoberta de riqueses/ les estacions de servei i les d'interès públic i social que hagin d'ubicar-se en sòl rural.

No es poden dividir ni segregat finques: de superfície inferior al doble de la mínima/ que les resultants no tinguin accés directa a la xarxa viària/ que no tinguin relació directa a l'ús agrícola i forestal: habitatge residència de l'agricultor, granges, magatzem agropecuari, vivers i hivernacles, casetes d'eines i cobert d'ús agrícola i forestal.

Sòl de protecció per servituds (clau 13).

Comprèn els sòls qualificats com a no urbanitzables amb finalitat de protecció de la vialitat primària de canals i llits de corrents d'aigua i dels espais afectats pel pas de línies elèctriques.

Es poden realitzar els usos agropecuaris i forestals. Només s'admeten les edificacions o instal·lacions provisionals no destinades a habitatge, indústria i similars.

1.2 Folgueroles

Les *Normes Subsidiàries de Planejament Municipal de 1985* protegeixen el sòl no urbanitzable en les següents qualificacions:

1.2.1 Sòl no urbanitzable

Queda prohibida la parcel·lació urbanística i obrir nous camins diferents dels especificats en les Normes o en els plans acollits a la legislació agrària. L'edificació, privada, es restringeix a les necessitats de l'activitat agrària o ramadera de caràcter familiar (amb el mínim terreny exigible per a la productivitat i l'eliminació de fems i purins).

Resten prohibits els usos: comercial, residencial, sanitari, industrial i magatzematge no destinat a les activitats agrícola-ramaderes. S'admeten les activitats industrials i les granges industrials existents mentre estiguin en funcionament.

Es consideren masies el conjunt d'edificis destinats a habitatge i producció agrícola ramadera d'explotació unitària i en règim familiar.

Sòl de reserva i protecció (8)

Comprèn els terrenys lligats als elements naturals o artificials del paisatge que són objecte de protecció específica. Les Normes fan la distinció en dues subzones:

servitud d'infraestructures (8a)

Comprèn les zones lligades als elements d'infraestructura que creuen el territori, tals com carreteres, camins, línies elèctriques d'alta tensió o serveis tècnics.

Els terrenys afectats, assenyalats en el plànol d'usos globals del terme, poden mantenir els usos existents en el moment de l'aprovació de les Normes, d'acord amb les servituds definides per les administracions corresponents.

No s'admeten sota cap concepte les construccions fixes o temporals.

protecció vegetal i paisatgística (8b)

Són les zones lligades a elements naturals del paisatge (torrents, rieres, arbres i conjunts de vegetació) que configuren la morfologia del territori.

En aquest sòl es defensa el seu caràcter actual davant l'actuació indiscriminada de l'home. No poden alterar-se els cursos d'aigua, masses vegetals, i fonts.

Sòl de reserva natural (9)

Compren els terrenys caracteritzats per l'existència majoritària de boscos que permeten el manteniment de l'equilibri ecològic, fauna i flora, compatible amb l'explotació agrícola-forestal de caràcter familiar tot constituint un conjunt natural harmònic que cal preservar.

El principi bàsic per a la protecció del sistema és la tutela de la flora, fauna, cursos d'aigua, configuració geològica, usos tradicionals i edificacions rústiques que configuren el paisatge.

S'admeten amb caràcter general els usos preexistents que no alterin l'estructura del territori: agrícola-ramader en règim d'explotació familiar, forestals i forratgers (evitant formació de clarianes), habitatges unifamiliars formant part d'explotació agrícola-ramadera, caça (segons legislació vigent).

Paràmetres de l'edificació: les masies es podran ampliar mentre no passin a ser explotacions de classificació industrial, l'habitatge ho podrà fer fins a un 80%. Les noves edificacions hauran de formar conjunt unitari amb les existents a una distància màxima de 5m. El sostre màxim serà de 300m² per habitatge i fins a 1000m² per a altres usos per unitat mínima de finca. Altura màxima 7m. Separacions mínimes de 15 a 10m des de l'eix dels camins i 10m dels veïns. Materials i tractament harmònics amb l'entorn.

Per l'estesa de xarxa elèctrica o telefonia caldrà un estudi d'integració en el paisatge.

No es pot encendre foc, aixecar globus o manipular artefactes de foc i introduir espècies vegetals no adaptables a l'ecosistema.

Les alteracions paisatgístiques greus per accident no poden provocar modificació de la qualificació urbanística.

Sòl de protecció agrícola (10)

Són els terrenys que pel seu valor notable de conreu queden protegits de qualsevol procés urbanístic incompatible amb la utilització agrícola del sòl.

En aquests sòls no podrà edificar-se cap element fix que es contradigui amb aquest ús. Únicament s'admetrà l'ampliació de les masies existents quan ocupin zones ermes o rocams que, llur reduïda superfície no permeti la diferenciació gràfica de tals espais com a zona de sòl lliure permanent.

Paràmetres de l'edificació: les masies es podran ampliar mentre no passin a ser explotacions de classificació industrial, l'habitatge ho podrà fer fins a un 80%. Les noves edificacions hauran de formar conjunt unitari amb les existents a una distància màxima de 5m. El sostre màxim serà de 300m² per habitatge i fins a 1000m² per a altres usos per unitat mínima de finca. Altura màxima 7m. Separacions mínimes de 15 a 10m des de l'eix dels camins i 10m dels veïns. Materials i tractament harmònics amb l'entorn.

Els camins, marges, rieres i demás elements naturals (vegetació, fonts) existents en la zona també son susceptibles de protecció i per tant no podrà canviar-se el traçat o emplaçament.

Protecció d'elements d'interès arquitectònic paisatgístic o monumental

Amb independència del règim urbanístic del sòl d'aplicació, les Normes Subsidiàries preveuen i determinen la protecció d'aquells elements que pel seu valor arquitectònic, arqueològic, ambiental-paisatgístic, monumental i/o de significació tradicional convenen ser conservats com a part del patrimoni cultural col·lectiu.

S'estableixen dos nivells de protecció :

Integral on només s'autoritzaran actuacions de manteniment, conservació o restauració. Gaudiran del caràcter de protecció integral els espais naturals d'interès paisatgístic.

Restes arqueològiques:

- Restes ibèriques
(és de suposar que es refereix al Casol de Puig Castellet).

Paratges naturals:

- Font del Desmai
- Font del Glaç
- Font del Rector
- Font del Molí
- Font Trobada
- Cinglera de la Roca
- Alzinar de la Roca

Preventiva edificis amb valor històrico-tradicional. Es podran autoritzar obres necessàries pel manteniment, conservació, consolidació de l'estructura i de reforma interior per millorar les condicions d'habitabilitat.

Edificis de significació arquitectònica tradicional: masies:

- (dins de l'àmbit del PE)
- Ca l'Arumí
  - Cal Guàrdia
  - Can Garbells
  - Can Tramuntana
  - Mas d'en Coll

1.3 Vilanova de Sau

les Normes Subsidiàries de Planejament Municipal de 1985 no estableixen cap mena de protecció ni qualificació específica pel sòl no urbanitzable. En aquest sentit només defineixen explícitament *la Zona de protecció de ribera i embassament* que ja estava prèviament establerta per la legislació sectorial. Posteriorment s'han aprovat els següents plans especials en sòl no urbanitzable: *Pla Especial Càmping Pont de la Malafogassa (1993)*, *Pla Especial Càmping la Riba (1994)* i *Pla Especial d'ordenació de la finca de Can Mateu (1996)* per activitats de lleure. També s'han concedit les següents autoritzacions: *de reforma de Casa de Colònies El Company (1993)* i *d'obres per apartahotel i instal·lacions complementàries a la zona Casalís-poblat obrer (1994)*.

La regulació del sòl no urbanitzable queda referida a la llei del sòl.

Condicions de l'edificació: caldrà justificar clarament el seu respecte per l'entorn edificatori i paisatgístic a de no malmetre l'entorn. Qualsevol nou habitatge haurà de tenir accés per un dels camins rurals existents. Es considera que hi ha perill de formació de nucli de població quan hi hagi quatre habitatges a l'interior d'un cercle de 500m de radi, centrat en qualsevol de les masies existents.

Zones d'acampada: s'ordenaran mitjançant Pla Especial i en els llocs determinats. Només poden haver instal·lacions fixes pels serveis col·lectius amb una ocupació màxima del 5% de l'àrea i una altura de 4m. No es poden parcel·lar i han de tenir titularitat única. Cal preveure una superfície mínima d'aparcament d'una plaça per cada 10 persones.

1.4 Tavèrnoles

Les *Normes Subsidiàries de Planejament Municipal de 1989* estableixen les següents proteccions i reserves:

1.4.1 Zona de protecció dels llocs d'interès

Les masses arbrades, les capes vegetals, els edificis rústics, els edificis o elements arquitectònics d'interès monumental-històric-artístic, les poblacions animals, la configuració geològica i fins i tot les activitats agropecuàries dels seus habitants, constitueixen elements d'un conjunt del més gran interès natural, paisatgístic, històric, monumental, forestal o rústic que es deurà protegir i millorar per evitar qualsevol intervenció anàrquica.

S'assenyalen tres àrees de protecció: Sant Feliu, Els Munts i Santa Margarida d'Àrdola. Són d'aplicació les normes corresponents a la zona de reserva natural.

Zona de reserva natural

Constitueix la zona de reserva Natural del municipi és el territori que forma part de l'Àrea d'Espècial protecció de les Guilleries-Collsacabra i està dedicat al:

- manteniment de l'equilibri ecològic i de la flora i fauna presents.
- gaudiment de la muntanya i del paisatge pels qui, preferentment a peu, transiten per la mateixa.

Es qualifica així tota la part Oriental del Municipi.

El principi bàsic és la protecció dels elements de major interès natural, paisatgístic, forestal, rústic i històric per evitar la intervenció anàrquica de l'home: flora, fauna, ecosistemes, configuració geològica, edificacions rústiques o monumentals i fins i tot activitats agropecuàries.

Es consideren inamovibles els elements físics i monumentals existents.

Usos permesos: habitatge rural, agropecuaris tradicionals (sense arribar a ser industrials), aprofitaments forestals i pastura segons la tradició i d'acord amb la legislació vigent.

Només es poden conrear els camps existents a 1.975 i aquests no es poden ampliar. No es pot pasturar a l'interior dels boscos amb perill d'erosió. L'aprofitament forestal només es pot fer per aclarida, tampoc es pot alterar la constitució específica de les masses forestals, només es poden substituir espècies dominants per retornar al bosc antic i només les repoblacions amb espècies pròpies del lloc adequades a l'ecòtop, no es pot destruir la vegetació preexistent. No s'admeten usos industrials, explotacions mineres, pedreres i similars o qualsevol altre ús no especificat.

No es poden obrir camins sense justificació.

No es poden realitzar parcel·lacions urbanístiques.

Condicions de l'edificació: aquesta zona es considera saturada d'edificacions aïllades tradicionals. Es poden realitzar obres de conservació, millora i ampliació d'edificis rurals existents. Els edificis d'interès monumental o ambiental no es poden enderrocar. L'altura màxima de les millores o ampliacions és de 9m, fins a 11m amb les cobertes, coronaments, xemeneies i ventilacions. Materials preferents: teula àrab, pedra de l'entorn. S'han de conservar i harmonitzar els elements arquitectònics d'interès amb els nous.

Zona de reserva forestal

Zones arbrades o boscos integrats dins del paisatge de Tavèrnoles que convé mantenir pel necessari equilibri ecològic del municipi. Els paratges inclosos en aquesta zona, tindran als efectes de la Llei del Sòl la consideració de zona no urbanitzable objecte de protecció i tutela.

Està format per diferents sectors principalment de la part central del terme municipal, que sense arribar a constituir àrees forestals de gran interès, mereixen ser protegides, conservades i tractades adequadament.

Condicions de l'edificació: inexistent en pendents superiors al 50%, la parcel·la mínima és de 5Ha. L'índex d'edificabilitat net màxim és de 0,05m³ per m². L'ocupació màxima de 0,75%. L'altura reguladora de 7,5m. El volum màxim 4.500m³. Les separacions entre edificacions de 50m, a camins de 15m i a parcel·la de 10m. Els moviments de terra no han d'atemptar el paisatge.

No s'admeten explotacions de ramaderia establada si no es garanteix l'harmonia amb el paisatge.

En les tales s'ha d'anar en compte amb la conservació d'exemplars arboris o espècies de caràcter singular.

Zona de reserva agrícola

Compren els terrenys en explotació agrícola que convé preservar totalment i mantenir-los fora del procés urbanístic per la seva situació marginal, concretament a l'est del terme, a l'objecte de construir una reserva lliure que garanteixi el necessari equilibri de l'ordenació. Els paratges inclosos en aquesta zona els hi són d'aplicació les normes de la Llei del Sòl per les àrees paisatgístiques objecte de protecció i defensa.

Correspon aquesta classificació a la part occidental del terme municipal, que posseeix pendents més suaus i apropiades per aquest ús i on actualment es desenvolupen les activitats agrícoles més importants del municipi.

Condicions de l'edificació: S'admeten excepcionalment edificacions i instal·lacions d'utilitat pública o d'interès social, edificis aïllats d'habitatge unifamiliar sense possibilitat de formació de nucli de població. No s'admeten les construccions pròpies de zones urbanes. La parcel·la mínima es considera la unitat mínima de conreu, és de 2Ha. L'índex d'edificabilitat net màxim és de 0,1m³ per m². L'ocupació màxima de 2%. L'altura reguladora de 10,5m. El volum màxim 4.500m³. Les separacions entre edificacions de 50m, a camins de 15m i a parcel·la de 10m. Els moviments de terra no han d'atemptar el paisatge.

2 PLA D'ESPais D'INTERÈS NATURAL (PEIN)

(Les superfícies assenyalades en aquest apartat són les que consten en el PEIN. Les que consten en altres documents del PE es refereixen a medicions realitzades sobre base cartogràfica més detallada, base de la planimetria del propi PE)

La Llei 12/1985, de 13 de juny, d'espais naturals, crea i regula la figura del Pla d'espais natural, el qual té per objecte la delimitació i l'establiment de les determinacions necessàries per a la protecció bàsica dels espais naturals la conservació dels quals cal assegurar, d'acord amb els valors científics, ecològics, paisatgístics, culturals, socials, didàctics i recreatius que posseeixen.

D'acord amb la Llei, el PEIN (aprovat en el Decret 328/92) és alhora un instrument de protecció de la natura i d'ordenació del territori, amb categoria de pla territorial sectorial. Això significa que el seu abast comprèn tot el territori de Catalunya i que les seves disposicions normatives són d'obligatori compliment per a les administracions públiques de la mateixa manera que per als particulars.

En la introducció dels espais inclosos en el PEIN defineixen els criteris de selecció i delimitació dels espais. Es crea una xarxa de 144 espais naturals representatius de l'àmplia varietat d'ambients i formacions naturals que es troben a Catalunya, des de l'alta muntanya a les planes litorals, i dels boscos eurosiberians als erms semidesèrtics. La superfície global acumulada d'aquests espais equival aproximadament al 21% del nostre territori.

Dins l'àmbit del Consorci trobem part de tres espais Savassona (Depressió Central), Les Guilleries (Sistema Mediterrani) i Collsacabra (Sistema Transversal), inclosos al PEIN, on se justifica la inclusió d'aquests espais mitjançant: *A Informació* (descripció resumida del medi físic, socioeconòmic, impactes i proteccions legals vigents), *B Diagnosi* (avaluació de la problemàtica dels sistemes naturals i de l'activitat antròpica, així com dels factors que influeixen en la seva conservació), *C Determinacions* (propostes amb els criteris per a una delimitació definitiva, de prioritat per a una ampliació futura, actuacions previstes durant el desenvolupament del Pla, normes particulars per a cada espai, aquestes determinacions tenen caràcter normatiu).

2.1 EIN 77 Guilleries:

SISTEMA MEDITERRANI

Tràmit: aprovació definitiva del Pla Especial de Delimitació el 26/07/00.

A) Informació

És el nucli orogràfic esquerp que forma part del rera país muntanyós a cavall entre les comarques d'Osona (Barcelona) i La Selva (Girona). Es troben situades a la part més septentrional de la serralada Pre-litoral catalana, en contacte amb els cingles del Collsacabra al nord i el massís del Montseny al sud, per l'oest limita amb la plana de Vic i per l'est amb la plana del Gironès i de la Selva. Delimitat per la seva part més septentrional per la confluència de la Riera Major amb el Ter, a la recua de Susqueda, i per l'extrem meridional pel turó dels Carlins.

La distribució de superfícies per municipis és de:

<i>La Selva</i>	Amer	87,5 Ha
	La Celler de Ter	272,5 Ha
	Osor	3.939,0 Ha
	Sant Hilari Sacalm	3.112,5 Ha
	Susqueda	1.247,5 Ha
	Total	8.650,5 Ha
<i>Osona</i>	Espinelves	175,0 Ha
	Sant Sadurní d'Osormort	805,0 Ha
	Vilanova de Sau	2.862,5 Ha
	Total	3.842,5 Ha

B) Diagnosi

- Vulnerabilitat de comunitats i espècies vegetals de caràcter submediterrani i centroeuropeu, com també de determinades espècies rares o endèmiques.
- Vulnerabilitat d'algunes espècies de la fauna invertebrada
- Les activitats antròpiques han transformat bona part del paisatge vegetal en boscos productius d'alt rendiment silvícola.

C) Determinacions

- Criteris de delimitació: pot incorporar els vessants de la muntanya de Santa Bàrbara.
- Futures ampliacions: no estableix res.
- Mesures previstes:
Atenent el caràcter predominantment silvícola d'aquest espai (d'acord amb la Llei forestal 6/1998) ha de tenir prioritat la redacció dels plans de producció forestal.

Promoure la inclusió de fagedes i rouredes acidòfiles en la delimitació de superfícies forestals d'àrea reduïda (d'acord amb la Llei d'espais naturals 12/1985).

Promoure la creació d'àrees forestals recreatives en els sectors més freqüentats.

Actuacions adreçades a minimitzar l'impacte ambiental de l'eix transversal.

Executar les determinacions del pla zonal de sanejament d'aigües per a una millora de les aigües i protecció de l'entorn.

- Normes particulars: protecció de determinades espècies de flora.

2.2 EIN 115 Savassona:

DEPRESSIÓ CENTRAL

Tràmit: aprovació inicial del Pla Especial de Delimitació el 26/07/00.

A) Informació

Aquest Espai d'Interès Natural (en endavant, EIN) està inclòs íntegrament a la comarca de l'Osona. Els límits septentrional i meridional són respectivament: Sant Pere de Casserres (Les Masies de Roda) i el puig Moltó (a cavall entre Sant Julià de Vilatorca i Sant Sadurní d'Osormort). Les aigües del pantà de Sau l'embolcallen pel nord.

La distribució de superfícies per municipis és de:

<i>Osona</i>	Sant Julià de Vilatorca	272,5 Ha
	Sant Sadurní d'Osormort	295,0 Ha
	Vilanova de Sau	325,0 Ha
	Total	1.080,0 Ha
	Total Consorci	597,5 Ha

B) Diagnosi

- Comunitats vegetals xeròfiles amb risc d'incendi forestal
- Vulnerabilitat de determinats poblaments faunístics pre-pirinencs i pirinencs.
- Fragilitat dels materials eocènics margosos amb un alt risc de processos erosius.
- Contaminació i eutrofització de les aigües de l'embassament de Sau
- Espai sense problemes generalitzats, tot i el fort impacte causat pels incendis forestals en el sector meridional.

C) Determinacions

- Criteris de delimitació: les estrictes de l'apartat A.
- Futures ampliacions: no estableix res.
- Mesures previstes: promoure el foment i creació d'una àrea forestal recreativa. Executar les determinacions del pla zonal de sanejament d'aigües per a una millora de les aigües i protecció de l'entorn.
- Normes particulars: no estableix res.

2.3 EIN 57 Collsacabra

SISTEMA TRANSVERSAL

Tràmit: aprovació definitiva del Pla Especial de Delimitació el 26/07/00.

A) Informació

Forma una unitat morfològica ben definida per un conjunt acinglerat que culmina amb un extens altiplà amb altures mitjanes que oscil·len entre 900 i 1.000 m . Pel sector oest i sud-oest entra en contacte de forma suau amb la Plana de Vic, mentre que pel nord resta tallat per l'abrupte escarpament de la falla de la vall d'Hostoles, i per l'est, per una immensa cinglera que el separa de les Guilleries.

La distribució de superfícies per municipis és de:

<i>La Garrotxa</i>	La Vall d'En Bas	1.630,0 Ha
	Les Planes d'Hostoles	822,5 Ha
	Sant Feliu de Pallerols	255,0 Ha
	Total	2.707,5 Ha
<i>La Selva</i>	Sant Hilari Sacalm	457,5 Ha
	Susqueda	2.205,0 Ha
	Total	2.662,5 Ha
<i>Osona</i>	Rupit i Pruit	2.742,5 Ha
	Sant Pere de Torelló	475,0 Ha
	Santa Maria de Corc	615,0 Ha
	Tavertet	1.067,5 Ha
	Vilanova de Sau	770,0 Ha
	Total	5.670,0 Ha

B) Diagnosi

- Aquest espai conserva una bona mostra de la diversitat dels sistemes naturals del Sistema Transversal.
- Constitueix un conjunt orogràfic manifest amb elements de relleu ben singulars i espectaculars de gran bellesa paisatgística.

- L'espai conserva una mostra excepcional de la vegetació de caràcter atlàntic de la Catalunya humida, amb formacions vegetals molt rares en el conjunt del país.

- Atesa la seva ubicació, immers en la regió oriental humida, aquest espai presenta un gran interès faunístic, amb la presència d'algunes espècies singulars.

C) Determinacions

- Criteris de delimitació: pot incloure el serrat de la creu i el sector meridional de la Ballesta. Al municipi del Pla d'Hostoles s'haurà d'ajustar a les zones de reserva natural de les Normes Subsidiàries.

- Futures ampliacions: no estableix res.

- Mesures previstes:

Promoure la inclusió landes amb bedolls i de fagedes amb joliu en la delimitació de superfícies forestals forestals d'àrea reduïda (d'acord amb la Llei d'espais naturals 12/1985).

Atès el caràcter silvícola de bona part d'aquest espai, s'hauran d'impulsar dins de l'àmbit de l'espai projectes d'ordenació i plans tècnics de gestió i millora forestals.

- Normes particulars: hauran de tenir consideració d'espècies estrictament protegides determinades espècies de fauna invertebrada (d'acord amb la llei d'espais naturals 12/1985).

3 PROJECTE DE DECRET REGULADOR DE LA IMPLANTACIÓ DE L'ENERGIA EÒLICA A CATALUNYA

Segons el projecte de decret de la implantació de l'energia eòlica a Catalunya, presentat el juliol de 2001 pel govern de la Generalitat de Catalunya i pendent d'aprovació, i el mapa que el complementa, dins l'àmbit del present Pla Especial es contempen els tres tipus de zones amb que es divideix el territori a efectes de la implantació dels parcs eòlics: (*veure plànol i-14 de Mapa eòlic*)

a) Zona compatible: zona idònia per a la implantació de parcs eòlics pel que fa a la protecció del patrimoni natural i cultural. Aquesta categoria és la que afecta a una àmplia fracció de la Vall de Sau, a una part de la vessant vilanovina de Collsacabra, a la totalitat del municipi de Folgueroles, i a la major part de Tavèrnoles i Sant Julià de Vilatorça.

b) Zona d'implantació condicionada: zona on l'existència de valors naturals i culturals que han de ser protegits exigeix una declaració d'impacte ambiental positiva per a cada

projecte que garanteixi la compatibilitat del projecte o l'establiment de mesures correctores que evitin l'impacte sobre els valors objecte de protecció. Aquesta categoria afecta la totalitat de la zona EIN de les Guilleries i part de l'EIN de Collsacabra i de l'EIN de Savassona.

c) Zona incompatible: zona del territori exclosa de la implantació de parcs eòlics on la presència de valors naturals i culturals de protecció prioritària aconsellen no fer-hi cap intervenció d'infraestructures d'aprofitament eòlic. Aquesta categoria afecta la part més propera del pantà de Sau, tant pel nord com pel sud, ocupant part del terme de Vilanova de Sau i de Tavèrnoles, on s'hi engloba part dels EIN's de Collsacabra i de Savassona.

ANNEX

CATÀLEG DE LA FAUNA VERTEBRADA: PEIXOS, AMFIBIS, RÈPTILS, AUS I MAMÍFERS

El resum sintètic ha estat extret del llibre: "La fauna vertebrada de l'Osona", Lynx edicions, Barcelona, 1999 (edició en curs). Baucells, Jordi; Camprodon, Jordi i Ordeig, Marc.

Peixos

Espècie nom científic	Comentari
<i>Anguilla anguilla</i>	Població relictual, amb possibles alliberaments (Sau, Susqueda)
<i>Barbus graellsii</i>	Localitzat al pantà de Sau
<i>Barbus meridionalis</i>	Comú a la majoria de rieres i torrents
<i>Carassius auratus</i>	Molt localitzat en basses rurals i als pantans
<i>Cyprinus carpio</i>	Abundant
<i>Gambusia affinis</i>	Comú a les vores dels pantans i algunes rieres afluent
<i>Ictalus melas</i>	Comú
<i>Salmo trutta</i>	Poc abundant en algunes rieres (Major, Espinelles, Molí Requer...)
<i>Leuciscus cephalus</i>	Poc abundant
<i>Micropterus salmoides</i>	Comú
<i>Phoxinus phoxinus</i>	Comú en les rieres més cabaloses

Amfibis i rèptils

Espècie nom científic	Comentaris
<i>Salamandra salamandra</i>	Abundant
<i>Euproctus asper</i>	Freqüent a la riera Major i afluents
<i>Triturus helveticus</i>	Petits nuclis localitzats i estables
<i>Triturus marmoratus</i>	Poc abundant, localitzat al sector occidental
<i>Alytes obstetricans</i>	Comú
<i>Pelobates cultripes</i>	Escàs
<i>Pelodytes punctatus</i>	Comú i repartit per tot el territori
<i>Bufo bufo</i>	Molt comú i repartit per tot el territori
<i>Bufo calamita</i>	Escàs i localitzat al sector occidental
<i>Hyla meridionalis</i>	Comú
<i>Rana perezi</i>	Abundant
<i>Rana temporaria</i>	Localitzada
<i>Mauremys leprosa</i>	Molt escassa i localitzada (possibles exemplars introduïts)
<i>Trachemys scripta</i>	Introduïda
<i>Anguis fragilis</i>	Comú
<i>Lacerta lepida</i>	Comú
<i>Lacerta bilineata</i>	Abundant, més al sector oriental
<i>Podarcis hispanica</i>	Comú
<i>Podarcis muralis</i>	Comú
<i>Psammmodromus algirus</i>	Abundant
<i>Malpolon monspessulanus</i>	Comú
<i>Coronella girondica</i>	Localitzada al sector occidental
<i>Elaphe escalearis</i>	Comú
<i>Elaphe longissima</i>	Comú i més abundant al sector oriental
<i>Natrix maura</i>	Abundant
<i>Natrix natrix</i>	Localitzada

<i>Vipera aspis</i>	Comú
---------------------	------

Aus

Espècie nom científic	Estat fenològic	Comentari
<i>Tachybaptus ruficollis</i>	Nidificant	Nidificant molt localitzat
<i>Egretta garzetta</i>	Migrador	
<i>Phalacrocorax carbo</i>	Hivernant	Hivernant molt abundant al pantà de Sau (300-500 individus)
<i>Nycticorax nycticorax</i>	Migrador	
<i>Ardea cinerea</i>	Sedentari	Nidificant molt localitzat
<i>Ardea purpurea</i>	Migrador	
<i>Ciconia nigra</i>	Accidental	
<i>Ciconia ciconia</i>	Migrador	
<i>Anas crecca</i>	Hivernant	
<i>Anas platyrhynchos</i>	Sedentari	
<i>Pernis apivorus</i>	Estival	Nidificant escàs a les zones de bosc caducifoli
<i>Milvus migrans</i>	Migrador	
<i>Milvus milvus</i>	Migrador	
<i>Neophron percnopterus</i>	Estival	1 parella nidificant
<i>Circaetus gallicus</i>	Estival	Nidificant escàs (2 parelles)
<i>Circus aeruginosus</i>	Migrador	
<i>Accipiter gentilis</i>	Sedentari	
<i>Accipiter nisus</i>	Sedentari	
<i>Aquila chrysaetus</i>	Accidental	1 exemplar adult resident
<i>Hieraaetus fasciatus</i>	Accidental	
<i>Pandion haliaetus</i>	Migrador	Migrador regular en poc nombre (Sau)
<i>Falco tinnunculus</i>	Sedentari	
<i>Falco subbuteo</i>	Estival	Nidificant

<i>Falco peregrinus</i>	Sedentari	7 parelles nidificants
<i>Alectoris rufa</i>	Sedentari	
<i>Coturnix coturnix</i>	Estival	
<i>Phasianus colchicus</i>	Sedentari	
<i>Grus grus</i>	Migrador	
<i>Rallus aquaticus</i>	Migrador	
<i>Gallinula chloropus</i>	Sedentari	
<i>Fulica atra</i>	Hivernant	
<i>Charadrius dubius</i>	Migrador	
<i>Vanellus vanellus</i>	Hivernant	
<i>Scolopax rusticola</i>	Hivernant	Nidificant excepcional
<i>Tringa totanus</i>	Migrador	
<i>Tringa nebularia</i>	Migrador	
<i>Tringa ochropus</i>	Migrador	
<i>Tringa glareola</i>	Migrador	
<i>Actitis hypoleucos</i>	Migrador	
<i>Larus ridibundus</i>	Hivernant	
<i>Larus cachinnans</i>	Sedentari	2000-3000 exemplars residents al pantà de Sau
<i>Columba oenas</i>	Sedentari	Colònies de cria al cingle de Vilanova
<i>Columba palumbus</i>	Sedentari	
<i>Streptopelia decaocto</i>	Sedentari	
<i>Streptopelia turtur</i>	Estival	
<i>Cuculus canorus</i>	Estival	
<i>Tyto alba</i>	Sedentari	
<i>Bubo bubo</i>	Sedentari	5 parelles nidificants
<i>Otus scops</i>	Estival	
<i>Strix aluco</i>	Sedentari	
<i>Asio otus</i>	Sedentari	

<i>Caprimulgus europaeus</i>	Estival	
<i>Tichodroma muraria</i>	Hivernant	Hivernant regular en poc nombre
<i>Apus apus</i>	Estival	
<i>Apus melba</i>	Estival	
<i>Alcedo atthis</i>	Sedentari	
<i>Merops apiaster</i>	Estival	
<i>Upupa epops</i>	Estival	
<i>Jynx torquilla</i>	Estival	
<i>Picus viridis</i>	Sedentari	
<i>Dendrocopos major</i>	Sedentari	
<i>Galerida cristata</i>	Sedentari	
<i>Alauda arvensis</i>	Hivernant	Nidificant al Pla de la Mata (Sant Julià de Vilatorça)
<i>Lullula arborea</i>	Sedentari	
<i>Riparia riparia</i>	Migrador	
<i>Ptyonoprogne rupestris</i>	Sedentari	
<i>Hirundo rustica</i>	Estival	
<i>Delichon urbica</i>	Estival	
<i>Anthus pratensis</i>	Estival	
<i>Anthus trivialis</i>	Migrador	Nidificant
<i>Anthus spinoletta</i>	Hivernant	
<i>Motacilla flava</i>	Migrador	
<i>Motacilla alba</i>	Sedentari	
<i>Motacilla cinerea</i>	Sedentari	
<i>Cinclus cinclus</i>	Sedentari	
<i>Troglodytes troglodytes</i>	Sedentari	
<i>Prunella modularis</i>	Hivernant	Nidificant molt localitzat
<i>Prunella collaris</i>	Hivernant	
<i>Erithacus rubecula</i>	Sedentari	

<i>Luscinia megarhynchos</i>	Estival	
<i>Phoenicurus ochruros</i>	Sedentari	
<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	Migrador	
<i>Saxicola rubetra</i>	Migrador	
<i>Saxicola torquata</i>	Sedentari	
<i>Oenanthe oenanthe</i>	Migrador	
<i>Monticola saxatilis</i>	Estival	
<i>Monticola solitarius</i>	Sedentari	Nidificant molt localitzat
<i>Turdus torquatus</i>	Hivernant	
<i>Turdus merula</i>	Sedentari	
<i>Turdus philomelos</i>	Sedentari	
<i>Turdus pilaris</i>	Hivernant	
<i>Turdus iliacus</i>	Hivernant	
<i>Turdus viscivorus</i>	Sedentari	
<i>Cettia cetti</i>	Sedentari	
<i>Cisticola juncidis</i>	Estival	
<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	Migrador	
<i>Hippolais polyglotta</i>	Estival	
<i>Sylvia undata</i>	Sedentari	
<i>Sylvia cantillans</i>	Estival	
<i>Sylvia melanocephala</i>	Sedentari	
<i>Sylvia communis</i>	Estival	Nidificant molt escàs
<i>Sylvia borin</i>	Migrador	
<i>Sylvia atricapilla</i>	Sedentari	
<i>Phylloscopus bonelli</i>	Estival	
<i>Phylloscopus collybita</i>	Sedentari	
<i>Phylloscopus trochilus</i>	Migrador	
<i>Regulus regulus</i>	Hivernant	

<i>Regulus ignicapillus</i>	Sedentari	
<i>Musicapa striata</i>	Estival	
<i>Ficedula hypoleuca</i>	Migrador	
<i>Parus major</i>	Sedentari	
<i>Parus caeruleus</i>	Sedentari	
<i>Parus ater</i>	Sedentari	
<i>Aegithalos caudatus</i>	Sedentari	
<i>Parus cristatus</i>	Sedentari	
<i>Parus palustris</i>	Sedentari	
<i>Sitta europaea</i>	Sedentari	
<i>Certhia brachydactyla</i>	Sedentari	
<i>Oriolus oriolus</i>	Estival	
<i>Lanius collurio</i>	Estival	
<i>Lanius senator</i>	Estival	Nidificant molt escàs
<i>Lanius excubitor</i>	Hivernant	
<i>Garrulus glandarius</i>	Sedentari	
<i>Pica pica</i>	Sedentari	
<i>Corvus corone</i>	Sedentari	
<i>Pyrrhocorax pyrrhocorax</i>	Sedentari	Colònia de 40-50 exemplars (nidificant). Taverdet.
<i>Corvus corax</i>	Sedentari	
<i>Sturnus vulgaris</i>	Sedentari	
<i>Passer domesticus</i>	Sedentari	
<i>Passer montanus</i>	Sedentari	
<i>Petronia petronia</i>	Sedentari	3 colònies nidificants
<i>Fringilla coelebs</i>	Sedentari	
<i>Pyrrhula pyrrhula</i>	Sedentari	
<i>Fringilla montifringilla</i>	Hivernant	
<i>Serinus serinus</i>	Sedentari	

<i>Carduelis carduelis</i>	Sedentari	
<i>Carduelis cannabina</i>	Sedentari	
<i>Carduelis chloris</i>	Sedentari	
<i>Carduelis spinus</i>	Hivernant	
<i>Loxia curvirostra</i>	Hivernant	
<i>Coccothraustes coccothraustes</i>	Hivernant	
<i>Emberiza citrinella</i>	Hivernant	
<i>Emberiza cirrus</i>	Sedentari	
<i>Emberiza schoeniclus</i>	Hivernant	
<i>Emberiza cia</i>	Sedentari	
<i>Miliaria calandra</i>	Estival	
<i>Tichodroma muraria</i>	Hivernant	Hivernant regular en poc nombre

Mamífers

Espècie nom científic	Comentari
<i>Erinaceus europaeus</i>	Comú
<i>Sorex minutus</i>	Poc abundant i localitzat
<i>Crocidura russula</i>	Abundant
<i>Suncus etruscus</i>	Poc abundant
<i>Myotis myotis</i>	Localitzat (zona de cingle Taverter)
<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Comú
<i>Plecotus auritus</i>	Localitzat
<i>Oryctolagus cuniculus</i>	Comú
<i>Sciurus vulgaris</i>	Comú
<i>Eliomys quercinus</i>	Comú
<i>Apodemus sylvaticus/flavicollis</i>	Abundant
<i>Rattus rattus</i>	Localitzada

<i>Rattus norvegicus</i>	Comú
<i>Mus musculus</i>	Abundant
<i>Mus spretus</i>	Comú
<i>Clethrionomys glareolus</i>	Localitzat
<i>Arvicola sapidus</i>	Localitzat
<i>Microtus duodecimcostatus</i>	Abundant
<i>Microtus agrestis</i>	Localitzat
<i>Sus scrofa</i>	Comú
<i>Vulpes vulpes</i>	Comú
<i>Mustela nivalis</i>	Localitzat
<i>Mustela vison</i>	Comú (Pantà de Sau, Riera Major)
<i>Martes foina</i>	Comú
<i>Meles meles</i>	Comú
<i>Genetta genetta</i>	Comú, especialment als cingles de Vilanova i Els Munts
<i>Rhinolophus ferru-equinum</i>	Localitzat
<i>Rhinolophus hipposideros</i>	Localitzat

ESPÈCIES D'INTERÈS PROTEGIDES LEGALMENT

S'han considerat com a elements d'interès aquelles espècies protegides per la legislació comunitària o estatal, és a dir, aquelles espècies incloses en els annexos de la Directiva d'Aus Silvestres (79/409/CEE), la Directiva Hàbitats (92/43/CEE) i la Llei 3/1988, de protecció dels animals.

La Directiva Hàbitats inclou en l'annex II aquelles espècies d'animals i plantes d'interès comunitari la conservació dels quals requereix la designació d'àrees de conservació especials, en l'annex IV inclou aquelles espècies d'animals i plantes d'interès comunitari que requereixen una estricta protecció i en l'annex V aquelles espècies d'animals i plantes d'interès comunitari la captura i explotació dels quals ha d'estar subjecte a seguiment.

La Llei 3/1988 declara protegides totes les espècies de l'annex II, prohibint-ne la caça, la captura, la tinença, el tràfic, el comerç, la venda, la importació, l'exportació i l'exhibició pública. Són infraccions lleus les que afectin espècies amb la categoria D, infraccions greus les que afecten espècies de categoria C i infraccions molt greus les que afectin espècies de les categories A o B.

a) Peixos

Espècie	Directiva Hàbitats	Llei 3/1988
<i>Barbus meridionalis</i>	II, V	
<i>Barbus graellsii</i>	V	

b) Amfibis

Espècie	Directiva Hàbitats	Llei 3/1988
<i>Euproctus asper</i>	IV	C
<i>Salamandra salamandra</i>		D
<i>Triturus helveticus</i>		D
<i>Triturus marmoratus</i>	IV	D
<i>Alytes obstetricans</i>	IV	D
<i>Pelobates cultripes</i>	IV	D
<i>Pelodytes punctatus</i>		D

<i>Hyla meridionalis</i>	IV	D
<i>Bufo calamita</i>	IV	D
<i>Bufo bufo</i>		D
Rana perezi	V	
<i>Rana temporaria</i>	V	D

c) Rèptils

Espècie	Directiva Hàbitats	Llei 3/1988
<i>Mauremys leprosa</i>	II, IV	C
<i>Anguis fragilis</i>		D
<i>Lacerta lepida</i>		C
<i>Lacerta bilineata</i>	IV	D
<i>Podarcis hispanica</i>		C
<i>Podarcis muralis</i>	IV	D
<i>Psammmodromus algirus</i>		D
<i>Coronella girondica</i>		D
<i>Elaphe scalaris</i>		D
<i>Elaphe longissima</i>	IV	D
<i>Malpolon monspessulanus</i>		D
<i>Natrix maura</i>		D
<i>Natrix natrix</i>		D

d) Aus

Espècie	Directiva Aus	Llei 3/1988
<i>Tachybaptus ruficollis</i>		C
<i>Egretta garzetta</i>	I	C
<i>Phalacrocorax carbo</i>		C
<i>Nycticorax nycticorax</i>	I	C
<i>Ardea cinerea</i>		B
<i>Ardea purpurea</i>	I	B
<i>Ciconia nigra</i>	I	A
<i>Ciconia ciconia</i>	I	B
<i>Anas crecca</i>	III	
<i>Anas platyrhynchos</i>	III	
<i>Pernis apivorus</i>	I	C
<i>Milvus migrans</i>	I	C
<i>Milvus milvus</i>	I	B
<i>Neophron percnopterus</i>	I	B
<i>Circaetus gallicus</i>	I	C
<i>Circus aeruginosus</i>	I	B
<i>Accipiter gentilis</i>		C
<i>Accipiter nisus</i>		C
<i>Aquila chrysaetus</i>	I	B
<i>Hieraaetus fasciatus</i>	I	B
<i>Pandion haliaetus</i>	I	A
<i>Falco tinnunculus</i>		C
<i>Falco subbuteo</i>		B
<i>Falco peregrinus</i>	I	B
<i>Alectoris rufa</i>	III	
<i>Coturnix coturnix</i>	II	

<i>Phasianus colchicus</i>	III	
<i>Grus grus</i>	I	B
<i>Fulica atra</i>	III	
<i>Charadrius dubius</i>		C
<i>Vanellus vanellus</i>	II	
<i>Scolopax rusticola</i>	III	
<i>Tringa totanus</i>		C
<i>Tringa nebularia</i>		C
<i>Tringa ochropus</i>		C
<i>Tringa glareola</i>	I	C
<i>Larus ridibundus</i>	II	
<i>Larus cachinnans</i>	II	
<i>Columba oenas</i>	II	
<i>Columba palumbus</i>	III	
<i>Streptopelia decaocto</i>		D
<i>Streptopelia turtur</i>	II	
<i>Cuculus canorus</i>		D
<i>Tyto alba</i>		C
<i>Bubo bubo</i>	I	B
<i>Otus scops</i>		C
<i>Strix aluco</i>		C
<i>Asio otus</i>		C
<i>Caprimulgus europaeus</i>	I	C
<i>Apus apus</i>		D
<i>Apus melba</i>		D
<i>Alcedo atthis</i>	I	C
<i>Merops apiaster</i>		C
<i>Upupa epops</i>		C

<i>Jynx torquilla</i>		C
<i>Picus viridis</i>		C
<i>Dendrocopos major</i>		C
<i>Galerida cristata</i>		D
<i>Alauda arvensis</i>	II	
<i>Lullula arborea</i>	I	D
<i>Riparia riparia</i>		D
<i>Ptyonoprogne rupestris</i>		D
<i>Hirundo rustica</i>		D
<i>Delichon urbica</i>		D
<i>Anthus pratensis</i>		D
<i>Anthus trivialis</i>		D
<i>Anthus spinoletta</i>		D
<i>Motacilla flava</i>		D
<i>Motacilla alba</i>		D
<i>Motacilla cinerea</i>		D
<i>Cinclus cinclus</i>		D
<i>Troglodytes troglodytes</i>		D
<i>Prunella modularis</i>		D
<i>Prunella collaris</i>		D
<i>Erithacus rubecula</i>		D
<i>Luscinia megarhynchos</i>		D
<i>Phoenicurus ochruros</i>		D
<i>Phoenicurus phoenicurus</i>		D
<i>Saxicola rubetra</i>		D
<i>Saxicola torquata</i>		D
<i>Oenanthe oenanthe</i>		D
<i>Monticola saxatilis</i>		D

<i>Monticola solitarius</i>		D
<i>Turdus torquatus</i>		D
<i>Turdus philomelos</i>	II	
<i>Turdus pilaris</i>	II	
<i>Turdus iliacus</i>	II	
<i>Turdus viscivorus</i>	II	
<i>Cettia cetti</i>		D
<i>Cisticola juncidis</i>		D
<i>Acrocephalus scirpaceus</i>		D
<i>Hippolais polyglotta</i>		D
<i>Sylvia undata</i>	I	D
<i>Sylvia cantillans</i>		D
<i>Sylvia melanocephala</i>		D
<i>Sylvia communis</i>		D
<i>Sylvia borin</i>		D
<i>Sylvia atricapilla</i>		D
<i>Phylloscopus bonelli</i>		D
<i>Phylloscopus collybita</i>		D
<i>Phylloscopus trochilus</i>		D
<i>Regulus regulus</i>		D
<i>Regulus ignicapillus</i>		D
<i>Musicapa striata</i>		D
<i>Ficedula hypoleuca</i>		D
<i>Parus major</i>		D
<i>Parus caeruleus</i>		D
<i>Parus ater</i>		D
<i>Aegithalos caudatus</i>		D
<i>Parus cristatus</i>		D

<i>Parus palustris</i>		D
<i>Sitta europaea</i>		D
<i>Certhia brachydactyla</i>		D
<i>Oriolus oriolus</i>		D
<i>Lanius collurio</i>	I	D
<i>Lanius senator</i>		D
<i>Lanius excubitor</i>		D
<i>Pyrrhonorax pyrrhonorax</i>	I	D
<i>Pica pica</i>	II	
<i>Corvus corone</i>	II	
<i>Sturnus vulgaris</i>	II	
<i>Petronia petronia</i>		D
<i>Fringilla coelebs</i>		D
<i>Pyrrhula pyrrhula</i>		D
<i>Fringilla montifringilla</i>		D
<i>Carduelis chloris</i>		D
<i>Loxia curvirostra</i>		D
<i>Coccothraustes</i>		D
<i>Emberiza citrinella</i>		D
<i>Emberiza cirrus</i>		D
<i>Emberiza schoeniclus</i>		D
<i>Emberiza cia</i>		D
<i>Tichodroma muraria</i>		C

e) Mamífers

Espècie	Directiva Hàbitats	Llei 3/1988
<i>Erinaceus europaeus</i>		C
<i>Myotis myotis</i>	II	C
<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	IV	C
<i>Plecotus auritus</i>	IV	C
<i>Rhinolophus ferru-equinum</i>	II	C
<i>Rhinolophus hipposideros</i>	II	C
<i>Genetta genetta</i>	V	

1. INTRODUCCIÓ
2. ANTECEDENTS
3. LES GUILLERIES-SAVASSONA-COLLSACABRA
4. METODOLOGIA I PROCÉS D'ELABORACIÓ
5. ÀMBITS D'ANÀLISI I VALORACIÓ
  - 5.1. Medi físic
  - 5.2. Medi socioeconòmic
6. VALORACIÓ GLOBAL
7. PLANEJAMENT VIGENT
8. EL CONSORCI DE L'ESPAI NATURAL GUILLERIES SAVASSONA
9. MARC LEGAL. JUSTIFICACIÓ DE LA FIGURA JURÍDICA
EMPRADA: EL PLA ESPECIAL DE PROTECCIÓ DEL MEDI
10. OBJECTIUS DEL PLA ESPECIAL
11. DELIMITACIÓ DEL PLA ESPECIAL
12. EXPLICACIÓ I JUSTIFICACIÓ DE L'ORDENACIÓ
  - 12.1. Regulació de sistemes
Sistema viari de comunicacions
  - 12.2. Sòl rural
Usos i activitats
Construccions
    - Edificació tradicional (clau t)*
    - Instal·lacions ramaderes (clau i)*
    - Edificacions dotacionals (clau d)*
    - Elements del patrimoni històric-artístic (clau p)**Regulació de zones*
    - Zones d'interès forestal (ZFO)*
    - Zones d'interès agrícola (ZAG)*
    - Zones d'interès agroforestal (ZAF)**Regulació específica d'àrees*
    - Àrees de protecció del domini públic*
    - Àrees d'especial interès*
    - Àrees de desenvolupament específic*

1. INTRODUCCIÓ.

La realitat actual de l'àrea geogràfica de Guilleries-Savassona (àmbit descrit més endavant) és el fruit de l'evolució de les condicions físiques i de la seva humanització duta a terme per l'ús continuat del territori i el seu aprofitament. Té un especial interès pels seus valors naturals, a preservar, pels recursos econòmics, els quals caldria desenvolupar i potenciar, i pel patrimoni construït existent, a conservar i recuperar. L'atractiu d'aquest espai s'incrementa per la seva localització, essent el punt de trobada de la plana de Vic i les Guilleries, té una posició relativament allunyada de la conurbació metropolitana de Barcelona i alhora ben comunicada amb ella. Cal afegir la proximitat de la ciutat de Vic sense oblidar la gairebé contigüitat amb el parc del Montseny.

El present Pla Especial (d'ara en endavant PE) és el resultat de la concurrència de dues circumstàncies. En primer lloc, la necessitat, sorgida de les característiques intrínseques del lloc: aconseguir la permanència de l'equilibri existent entre valors naturals i activitat humana de manera sostenible i en segon lloc, la política de la Diputació de Barcelona de promoció i gestió de plans especials per a la protecció dels sistemes naturals compatible amb l'aprofitament racional dels seus recursos.

Des de l'any 1972 la Diputació de Barcelona ve desenvolupant la tasca de promoció en determinats àmbits geogràfics, l'origen històric de la qual se situa en el Pla Provincial de 1963. La figura dels plans especials, desenvolupats a l'empara de la Llei 12/85 d'Espais Naturals, ha buscat sempre el compromís i mai la substitució de les competències, respectant la autonomia dels municipis i les administracions sectorials.

Amb l'experiència de planificació i gestió duta a terme durant 20 anys i davant de les tendències i processos territorials i ambientals actuals, la Diputació de Barcelona, als anys 90, formula una proposta de gestió del conjunt del sòl no urbanitzable de la regió metropolitana de Barcelona: el projecte de l'anella verda. És un concepte nou en matèria de protecció del territori. És el pas d'un conjunt d'espais protegits aïllats a una xarxa d'espais, integrats en una àmplia ordenació territorial, i que parteix del principi de la necessària continuïtat dels sistemes naturals per a l'efectiva preservació dels seus valors. La configuració final del projecte implica la protecció d'un continu de més de 150.000 hectàrees amb els parcs naturals i altres espais anàlegs com a nuclis de la xarxa, complementats i enllaçats per espais de connexió i transició, que donen sentit al conjunt del sistema (*plànol I-01*).

El protagonisme del món local en aquesta nova etapa d'impulsió de la protecció d'espais naturals ha estat determinant. Fruit de la col·laboració entre els ajuntaments implicats i la Diputació de Barcelona. S'han constituït consorcis de les administracions locals promotores dels nous espais protegits que formen part de l'anella verda. Així, els darrers anys, s'han creat els consorcis del Parc de la Serralada de Marina, Parc de la Serralada Litoral, l'Espai Natural de l'Embassament del Foix, l'Espai Natural de les Guilleries—Savassona i el Parc Agrari del Baix Llobregat, i s'ha transformat el Patronat de Collserola en un nou consorci, del qual també forma part la Diputació de Barcelona.

El Consorci de l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona neix de la voluntat dels municipis de Folgueroles, Sant Julià de Vilatorrada, Tavèrnoles i Vilanova de Sau, de preservar els seus espais d'alt interès agrícola i forestal per evitar la seva possible degradació deguda a pressions exteriors, com la freqüentació desordenada, les possibles especulacions urbanístiques i les pràctiques pecuàries abusives en determinats sectors.

El PE estableix les mesures legals, dins del marc de la llei del sòl i altres lleis sectorials, per regular el sòl no urbanitzable dotant-lo de protecció al declarar-lo d'interès agrícola, agro-forestal i forestal. Les directrius aportades per a la posterior gestió van adreçades a l'assignació de recursos en matèria de la prevenció d'incendis, el manteniment de la xarxa bàsica de camins, el foment de la conservació del patrimoni construït, el foment de les pràctiques agràries, forestals i totes aquelles activitats complementàries que ajudin a la dinamització econòmica, l'educació ambiental i la gestió de la freqüentació.

Part del territori inclòs dins de l'àmbit de l'espai forma part del Pla d'Espais d'Interès Natural (d'ara en endavant PEIN), la normativa del qual diu que cal fomentar els usos i activitats que afavoreixin el desenvolupament de les diverses zones i evitar d'aquesta manera el despoblament rural. Per a tal fi cal potenciar els usos i activitats agrícoles, ramaderes, forestals, cinegètiques, d'aqüicultura, de pesca i de turisme rural, ja que són les principals fonts de vida dels habitants d'aquestes zones. El Consorci reitera la voluntat d'aplicar estrictament els objectius emanats del Parlament de Catalunya materialitzats en l'esmentat PEIN.

2. ANTECEDENTS

Part dels terrenys inclosos en l'àmbit del present PE han estat, al llarg de varies dècades, objecte de declaracions protectores de diferents organismes que han posat de manifest l'interès dels seus valors naturals. S'han plasmat en documents on, de manera més sintètica o detallada, han manifestat la necessitat i conveniència d'un cert nivell de protecció per a la seva preservació.

El Plan General de Ordenación de la Província de Barcelona, normativa aprovada en l'*Ordre ministerial 15/04/63*, en l'*art.203* defineix els objectius de conservació d'indrets d'interès paisatgístic o científic, protecció d'habitats i reserva de possibles àrees experimentals d'interès geològic, botànic i zoològic i en la llista dels primers parcs provincials de l'*art.205* s'hi troba el de les Guilleries.

El Servei de Parcs Naturals, Defensa de la Natura i Protecció del Medi Ambient de la Diputació de Barcelona, l'any 1976, elabora la delimitació i reglamentació dels parcs provincials (desenvolupament del pla de 1963).

La Institució d'Història Natural, a 1976, redacta el Llibre Blanc on inclou dins de les zones en vies de preservació les Guilleries-Collsabra com a futur parc provincial. ICONA i de la Direcció General de Urbanismo, a 1978, fa una inventari obert de selecció i delimitació d'espais naturals d'interès públic preferent. En aquest inventari torna a aparèixer l'espai de les Guilleries-Collsabra, en aquest cas la delimitació abasta tot el municipi de Vilanova de Sau i gran part del de Tavèrnoles.

En el catàleg de parcs naturals de la província de Barcelona de desembre de 1978 les delimitacions abasten tot el municipi de Vilanova i de Tavèrnoles (amb la distinció de zona de parc i de pre-parc), el de Sant Julià on queda exclosa la zona estrictament urbana i només una part del de Folgueroles.

La *lleï 12/1981* incorpora en el seu annex la llista d'Espais d'Interès Natural que la Comissió d'Urbanisme de Catalunya va elaborar a 1980 en ella s'inclouen les delimitacions preexistents i s'hi afegeix la proposta de la ponència realitzada per diversos experts. En la revisió d'aquesta llista l'estudi de Reconeixement Territorial de Catalunya de desembre de 1980 elaborada per un ampli grup d'especialistes i supervisada per una

comissió mixta segueix estan present la delimitació de Guilleries-Collsacabra-el Far. Aquesta llista és la base i punt de partida del PEIN actualment vigent.

El 25 de maig de 2000 s'aprova l'avanç del present PE de l'Espai Natural Guilleries-Savassona.

3. LES GUILLERIES-SAVASSONA-COLLSACABRA

La qualitat principal d'aquest espai és haver mantingut l'harmonia entre les condicions naturals i la seva transformació per l'activitat humana. Inclou tres parts físicament ben diferenciades que concorren a l'entorn del pantà de Sau i la vall de Vilanova: les **Guilleries**, **Savassona** i el **Collsacabra**. Aquesta diversitat del medi natural enriqueix el ja notable interès ecològic, cultural i paisatgístic de cadascuna d'elles. Per la seva posició aquest espai adquireix una triple vàlua territorial: local, per les seves qualitats essencials; comarcal, ja que l'entorn immediat esdevé mercat potencial de les activitats socioeconòmiques de l'espai; metropolitana, com a node de la xarxa d'espais verds inclosos en l'anella verda. La distància a zones amb un desenvolupament econòmic important i alhora la continuïtat en l'ocupació del territori i el seu ús tradicional ha permès la preservació del medi natural fins els nostres dies. (*Plànol I-01*)

El projecte de protecció i millora de l'espai natural de Guilleries Savassona ha de tenir en compte la indisociabilitat dels dos factors determinants en la definició d'aquest espai: **valors naturals** i **ús racional del sòl**. No es tracta tant de recuperació com de manteniment i millora. La reconversió de les activitats ha de permetre l'arrelat paper de cura del territori sense quedar al marge de la transformació dels processos econòmics actuals i d'altra banda impedir que aquests processos degradin el patrimoni ecològic i paisatgístic heretat. Ha de recollir, preservar i incrementar la riquesa natural actual i compatibilitzar-la amb les activitats socioeconòmiques existents a la vegada de fomentar aquelles altres que permetin la recuperació econòmica i el desenvolupament equilibrat de la zona. Per això cal destacar en aquest espai uns valors afegits distintius respecte l'entorn i la seva àrea d'influència. La unificació de criteris en el tractament global de l'espai i l'estructuració del mateix ha de permetre entendre'l com un tot únic, la rellevància d'aquells aspectes que matisen el conjunt han d'aportar riquesa i varietat particularitzant-lo.

4. METODOLOGIA I PROCÉS D'ELABORACIÓ

En primer lloc s'ha realitzat una anàlisi de la realitat existent mitjançant estudis detallats dels diferents components definidors del paisatge així com d'aquells aspectes que intervenen en la transformació del mateix. Això ha permès identificar i valorar una sèrie d'elements i de processos, tant de tipus favorable (d'interès natural i cultural) com desfavorables (fragilitats i vulnerabilitats del medi). L'àmbit d'estudi (descriu més endavant) ha estat el de l'avanç de pla aprovat l'any 2000 adaptat a la base cartogràfica i als elements físics del territori i recollint els suggeriments presentats arrel de l'exposició pública de l'esmentat l'avanç. Els temes analitzats giren al voltant de dos eixos. El **medi físic**, definició material del territori en la seva vessant natural (marc geogràfic, geologia, hidrologia, vegetació, flora i fauna) i en la vessant humanitzada (el patrimoni construït i basses) així com la suma d'ambdues (paisatge). El **medi socioeconòmic** corresponent a l'ús del territori, tant respecte les activitats econòmiques de lleure i/o culturals i a la mobilitat incloent també les infraestructures; val a dir que els aspectes referits en aquest

apartat tenen un reflex en l'espai i per tant influeixen en el paisatge emmarcat en l'anterior grup.

Una consideració a part té el coneixement del planejament vigent, tant de caràcter municipal com territorial. Partint de l'avanç de pla abans esmentat, i paral·lelament a l'anterior procés, s'ha realitzat un recull i estudi de la legislació vigent, des del planejament municipal, a la legislació sectorial corresponent així com del PEIN.

La síntesi i conclusions de la informació analitzada, plasmada en els **plànols d'informació** (*bàsica, I-01 a I-10, i complementària, i-01 a i-14*), **memòria d'informació i annexos** (*inventari del patrimoni construït i inventari de basses*) han estat la base de la proposta d'ordenació gràfica, **plànols d'ordenació** (*O-01 a O-09*), i **normativa**.

La proposta d'ordenació futura parteix del diagnòstic de la situació actual. Els criteris bàsics de la mateixa són la conservació i millora dels elements d'interès i la seva protecció envers les fragilitats i vulnerabilitats i, en consonància amb això, el foment de les activitats socioeconòmiques adients. Això s'ha dut a terme mitjançant una proposta d'estructura del territori (xarxa viària i serveis complementaris) i una qualificació del territori en zones genèriques, d'acord amb els seus valors naturals i el seu ús. La definició d'àrees de regulació específica posa l'accent en aquells llocs on cal desenvolupar una gestió determinada per a la preservació dels valors naturals, culturals i/o paisatgístics o per a una reactivació socioeconòmica, segons els casos.

En els apartats següents es presenten sintetitzats els principals aspectes del diagnòstic de l'àmbit del PE, a partir dels quals s'ha elaborat la proposta detallada en la present memòria.

5. ÀMBITS D'ANÀLISI I VALORACIÓ

5.1. Medi físic

<i>Plànols de síntesi:</i>	<i>I-02 (base cartogràfica)</i> <i>I-07 (àrees d'interès paisatgístic)</i>
<i>Altres plànols d'informació bàsica:</i>	<i>I-03 a I-06</i>
<i>Altres plànols d'informació complementària:</i>	<i>i-01 a i-06</i>

L'àmbit del Pla Especial de Protecció i Millora de l'Espai Natural de Guilleries Savassona abasta una zona de 8.375 hectàrees que inclou part dels termes municipals de Folgueroles, Sant Julià de Vilatorrada, Tavèrnoles i Vilanova de Sau.

El nucli urbans se situen a una alçada entre 500 i 600m. El punt més alt de l'espai és el turó del Faig Verd (a Vilanova) amb 1187.4m. Amb menys alçada destaquen els miradors naturals dels Munts amb 862.3m i el Puig del Far a Tavèrnoles i Sant Llorenç del Munt a Sant Julià, ambdós a cota superior de 800m.

A primer cop d'ull el denominador comú del conjunt és el predomini de les formacions muntanyoses cobertes, majorment, de bosc (combinació d'alzinars, rouredes i pinedes) esquitxat per prats i conreus, en les zones més planes; singularitzen el paisatge les emergents cingleres de roca nua i el pantà amb la seva àrea d'influència. En conjunt l'espai té l'excepcionalitat bioclimàtica corresponent a un lloc de contacte entre la regió mediterrània i la regió eurosiberiana o centroeuropea. Es poden distingir tres entitats paisatgístiques: les Guilleries, Savassona i el Collsacabra. Tot i que les dues últimes

tenen molts trets en comú. Les Guilleries i el Collsacabra inclosos dins l'espai corresponen íntegrament al municipi de Vilanova mentre que Savassona pertany a la resta de municipis (Folgueroles, Sant Julià i Tavèrnoles). (*Plànols: I-03 a I-05 i i-01 a i-06*).

Les Guilleries més septentrionals constitueixen el límit sud-est de l'espai, tenen un paisatge accidentat (els pendents entre el 30% i el 50% són els més abundants) amb formes arrodonides de base granítica i carenes i fondalades, sovint molt tancades. El substrat edàfic, el clima (mediterrani humit a les parts baixes i temperat atlàntic a les parts altes) i la riquesa aquífera (tant hidrogràfica vertebrada per la Riera Major i els seus afluents, com de fonts i brolls) condicionen la variada i frondosa vegetació. La seva especificitat rau en les castanyedes, fagedes i boscos de ribera. Aquests donen lloc a uns hàbitats de gran interès, especialment els de la Riera Major i Castanyadell, únics dins de l'àmbit de l'espai.

A ponent, la plana de Vic forma la seva vora oriental amb suaus estreps muntanyosos tallats sobtadament per les cingleres de **Savassona**; més lineals i escarpats a Vilanova, més sinuosos i menys contundents a Sant Julià. Tenen un nivell inferior detrític vermellós constituït per argiles i una cobertura formada per sorres dures de gresos i calcàries nummulítiques. El clima submediterrani junt amb la composició del sòl i la, no tant abundant, hidrografia determinen una vegetació menys variada, a base de pinedes de pi roig principalment, amb alzines i roures com espècies secundàries. Els principals hàbitats d'interès específics són els cingles de la Riba o de Vilanova i el meandre de Fussimanya.

El Collsacabra, de la mateixa constitució geològica de Savassona, caracteritza el límit nord de l'espai amb impressionants espadats coronats per l'extens altiplà de Tavertet. La zona sota cingles té unes característiques molt similars a la vall de Vilanova, a l'altra riba del pantà. La vegetació és similar a Savassona amb major presència de prats. L'hàbitat més interessant són les cingleres de Tavertet.

Gran part de **les basses**, naturals o naturalitzades, tenen un interès ecològic i biològic per ser punts estratègics d'assentament de poblacions de fauna desaparegudes en altres llocs, així com d'abeurament d'altres espècies, principalment aus (*plànol I-03 i inventari de basses*).

El patrimoni construït recull els vestigis d'altres èpoques tal i com han arribat als nostres dies. Des del rastre dels primers pobladors, ibers ausetans, al cim d'alguns turons, a Puig Castellet (Folgueroles) i a Sant Feliuet de Savassona (Tavèrnoles), fins a l'arquitectura popular de les masies escampades per tot el territori de l'espai. Les restes actuals de moltes d'elles es remunten al segle XVII i XVIII. Molts dels elements històrics se situen en punts elevats de gran panoràmica. La presència humana durant l'edat mitja (s.X a s.XIV) es reconeix en algunes construccions com el pont de la Malafogassa, els molins i algunes ermites. La construcció de la presa va inundar el poble de Sant Romà. Als vols dels anys 50 es va construir, de nova planta, el poblat de Sau Nou amb la finalitat d'allotjar els treballadors de la presa. Posteriorment han aparegut noves construccions dins de l'àmbit, però la majoria de les obres són reformes i millores de les edificacions tradicionals. Algunes edificacions són dotacions, enteses com servei d'ús públic, encara que generalment també hi ha la residència del titular. Les instal·lacions ramaderes, sovint realitzades amb materials precaris o poc integrats en el paisatge, acostumen a formar part agregada de les masies encara que també n'hi ha de totalment autònomes.

La valoració del patrimoni és essencial no solament pel seu interès històric i en alguns casos arquitectònic, sinó també, i fonamentalment, per la funció de cura/ús del territori. L'ocupació del sòl està profundament relacionada amb les seves condicions físiques, la mesura òptima d'explotació del territori ve definida per la ubicació de les edificacions (emplaçaments i distàncies entre sí). Per aquest motiu s'ha considerat convenient l'elaboració un inventari del patrimoni edificat, tant exhaustiu com ha estat possible, amb la localització d'aquests emplaçaments, fins i tot en aquells casos on només resten ruïnes; fent ressò una vegada més d'alguns dels suggeriments presentats posteriorment a l'exposició pública de l'avanç de pla.

S'ha realitzat la següent classificació especificant l'ús o estat actual (*plànol I-06 i inventari del patrimoni construït*):

- edificació tradicional: domicili habitual /segona residència/ deshabitada/ ruïnes
- instal·lació ramadera
- dotació: casa de colònies/ turisme rural/ hotel-
hostal/ bar restaurant /club nàutic
- patrimoni històric-artístic: religiós/ castell/ jaciment/ altres

A l'**entorn de les masies** solia haver una zona de conreu i/o de prats, en molts casos s'ha perdut quan s'ha abandonat l'ús agrari, d'altres s'han reconvertit en jardins de segones residències. Aquests clars enmig del bosc compleixen la funció de manteniment de l'equilibri de l'ecosistema, aquest es posa en perill quan desapareixen aquests camps (*plànol I-07*).

El paisatge actual de les Guilleries-Savassona és el resultat físic de la convivència continuada dels elements naturals i els produïts per l'activitat humana. La contundència d'alguns elements geomorfològics (molt visibles, fins i tot a gran distància, des de les grans infraestructures viàries territorials) i el bon estat de conservació general del medi natural singularitzen aquesta zona dotant-la de gran qualitat paisatgística. D'altra banda l'existència de miradors naturals ubicats al llarg de les cingleres (el Puig del Far, el Salt de la Minyona i Puig l'Agulla) així com a l'entorn del pantà (Sant Romà de Sau, el Coll de Terrades, Sant Feliu de Savassona) els converteixen en veritables talaies de la comarca (*plànol I-07*).

5.2. Medi socioeconòmic

Plànol de síntesi: I-02 (base cartogràfica)
Plànol d'informació bàsica: I-1 i I-08
Plànols d'informació complementària: i-07 a i-14

La transformació de l'economia, diversa segons els municipis integrants de l'espai, s'ha produït al passar d'estar unida, gairebé exclusivament, al sector primari a un cert desenvolupament industrial i del sector de serveis (fora de l'àmbit) en els municipis de la plana de Vic (Folgueroles, Sant Julià i Tavèrnoles). A Vilanova el canvi, iniciat amb la construcció de la presa, ha continuat amb el progressiu abandó de les activitats agrícoles, ramaderes i forestals. Un dels motius d'aquesta desertització és la dificultat, deguda, en part, a les peculiaritats físiques del territori, d'incorporar les noves tècniques més industrialitzades del sector a les seves explotacions amb la conseqüent impossibilitat de mantenir el mateix nivell competitiu. Les activitats industrials són inexistents dins de l'àmbit i les poques extractives estan destinades a desaparèixer, prèvia restauració, al finalitzar la seva concessió (*plànols i-07, i-08, i-10*).

També es desenvolupen **altres activitats associades al lleure**. Des de les més tradicionals com la caça i pesca al senderisme que recentment, amb la creixent cultura de l'oci, ha rebut més impuls. Dins del mateix marc les activitats aquàtiques a l'entorn del pantà, culturals, l'agroturisme i la restauració completen aquest incipient sector (*plànols i-09, i-011, i-012*).

La població de tendència ascendent en els tres primers i descendent en el darrer, es distribueix concentrada en els petits nuclis de població o disseminada arreu, en coherència amb l'aprofitament del territori que se'n fa. La recessió de les tasques agràries, ramaderes i forestals, provoca la desocupació de les edificacions a les quals estaven associades. Tots els nuclis urbans són exclosos de l'àmbit pròpiament de l'espai. El de Vilanova queda al bell mig de l'espai, mentre que la resta se situen en la perifèria.

La xarxa viària és el sistema d'infraestructures principal. La mobilitat a l'espai és fonamentalment rodada (el ferrocarril més proper és a Vic) i privada (els autobusos de línia regular de Vic a Sant Julià i a Folgueroles varia segons el dia de la setmana, a Vilanova només n'hi ha dissabtes). L'accés es realitza mitjançant unes vies d'aproximació de caràcter territorial (eix transversal C25 que travessa el municipi de Sant Julià de Vilatorça o la carretera de Barcelona a Puigcerdà N-152 fora de l'àmbit) i unes vies de penetració de caràcter comarcal (carretera de Vic a la presa de Sau N141d i de Vic al parador de Sau BV-5213) o local (carretera de Sant Hilari Sacalm a Sant Julià de Vilatorça BV5201). La comunicació interior dins de l'espai es realitza per les vies de penetració esmentades i per la xarxa de camins, molts d'ells es recolzen sobre elements naturals tant geogràfics com hidrològics. Alguns han estat consolidats al llarg de la història (avui en dia encara es poden trobar camins rals), d'altres tenen un caràcter funcional transitori (camins de desembosc). El seu traçat i estat de conservació (bo, mig i deficient) generalment té relació amb el tipus i intensitat d'ús (*plànol I-08*).

Pel que fa a la **xarxa de camins de passejada**, un cert nombre dels quals coincideixen en algun tram amb camins rodats, destaquen el gran recorregut GR-2, el meridià verd MV i els PR C-40.1 i PR C-40.2 (*plànol i-12*).

Finalment quant a **la resta d'infraestructures** cal distingir la presa per com ha condicionat la zona tant a nivell econòmic com paisatgístic. La xarxa elèctrica, sense arribar a ser densa, sobresurt pel seu impacte visual. En menys mesura també passa amb l'estació repetidora de telecomunicacions que se situa en el punt més alt de Savassona. Respecte els impactes cal fer esment de la proposta de mapa eòlic que preveu zona incompatible en part de les cingleres, en la resta de cingles i les Guilleries zona d'implantació condicionada a la declaració d'impacte ambiental i en les zones més baixes (les de menys possibilitats de vent) zones compatibles (*plànols i-13, i-14*).

6. VALORACIÓ GLOBAL

En una valoració resumida dels aspectes exposats anteriorment es pot concloure que en l'àmbit d'estudi ens trobem amb un **patrimoni natural de gran interès i ben conservat**. La singular imatge de les cingleres que essent punts panoràmics de tota la comarca són també visibles més enllà de seu entorn immediat, allotgen hàbitats d'especial interès faunístic i vegetal. Sobresurten del paisatge muntanyós i boscós que cerca els pendents més suaus per formar un mosaic de prats i conreus. Aquests se situen en les proximitats de les masies que els cultiven i es distribueixen amb la densitat on la topografia els ho permet. Així doncs, el **patrimoni construït** es recolza en aquesta activitat agrícola

complementada per la ramadera, actualment en declivi. La gran cobertura boscosa ha desenvolupat una explotació forestal que no ha acabat de reeixir. **Mentre que les activitats agrícola, ramadera i forestal estan en descens es desenvolupa un incipient sector terciari associat al lleure.** El bon manteniment de l'espai natural i la proximitat a gran vies de comunicació, atorguen al lloc un especial atractiu territorial dins de la xarxa metropolitana d'espais naturals.

Per les seves característiques, abastament analitzades al llarg d'aquest pla, aquest espai podria ser **vulnerable a una desmesurada freqüentació**, tant rodada com a peu, **i a un mal ús del territori**, tant per part dels visitants com de les activitats econòmiques desenvolupades dins de l'àmbit, que **podrien posar en perill l'equilibri medi ambiental**. Una de les principals fragilitats d'aquest paratge (especialment a Savassona i Collsacabra degut a la composició del sòl) és l'erosió del terreny, principalment per manca de cura en l'obertura de camins de desembosc i per extensió de pràctiques forestals en pendents superiors als admissibles, també pot provocar-la una exagerada intensitat d'ús en determinats llocs. Altres punts febles poden ser la contaminació ambiental en general, la introducció negligent d'elements vegetals i animals no autòctons, les construccions inadequades, l'excessiva demanda de consum de recursos (d'aigua, etc.) i de serveis (abocadors, electricitat, etc.).

La conservació del medi natural fins a l'actualitat està íntimament lligada a les activitats que l'han afavorit. D'aquesta constatació es pot deduir que la protecció d'un condueix a la de l'altre i que la seva viabilitat depèn de les activitats econòmiques alternatives compatibles i complementàries que es puguin desenvolupar.

La posició de **centralitat geogràfica de Vilanova**, respecte l'àmbit de l'espai, i més tenint en compte la seva tendència poblacional i econòmica, **li atorga una potencialitat com a element estructurador, aglutinador i dinamitzador de gran interès.**

Finalment **cal tenir especial cura amb els previsibles creixements urbans**, tant de les poblacions perifèriques (Folgueroles, Sant Julià i Tavèrnoles) com de Vilanova, i vetllar per a la definició harmònica de la línia de contacte entre el sòl urbà i el no urbanitzable, tendint a la concentració edificatòria i l'alliberament d'espais lliures en la proximitat immediata amb el sòl rural.

7. PLANEJAMENT VIGENT

Plànol d'informació bàsica: I-09 (planejament vigent)

Cadascun dels municipis té el propi planejament amb les determinacions corresponents amb un tractament diferenciat del sòl no urbanitzable (de més antic a més recent):

Sant Julià de Vilatorrada el Pla General Municipal de 1983 destina una part del seu sòl no urbanitzable a *Sistema de parcs naturals (clau A)* la resta el protegeix segons *Sòl d'especial protecció (clau 12)* desglossat en les qualificacions de *Subzona de sòl agrícola (clau 12a)*, *Subzona de sòl forestal d'interès paisatgístic (clau 12b)*, *Subzona de sòl agrícola, ramader i d'usos derivats (clau 12c)* i *Subzona de sòl forestal, ramader i d'usos derivats (clau 12d)* aquestes zones comprenen també els terrenys qualificats de *Pre-parc i Sòl de protecció per servituds (clau 13)*. Les subzones 12a i 12b no estan delimitades en els plànols.

Folgueroles les *Normes Subsidiàries de Planejament Municipal de 1985* protegeixen el sòl no urbanitzables en les següents qualificacions: *Sòl de reserva natural (clau 9)*, *Sòl de protecció agrícola (clau 10)* i *Sòl de reserva i protecció: Servitud d'infraestructures (clau 8a) i Sòl de protecció vegetal i paisatgística (clau 8b)*.

Vilanova de Sau les *Normes Subsidiàries de Planejament Municipal de 1985* no estableixen cap mena de protecció ni qualificació específica per al sòl no urbanitzable. En aquest sentit només defineixen explícitament *la Zona de protecció de ribera i embassament* que ja estava prèviament establerta per la legislació sectorial. Posteriorment s'han aprovat el següents plans especials en sòl no urbanitzable: *Pla Especial Càmping Pont de la Malafogassa (1993)*, *Pla Especial Càmping la Riba (1994)* i *Pla Especial d'ordenació de la finca de Can Mateu (1996)* per activitats de lleure. També s'han concedit les següents autoritzacions: *de reforma de Casa de Colònies El Company (1993)* i *d'obres per apartotel i instal·lacions complementàries a la zona Casalis-poblat obrer (1994)*.

Tavernoles les *Normes Subsidiàries de Planejament Municipal de 1989* estableixen les següents proteccions i reserves: *Reserva natural, Reserva forestal, Reserva agrícola i Zona de protecció de llocs d'interès*.

En vista de la diversitat de planejaments municipals s'ha consultat una còpia del Sistema d'Informació Territorial de Planejament Urbanístic (des d'ara SITPU) de la Regió Primera (comprentent els municipis en qüestió) actualitzada fins a desembre de 1999, que ha estat lliurada pel Servei de Documentació i Estudis de la Direcció General d'Urbanisme de la Generalitat de Catalunya, tanmateix ha estat una referència més que una transposició ja que l'actualització encara no ha estat finalitzada i s'han trobat algunes contradiccions amb el planejament vigent.

Considerant les discordances detectades entre diferents bases s'ha optat per seguir les delimitacions dels termes municipals definides en l'esmentada còpia del SITPU ja que la base cartogràfica és la mateixa que la emprada pel present pla (no essent així respecte els planejaments municipals o el cadastre), s'ha incorporat la modificació realitzada entre els municipis de Sant Julià de Vilatorrada, Calldetenes i Taradell. Excepcionalment s'ha efectuat la transposició del cadastre en un cas on hi havia dades que no coincidien amb la proposada per la base de referència.

Cal constatar la necessitat d'unificar el tractament del sòl no urbanitzable front l'heterogeni planejament municipal vigent. Que en alguns casos ja tenen en compte una certa valoració dels aspectes naturals d'interès (probablement fent ressò dels antecedents abans comentats), però la indefinició i vaguetat de la seva normativa i les diferències entre ells, especialment en les zones de contacte, no garanteixen l'objectiu inicial.

D'altra banda el PEIN enuncia cadascun dels Espais d'Interès Natural (EIN) en la llista de l'Annex 1 de les seves Normes. Dins de l'àmbit del present Pla Especial hi queden inclosos part d'aquests EIN's (superfície total inclosa és de 4.337 ha, segons l'esmentat annex):

EIN 77 Guilleries:

Tràmit: aprovació definitiva del Pla Especial de Delimitació el 29/05/00.

Superfície: inclosa dins de l'àmbit present és de 2946.4 ha (tot de Vilanova de Sau).

Diagnosi: - Vulnerabilitat de comunitats i espècies vegetals de caràcter submediterrani i centroeuropeu, com també de determinades espècies rares o endèmiques.
- Vulnerabilitat d'algunes espècies de la fauna invertebrada
- Les activitats antròpiques han transformat bona part del paisatge vegetal en boscos productius d'alt rendiment silvícola.

Determinacions:

- Actuacions preventives

Prioritat de la redacció dels plans de producció forestal.
Promoure la inclusió de les fagedes i rouredes acidòfiles en la delimitació de superfícies forestals d'àrea reduïda.

Ateses les característiques d'ús recreatiu en una part de l'espai, promoure la creació d'àrees forestals recreatives en els sectors més freqüentats.

Realitzar les actuacions correctores adients per minimitzar l'impacte ambiental de la carretera de l'eix transversal

Executar prioritàriament les previsions del Pla zonal de sanejament d'aigües de la zona 3, en aquells aspectes adreçats a la millora de la qualitat de les aigües i protecció de l'entorn.

- Normes particulars

Considerar estrictament protegides, en aquest espai, les espècies de la flora següents: *Pellaea calomelanos*, *Prunus lusitanica*, *Melampyrum catalaunicum* i *saxifraga vayredana*; com també de la fauna invertebrada: *Steropus ferreri* i *Molipidius spinicollis*.

EIN 115 Savassona:

Tràmit: aprovació inicial del Pla Especial de Delimitació el 07/06/00.

Superfície: inclosa dins de l'àmbit present és 603.24 ha (part de Vilanova de Sau part de Sant Julià de Vilatorrada).

Diagnosi: - Comunitats vegetals xeròfiles amb risc d'incendi forestal
- Vulnerabilitat de determinats poblaments faunístics pre-pirinencs i pirinencs.
- Fragilitat dels materials eocènics margosos amb un alt risc de processos erosius.
- Contaminació i eutrofització de les aigües de l'embassament de Sau
- Espai sense problemes generalitzats, tot i el fort impacte causat pels incendis forestals en el sector meridional.

Determinacions:

- Actuacions preventives
Ateses les característiques d'ús turístic-recreatiu del sector septentrional de l'espai, promoure la creació i adequació d'una àrea forestal recreativa.

Executar prioritàrament les previsions que faci el Pla zonal de sanejament d'aigües de la zona 3, en aquells aspectes adreçats a la millora de la qualitat de les aigües i protecció de l'entorn.

EIN 57 Collsacabra

Tràmit: aprovació definitiva del Pla Especial de Delimitació el 29/05/00.

Superfície: inclosa dins de l'àmbit present és 787.36 ha (tota de Vilanova de Sau).

- Diagnosi:
- Aquest espai conserva una bona mostra de la diversitat dels sistemes naturals del Sistema Transversal.
  - Constitueix un conjunt orogràfic manifest amb elements de relleu ben singulars i espectaculars de gran bellesa paisatgística.
  - L'espai conserva una mostra excepcional de la vegetació de caràcter atlàntic de la Catalunya humida, amb formacions vegetals molt rares en el conjunt del país.
  - Atesa la seva ubicació, immers en la regió oriental humida, aquest espai presenta un gran interès faunístic, amb la presència d'algunes espècies singulars.

Determinacions:

- Actuacions preventives
Promoure la inclusió de landes amb bedolls i les fagedes amb joliu en la delimitació de les superfícies forestals d'àrea reduïda.

Impulsar projectes d'ordenació i plans tècnics de millora forestals

- Norma particular
Considerar estrictament protegides, en aquest espai, les espècies de fauna invertebrada: *Molopidius spinicollis*, *Lindera picanyolae*, *Telema tenella*, *Dolichopoda linderi*, *Trissexodon quadrasi* i *Bofillia subarcuata*.

8. EL CONSORCI DE L'ESPAI NATURAL GUILLERIES-SAVASSONA

El Consorci de l'espai natural Guillerics-Savassona és una entitat pública, sense ànim de lucre i amb personalitat jurídica pròpia, constituïda per la Diputació de Barcelona i els Ajuntaments de Folgueroles, Sant Julià de Vilatorrada, Tavèrnoles i Vilanova de Sau, a l'empara del previst als articles 252 de la Llei 8/1987, de 15 d'abril, Municipal i de Règim Local de Catalunya i 87 de la Llei 7/1.985, de 2 d'abril, reguladora de les Bases de Règim Local.

El 21 de febrer de 1998 va sortir publicat al Butlletí Oficial de la Província de Barcelona l'ANUNCI de l'acord del Ple de la Diputació de Barcelona, en la seva sessió de data 29 de

gener de 1998, sobre l'aprovació de la constitució del Consorci dels Espais Naturals de les Guilleries-Savassona.

El 4 de març de 1998 va sortir publicat al Butlletí Oficial de la província de Barcelona (núm. 54) l'ANUNCI dels acords dels Plens Municipals de:

- L'Ajuntament de Folgueroles, de 30.10.1997
- L'Ajuntament de Vilanova de Sau, de 5.12.1997
- L'Ajuntament de Tavèrnoles, de 1.12.1997
- L'Ajuntament de Sant Julià de Vilatorrada, de 11.12.1997,

d'aprovació definitiva de la constitució del Consorci de l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona.

En el mateix document s'aproven els seus estatuts dels quals es transcriuen seguidament els art. 4, 5 i 6 referents a la seva finalitat, el seu àmbit i les seves funcions:

Finalitat

La finalitat del Consorci és la de garantir la participació i col·laboració en la gestió integral de l'espai protegit, de les diferents administracions públiques amb competències concretes en l'àmbit territorial i en concret:

1. Promoure l'ordenació de l'espai natural com a tal, així com la seva corresponent gestió.
2. Informar sobre les activitats que afectin l'espai requerint a l'administració competent pel compliment de l'acordat.
3. Vetllar pel compliment de la legislació i planejament vigent.
4. Promoure inversions i serveis propis de l'espai.
5. Fomentar l'aprofitament racional dels recursos de l'espai i el millorament de les condicions de vida de la població permanent, tot afavorint la recuperació del patrimoni residencial i els habitatges abandonats.
6. Establir acords de col·laboració amb altres entitats sense ànim de lucre, que coincideixin essencialment amb els objectius del Consorci.
7. Col·laborar amb les autoritats competents en l'àmbit d'espais protegits.

Àmbit

El Consorci contindrà l'àrea de sòl no urbanitzable que es delimitarà a partir de la redacció del corresponent Pla Especial de l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona que entre d'altres inclourà l'àmbit definit per aquest sector del Pla d'Espais d'Interès Natural, així com aquells territoris que mantenint la categoria de sòl no urbanitzable els ajuntaments considerin necessari la seva protecció específica. Aquest àmbit podrà ser modificat tant per pròpia decisió dels ajuntaments com a mesura que es puguin incorporar altres municipis dins del Consorci.

Funcions

El Consorci realitzarà per a la consecució de les esmentades finalitats, les següents funcions:

1. Redactar i/o promoure Plans especials, estudis i informes relatius a l'espai natural, catàlegs d'edificis o monuments d'especial protecció.
2. Assessorament i ajuda tècnica necessària als ens del Consorci.
3. Estudiar, projectar i instal·lar els serveis necessaris a l'espai natural, així com l'arranjament de camins, accessos, etc.
4. Realitzar, contractar i fer el seguiment de les obres i actuacions corresponents, àdhuc els serveis de manteniment i gestió posterior de les instal·lacions i serveis de l'espai natural.
5. Informar amb caràcter previ i preceptiu, qualsevol proposta d'actuació pública a desenvolupar en tots els sectors de l'àmbit de l'espai natural, en base als aspectes específics que per aquest es regulin, entre ells l'edificació.
6. Actuar a tots els efectes, com a òrgan de representació dels ens del Consorci, amb tot el que faci referència a l'espai natural.
7. L'elaboració, control i realització del planejament, gestió i disciplina urbanística dins l'àmbit de l'espai natural, prèvia delegació dels membres consorciats.
8. Promoure campanyes accions de protecció i millora de l'espai.

9. MARC LEGAL. JUSTIFICACIÓ DE LA FIGURA JURÍDICA EMPRADA: EL PLA ESPECIAL DE PROTECCIÓ DEL MEDI

Els terrenys compresos en l'àmbit del PE tindran la condició de **sòl no urbanitzable**, pel seu valor agrícola, forestal, ramader (*Art. 9.2 de la Llei 6/1998, de 13 d'abril sobre règim del sòl i valoracions i la seva modificació en l'art. 1 de la RDL 4/2000 del 23 de juny*). El tractament d'aquest sòl es basa en els criteris establerts en els *Art. 127 i 128.1 del DL 1/1990 de 12 de juliol*.

Els sòls inclosos en el present PE estan regulats pels planejaments generals municipals (Pla General, en un cas, i Normes Subsidiàries, en la resta -detallats anteriorment-) emparats en l'antic *Text refós de la Llei sobre el Règim del Sòl i Ordenació Urbana RD 1346/76 de 9 d'abril de 1976* actualitzat pel *Decret Legislatiu 1/1990 de 12 de juliol Text Refós de la legislació vigent a Catalunya en matèria urbanística*.

Tanmateix part d'aquests sòls està afectada pel *Pla d'Espais d'Interès Natural* que té caràcter de Pla Territorial Sectorial. Els Plans Especials de delimitació definitiva dels EIN's de Guilleries, Collsacabra (aprovats definitivament) i Savassona (aprovat inicialment) es fonamenten en el *Decret 328/1992, de 14 de desembre*, pel qual s'aprova el PEIN.

El present Pla Especial incorpora i compleix les determinacions del PEIN enteses com a mínimes en l'*article 13*, i concretament en l'*apartat 1*, de la normativa del PEIN (document IV) on s'estableix que en tot l'àmbit del Pla comprès en PEIN no es permet cap ús que impliqui la transformació de la seva destinació o naturalesa o lesioni el valor específic que es vol protegir. D'altra banda es compleixen les condicions pel sòl no urbanitzable

establertes en el mateix apartat, tant pel que fa al usos com a les edificacions, no admetent-se usos incompatibles amb els assenyalats en els planejaments generals de cada municipi, ni altres edificacions que les destinades a les explotacions agrícoles i les actuacions excepcionals d'interès públic i social que hagin d'emplaçar-se en el medi rural, establertes en la legislació urbanística, així com les ampliacions dels habitatges existents.

Pel que fa a les determinacions específiques de cada EIN compreses en el document III del PEIN (de caràcter normatiu) i exposades en l'apartat 7 de la present memòria, atenent que no són estrictament urbanístiques, s'entén que s'hauran de tenir en compte, incorporar i aplicar en els diferents plans, programes o altres instruments que l'ens gestor cregui necessaris pel desenvolupament del PE i la gestió de l'espai.

La diversitat de qualificacions i tractaments d'aquests sòls, segons els planejaments municipals, i la superposició de normativa general i sectorial provoca certa confusió que el PE ha d'aclarir evitant la contradicció entre les diverses normatives i la proposada. Així doncs, el PE compatibilitza i desenvolupa la legislació urbanística, de caràcter general, *DL 1/1990 de 12*, amb la sectorial en matèria ambiental, *Llei d'Espais Naturals 12/1985 de 13 de juny* i *Decret 200/1992 de 25 de setembre* (pel qual es distribueixen competències sobre els espais inclosos en el PEIN i s'aproven la seva normativa i la llista dels espais compresos) i també amb la resta de normativa sectorial vigent.

Respecte a la conveniència de la redacció de plans especials en desenvolupament de planejaments generals o territorials superiors per a la protecció del paisatge, conservació d'àmbits del medi rural, horts i espais forestals i similars, el present Pla Especial es formula a l'empara d'allò que es disposa en *els Art. 29, 31 i 33 del DL 1/1990, de 12 de juliol*.

Pel que fa a les competències per part de les administracions locals per a la redacció d'aquests plans especials i a llur naturalesa com a instrument urbanístic de protecció, conservació i gestió d'un espai natural s'empara en allò que disposen els *Art. 3, 4 i 5 de la Llei d'Espais Naturals (12/1985)*. D'altra banda els estatuts del Consorci de l'Espai Natural de Guillerries-Savassona (*annex de l'acord de ple de la Diputació de Barcelona de 29 de gener de 1998* - exposat el seu contingut anteriorment-) estableixen en *l'Art.4.1* promoure l'ordenació de l'espai natural com una de les seves finalitats i en *l'Art.6.1* redactar i/o promoure plans especials com una de les seves funcions.

El PE redacta una normativa urbanística bàsica i essencial amb caràcter vinculant i obligatori referida especialment a la delimitació i qualificació de zones i àrees, estructuració del sistema viari de comunicacions i disposicions dels usos del sòl i condicions de l'edificació. En tot allò que no es pugui considerar urbanístic pròpiament el PE es limita a establir unes consideracions i indicacions paisatgístiques de caràcter complementari que matisen les anteriors disposicions, sense perjudici de les diverses legislacions sectorials de caràcter general, referida en la normativa del PE *en l'Art.3.3*.

10. OBJECTIUS DEL PLA ESPECIAL

En *l'Art. 1 Objecte del Pla Especial* de la normativa del PE es recullen els objectius d'aquest pla. Són la síntesi dels criteris d'ordenació i gestió, amb la finalitat de la millora de l'espai, extrets de les anàlisis i valoracions prèvies i dels plantejats des del Consorci de l'Espai Natural Guillerries-Savassona.

10.1 Objectius generals

- ! La consolidació i millora de l'activitat que es desenvolupa dins de l'àmbit.
- ! La protecció i conservació dels elements i sistemes naturals o construïts.

- ! La regulació, foment i millora dels aprofitaments agraris i forestals.

- ! El control i gestió d'aquest espai.

10.2 Objectius específics

- ! La consolidació i millora de l'activitat que es desenvolupa dins de l'àmbit.
  - ? La delimitació de l'àmbit de l'espai natural ajustant els límits del planejament vigent al sòl no urbanitzable o sòl rústic a preservar.
  - ? La regulació dels usos principals, compatibles, no compatibles i complementaris dins de l'àmbit d'actuació.
  - ? L'ordenació de les obres d'infraestructura en compatibilitat amb les directrius de l'espai.
  - ? La regulació de la xarxa viària (vies, camins i pistes forestals i senders).
  - ? La regulació de l'accessibilitat.
  - ? L'adopció de mesures de prevenció d'incendis.
  - ? La millora i consolidació de les explotacions agràries.
  - ? La millora i consolidació de les explotacions forestals.
  - ? La determinació d'itineraris de lleure.
  - ? La definició d'itineraris de recerca.
  - ? La potenciació de la recerca.
  - ? L'ordenació del sòl d'acord amb els seus valors paisatgístics i naturals, establint la normativa corresponent per a cada zona.
  - ? L'establiment del marc econòmic i financer per al desenvolupament del Pla.

- ! La protecció i conservació dels elements i sistemes naturals o construïts.
  - ? La protecció dels elements naturals de caràcter geomorfològic pel seu interès paisatgístic.
  - ? La preservació de la flora autòctona de major interès, així com el processos naturals de transformació, estimulants el creixement de determinades àrees.
  - ? La preservació i potenciació de les espècies de fauna estable i migratòria d'interès naturalístic.
  - ? L'elaboració de plans de recuperació i conservació d'espècies.
  - ? La protecció i rehabilitació dels elements construïts que han estat definidors del poblament de l'espai i que han donat origen a bona part de les seves infraestructures viàries.

- ? La protecció de la qualitat de les aigües.
- ! La regulació, foment i millora dels aprofitaments agraris i forestals.
  - ? La millora i consolidació de les explotacions forestals amb l'objectiu que totes les explotacions disposin d'un pla tècnic de gestió.
  - ? La millora i consolidació de les explotacions agrícoles.
- ! El control i gestió d'aquest espai.
  - ? La promoció dels elements naturals de caràcter geomorfològic pel seu interès paisatgístic.
  - ? Els control de les activitats de lleure col·lectiu compatibles amb la protecció del medi natural i paisatgístic.
  - ? La creació d'un Sistema d'Informació Geogràfic (SIG) per a la gestió quotidiana de l'espai natural Guilleries-Savassona.
  - ? La recerca d'acords amb agents privats i entitats sense ànim de lucre per tal de dur a terme polítiques de custòdia del territori mitjançant la signatura de convenis de col·laboració.

11. DELIMITACIÓ DEL PLA ESPECIAL

En base a la valoració de l'àmbit de l'avanç de Pla i els suggeriments presentats al respecte, així com de l'adequació d'aquest àmbit a la base territorial amb els objectius i criteris d'ordenació indicats al llarg de la memòria, es defineix l'àmbit de PE.

Tots els terrenys inclosos dins de l'àmbit ocupen una superfície de 8.375 ha i pertanyen als municipis de Folgueroles, Sant Julià de Vilatorrada, Tavèrnoles i Vilanova de Sau.

Dins de l'àmbit d'actuació s'incorporen part de tres espais naturals inclosos al PEIN. La superfície total de PEIN inclosa en aquest àmbit és de 4.337 ha.

Queden exclosos de l'àmbit els terrenys qualificats com a sòls urbans o urbanitzables pels instruments urbanístics vigents en el moment de l'aprovació inicial del PE.

Dins de l'àmbit també queda inclòs el sistema de Parc Natural (clau A) del municipi de Sant Julià de Vilatorrada.

El criteri de definició de l'àmbit ha estat fonamentalment l'ajust del sòl no urbanitzable del planejament vigent a elements físics fàcilment reconeixibles sobre el territori (xarxa viària, xarxa hidrogràfica, carenes i altres elements geogràfics, corbes de nivell, edificacions, vegetació, etc.) o delimitacions administratives tals com termes municipals o previsions municipals. En general els camins s'han considerat inclosos en la totalitat de la seva secció, les carreteres des de l'aresta exterior de la calçada i els elements hidrogràfics des de l'eix de la seva llera.

En al cas de Vilanova de Sau queda inclòs tot el sòl no urbanitzable. En la resta de municipis només aquell comprès entre les àrees urbanes i urbanitzables i els cingles de Savassona, sempre a la recerca de la coherència territorial de tot l'àmbit.

La descripció d'aquest àmbit es realitza en l'Art.2 Àmbit d'aplicació i amb més detall en l'Annex 1 de la normativa i, gràficament, en els plànols d'ordenació O-01, *Sistemes* (E:1/20.000) i en els plànols d'ordenació O-03 a O-08, *Ordenació: sistemes, zones i àrees* (1-6) (E:1/10.000).

12. EXPLICACIÓ I JUSTIFICACIÓ DE L'ORDENACIÓ

Plànols d'Ordenació (e:1/20.000) : O-01 (*Sistemes*)
O-02 (*Zones i àrees*)
(e:1/10.000): O-03 a O-08 (*Sistemes/Zones i àrees 1 a 6*)
(e:1/ 5.000): O-09 (*Àrea d'usos associats al lleure AA1*)

La normativa del PE s'estructura en tres títols, que abasten els grans capítols d'ordenació i gestió.

El títol primer, de disposicions generals detalla l'àmbit, l'objecte, el contingut, vigència, desenvolupament i execució i gestió del pla així com la intervenció administrativa en l'edificació i usos del sòl rural, en els termes indicats en els capítols de la memòria referents al marc legal i delimitació del Pla.

Aquest títol indica també al Consorci de l'Espai Natural Guillerics-Savassona com a òrgan gestor de l'Espai, com ja s'ha justificat en els capítols corresponents de la memòria — i d'acord amb els Estatuts del Consorci — i la Comissió Consultiva del mateix, com a òrgan consultiu de participació, d'acord amb el seu Reglament.

12.1. Regulació de sistemes

Plànol O-01. Ordenació. Sistemes.

Els sistemes es regulen en el títol segon. Són aquell conjunt d'elements d'interès general organitzadors del territori, fonamentals per a garantir el seu desenvolupament i funcionament. Es classifiquen en:

- *Viari de comunicacions* Xarxa viària territorial 1a
Xarxa de camins 1b (rurals 1b1, veïnals i de serveis 1b2)
Xarxa de senders 1c.
- *Hidrològic* Panta de Sau-Susqueda 2a
Rius, rieres i torrents 2b.
- *De serveis tècnics* Infraestructures de serveis tècnics 3a
Infraestructures de serveis associats al viari 3b
(àrees de servei i àrees d'aparcament).
- *D'equipaments* Educatiu 4a
Sanitari-assistencial 4b
Sòcio-cultural 4c
Esportiu 4d

Respecte els sistemes hidrològic, serveis tècnics i d'equipaments la única aportació nova del PE, més enllà de les determinacions de la legislació sectorial corresponent, consisteix en la ubicació de les àrees d'aparcament (serveis tècnics 3b) situades sempre en aquells

llocs on acaben els camins rurals (excepcionalment alguna carretera) i comencen camins veïnals i de serveis. Sovint estan associades també a miradors que en la major part dels casos ja són existents (només caldria organitzar i reordenar el seu entorn si s'escaigués).

Sistema viari de comunicacions

El sistema viari comprèn les instal·lacions i els espais reservats pel traçat de la xarxa viària els quals han de permetre l'accessibilitat entre les diverses àrees i zones del territori i assegurar un nivell de mobilitat adequat i sostenible dins de l'espai natural.

Xarxa viària territorial (1a) són les carreteres de la **xarxa primària** (Eix Transversal) i **secundària** (la resta de carreteres) constitueixen les vies d'accés a l'espai i comuniquen els diferents nuclis urbans del mateix.

Xarxa de camins (1b).

Són les vies distribuïdes interna de l'espai. Uns camins tenen caràcter vertebrador del territori per recolzar-se en elements geogràfics característics, per la seva longitud, per comunicar molts punts d'interès (naturals, paisatgístics o construïts) o per les seves visuals; altres, en canvi, tenen funcions més locals, són vies d'accés veïnal o de servei.

Els **camins rurals (1b1)**, structuren l'espai natural i permeten creuar-lo o bé connectar punts d'interès dins de l'àmbit del PE; en general són els més transitats. Són de lliure trànsit motoritzat (asfaltats o no), tanmateix alguns d'ells són vies d'interès paisatgístic i les característiques del seu traçat no permeten la circulació de tota mena de vehicles al llarg tot el seu recorregut, això condiciona el seu ús i tractament així com la senyalització o qualsevol intervenció que pugui implicar una alteració d'aquestes característiques.

Són vies rodades d'ús públic i han de tenir la secció adient per admetre la convivència de la passejada (amb bicicleta o a peu) amb la circulació rodada, tenint present que els dies festius poden tenir una freqüentació elevada, ja que alguns coincideixen amb trams del GR-2 o d'altres itineraris locals. S'han de recórrer a baixa velocitat. Donen accés a les àrees d'aparcament des d'on arrenquen els itineraris exclusivament de passejada.

Els **camins veïnals i de servei (1b2)** afavoreixen la connexió entre nuclis veïnals, l'accés a masies, instal·lacions i equipaments, així com el desenvolupament dels diferents serveis (manteniment, vigilància, emergència, accés a instal·lacions...) i constitueixen la xarxa bàsica de prevenció d'incendis dins l'àmbit de l'espai. En aquesta categoria s'han inclòs la totalitat dels camins establerts en els Plans de Prevenció d'Incendis municipals. La funció d'aquests es restringeix a l'accés i circulació de vehicles dels veïns, del personal de servei de l'espai natural i del servei de prevenció d'incendis.

A banda d'aquest paper les vies de servei formen part de la xarxa de camins de passejada que estructura l'espai per a l'ús exclusiu de vianants i bicicletes. L'òrgan gestor de l'espai podrà establir les mesures de control de l'accés i trànsit que consideri més adients en cada cas, sempre d'acord amb els veïns i, quan siguin camins de titularitat privada, amb els propietaris.

Xarxa de senders (1c) són vies de passejada de lliure trànsit, sovint es recolzen en camins tradicionals. En alguns casos aquests itineraris se superposen amb la xarxa de camins rurals, veïnals i de servei. El més rellevant, pel seu caràcter territorial, és el GR-2 (de la Jonquera a

Aiguafreda) que travessa tot l'espai. També té caràcter territorial el Meridià Verd malgrat que el seu pas per l'espai sigui molt perifèric. La resta són camins i corriols amb un caràcter molt local, la majoria formant part d'itineraris reconeguts localment, no necessàriament senyalitzats actualment. Molts aquests senders són aptes pel pas de bicicletes.

L'òrgan gestor de l'espai tindrà cura d'establir les prioritats de manteniment i adequació d'aquests camins i escollirà, si fos necessari, aquells que consideri més adients per passejada a cavall, sempre d'acord amb els veïns i, quan siguin camins de titularitat privada, amb els propietaris.

En general les obres d'infraestructura viària públiques o privades han de limitar els efectes sobre el medi natural, minimitzar l'impacte paisatgístic i quan sigui necessari prendre les mesures corresponents de restauració o condicionament de les àrees alterades, al sol·licitar autorització per aquestes obres caldrà justificar tots els aspectes ambientals, ecològics i paisatgístics i presentar una avaluació d'impacte ambiental. Això no serà necessari en les obres de conservació o millora de camins i pistes forestals, de línies elèctriques i altres infraestructures existents localitzades en terrenys ocupats per aquestes infraestructures i els seus elements funcionals.

Només un planejament de rang superior al present Pla Especial (PE) podrà establir la construcció de noves carreteres o la reconversió de pistes, camins o senders existents en carreteres.

Quant a la resta de la vialitat es conserva la xarxa de camins existents i explícitament reconeguts, aquests tindran consideració de camins públics. Els camins rurals han de tenir una amplada màxima de 4m, un pendent màxim del 10% (excepte en el cas de situacions singulars degudament justificades), la base en bon estat i senyalització adient. En general només seran pavimentats quan es justifiqui per raons de pendents, seguretat, etc., en aquests casos es podran pavimentar aquells trams que sigui necessari.

Serà possible l'obertura de nous vials, sempre i quan no s'alterin o degradin les lleres dels torrents o qualsevol curs normal d'aigües, en els següents supòsits:

- Desenvolupament d'activitats agràries i altres activitats legalitzades en el PE, amb els informes de la Generalitat corresponents, quan s'escaigui.
- Prevenció i extinció d'incendis.
- Ampliació de la xarxa de senders d'ús pedestre, i accessos particulars de menys de 2m d'amplada.

12.2. Sòl rural

Plànol O-02 Ordenació. Zones i àrees.

El sòl rural està constituït per aquells terrenys de sòl no urbanitzable que donat el seu valor natural, agrícola, ramader, forestal, faunístic i/o paisatgístic, cal protegir dels processos d'urbanització de caràcter urbà i dels usos contraris als objectius abans enumerats, amb la finalitat de preservar i potenciar la continuïtat i millora de les condicions i recursos naturals d'aquests sòls i de conservar la seva funcionalitat ecològica i d'equilibri territorial.

El sòl rural té diverses *funcions*:

Ambiental, en aquest tipus de sòl es localitzen hàbitats propis de la majoria de les espècies de flora i fauna autòctones que són la base de la biodiversitat local. La conservació d'aquests hàbitats (extensió, connectivitat i qualitat) és necessària per a mantenir les funcions ecològiques del territori i la biodiversitat existent.

Productiva, és la base de les activitats agràries que formen part de l'economia local. L'entorn agrícola, en equilibri amb el forestal i l'urbà, és font de diversitat i contribueix a esmoreir les fluctuacions ambientals i afavoreix l'equilibri ecològic dels territoris humanitzats.

Cultural, és l'expressió de la història, resultat de la intervenció de les persones en la transformació i utilització dels recursos naturals, que ha determinat la imatge final d'aquest lloc, el seu entorn rural i el seu paisatge percebut.

Social, com espai d'esplai, lleure i repòs.

Els *elements bàsics* configuradors de la fesomia del sòl rural són :

L'estructura parcel·lària
Edificacions i elements construïts existents
Xarxa viària rural
Xarxa hidrològica
Àrees boscoses i/o de vegetació singular.
Elements naturals que configuren la topografia.

Tots ells esdevenen elements referencials per a les actuacions en aquest sòl i aconseguir la seva integració en el medi i reduint-ne el seu impacte.

En el títol tercer de la normativa el PE defineix i classifica el sòl rural en diferents zones i àrees i es determinen quins són els usos i activitats així com les pautes d'intervenció en el patrimoni construït

Usos i activitats

Segons la mateixa definició de sòl rural, abans esmentada, i atenent les necessitats de la població els usos que es consideren adients per desenvolupar són aquells que han de permetre assolir els objectius del PE i que són propis d'aquest tipus de sòl. Preferentment el **sòl rural** amb les *activitats* associades a ell: *agrícoles, forestals, cinegètiques, ramaderes i totes aquelles vinculades a la utilització racional dels recursos naturals*.

Com s'ha exposat extensament en els apartats anteriors d'aquesta memòria, la presència humana de manera habitual ha estat un dels factors importants per mantenir viu aquest espai, per aquest motiu es considera essencial un cert grau de permanència, així doncs, l'**ús residencial** i preferentment d'*habitatge rural* és un dels usos compatibles amb l'anterior.

Finalment considerant que el foment de l'economia local ha de permetre un cert nivell de diversificació que complementi l'activitat tradicional del sòl rural cal admetre un cert nivell de desenvolupament d'**usos terciaris** (*petit comerç, restauració,...*), **recreatius** (*lleure, esport,...*) i **industrials** (*petits tallers, magatzems,...*) afavorint precisament aquells que

només puguin ubicar-se en un espai d'aquestes característiques, sempre en la mesura adequada per a compatibilitzar amb la resta d'usos i activitats i sobre tot amb l'entorn.

Construccions

Considerant que uns dels objectius del PE és la protecció i conservació dels elements construïts es tendeix a afavorir la recuperació i rehabilitació de les edificacions existents, tradicionalment lligades a les explotacions agràries. Tenint en compte aquest objectiu i que moltes d'aquestes edificacions estan desocupades (algunes d'elles en ruïnes), en termes generals, no s'admeten noves edificacions. Excepcionalment, se n'admeten en les zones indicades en els plànols i amb les condicions regulades en la normativa. Altra consideració tenen les ampliacions d'edificacions o conjunts existents, entenent que aquestes ampliacions poder ser en volums exempts de l'edificació principal. Només es consideraran aquelles que figurin en la llista definitiva de les normes i de l' *Inventari del patrimoni construït*.

Es classifiquen de la següent manera:

- Edificació tradicional (clau t)*
- Instal·lacions ramaderes (clau i)*
- Edificacions dotacionals (clau d)*
- Elements del patrimoni històric-artístic (clau p)*

Edificació tradicional (clau t)

Són aquelles d'interès arquitectònic o paisatgístic que corresponen a una estructura correcta de colonització del territori que cal mantenir, conservar i millorar. És el grup més nombrós. Generalment estan o estaven destinades a l'habitatge rural, a les activitats agràries i altres complementàries. Val a dir que s'ha inclòs en aquest apartat alguna edificació que no gaudeix de cap interès arquitectònic o paisatgístic, però per la seva funció d'habitatge rural encaixa més en aquest grup que en cap altre. La seva recuperació pot admetre altres usos compatibles, segons s'indica en la normativa, sempre i quan les condicions de l'edifici i del seu entorn ho permetin. Les edificacions que estiguin en ruïnes es podran reconstruir o fer de nou en les condicions que estableix la normativa del PE, art.73.

Instal·lacions ramaderes (clau i)

Són aquelles construccions o instal·lacions destinades a allotjar les explotacions ramaderes siguin estabulades o extensives. Aquestes instal·lacions tenen el valor de ser el suport d'una de les activitats productives tradicionals en el sòl rural. En algun cas es manté l'edificació sense activitat actual, s'entén que es podria recuperar. També es considera adient la possibilitat de reconversió i d'un cert nivell d'ampliació, però fonamentalment es tracta de mantenir les que existeixen actualment. De totes les instal·lacions agràries només s'han considerat rellevant, donades les característiques d'aquest espai i de la zona, assenyalar les ramaderes per la seva incidència en el medi ambient i en l'activitat productiva.

Edificacions dotacionals (clau d)

Són aquelles que juguen un paper de servei d'ús públic i que, si bé no corresponen a una estructura clàssica d'edificació tradicional, tenen importància per la seva utilització, malgrat el seu impacte en el paisatge, no sempre especialment adequat, cal conservar-les. En el supòsit que l'ús actual desaparegui, s'admetrà la seva reutilització per a un ús compatible amb les determinacions corresponents a la zona on se situï.

Elements del patrimoni històric-artístic (clau p)

Són aquelles edificacions i construccions que tenen interès històric-artístic. Algunes d'aquestes edificacions tenen alhora caràcter tradicional (clau t) i gaudeixen de la doble condició. En aquest grup s'han inclòs els jaciments arqueològics.

Regulació de les zones

El PE defineix tres zones que qualifiquen i regulen genèricament la totalitat del sòl rural. Totes les intervencions i activitats desenvolupades en l'àmbit del PE estaran, doncs, emmarcades en una d'aquestes zones i hauran de acollir-se a la regulació corresponent (art.80 a 84).

En base a les preexistències i per assolir el objectius fixats s'han determinat les següents zones:

Zones d'interès forestal (ZFO)

Estan integrades per sòls ocupats per espècies predominantment arbòries o arbustives, no característiques del conreu agrícola. Són aquelles en les quals és prioritària la conservació del bosc pel seu gran interès com activitat productiva i com a paisatge tot preservant la biodiversitat que ofereixen. Inclouen àrees agrícoles i prats a les clarianes, sovint a l'entorn de les edificacions existents, aquestes zones són fonamentals per mantenir l'equilibri de l'ecosistema.

Zones d'interès agrícola (ZAG)

Són aquelles ocupades exclusivament per conreu i que cal preservar del procés urbanitzador per assegurar el desenvolupament i millora de les explotacions agràries existents tot i preservant la funció ambiental que realitzen respecte el conjunt de tot l'espai.

Zones d'interès agro-forestal (ZAF)

Estan integrades per un mosaic de sòls agrícoles i forestals que donen lloc a un paisatge on els terrenys forestals tenen caràcter predominant, però mantenen un equilibri amb els usos agraris, formant un complex de gran interès pels seus valors naturals i culturals. La seva finalitat és el desenvolupament i millora de les explotacions agràries existents, conservant, regenerant i millorant les masses forestals així com també preservant la biodiversitat d'aquest paisatge en mosaic.

Regulació específica de les àrees en sòl rural

Hi ha determinades àrees del sòl rural que per les seves característiques i condicions singulars requereixen un tractament específic que matisen les determinacions genèriques establertes en les zones a les quals pertanyen (*art.85 a 101*).

En els plànols d'ordenació corresponents es delimiten quines són aquestes àrees.

S'han agrupat en les següents situacions:

Àrees de protecció del domini públic

Corresponen a les proteccions i reserves del sistemes. La legislació sectorial concreta quines són les seves limitacions.

APH Protecció de la xarxa hidrològica

APV Protecció de la xarxa viària de comunicacions

APS Protecció de la xarxa d'infraestructures i serveis tècnics

Àrees d'especial interès

Agrupen peces, no necessàriament homogènies amb un alt valor ecològic, paisatgístic, patrimonial i cultural per contenir ecosistemes, formacions, comunitats o espècies de gran interès, especials formacions geològiques, paisatge singular i característic, elements del patrimoni històric i cultural. Per l'alt interès i la seva vulnerabilitat l'objectiu principal d'aquestes àrees és salvaguardar i, si fos el cas, reconstruir, aquest patrimoni natural i cultural.

En aquestes àrees l'òrgan gestor de l'espai organitzarà i prioritzarà les seves actuacions, posarà els mitjans de gestió i establirà les mesures de foment necessaris per dur a terme les funcions ecològiques i culturals d'aquests indrets.

Segons els conjunts que cal preservar s'han agrupat de la següent manera:

AEP Àrees d'especial interès del patrimoni ecològic-paisatgístic

APA Àrees d'especial interès del patrimoni arquitectònic (no grafiades en els plànols).

S'entén que l'entorn dels conjunts edificats del patrimoni construït també formen part del mateix, les intervencions que es realitzin hauran de tenir-ho en compte i justificar-ho en cada cas en particular. També es consideren inclosos en aquest grup l'entorn de les edificacions tradicionals.

A continuació es detallen cadascun dels àmbits de les AEP

AEP1 CINGLERES DE TAVERTET

Plànols O-01, O-03 i O-04

VALORS

Alt interès ecològic-paisatgístic, en particular:

- Configuració paisatgística de visió llunyana.
- Geològic. Parets calcàrees marcant tres nivells de sedimentació.
- Hidrològic-forestal.
- Vegetal. Espècies rupícoles.
- Faunístic i el seu hàbitat.

VULNERABILITAT:

- Excessiva accessibilitat i freqüentació.
- Intensitat activitats esportives.
- Intensitat activitats econòmiques.

TRACTAMENT I GESTIÓ:

- Preservació i foment dels valors naturals (pe. seguiment de fauna, distribució d'espècies vegetals, catàleg de plantes vasculars, dinàmica de poblacions, mapes de distribució de flora, etc).
- Accessibilitat rodada restringida a la de servei (veure plànols).
- Freqüentació limitada a la pràctica del senderisme, manteniment i servei.
- Activitats esportives i econòmiques condicionades a la compatibilització amb la preservació del medi natural (pe. limitacions en èpoques de nidificació intensitat i tipus de tractaments silvícoles, etc.).

AEP2 MEANDRE DE FUSSIMANYA

Plànols O-01 i O-03

VALORS:

Alt interès ecològic-paisatgístic, en particular:

- Configuració paisatgística de visió llunyana.
- Faunístic i el seu hàbitat.
- Vegetació. Rouredes i pinedes de pi roig.

VULNERABILITAT:

- Excessiva accessibilitat i freqüentació.
- Alta intensitat d'activitats esportives.
- Alta intensitat d'activitats econòmiques.

TRACTAMENT I GESTIÓ:

- Preservació i foment dels valors naturals. (pe. seguiment de fauna, distribució d'espècies vegetals, catàleg de plantes vasculars, dinàmica de poblacions, mapes de distribució de flora, etc.) .Accessibilitat motoritzada inexistent (veure plànols).
- Freqüentació limitada a la pràctica del senderisme, manteniment i servei.
- Activitats esportives i econòmiques condicionades a la compatibilització amb la preservació del medi natural (pe. limitacions en èpoques de nidificació).

AEP3 SANT FELIUET DE SAVASSONA

Plànols O-01 i O-03

VALORS

Alt interès paisatgístic i de patrimoni històric-cultural, en particular:

- Configuració paisatgística de visió llunyana.
- Punt panoràmic.
- Geologia. Blocs aïllats de gres.
- Jaciments íbers (Pedra del Sacrifici, Pedra del Dau i Pedres Gravades).
- Ermita pre-romànica i romànica.
- Activitats d'escalada.
- Itineraris de passejada.

VULNERABILITAT:

- Excessiva accessibilitat i freqüentació.
- Intensitat activitats esportives.
- Intensitat activitats de lleure
- Intensitat activitats econòmiques.

TRACTAMENT I GESTIÓ:

- Preservació valors paisatgístics i de patrimoni històric-cultural.
- Accessibilitat rodada sense restriccions fins l'àrea d'aparcament (veure plànols).
- Freqüentació mitja, punt de trobada esportiva (senderisme i escalada) i cultural. Concentracions limitades a aquelles de tradició esportiva i cultural. Lleure, manteniment i servei.
- Activitats esportives, de lleure i econòmiques condicionades a la compatibilització amb la preservació dels valors paisatgístics i culturals.
- Especial cura en les intervencions en el patrimoni construït.
- Possible ordenació d'una àrea de lleure en el punt d'arribada, a la part baixa.
- Possibilitat d'instal·lacions de divulgació dels valors paisatgístics i culturals en l'àrea de lleure i/o en el punt panoràmic.
- Especial cura d'aquestes intervencions amb la integració en el seu entorn natural i històric-cultural.

AEP4 PLA DE SANTA MARGARIDA

Plànols O-01 i O-03

VALORS

Alt interès paisatgístic i de patrimoni històric-cultural, en particular:

- Configuració paisatgística de visió llunyana i propera.
- Punt panoràmic.
- Ermita en ruïnes.
- Itineraris de passejada.
- Picnic i acampada.
- Prats de pastura.

VULNERABILITAT:

- Excessiva accessibilitat i freqüentació.
- Intensitat activitats esportives.
- Intensitat activitats de lleure.

- Intensitat activitats econòmiques.

TRACTAMENT I GESTIÓ:

- Preservació valors paisatgístics i de la seva funció de mirador.
- Accessibilitat rodada restringida a la veïnal i de servei (veure plànols).
- Itineraris de passejada.
- Freqüentació mitja. Senderisme, lleure, manteniment i servei.
- Activitats esportives, de lleure i econòmiques condicionades a la compatibilització amb la preservació dels valors paisatgístics i culturals.
- Possible recuperació de l'antiga ermita. Especial cura d'aquesta intervenció amb la integració en el seu entorn natural.

AEP5 CINGLERES DE LA RIBA O VILANOVA

Plànols O-01, O-03 i O-05

VALORS

Alt interès ecològic-paisatgístic i cultural, en particular:

- Configuració paisatgística de visió llunyana.
- Blocs petris separats per relleixos de vegetació.
- Geològic. Parets calcàries, jaciments fòssils.
- Hidrològic-forestal.
- Vegetal. Espècies rupícoles.
- Faunístic i el seu hàbitat.
- Punt panoràmic. Salt de la minyona.
- Itineraris de passejada (GR-2 i PR-C40.1).
- Tradició cultural.

VULNERABILITAT:

- Excessiva accessibilitat i freqüentació.
- Intensitat activitats esportives.
- Intensitat activitats econòmiques.

TRACTAMENT I GESTIÓ:

- Preservació i foment dels valors naturals. (pe. seguiment de fauna, distribució d'espècies vegetals, catàleg de plantes vasculares, dinàmica de poblacions, mapes de distribució de flora, etc).
- Accessibilitat rodada lliure fins a l'àrea d'aparcament la resta restringida a la veïnal i de servei (veure plànols).
- Freqüentació mitja fins els miradors, baixa limitada a la pràctica del senderisme o de servei en la resta.
- Activitats esportives, de lleure i econòmiques condicionades a la compatibilització amb la preservació del medi natural (pe. limitacions en èpoques de nidificació intensitat i tipus de tractaments silvícoles, etc).
- Possibilitat d'instal·lacions dirigides a la divulgació dels valors naturals. Especial cura d'aquestes intervencions amb la integració en el seu entorn natural.

AEP6 RIERA MAJOR I RIERA DE CASTANYADELL

Plànols O-01, O-04, O-06 i O-08

VALORS

Alt interès ecològic-paisatgístic, en particular:

- Configuració paisatgística de visió propera.
- Hidrològic-forestal.
- Faunístic i el seu hàbitat.
- Vegetació bosc de ribera. Vernedes.
- Elements de patrimoni construït

VULNERABILITAT:

- Excessiva accessibilitat, freqüentació i concentració.
- Intensitat activitats esportives.
- Intensitat activitats de lleure.
- Intensitat activitats econòmiques.
- Intervencions en el patrimoni construït existent.

TRACTAMENT I GESTIÓ:

- Preservació i foment dels valors naturals. (pe. seguiment de fauna, distribució d'espècies vegetals, catàleg de plantes vasculares, dinàmica de poblacions, mapes de distribució de flora, etc). Accessibilitat motoritzada segons trams (veure plànols). Tram des del pantà fins el Pont de la Malafogassa pràcticament inexistent i només de servei. La resta lliure amb caràcter paisatgístic, veïnal i de servei.
- Freqüentació baixa en el primer tram i limitada a la pràctica de la pesca esportiva, manteniment i servei. La resta mitja afegint el senderisme i el lleure permès a la zona.
- Activitats esportives, de lleure i econòmiques condicionades a la compatibilització amb la preservació del medi natural (pe. limitacions en èpoques de nidificació, intensitat i tipus de tractaments silvícoles, etc).
- Evitar concentracions.
- Especial cura en les intervencions en el patrimoni construït i la integració en el seu entorn natural.

AEP7 ELS MUNTS

Plànols O-01 i O-05

VALORS

Alt interès paisatgístic, en particular:

- Configuració paisatgística de visió llunyana i propera.
- Vèrtex geodèsic.
- Itineraris de passejada (PR.C-40.1)
- Masia i conreus.

VULNERABILITAT:

- Excessiva accessibilitat i freqüentació.
- Intensitat activitats esportives.
- Intensitat activitats de lleure.
- Intensitat activitats econòmiques.

TRACTAMENT I GESTIÓ:

- Preservació valors paisatgístics.
- Accessibilitat rodada lliure fins l'àrea d'aparcament (veure plànols).
- Itineraris de passejada.
- Freqüentació mitja. Senderisme, lleure, manteniment i servei.
- Activitats esportives, de lleure i econòmiques condicionades a la compatibilització amb la preservació dels valors paisatgístics i culturals.
- Especial cura en les intervencions en el patrimoni construït i la integració en el seu entorn natural.
- Possibilitat d'ubicació d'una àrea de lleure i altres instal·lacions de divulgació dels valors naturals associada al mirador dels Munts (AEP5), possible tractament conjunt.

AEP8 LA SOLELLA DE LES VALLS

Plànols O-01 i O-05

VALORS

Alt interès ecològic-paisatgístic, en particular:

- Configuració paisatgística de visió llunyana i propera.
- Geològic. Pareds verticals amb diferents estrats calcaris.
- Hidrològic-forestal.
- Vegetal. Espècies rupícoles.

VULNERABILITAT:

- Excessiva accessibilitat i freqüentació.
- Intensitat activitats esportives.
- Intensitat activitats de lleure.
- Intensitat activitats econòmiques.

TRACTAMENT I GESTIÓ:

- Preservació valors paisatgístics.
- Accessibilitat rodada lliure. Camí dels Munts (veure plànols).
- Freqüentació del lloc mitja. Freqüentació de pas mitja-alta per la carretera de Vilanova.
- Activitats esportives, de lleure i econòmiques condicionades a la compatibilització amb la preservació dels valors ecològic-paisatgístics.

AEP9 TORRENT DE TAVÈRNOLES

Plànols O-01 i O-05

VALORS

Alt interès ecològic-paisatgístic, en particular:

- Configuració paisatgística del conjunt de l'entorn del torrent, visió propera.
- Hidrològic-forestal.
- Vegetació de ribera.
- Faunístic i el seu hàbitat.
- Itineraris de passejada. Meridià verd.

VULNERABILITAT:

- Excessiva accessibilitat i freqüentació.
- Intensitat activitats esportives.

- Intensitat activitats de lleure.
- Intensitat activitats econòmiques.

TRACTAMENT I GESTIÓ:

- Preservació valors ecològic-paisatgístics.
- Accessibilitat rodada lliure, carretera. Camins de servei i senders (veure plànols).
- Freqüentació del lloc mitja. Freqüentació de pas mitja-alta per la carretera de Vilanova.
- Activitats esportives, de lleure i econòmiques condicionades a la compatibilització amb la preservació dels valors paisatgístics (pe. limitacions en èpoques de nidificació, intensitat i tipus de tractaments silvícoles, etc.).

AEP10 CASOL DE PUIG CASTELLET

Plànols O-01 i O-05

VALORS

Alt interès paisatgístic i de patrimoni històric-cultural, en particular:

- Configuració paisatgística de visió llunyana i propera.
- Jaciments íbers.

VULNERABILITAT:

- Excessiva accessibilitat i freqüentació.
- Intensitat activitats esportives.
- Intensitat activitats de lleure.
- Intensitat activitats econòmiques.

TRACTAMENT I GESTIÓ:

- Preservació valors paisatgístics i de patrimoni històric-cultural.
- Accessibilitat rodada un tram lliure i la resta de servei (veure plànols).
- Freqüentació del lloc mitja.
- Activitats esportives, de lleure i econòmiques condicionades a la compatibilització amb la preservació dels valors paisatgístics i culturals.
- Especial cura en les intervencions en el patrimoni construït.
- Possibilitat d'instal·lacions de divulgació dels valors paisatgístics.
- Especial cura d'aquestes intervencions amb la integració en el seu entorn natural i històric.

AEP11 LA FONT TROBADA

Plànols O-01 i O-05

VALORS

Alt interès ecològic-paisatgístic i de patrimoni històric-cultural, en particular:

- Configuració paisatgística de visió propera.
- Funció de corredor verd, varietat d'espècies vegetals.
- Font i el seu entorn.

VULNERABILITAT:

- Excessiva accessibilitat i freqüentació.
- Intensitat activitats esportives.
- Intensitat activitats de lleure.

- Intensitat activitats econòmiques.

TRACTAMENT I GESTIÓ

- Preservació valors ecològics i paisatgístics i de patrimoni històric i cultural.
- Accessibilitat rodada carretera en un tram i la resta veïnal i de servei (veure plànols).
- Freqüentació del lloc alta.
- Activitats esportives, de lleure i econòmiques condicionades a la compatibilització amb la preservació dels valors paisatgístics i culturals.
- Possibilitat d'instal·lació d'àrea de lleure i àrea d'aparcament.
- Possibilitat d'instal·lacions de divulgació dels valors paisatgístics.
- Especial cura d'aquestes intervencions amb la integració en el seu entorn natural.

AEP12 TORRENT DE TRAMUNTANA

Plànols O-01 i O-05

VALORS

Alt interès paisatgístic, en particular:

- Configuració paisatgística de visió propera.
- Funció de corredor verd, varietat d'espècies vegetals.
- Itineraris de passejada.

VULNERABILITAT:

- Excessiva accessibilitat i freqüentació.
- Intensitat activitats esportives.
- Intensitat activitats de lleure.
- Intensitat activitats econòmiques.

TRACTAMENT I GESTIÓ:

- Preservació valors paisatgístics.
- Accessibilitat veïnal i de servei (veure plànols).
- Freqüentació del lloc mitja.
- Activitats esportives, de lleure i econòmiques condicionades a la compatibilització amb la preservació dels valors paisatgístics i ecològics.

AEP13 SANT LLORENÇ DEL MUNT

Plànols O-01 i O-05

VALORS

Alt interès paisatgístic i de patrimoni històric i cultural, en particular:

- Configuració paisatgística de visió llunyana i propera.
- Botànic de divulgació.
- Punt panoràmic.
- Conjunt de castell i església.
- Itineraris de passejada.

VULNERABILITAT:

- Excessiva accessibilitat i freqüentació.
- Intensitat activitats esportives.

- Intensitat activitats de lleure
- Intensitat activitats econòmiques.

TRACTAMENT I GESTIÓ:

- Preservació valors paisatgístics i de patrimoni històric i cultural.
- Accessibilitat rodada sense restriccions fins l'àrea d'aparcament, la resta restringida a veïnal i de servei (veure plànols).
- Freqüentació mitja, punt de trobada esportiva (senderisme) i cultural. Concentracions limitades a aquelles de divulgació cultural o de tradició esportiva i cultural. Lleure, dotacional, manteniment i servei.
- Activitats esportives, de lleure i econòmiques condicionades a la compatibilització amb la preservació dels valors paisatgístics i culturals.
- Especial cura en les intervencions en el patrimoni construït.
- Possible ordenació d'una àrea de lleure i d'aparcament.
- Possibilitat d'instal·lacions de divulgació dels valors paisatgístics i culturals en l'àrea de lleure i/o en el punt panoràmic.
- Especial cura d'aquestes intervencions amb la integració en el seu entorn natural i en l'històric i cultural.

AEP14 GORG DE LLITONS

Plànols O-01 i O-05

VALORS

Alt interès ecològic-paisatgístic, en particular:

- Configuració paisatgística del conjunt de l'entorn del torrent, visió propera.
- Hidrològic i forestal.
- Vegetació de ribera.
- Faunístic i el seu hàbitat.
- Ruta verdagueriana.

VULNERABILITAT:

- Excessiva accessibilitat i freqüentació.
- Intensitat activitats esportives.
- Intensitat activitats de lleure.
- Intensitat activitats econòmiques.

TRACTAMENT I GESTIÓ:

- Preservació valors ecològics i paisatgístics.
- Accessibilitat rodada restringida a camins de servei i senders (veure plànols).
- Freqüentació del lloc baixa.
- Activitats esportives, de lleure i econòmiques condicionades a la compatibilització amb la preservació dels valors paisatgístics (pe. limitacions en èpoques de nidificació, intensitat i tipus de tractaments silvícoles, etc.).

Àrees de desenvolupament específic

AAL Àrees d'usos associats al lleure

Aquestes àrees comprenen aquells sòls on es pretén una major concentració d'usos que dinamitzin el territori. Actualment hi ha una tendència al desenvolupament d'activitats de lleure a l'entorn del pantà i dels paratges naturals. El criteri de concentrar, sempre en una mesura controlada, permet deixar lliure la resta del territori tenint més garanties de la seva preservació. L'altre factor determinant és la ubicació en llocs de bona accessibilitat per no malmetre el territori amb noves infraestructures i no ocupar-lo tot amb una mobilitat excessiva.

AFP Àrea de flexibilització del perímetre urbà (no grafiada en els plànols)

Comprèn aquells sòls que permeten una flexibilització del perímetre urbà del municipi (específicament de Vilanova on la revisió de les Normes Subsidiàries pot preveure un creixement urbà actualment molt limitat), admeten la seva transformació de sòl rural a sòl urbanitzable i posteriorment a sòl urbà. Aquest possible creixement urbà hauria seguir els criteris, establerts en les normes del PE, de tendir a la ciutat compacta agrupant les edificacions a prop de les actuals i deixant tot allò que són espais lliures i equipaments més aprop de la vora de contacte amb el límit de l'espai.

A continuació es detallen cadascun dels àmbits de les AAL:

AAL1 PANTÀ DE SAU

Plànols O-01, O-04, O-05, O-06 i O-09

Per seva la proximitat al pantà i a altres àrees i edificacions actualment destinades a usos de lleure i per la bona accessibilitat (carretera de la presa N141.d) es considera aquesta ubicació idònia per a la implantació d'instal·lacions d'usos associats al lleure. Les edificacions hauran de respectar les distàncies a infraestructures i a la xarxa hidrològica determinades per la legislació sectorial. De l'aplicació d'aquestes restriccions predeterminades es dedueixen els tres àmbits de possible emplaçament de les edificacions (grafiat en el *plànol O-09*). D'altra banda les construccions s'implantaràn en pendents del terreny natural inferiors al 20% i en cap cas s'admetrà la construcció d'un conjunt que comporti una urbanització encoberta o la segregació en apartaments o habitatges. Les noves edificacions estaran subjectes a les condicions determinades en la normativa del planejament general i/o en el seu defecte del planejament derivat específic i hauran de justificar la proposta amb un estudi detallat de la volumetria. Aquestes condicions es podran modificar mitjançant un Pla Especial que justifiqui la nova proposta volumètrica.

AAL2 CÀMPING DE LA RIBA

Plànols O-01 i O-04

L'organització d'aquest espai seguirà l'ordenació i la normativa aprovades en el *Pla Especial Càmping la Riba (1994)*

AAL3 CAN MATEU

Plànols O-01, O-03 i O-04

L'organització d'aquest espai seguirà l'ordenació i la normativa aprovades en el *Pla Especial d'ordenació de la finca de Can Mateu (1996)*

AAL4 CÀMPING PONT DE LA MALAFOGASSA

Plànols O-01 i O-06

L'organització d'aquest espai seguirà l'ordenació i la normativa aprovades en el *Pla Especial Càmping Pont de la Malafogassa (1993)*

Barcelona, febrer de 2003

El Cap del Servei d'Acció Territorial

La tècnica redactora

Ramon Terricabras Maranges

Lígia Espejo Arenas
Arquitecte

TÍTOL I

Disposicions Generals

CAPÍTOL PRIMER

NATURESA I ABAST DEL PLA

- art.1 Objecte del Pla Especial
- art.2 Àmbit d'aplicació
- art.3 Marc legal
- art.4 Règim urbanístic aplicable
- art.5 Contingut del Pla Especial
- art.6 Vinculació normativa derivada de l'estructuració del Pla Especial.
- art.7 Obligatorietat Contingut del Pla Especial
- art.8 Règim d'aplicació
- art.9 Interpretació
- art.10 Regles gràfiques d'interpretació
- art.11 Vigència
- art.12 Revisió i modificació
- art.13 Codis d'identificació urbanística que s'utilitzen als plànols d'ordenació.

CAPÍTOL SEGON

DESENVOLUPAMENT

- art.14 Iniciativa i competència per al desenvolupament del Pla Especial.
- art.15 Planejament derivat
- art.16 Pla Especial de Protecció del Patrimoni i Catàlegs.

CAPÍTOL TERCER

EXECUCIÓ DEL PLA ESPECIAL

- art.17 Execució del Pla Especial.
- art.18 Òrgan gestor de l'espai natural
- art.19 Òrgan de participació
- art.20 Indemnitzacions
- art.21 Utilitat pública
- art.22 Acció pública

CAPÍTOL QUART

INTERVENCIÓ ADMINISTRATIVA EN L'EDIFICACIÓ I USOS DEL SÒL RURAL

SECCIÓ PRIMERA

LLICÈNCIA D'OBRES I ACTIVITATS

- art.23 Actes subjectes a llicència
- art.24 Règim d'intervenció administrativa
- art.25 Actes de l'Estat, Generalitat o Entitats de Dret Públic
- art.26 Règim d'atorgament de llicències a l'espai natural
- art.27 Obtenció de les llicències
- art.28 Llicències de parcel·lació o segregació
- art.29 Llicències en els sòls qualificats de sistemes

SECCIÓ SEGONA

INFRACCIONS I SANCIONS

- art.30 Infraccions i sancions

TÍTOL II

Regulació de sistemes

- art.31 Regulació general
- art.32 Classificació dels sistemes
- art.33 Configuració del sistema viari de comunicacions (clau1)
- art.34 Autoritzacions d'obres de vialitat
- art.35 Avaluació d'impacte ambiental en obres de vialitat
- art.36 Vials de nova creació
- art.37 Senyalització i publicitat
- art.38 Protecció del sistema viari
- art.39 Configuració del sistema hidrològic (clau 2)
- art.40 Règim general del sistema hidrològic
- art.41 Configuració del sistema de serveis tècnics (clau 3)
- art.42 Règim general del sistema de serveis tècnics
- art.43 Condicions específiques d'ordenació i edificació
- art.44 Configuració del sistema d'equipaments (clau 4)

TÍTOL III

Regulació de zones i àrees

CAPÍTOL PRIMER

DEFINICIÓ I CLASSIFICACIÓ

- art.45 Definicions: zones i àrees
- art.46 Classificació: zones i àrees
- art.47 Segregacions i divisions
- art.48 Presumpció de parcel·lació urbanística

CAPÍTOL SEGON

REGULACIÓ DELS USOS I ACTIVITATS

- art.49 Classificació general d'activitats
- art.50 Classificació general d'usos
- art.51 Ús rural
- art.52 Ús residencial
- art.53 Ús terciari
- art.54 Ús recreatiu
- art.55 Ús industrial
- art.56 Regulació d'usos
- art.57 Usos incompatibles en caràcter general
- art.58 Regulació dels usos i activitat agrícoles
- art.59 Regulació dels usos i activitats forestals
- art.60 Activitats ramaderes
- art.61 Activitats extractives
- art.62 Regulació de la xarxa viària i circulació amb mitjans motoritzats
- art.63 Regulació dels usos i activitats esportives i recreatives
- art.64 Regulació dels equipaments d'ús públic per ordenació de lleure
- art.65 Regulació de l'ús de lleure i acampada
- art.66 Regulació de les hípiques i centres eqüestres
- art.67 Regulació dels aprofitaments d'aigua

CAPÍTOL TERCER

REGULACIÓ GENERAL DE LES CONSTRUCCIONS

- art.68 Regulació de les obres. Tipologies
- art.69 Construccions agrícoles
- art.70 Habitatges en sòl rural
- art.71 Obres de reparació
- art.72 Obres de Rehabilitació integral
- art.73 Obres d'ampliació
- art.74 Altres construccions
- art.75 Edificacions existents en sòl rural. Classificació
- art.76 Adaptació topogràfica
- art.77 Tanques
- art.78 Composició de façanes i volum de les edificacions

CAPÍTOL QUART

REGULACIÓ ESPECÍFICA DE LES ZONES

- art.79 Beneficis
- art.80 Disposicions específiques per a les zones d'interès agrícola (ZAG)
- art.81 Disposicions específiques per a les zones d'interès forestal (ZFO)
- art.82 Disposicions específiques per a les zones d'interès agroforestal (ZAF)
- art.83 Rompudes

CAPÍTOL CINQUÈ

REGULACIÓ ESPECÍFICA DE LES ÀREES EN SÒL RURAL

- art. 84 Regulació de les Àrees de protecció del domini públic (clau A)
- art. 85 Regulació de l'Àrea de protecció del domini públic de la xarxa hidrològica (clau APH)
- art. 86 Regulació de l'Àrea de protecció del domini públic de la xarxa viària de comunicacions (clau APV)
- art. 87 Regulació de l'Àrea de protecció del domini públic de la xarxa d'infraestructures de serveis tècnics (clau APS)
- art. 88 Regulació de les Àrees d'especial interès (clau B)
- art. 89 Mesures disciplinàries per a la protecció del sòl a les àrees d'especial interès
- art. 90 Classificació de les Àrees d'interès del Patrimoni ecològic-paisatgístic (clau AEP)
- art. 91 Classificació de l'Àrea d'interès del patrimoni arquitectònic i arqueològic (clau APA)
- art. 92 Protecció del patrimoni històric i arquitectònic
- art. 93 Protecció dels jaciments arqueològics
- art. 94 Regulació de les Àrees de desenvolupament específic (clau C)
- art. 95 Regulació de l'Àrea d'usos associats al lleure (clau AAL)
- art. 96 Condicions d'edificació de les àrees d'usos associats al lleure AAL1 Pantà de Sau
- art. 97 Condicions d'ús de les àrees d'usos associats al lleure
- art. 98 Regulació de l'Àrea de flexibilització del perímetre urbà (clau AFP)
- art. 99 Règim jurídic de l'àrea de flexibilització del perímetre urbà
- art. 100 Condicions d'edificació i criteris pel desenvolupament de l'àrea de flexibilització del perímetre urbà

DISPOSICIONS ADDICIONALS

- Primera
- Segona
- Tercera

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Primera
Segona
Tercera
Quarta
Cinquena
Sisena
Setena

DISPOSICIONS FINALS

Primera
Segona
Tercera

ANNEX 1 Descripció detallada de l'àmbit del pla

ANNEX 2 Legislació vigent d'aplicació

ANNEX 3 Llista d'elements del patrimoni construït

TÍTOL I

DISPOSICIONS GENERALS

CAPÍTOL PRIMER

OBJECTE, CONTINGUT I VIGÈNCIA DEL PLA ESPECIAL

1. Article Objecte del Pla Especial

1. L'objecte del Pla Especial de l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona (en endavant, Pla Especial o Pla) és l'establiment de totes aquelles determinacions i mesures necessàries per a l'adequada preservació, consolidació, dinamització, foment i millora del medi físic, rural (forestal, agrícola i agroforestal) i del paisatge d'aquest entorn, d'acord amb els objectius formulats per aquest Pla Especial.
2. S'entén per preservació, consolidació, dinamització, foment i millora del medi físic, rural i del paisatge, l'establiment de normes amb tendència a preservar la configuració geològica, la flora, la fauna, els ecosistemes que formen i tots aquells elements que testimonien l'actuació històrica de l'home sobre el territori, dins de la consideració d'aquest com un sistema complex de relacions entre l'home i el seu medi natural que cal protegir en la seva globalitat, compatibilitzant aquesta protecció amb el desenvolupament socio-econòmic i la millora de qualitat de vida de la població de l'àrea d'aplicació del Pla Especial.
3. Són objectius genèrics del Pla Especial els que s'estableixen a la Llei 18/2001 de 31 de desembre, d'orientació agrària i en especial els relatius a l'àmbit del desenvolupament rural i equilibri territorial:
  - Consolidar i millorar l'espai rural, amb l'establiment de mesures especials de manteniment de l'activitat agrària i agroalimentària, especialment a les zones de muntanya, les zones desfavorides i les que estan sota la influència de pressió urbanística
  - Consolidar les activitats agràries compatibles amb la conservació del medi com a activitats econòmiques bàsiques que vertebrin i equilibren el territori i el món rural.
  - Mantenir i millorar el medi i els ecosistemes agrícoles
  - Millorar les condicions de vida i benestar de les persones dedicades a l'agricultura, la ramaderia i l'explotació forestal, amb una atenció específica a les que viuen en nuclis disseminats.
4. Són objectius específics del Pla Especial:
  - A: La consolidació i millora de l'activitat que es desenvolupa dins l'àmbit mitjançant:
    - La delimitació de l'àmbit de l'espai natural ajustant els límits del planejament vigent al sòl no urbanitzable o sòl rústic a preservar.
    - La regulació dels usos (principals, compatibles, no compatibles i complementaris de dins l'àmbit de l'actuació)
    - L'ordenació de les obres d'infraestructura en compatibilitat amb les directrius de l'espai.
    - La regulació de la xarxa viària (vies, camins rurals i senders)

- La regulació de l'accessibilitat.
  - L'adopció de mesures de prevenció d'incendis.
  - La millora i consolidació de les explotacions primordialment agrícoles i/o ramaderes
  - La millora i consolidació de les explotacions primordialment forestals
  - La determinació d'itineraris de lleure.
  - La definició d'itineraris de recerca.
  - La definició del sistema d'equipaments necessaris per a l'explotació dels valors didàctics, de recerca i de lleure
  - L'ordenació del sòl d'acord amb els seus valors paisatgístics i naturals, establint la normativa corresponent per a cada zona.
  - L'establiment del marc econòmic i financer per al desenvolupament del Pla.
- B: La protecció i conservació dels elements i sistemes naturals o construïts mitjançant:
- La protecció dels elements naturals de caràcter geomorfològic pel seu interès paisatgístic.
  - La preservació de la flora autòctona de major interès, així com els processos naturals de transformació estimulants el creixement de determinades àrees.
  - La preservació i potenciació de les espècies de fauna estable i migratòria d'interès naturalístic.
  - L'elaboració de plans de recuperació i conservació d'espècies.
  - La protecció i rehabilitació dels elements construïts que han estat definidors del poblament de l'espai i que han donat origen a bona part de les seves infraestructures viàries.
  - La protecció de la qualitat de les aigües.
- C: La regulació, foment i millora dels aprofitaments agrícoles, ramaders i forestals mitjançant:
- La millora de les àrees d'explotació forestal, amb l'objectiu que totes les explotacions disposin d'un pla tècnic de gestió.
  - La consolidació i millora de les explotacions.
- D: El control i la gestió d'aquest espai mitjançant:
- La promoció de les activitats d'estudi o recerca del medi així com la divulgació pedagògica de la sensibilització mediambiental referents a l'àrea de l'espai.
  - El control de les activitats de lleure col·lectiu compatibles amb la protecció del medi natural i paisatgístic.
  - La creació d'un Sistema d'Informació Geogràfic (SIG) per a la gestió quotidiana de l'espai i pel manteniment actualitzat de tota la informació associada a aquest.

- L'elaboració d'un Projecte de Gestió que serveixi per a dur a terme les polítiques i les línies d'actuació dins de l'espai natural Guilleries-Savassona.

Art. 2. Àmbit d'aplicació

1. Els terrenys objecte d'ordenació per aquest Pla Especial comprenen sòls pertanyents als municipis de Folgueroles, Sant Julià de Vilatorrada, Tavèrnoles i Vilanova de Sau, corresponents a la comarca d'Osona. La superfície total de l'àmbit és de 8.375,00 ha.
2. El present Pla Especial incorpora al seu àmbit d'aplicació part de tres espais naturals inclosos al Pla d'Espais d'Interès Natural (en endavant, PEIN) aprovat per Decret 328/1992 de 14 de desembre.

Aquests espais són:

Collsacabra:	787,36 ha.
Guilleries:	2.946,54 ha.
Savassona:	603,24 ha.

La superfície total de PEIN inclosa dins de l'àmbit del present Pla Especial és de 4.337,14 ha.

3. S'exclou de l'àmbit d'aplicació del Pla Especial i per tant d'aquestes Normes els terrenys classificats com a sòls urbans o urbanitzables pels instruments urbanístics vigents en el moment de l'aprovació inicial del Pla Especial.
4. La delimitació de l'àmbit geogràfic de l'espai natural de les Guilleries-Savassona es determina al plànol d'ordenació O.01 (E/1:20.000).

La descripció de l'àmbit es detalla en l'annex 1 i correspon a la delimitació definitiva establerta gràficament en el citat plànol d'ordenació O.01 (E/1:20.000) d'aquest Pla Especial. La base cartogràfica emprada ha estat la sèrie topogràfica a escala 1: 5.000 de l'Institut Cartogràfic de Catalunya. Les referències al planejament urbanístic municipal corresponen als diferents instruments d'ordenació. Per facilitar la comprensió del Pla Especial i, en particular, d'aquesta delimitació, les determinacions gràfiques del planejament municipal vigent han estat transcrites en el plànol informatiu I.09 (E/1:20.000).

Art. 3. Marc legal

1. El present Pla Especial de protecció i millora de l'espai natural Guilleries Savassona es formula i tramita a l'empara del que disposen els articles 29, 31, 33 i 34 del Decret Legislatiu 1/1990, de 12 de juliol, de refosa dels textos legals vigents a Catalunya en matèria urbanística (LUR) i els articles 3,4 i 5 de la Llei 12/85, de 13 de juny, d'Espais Naturals.
2. La referència a la legislació urbanística vigent, feta tant en aquest article com en els preceptes successius, s'entén que remet a l'ordenament urbanístic vigent a Catalunya, consistent en les Lleis aprovades pel seu Parlament, com ara la Llei 2/2002 de 14 de març d'Urbanisme de Catalunya, els reglaments i disposicions que les desenvolupen, així com la legislació urbanística de l'Estat en allò que no modifiqui ni vulneri la competència exclusiva de la Comunitat Autònoma en matèria d'Ordenació del Territori, Urbanisme i Medi Ambient.

3. En l'annex 2 es relacionen les diferents disposicions legals i les abreviatures utilitzades en les presents Normes per a referir-s'hi.

Art. 4. Règim urbanístic aplicable

1. El règim urbanístic aplicable a l'àmbit d'aquest Pla Especial és el del sòl no urbanitzable determinat als articles 47, 48, 49, 50, 51 i 67.2 de la Llei 2/2002 d'Urbanisme de Catalunya
2. Conseqüentment, d'acord amb la Llei 2/2002 d'Urbanisme de Catalunya, els terrenys inclosos dins l'àmbit d'aplicació del Pla Especial no poden ser dedicats a utilitzacions que impliquin transformació de la seva destinació o naturalesa o lesionin els valors específics que són objecte de protecció en aquest Pla Especial.
3. Els plans urbanístics l'àmbit d'ordenació dels quals afectin l'àmbit del Pla Especial han d'incorporar preceptivament les seves determinacions i justificar degudament el seu compliment.

En aquest sentit:

- a) Les determinacions d'aquest Pla Especial seran incorporades al planejament urbanístic general dels municipis afectats mitjançant modificacions puntuals o mitjançant la revisió d'aquest planejament.
- b) Les revisions del planejament d'aquests municipis incorporaran totes les determinacions del Pla Especial als àmbits inclosos en aquest.
- c) Qualsevol modificació del Pla Especial serà incorporada, pels mecanismes descrits, al planejament municipal.

Art. 5. Contingut

El present Pla Especial està integrat pels següents documents:

DOCUMENTACIÓ BÀSICA ORDENACIÓ

Memòria d'ordenació

ANNEX Estatuts del Consorci de l'espai natural Guilleries Savassona

Normativa

ANNEX 1 Descripció detallada de l'àmbit del Pla
ANNEX 2 Legislació vigent d'aplicació
ANNEX 3 Llista d'elements del patrimoni construït

Estudi econòmic-financer

Plànols d'ordenació

O – 01 Sistemes	E:1/20.000
O – 02 Zones generals i àrees específiques	E:1/20.000
O – 03 Ordenació: sistemes, zones i àrees (1)	E:1/10.000
O – 04 Ordenació: sistemes, zones i àrees (2)	E:1/10.000
O – 05 Ordenació: sistemes, zones i àrees (3)	E:1/10.000
O – 06 Ordenació: sistemes, zones i àrees (4)	E:1/10.000

O – 07 Ordenació: sistemes, zones i àrees (5)	E:1/10.000
O – 08 Ordenació: sistemes, zones i àrees (6)	E:1/10.000
O – 09 Ordenació: detall AAL1	E:1/ 5.000

DOCUMENTACIÓ COMPLEMENTÀRIA
INFORMACIÓ DEL TERRITORI

Memòria d'informació del territori

ANNEX   Catàleg de fauna vertebrada

Plànols d'informació bàsica

I – 01 Situació	E:1/50.000
I – 02 Base cartogràfica	E:1/20.000
I – 03 Xarxa hidrològica: Fonts, basses i suggeriments	E:1/20.000
I – 04 Cobertes del sòl	E:1/20.000
I – 05 Distribució forestal	E:1/20.000
I – 06 Patrimoni construït	E:1/20.000
I – 07 Àrees i elements d'interès paisatgístic	E:1/20.000
I – 08 Xarxa viària	E:1/20.000
I – 09 Planejament vigent	E:1/20.000
I – 10 Protecció de sistemes	E:1/20.000

Plànols d'informació complementària

EL MEDI FÍSIC:

Geologia:

i – 01 Hipsomètric	E:1/50.000
i – 02 Pendants	E:1/50.000
i – 03 Litològic	E:1/50.000
i – 04 Elements geològics singulars	E:1/50.000

Vegetació:

i – 05 Arbres d'interès	E:1/50.000
-------------------------	------------

Fauna:

i – 06 Àrees d'interès faunístic	E:1/50.000
----------------------------------	------------

EL MEDI SOCI – ECONÒMIC:

Activitats productives i altres usos del sòl:

i – 07 Activitats agrícoles	E:1/50.000
i – 08 Activitats ramaderes	E:1/50.000
i – 09 Àrees de caça i pesca	E:1/50.000
i – 10 Activitats extractives	E:1/50.000
i – 11 Serveis i equipaments	E:1/50.000
i – 12 Itineraris de passejada	E:1/50.000

Infraestructures:

i – 13 Xarxes de serveis	E:1/50.000
i – 14 Mapa eòlic	E:1/50.000

INVENTARIS

Inventari del patrimoni construït

Inventari de basses

Art. 6. Vinculació normativa derivades de l'estructuració del Pla Especial

1. Memòria d'ordenació:

El contingut de la Memòria té caràcter descriptiu i justificatiu de l'ordenació proposada pel Pla Especial.

2. Normativa:

El contingut de la present normativa té caràcter vinculant per l'Administració i pels particulars.

3. Estudi econòmic – financer:

El contingut d'aquest document tindrà caràcter informatiu i justificatiu del Pla Especial.

Les valoracions contingudes en el Estudi econòmic – financer s'entenen orientatives i en cap cas seran vinculants pels eventuals procediments expropiatoris.

4. Plànols d'ordenació:

Els continguts gràfics dels plànols d'ordenació tenen força normativa vinculant atenent al seu grau de relació amb l'ordenació integral del territori, o de l'ordenació més detallada de les condicions d'edificació i d'usos.

5. Plànols d'ordenació:

Els continguts gràfics dels plànols d'ordenació tenen força normativa vinculant atenent al seu grau de relació amb l'ordenació integral del territori, o de l'ordenació més detallada de les condicions d'edificació i d'usos.

a) Determinacions d'àmbit supramunicipal contingudes en el Pla Especial.

El contingut dels plànols d'ordenació quant a determinacions d'àmbit supramunicipal que afecten als municipi de Folgueroles, Sant Julià de Vilatorrada, Tavèrnoles i Vilanova de Sau, són pròpies d'aquest Pla Especial i del planejament territorial (Pla Territorial General de Catalunya, Plans Territorials Parcial, Plans Territorials Sectorials, o Plans Directors de Coordinació) en els termes fixats per la legislació urbanística vigent (arts. 55, 56 i concordants de la Llei 2/2002).

L'alteració substancial d'aquests continguts recollits en el Pla Especial, ja sigui per circumstàncies sobrevingudes o per l'aprovació d'un planejament territorial superior, serà motiu de revisió del Pla Especial.

b) Classificació del sòl

Els continguts dels plànols d'ordenació quant a les determinacions urbanístiques que ordenen l'estructura general i orgànica del territori de cada municipi i la classificació del sòl, són objecte pròpiament del planejament urbanístic municipal (Pla General o Normes Subsidiàries de Planejament), d'acord amb la legislació urbanística vigent (art 57, 58 i concordants de la Llei 2/2002)

L'alteració d'aquests continguts segons les determinacions d'aquest Pla Especial, serà motiu de revisió o modificació del Pla General o Normes Subsidiàries.

c) Qualificació del sòl

Els continguts dels plànols d'ordenació quant a les determinacions urbanístiques que qualifiquen el sòl en zones i sistemes, són objecte del planejament urbanístic municipal (Pla General, Normes Subsidiàries, Plans Parcial i Plans Especials) d'acord amb la legislació urbanística vigent. L'alteració d'aquests continguts

segons les determinacions d'aquest Pla Especial, serà motiu de modificació del Pla General o Normes Subsidiàries.

El Pla Especial preveu i regula la xarxa viària exigida pel desenvolupament correcte del model que es defineix, condicionada per les exigències que

planteja el tractament del territori i les necessitats dels seus habitants. Igualment, el Pla Especial determina els equipaments comunitaris bàsics, necessaris per a la utilització social de l'espai natural, i els ordena segons la seva prioritat i eficàcia respecte la xarxa general, d'acord amb el model proposat.

d) Condicions d'edificació i ús

Els continguts dels plànols d'ordenació quant a les determinacions que fan referència a la regulació de les condicions d'edificació i ús específiques per a cada tipus de sòl, són objecte del planejament urbanístic municipal (Pla General, Normes Subsidiàries, Plans Parcial, Plans Especials i Estudis de Detall) d'acord amb la legislació urbanística vigent.

No obstant, el desenvolupament específic d'aquests continguts en el sòl no urbanitzable o sòl rústic dels municipis de Tavèrnoles, Folgueroles, Sant Julià de Vilatorrada i Vilanova de Sau, serà objecte preferent del present Pla Especial.

5 Memòria d'informació

El contingut d'aquest document escrit té únicament caràcter informatiu.

6. Plànols informatius

Els continguts gràfics d'aquesta sèrie de plànols tenen caràcter informatiu.

7 Altres documentes complementaris

Els estudis i els inventaris continguts en el Volum II tenen un caràcter exclusivament informatiu i descriptiu.

Art. 7. Obligatorietat:

1. Les determinacions del Pla Especial vinculen a l'Administració i als particulars. Qualsevol dispensa o excepció a aquesta regla serà causa per reclamar la nul·litat de ple dret de l'acte que la provoqui.
2. Conseqüentment, qualsevol actuació o intervenció sobre l'àmbit del Pla susceptible d'alterar-ne la seva realitat física o l'ús, tingui caràcter definitiu o provisional, sigui d'iniciativa pública o privada, ha d'ajustar-se a les disposicions del present Pla Especial i legislació urbanística vigent.
3. L'obligatorietat esmentada en els punts anteriors no limita les facultats que corresponen als diferents departaments de la Generalitat de Catalunya i de les administracions locals per a l'exercici, d'acord amb les previsions del Pla, de les seves competències, segons la legislació específica aplicable en cada cas.
4. L'ús dels predis no pot apartar-se del destí previst, ni s'hi poden efectuar explotacions de jaciments, fixació de rètols de propaganda, moviments de terres, tales d'arbrat o qualsevol altre ús anàleg en pugna amb la seva qualificació urbanística, la seva legislació especial o de manera diferent a la regulada en aquest Pla.

Art.8. Règim d'aplicació

1. Als terrenys pertanyents al PEIN dins l'àmbit de l'espai de Guilleries-Savassona, els hi serà d'aplicació la normativa de planejament que sigui més restrictiva en cada cas.
2. A aquests efectes, i sens perjudici del que estableixen les diverses legislacions específiques i sectorials, les autoritzacions administratives dels plans i els projectes que afectin aquests àmbits s'han de subjectar a les mesures següents:
  - a) Els plans urbanístics que incideixin sobre aquests àmbits territorials han d'incorporar les determinacions del present Pla Especial i justificar-ne degudament el compliment.
  - b) En aquelles zones de l'àmbit definit pel citat art. 2 que estiguin incloses en el PEIN i que ja hagin estat delimitades pel corresponent Pla Especial de delimitació definitiva dels espais (Serres de Milans – Santa Magdalena i Puigsacalm – Bellmunt i Savassona i Les Guilleries i Collsacabra), atès el que disposa l'article 17.1 de les Normes del PEIN, l'autorització d'aquells projectes d'infraestructures d'ús col·lectiu o d'activitats i d'instal·lacions autoritzables per raons d'utilitat pública o d'interès social, els que trobin inclosos a l'Annex 2 de les Normes del PEIN requeriran informe previ de la Direcció General de Boscos i Biodiversitat del Departament de Medi Ambient, amb l'objecte de determinar si poden afectar notòriament els valors preservats i, conseqüentment, si cal sotmetre'ls al procediment d'avaluació d'impacte ambiental.

Art. 9. Interpretació

1. Les determinacions del Pla Especial i concretament aquestes Normes s'interpretaran d'acord amb el seu contingut, amb subjecció als objectius i finalitats expressats a la Memòria als quals s'ha de referir la correcta interpretació de la Normativa d'aquest Pla, basant-se en aquells criteris que, partint del sentit propi de les seves paraules en relació amb el context i els antecedents legislatius en la matèria, tinguin en compte principalment el seu esperit i la seva doble finalitat protectora dels valors i dinamitzadora de les funcions de l'espai natural.
2. En la interpretació de les determinacions del Pla Especial que s'expressen gràficament en els plànols d'ordenació prevaldran aquells que siguin d'escala més gran (el divisor de l'escala més petit), és a dir, aquells en què la definició de les determinacions sigui més acurada.
3. Si es produeixen dubtes en la interpretació o contradiccions en la regulació de les previsions del Pla Especial entre els diferents documents, es considerarà vàlida la determinació que impliqui nivells de protecció més alts dels valors ecològics i paisatgístics, de millora de les explotacions agràries i forestals i de l'assentament humà relacionat amb aquests, i que representin un millor assoliment dels objectius establerts pel Pla Especial. Pel que fa a la delimitació de l'espai natural, preval, en cas de contradicció entre els plànols d'ordenació i la descripció escrita establerta en aquestes Normes, aquesta darrera.
4. Per interpretar correctament el règim jurídic que aquest Pla estableix per a un determinat ús, activitat, instal·lació o construcció s'ha de consultar el règim aplicable a la zona de regulació genèrica i, en seu cas a l'àrea de regulació específica definida per aquest Pla Especial en la qual s'hagi d'ubicar, així com aquelles determinacions que

amb caràcter general regulen els paràmetres edificadors, els usos i les activitats sobre el territori.

5. En tot allò no previst o insuficientment regulat en el planejament general, executiu que desenvolupi aquest Pla Especial, o sectorial, s'aplicarà, amb caràcter subsidiari, la present Normativa.
6. Les delimitacions contingudes en el present pla especial corresponents als espais d'interès natural (EIN) establerts en el pla especial d'espais d'interès natural (PEIN) i els posteriors plan especials de delimitació, són orientatives. Prevaldran les aprovades per la Generalitat de Catalunya en els seus corresponents decrets sobre les que apareixen en el present Pla.

Art.10. Regles gràfiques d'interpretació

1. La delimitació dels diferents àmbits (sistemes zones general i àrees específiques) determinats en el Pla Especial, podrà ésser ajustada o precisada a través del planejament que el desenvolupi, sense necessitat de modificar el Pla Especial.
2. Les causes que poden justificar l'ajustament o precisió de les determinacions són:
  - a) L'existència d'alineacions oficials o límits d'edificacions consolidats.
  - b) Els límits, línies i particions de propietats existents amb anterioritat a l'aprovació del present Pla Especial.
  - c) Les característiques geogràfiques i topogràfiques del terreny.
  - d) L'existència d'elements naturals o artificials d'interès que ho justifiquin.
3. Els ajustos a les superfícies dels àmbits determinats pel Pla Especial no podran comportar augments ni disminucions en més o menys d'un 5% en relació amb les superfícies delimitades en els plànols d'ordenació.
4. Aquestes regles s'aplicaran també als treballs planimètrics de canvi d'escala.

Art. 11. Vigència

1. La vigència d'aquest Pla Especial s'inicia el mateix dia de la publicació de l'acord d'aprovació definitiva al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya i mantindrà la seva vigència indefinidament mentre no es produeixi la seva revisió.
2. Des de la seva entrada en vigor, aquest Pla Especial produirà, en tot allò que hi incideixi, els efectes establerts per la legislació urbanística i sectorial vigent.
3. Aquest Pla Especial, les seves Normes, plànols d'ordenació i qualsevol altre document que l'integra, són públics i qualsevol persona pot consultar-los i exigir-ne certificació als ajuntaments amb independència del dret a tal consulta i certificació davant qualsevol altre organisme públic.

Art.12. Revisió i modificació

1. L'alteració del contingut d'aquest Pla Especial es portarà a terme a través de la seva Revisió o Modificació Puntual d'algun dels elements que el constitueixen, segons procedeixi en cada cas de conformitat amb la legislació urbanística vigent que determina les circumstàncies i condicions generals per a cada supòsit, així com les corresponents competències i procediments.

2. La Revisió del Pla Especial es produirà quan s'adoptin nous criteris respecte de l'estructura general i orgànica del territori o de la classificació del sòl, motivada per l'elecció d'un model territorial diferent o per l'aparició de circumstàncies sobrevingudes, de caràcter demogràfic o econòmic, que incideixin substancialment sobre l'ordenació.
3. Tanmateix, pot procedir-se a la revisió o a la modificació puntual de les seves determinacions quan ho disposi el seu programa de desenvolupament, quan resulti necessari per garantir les finalitats protectores i d'ordenació del Pla Especial, i també per adequar-se a les noves normatives que hi siguin d'aplicació.
4. Les revisions i modificacions de qualsevol dels elements d'aquest Pla Especial es regirà pel que disposa l'article 94 de la Llei 2/2002 i disposicions legals concordants i en allò que no preveu, pel que es disposi en aquestes Normes.
5. El projecte de modificació del Pla Especial haurà de tenir el grau de previsió propi d'aquest instrument de planificació i comprendrà l'estudi escaient que justifiqui de la nova ordenació en les previsions del present Pla Especial.
6. Les revisions o modificacions del Pla Especial s'incorporaran al planejament municipal de la manera dita a l'article 4

Art. 13. Codis d'identificació urbanística que s'utilitzen als plànols d'ordenació

1. SISTEMES

1. Sistema viari de comunicacions
  - 1a Xarxa viària territorial
  - 1b Xarxa de camins
    - 1b1 Camins rurals
    - 1b2 Camins veïnals i de serveis
  - 1c Xarxa de senders
2. Sistema hidrològic
  - 2a Pantà de Sau – Susqueda
  - 2b Rius, rieres i torrents
3. Sistema de serveis tècnics
  - 3a Infraestructures de serveis tècnics
  - 3b Infraestructures de serveis associat al viari
4. Sistema d'equipaments
  - 4a Equipament educatiu
  - 4b Equipament sanitari–assistencial
  - 4c Equipament sòcio–cultural
  - 4d Equipament esportiu

2. ZONES EN SÒL RURAL DE REGULACIÓ GENÈRICA

- ZFO Zona d'interès forestal
ZAG Zona d'interès agrícola
ZAF Zona d'interès agro–forestal

3. ÀREES EN SÒL RURAL DE REGULACIÓ ESPECÍFICA

3.1. ÀREES DE PROTECCIÓ DEL DOMINI PÚBLIC

- APH Àrea de protecció del domini públic de la xarxa hidrològica
- APV Àrea de protecció del domini públic de la xarxa viària de comunicacions
- APS Àrea de protecció del domini públic de la xarxa d'infraestructures de serveis tècnics

3.2. ÀREES D'ESPECIAL INTERÈS

- AEP Àrea d'interès del patrimoni ecològic–pasatgístic
- APA Àrea d'interès del patrimoni arquitectònic– arqueològic

3.3. ÀREES DE DESENVOLUPAMENT ESPECÍFIC

- AAL Àrea d'usos associats al lleure
- AFP Àrea de flexibilització del perímetre urbà

CAPÍTOL SEGON **DESENVOLUPAMENT DEL PLA ESPECIAL**

Art. 14. Iniciativa i competència per al desenvolupament del Pla Especial

1. El desenvolupament d'aquest Pla Especial correspon, en primer lloc, al Consorci de l'espai natural de les Guilleries–Savassona que té la finalitat de garantir la participació i col·laboració en la gestió integral de l'espai natural protegit, de les diferents administracions públiques amb competències específiques en l'àmbit territorial.
2. Intervindran també, les diferents Administracions Públiques en el marc de les respectives competències específiques.

Així mateix, els particulars podran proposar i redactar plans i projectes, en el marc de les seves competències, en la forma i procediment previstos en la legislació urbanística vigent.
3. Els Municipis integrants de l'espai natural Guilleries–Savassona, en exercici de les seves competències, procuraran la major intervenció i col·laboració dels ciutadans en el desenvolupament del Pla Especial.

Art. 15. Planejament derivat

1. Amb l'objecte de desenvolupar i completar les determinacions d'aquest Pla Especial, sense perjudici de la seva immediata aplicació, poden aprovar-se:
  - a) Plans Especials, normes especials i catàlegs, d'acord amb el que preveu la legislació urbanística i altra legislació aplicable segons la seva finalitat.
  - b) Projectes tècnics i normes sectorials, d'acord amb les legislacions específiques aplicables.
  - c) Plans i programes de gestió, necessaris per a assolir les finalitats del Pla Especial.
2. Els Plans Especials particulars i qualsevol altre document urbanístic de desenvolupament del present Pla Especial només podrà precisar les previsions

d'aquest i no podrà contenir determinacions que modifiquin l'estructura general del mateix, ni tan sols a través de compensacions o redistribucions no previstes expressament.

3. Quan no sigui necessària o no estigui prevista la prèvia aprovació dels documents esmentats en el punt 1r. Anterior, les determinacions d'aquest Pla Especial seran d'aplicació directa i immediata.
4. Amb l'objecte de completar la regulació del Pla Especial es poden aprovar Ordenances Reguladores específiques, Normes Complementàries, seguint en cada cas la tramitació establerta per la legislació urbanística vigent i per aquest mateix Pla Especial.

Art.16. Pla Especial de Protecció del Patrimoni i Catàlegs

1. Es redactarà el Pla Especial de Protecció del Patrimoni Arquitectònic, Arqueològic i dels elements naturals singulars.

D'acord amb la legislació urbanística vigent (article 69 de la Llei 2/2002) per tal d'aconseguir l'efectivitat de les mesures urbanístiques de protecció de monuments, edificis, jardins, paisatges o béns culturals, les administracions competents inclouran en un catàleg els béns que calgui protegir. El catàleg, juntament amb les normes específiques, i d'acord amb les categories establertes per la legislació sectorial aplicable, serà part integrant de la documentació imperativa del Pla Especial de Protecció del Patrimoni.

S'establiran els següents nivells de protecció:

Nivell 1

Bé Cultural d'Interès Nacional, establerts a partir d'una declaració realitzada pel Consell Executiu de la Generalitat a proposta de la Conselleria de Cultura.

El Pla Especial recollirà en aquest nivell aquells elements que ja tenen la declaració corresponent i proposarà, si s'escau, que la Conselleria de Cultura de la Generalitat realitzi les actuacions necessàries per tal de declarar BIC aquells altres que es cregui mereixedors d'aquest nivell de protecció.

Al voltant dels elements amb aquest nivell de protecció s'ha de definir un entorn de protecció a l'interior del qual les llicències urbanístiques que es concedeixen també han de disposar del vist i plau de la Comissió Territorial.

Nivell 2

Bé Cultural d'Interès Local (BCIL). Definit per la Llei 9/93 com Béns catalogats, són els elements del catàleg pròpiament dit i estan regulats també per l'esmentada Llei del Patrimoni Cultural Català. La competència, excepte pel cas d'una possible descatalogació, és estrictament municipal.

Nivell 3

Protecció Urbanística. Són aquells edificis, elements, conjunts o espais que per les seves característiques poden ser protegits des de determinacions únicament urbanístiques. S'assignarà a cada un d'ells la zona del Pla General més adequada en cada cas amb les matisacions i concrecions a la normativa per tal que sigui totalment compatible la protecció dels elements de l'edifici que es consideri que han de conservar-se.

Nivell 4

Elements dels quals es vol conservar el record. Són aquells elements que per algun motiu, arquitectònic i/o històric, han estat significatius per al municipi i que no poden ser conservats per diferents motius (estat físic, afectació urbanística que preval per sobre la conservació, etc.) i cal que es conservi el seu record al museu o a l'Arxiu Històric.

3. Les determinacions corresponents als nivells de Protecció definits anteriorment són els següents:
  - a) Protecció integral dels immobles declarats bé cultural d'interès nacional.
  - b) Protecció dels immobles declarats bé cultural d'interès local (disposició addicional 1^a. de la Llei 9/1993 del PCC).
    - b.1 Patrimoni arquitectònic:
      - 1.1 Protecció de façanes, volums i interiors.
      - 1.2 Protecció de façanes.
      - 1.3 Protecció d'elements secundaris.
      - 1.4 Protecció de conjunts, perímetres o àmbits.
    - b.2 Patrimoni arqueològic.
      - 2.1 Protecció de les restes arqueològiques, mitjançant llur delimitació i la identificació de les restes existents.
      - 2.2 Protecció de conjunts perímetres o àmbits.
4. La modificació de qualsevol d'aquestes determinacions, requerirà la tramitació d'una modificació del Pla Especial i del Catàleg del Patrimoni Arquitectònic, sempre i quan no modifiqui o alteri altres determinacions pròpies d'aquest Pla Especial.
5. La declaració d'un bé cultural d'interès local únicament es pot deixar sense efecte amb la tramitació prèvia de l'expedient administratiu corresponent, en el qual ha de constar l'informe favorable d'un tècnic en patrimoni cultural, l'aprovació al ple de l'ajuntament i l'informe favorable previ del Departament de Cultura.

CAPÍTOL TERCER **EXECUCIÓ DEL PLA ESPECIAL**

Art.17. Execució del Pla Especial

1. L'execució d'aquest Pla Especial, dels instruments de planejament derivat i dels projectes que el desenvolupen correspon al Consorci de l'espai natural de les Guilleries-Savassona com a òrgan gestor de l'espai natural; també correspon a les

altres Administracions Públiques, en el marc de les seves respectives competències.

2. Podran també executar el planejament els particulars, individualment o agrupats en Entitats urbanístiques col·laboradores i en Entitats de gestió (societats anònimes, empreses d'economia mixta, etc.) que es constitueixin entre Administracions Públiques o entre aquestes i la iniciativa privada, d'acord amb la legislació aplicable a cada cas.

Art.18. Òrgan gestor de l'espai natural

1. El Consorci de l'espai natural de les Guilleries–Savassona es l'òrgan autònom, promotor i gestor del Pla Especial.

La finalitat del Consorci és la de garantir la participació i col·laboració en la gestió integral de l'espai protegit, de les diferents administracions públiques amb competències concretes en l'àmbit territorial i en concret:

- a) Promoure l'ordenació de l'espai natural com a tal, així com la seva corresponent gestió.
  - b) Informar sobre les activitats que afectin l'espai requerint a l'administració competent pel compliment de l'acordat.
  - c) Vetllar pel compliment de la legislació i planejament vigent.
  - d) Promoure inversions i serveis propis de l'espai.
  - e) Fomentar l'aprofitament racional dels recursos de l'espai i el millorament de les condicions de vida de la població permanent, tot afavorint la recuperació del patrimoni residencial i els habitatges abandonats.
  - f) Establir acords de col·laboració amb altres entitats sense ànim de lucre, que coincideixin essencialment amb els objectius del Consorci.
  - g) Col·laborar amb les autoritats competents en l'àmbit d'espais protegits.
2. Tanmateix aquest òrgan ha de garantir la participació, col·laboració i coordinació en la gestió de l'espai natural de les diferents Administracions Públiques que en formen part.
  3. L'òrgan gestor pot emetre informes previs sobre la viabilitat o conveniència d'eventuals actuacions en l'àmbit del Pla Especial o que poden afectar-lo, quan així ho requereixin les administracions competents o els particulars interessats.

L'informe previ emès per l'òrgan gestor ha de ser motivat, d'acord amb el que estableixi el present Pla Especial i la legislació aplicable en cada cas.

Aquests informes tenen un caràcter orientatiu i en cap cas eximeixen en el seu moment de l'informe preceptiu de l'òrgan gestor i de la formulació de la documentació tècnica necessària, així com de la tramitació administrativa que correspongui.

Art.19. Òrgan de participació

1. La Comissió Consultiva del Consorci és l'òrgan autònom, que integra la participació de tots els sectors implicats en el desenvolupament i gestió de l'espai natural. Formen part d'aquesta Comissió representants del Consorci i dels diferents col·lectius socials, econòmics, científics, culturals i conservacionistes interessats en la gestió de l'espai.

2. En el marc de les seves competències, el departament de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya ha de prestar la seva col·laboració als ajuntaments, a l'òrgan gestor i als propietaris particulars, per al compliment dels objectius d'aquest Pla Especial.

Art. 20. Indemnitzacions

Qualsevol actuació de l'Administració que, com a conseqüència de l'aplicació de les determinacions d'aquest Pla Especial, comporti la privació singular de la propietat privada o dels drets o interessos patrimonials legítims, solament es pot fer mitjançant la indemnització corresponent.

Art. 21. Utilitat pública

D'acord amb el que disposa l'article 5.3 de la Llei 12/1985, l'aprovació d'aquest Pla Especial implica la declaració d'utilitat pública de les obres i les actuacions previstes i la necessitat d'ocupació dels béns immobles i els drets afectats.

Art.22. Acció pública

D'acord amb el que disposen la legislació urbanística i d'espais naturals, és pública l'acció per exigir el compliment de les determinacions del present Pla Especial.

CAPÍTOL QUART

INTERVENCIÓ ADMINISTRATIVA EN L'EDIFICACIÓ I USOS DEL SÒL RURAL

SECCIÓ PRIMERA

LLICÈNCIA D'OBRES I ACTIVITATS

Article 23. Actes subjectes a llicència

1. Estan subjectes a llicència urbanística prèvia, en els termes establerts per la Llei 2/2002, pel planejament urbanístic i en especial per aquest Pla Especial i per les ordenances municipals, tots els actes de transformació o utilització del sòl o del subsòl, d'edificació, de construcció o d'enderrocament d'obres.
2. Resten subjectes a la llicència urbanística les actuacions següents:
  - A) Actuacions subjectes a atorgament de llicència segons la Llei 2/2002
Entre d'altres:
    - a) Les obres de construcció i edificació per ampliació, reforma, modificació o rehabilitació d'edificis, construccions i instal·lacions ja existents quan sigui admès pel present Pla Especial.
    - b) La demolició total o parcial de les construccions i les edificacions
    - c) Les obres puntuals d'urbanització no incloses en un projecte d'urbanització
    - d) La primera utilització i ocupació, i el canvi d'ús, dels edificis i de les instal·lacions
    - e) Els moviments de terra i les obres de desmuntatge o esplanació en sòl no urbanitzable
    - f) L'autorització d'obres i usos de manera provisional, d'acord amb el que estableix la Llei 2/2002

- g) L'acumulació de residus vinculats a l'explotació i el dipòsit de materials derivats de l'activitat agrària.
- h) La construcció o la instal·lació de murs i tanques
- i) La modificació de camins rurals
- j) Les instal·lacions agràries i similars
- k) La tala de masses arbòries, de vegetació arbustiva o d'arbres aïllats
- l) La col·locació de cartells i tanques de propaganda visibles des de la via pública
- m) Les instal·lacions i les actuacions que afectin al subsòl
- n) La instal·lació de línies elèctriques, telefòniques o altres similars i la col·locació d'antenes o dispositius de telecomunicació de qualsevol tipus

B) Activitats subjectes a la Llei 3/1998

Entre d'altres:

- a) Instal·lació, obertura i funcionament de tota mena d'activitats que s'admetin en la regulació general de les zones de sòl rural.
  - b) Ampliació, transformació i modificació de les instal·lacions o superfície de les activitats.
  - c) Canvi d'ús total o parcial de l'activitat.
3. En general, estarà subjecte a l'obtenció de llicència municipal qualsevol altre acte assenyalat per aquest Pla Especial o per les figures de planejament que el desenvolupin o complementin i les ordenances reguladores corresponents.
  4. L'obtenció de la llicència d'activitat o ambiental tindrà caràcter previ o simultani a l'obtenció de la llicència d'obres.
  5. L'obligació d'obtenir prèviament la llicència en els supòsits indicats a l'apartat primer d'aquest article, afecta també als àmbits o activitats subjectes a l'autorització d'altres Administracions Públiques.

En cap cas, la necessitat d'obtenir autoritzacions o concessions d'altres Administracions deixa sense efecte l'obligació d'obtenir la llicència municipal corresponent, de manera que sense aquesta, no es pot iniciar l'activitat o l'obra.
  6. Quan els actes d'edificació i ús del sòl es realitzessin per particulars en terrenys de domini públic, s'exigirà també llicència, sense perjudici de les autoritzacions o concessions que siguin pertinents atorgar per l'ens titulars del domini públic.
  7. No es concedirà llicència per a la construcció d'edificacions auxiliars si la sol·licitud no va precedida o acompanyada del projecte global que inclogui l'edifici principal.

Article 24. Règim d'intervenció administrativa

D'acord amb la Llei 3/1998, de 27 de febrer, de la intervenció integral de l'Administració ambiental, i del Reglament que la desplega (Decret 136/1999, de 18 de maig) les activitats incloses en l'àmbit d'aplicació de la Llei, d'acord amb la potencialitat d'incidència sobre el medi ambient, la seguretat i la salut queden sotmeses:

- a) Les de l'annex I, al règim d'autorització i control ambiental.
- b) Les de l'annex II, al règim de llicència i control ambiental.
- c) Les de l'annex III, al règim de comunicació i control ambiental i les que estiguin subjectes a permís urbanístic.

Article 25. Actes de l'Estat, Generalitat o d'Entitats de Dret Públic

1. En relació als actes assenyalats en l'article anterior, quant aquests siguin promoguts per òrgans de l'Estat, de les Comunitats Autònomes o d'altres Entitats de Dret Públic, serà també preceptiva l'obtenció de la corresponent llicència municipal.
2. En cas d'urgència o interès excepcional, s'haurà d'observar allò que preveu la legislació urbanística vigent.

Article 26. Règim d'atorgament de llicències en l'espai natural Guilleries-Savassona

1. L'atorgament de llicències i l'exercici de la disciplina urbanística en l'àmbit del seu terme municipal corresponen a l'Ajuntament. Aquesta competència municipal potser delegada en l'òrgan gestor mitjançant els procediments previstos en la legislació de règim local.
2. Sense perjudici de les competències pròpies dels diferents òrgans de l'Administració de la Generalitat i dels ens locals, l'òrgan gestor ha d'emetre informe previ a l'atorgament de les autoritzacions necessàries per a l'execució de qualsevol pla, obra, moviment de terres o explotació dels recursos naturals, a l'interior o a l'exterior de l'àmbit del Pla Especial i que poden afectar-lo. Igualment l'òrgan gestor ha d'emetre informe preceptiu en la tramitació de planejament urbanístic general i derivat que afecti l'àmbit del Pla Especial o que afecti a terrenys adjacents.
3. L'informe a que fa referència l'apartat anterior ha de ser requerit pels organismes corresponents abans de l'adopció de la resolució o acte aprovatori, per tal d'incorporar-lo a l'expedient administratiu.
4. L'òrgan gestor ha d'emetre el seu informe dins dels terminis fixats per la legislació de procediment administratiu, o si s'escau, per les legislacions específicament aplicables en cada cas.
5. L'informe preceptiu emès per l'òrgan gestor ha de ser motivat d'acord amb el que estableixen el present Pla Especial i la legislació aplicable en cada cas.

Article 27. Obtenció de les llicències

1. Qualsevol activitat, instal·lació o edificació en sòl rural (sòl no urbanitzable), s'haurà de subjectar a les condicions, documents i procediments establerts en el Pla Especial i en el planejament general per a cada cas. Tot això sense perjudici de les autoritzacions de les altres Administracions competents per raó de la matèria que es tracti.
2. Per a l'obtenció de llicència en el sòl rural, a més de les determinacions fixades per la legislació urbanística i sectorial vigent en cadascuna de les matèries, i les específiques determinades per a cada cas en aquesta Normativa, s'observaran, amb caràcter general, els requisits següents:
  - a) Únicament en els casos de sol·licitud de llicència per ampliació i/o rehabilitació d'edificis dels quals no consten les mesures exactes o estiguin en estat ruïnós, l'Ajuntament corresponent instarà a la propietat la inscripció en el Registre de la Propietat com a finca indivisible d'aquell terreny sobre el qual es sol·licita la llicència, condicionant la seva concessió a l'acreditació de l'esmentat assentament registral.

- b) L'atorgament de qualsevol llicència o autorització en sòl rural estarà supeditat al compliment de les normes generals i específiques sobre condicions higièniques, de manera especial sobre evacuació d'aigües residuals i tècnico-constructives, dictades per les administracions competents, i per les especificades en aquestes Normes.
- c) En el cas de les edificacions i instal·lacions destinades a explotacions ramaderes, agrícoles o forestals, prèviament a l'obtenció de la llicència d'obres, caldrà obtenir la prèvia autorització per a la instal·lació i funcionament de les mateixes, tant davant l'Ajuntament com davant les Administracions sectorials amb competències en la matèria.

Article 28. Llicències de parcel·lació o segregació

1. En les transferències de propietat, divisions i segregacions de terrenys rústics no es poden efectuar segregacions en contra del que disposa la legislació agrària i forestal. Tenen la condició d'indivisible les parcel·les i finques que s'enumeren a l'article 188 de la Llei 2/2002.
2. Es presumeix que hi ha parcel·lació urbanística en tota divisió o segregació successiva de terrenys, i també en les operacions per les quals s'adjudiquen en propietat o arrendament quotes indivises d'un terreny amb dret d'ús privatiu exclusiu, quan no acrediti l'obtenció de la llicència prèvia.

Article 29. Llicències en els sòls qualificats de sistemes

1. Independentment de la tramitació i aprovació d'aquells instruments de planejament i/o execució, que es requereixen per al desenvolupament i implantació dels sistemes, les construccions, les instal·lacions, les edificacions i altres activitats que es puguin situar d'acord amb aquest Pla Especial en els sòls qualificats de sistema i en les àrees adjacents de protecció de sistemes, estaran subjectes en qualsevol cas, i sense perjudici d'altres autoritzacions i/o procediments que es requereixin, a l'obtenció de la corresponent llicència municipal d'acord amb els supòsits contemplats en la legislació sectorial vigent.
2. L'administració municipal sol·licitarà dels òrgans competents prèviament a l'atorgament de la llicència, els informes preceptius. Els informes denegatoris per raons de competència específica, determinaran la denegació de la llicència municipal.
3. L'atorgament de l'autorització o concessió demanial no serà suficient per a que es puguin portar a terme les instal·lacions, obres o usos previstos en el Pla Especial. Serà requisit indispensable a més de la concessió o autorització estatal o autonòmica segons el cas, l'atorgament de llicència municipal, sense perjudici d'aquells informes i/o altres autoritzacions d'altres organismes competents en la matèria.
4. Les instal·lacions, obres o usos pels quals se sol·licita llicència hauran d'adaptar-se al planejament general, i a aquelles prescripcions de caràcter constructiu i estètic que fixi el Consorci o l'Ajuntament del municipi afectat.
5. En el procediment de sol·licitud de la llicència municipal s'hauran d'incorporar els informes –si són legalment i reglamentàriament preceptius- i estudis d'impacte ambiental necessaris per a conèixer la influència de l'activitat sobre el medi, avaluar-ne

els seus efectes, i en el seu cas, establir les mesures correctores necessàries per pal·liar els possibles efectes negatius.

6. La llicència es condicionarà a l'adopció de les mesures que assegurin la qualitat ambiental de l'entorn respecte als efectes nocius o deterioradors del medi ambient. També es condicionarà la llicència, quan sigui el cas, a l'adopció de mesures que evitin els abocaments directes d'aigües residuals a cursos d'aigua. En aquests casos caldrà acreditar i justificar documentalment el tipus i característiques d'aquestes mesures.

SECCIÓ SEGONA.- INFRACCIONS I SANCIONS

Article 30. Infraccions i sancions

1. La inobservança o infracció de les determinacions d'aquest Pla Especial dóna lloc, d'acord amb la matèria, a l'aplicació de les mesures establertes a la Llei 12/1985 d'espais naturals, a la Llei 2/2002 d'Urbanisme de Catalunya, a la Llei 6/1988 forestal de Catalunya, a la Llei 9/1995 d'accés motoritzat al medi natural, i altra normativa concordant, sense perjudici de l'aplicació d'altres legislacions, si és el cas, per raó de la matèria.
2. El procediment sancionador aplicable és el que les legislacions esmentades estableixen, com també l'establert per la normativa general en matèria sancionadora.
3. D'acord amb el que estableix la Llei 2/2002 d'Urbanisme de Catalunya, l'infractor és el responsable de la restauració de la realitat física alterada. En el cas d'ésser necessària l'actuació subsidiària de l'Administració, les despeses que es puguin ocasionar han d'anar a càrrec de l'infractor.
4. S'estarà a les determinacions que sobre prescripció d'infraccions i de sancions urbanístiques estableix l'article 219 de la Llei 2/2002.

TÍTOL II REGULACIÓ DE SISTEMES

Art. 31. Regulació general

El present Pla Especial estableix les determinacions generals dels sistemes sense perjudici del que s'estableixi de forma més específica en el planejament general i en la legislació sectorial vigent en cadascuna de les respectives matèries que afectin a cada sistema.

Art. 32. Classificació dels sistemes

Els sòls destinats per a aquest Pla Especial a sistemes es classifiquen de la forma següent:

1. Sistema viari de comunicacions
  - 1a Xarxa viària territorial
  - 1b Xarxa de camins
    - 1b1 Camins rurals
    - 1b2 Camins veïnals i de serveis
  - 1c Xarxa de senders
2. Sistema hidrològic
  - 2a Pantà de Sau-Susqueda
  - 2b Rius Rieres i torrents
3. Sistema de serveis tècnics
  - 3a Infraestructures de serveis tècnics
  - 3b Infraestructures de serveis associat al viari
4. Sistema d'equipaments
  - 4a Equipament educatiu
  - 4b Equipament sanitari assistencial
  - 4c Equipament socio-cultural
  - 4d Equipament esportiu

En els plànols d'ordenació de la Sèrie O-01 (E/1:20.000) i O-03 a O-08 (E/1:10.000) es delimiten els sòls destinats al sistema viari de comunicacions, el sistema hidrològic i de serveis tècnics.

Art. 33. Configuració del sistema viari de comunicacions (clau 1)

1. El sistema viari de comunicacions comprèn les instal·lacions i els espais reservats per al traçat de la xarxa viària els quals han de permetre l'accessibilitat entre les diverses àrees i zones del territori i assegurar un nivell de mobilitat adequat i sostenible dins de l'espai natural.

2. El present Pla Especial estableix la seva estructura viària a través de les següents xarxes:
  - 1a Xarxa viària territorial
  - 1b Xarxa de camins
    - 1b1 Camins rurals
    - 1b2 Camins veïnals i de serveis
  - 1c Xarxa de senders
3. La xarxa viària territorial (clau 1a.) comprèn les carreteres de la xarxa primària (Eix Transversal) i secundària que travessen l'espai natural i aquelles que comuniquen els nuclis urbans.
4. La xarxa de camins (clau 1b.) està formada per:
  - a) Camins rurals (clau 1b1) de lliure trànsit motoritzat (asfaltats o no que tenen un caràcter vertebrador de l'espai natural, que permeten o bé travessar-lo o bé connectar punts d'interès dins de l'àmbit del Pla Especial, i que en general, són els més transitats.
  - b) Camins veïnals i de serveis (clau 1b2) que permeten la connexió entre nuclis veïnals, l'accés a masies, instal·lacions i equipaments de l'espai, així com el desenvolupament dels diferents serveis i manteniment de l'espai. En aquesta categoria s'han inclòs la totalitat de camins establerts pels Plans de Prevenció d'Incendis municipals.
5. La xarxa de senders (clau 1c) de lliure trànsit no motoritzat, comprèn les vies de passejada, els PR, els GR-2, el meridià verd així com els recorreguts locals i corriols, no necessàriament senyalitzats actualment. L'objectiu és la seva recuperació.
6. Les vies anteriorment enumerades, podran tenir condicions d'especial interès paisatgístic únicament en la xarxa de camins (clau 1b) en determinats trams fixats en els plànols d'ordenació de la Sèrie O-01 (E/1:20.000) i O-03 a O-08 (E/1:10.000).
7. D'acord amb la legislació urbanística vigent, el sòl ocupat pels camins descrits i relacionats en aquest Pla Especial no es pot apartar del seu ús públic viari.

Art. 34. Autoritzacions d'obres de vialitat

Els promotors públics i privats d'obres d'infraestructura poden sol·licitar a l'òrgan gestor l'informe previ a que fa referència aquestes Normes, a fi i a efecte que l'òrgan gestor pugui indicar els continguts i la documentació que estima necessària incloure en els projectes tècnics o les sol·licituds d'autorització corresponents per tal de poder avaluar el compliment de les presents Normes.

Si l'informe previ no indica el contrari els projectes tècnics o les sol·licituds d'autorització que presentin els promotors públics o privats per a llur tramitació o aprovació han de contenir els aspectes següents:

- a) Descripció ambiental i paisatgística de les àrees afectades (topografia, geologia, vegetació, paisatge, etc.), amb la documentació gràfica necessària pel seu desenvolupament i la justificació dels aspectes a que fan referència als apartats següents:

- b) Avaluació dels efectes ecològics i paisatgístics previsibles com a resultat de l'execució del projecte, en aquells casos inclosos als annexos del Decret 328/1992.
- c) Justificació de l'elecció d'aquella opció que comporta l'impacte ambiental més baix, d'entre les alternatives viables constatades en el projecte.
- d) Adopció de les mesures adequades per minimitzar l'impacte ambiental i restaurar o condicionar les àrees alterades, amb la previsió de les partides pressupostàries necessàries.

Art. 35. Avaluació d'impacte ambiental en obres de vialitat

1. Respecte a l'aplicació del procediment d'avaluació d'impacte ambiental s'estableix el següent:
  - a) La construcció d'infraestructures d'ús col·lectiu terrestres, aèries o soterrades (línies elèctriques, conduccions, canals, instal·lacions radioelèctriques i similars) com també les obres de millora, ampliació o reforma de les infraestructures preexistents que afectin les zones de PEIN incloses dins l'àmbit del Pla Especial, explicaran el procediment d'avaluació d'impacte ambiental si són incloses als annexos del Decret 328/1992.
  - b) S'exclouen d'aquesta obligació general les actuacions de conservació o millora de camins i pistes forestals, de línies elèctriques i d'altres infraestructures existents quan es localitzin estrictament en els terrenys ja ocupats per aquestes infraestructures i els seus elements funcionals.
  - c) També se'n poden excloure les infraestructures particulars destinades a proporcionar servei elèctric, telefònic, d'aigua potable o similar a les edificacions i les instal·lacions localitzades a l'àmbit del Pla Especial sempre que l'impacte que es produeixi sigui considerat compatible o moderat per l'òrgan gestor de l'espai en els seus informes previ o preceptiu.
2. Les disposicions establertes per a les avaluacions d'impacte ambiental en obres de vialitat s'apliquen sense perjudici de la legislació general i sectorial.

Art. 36. Vials de nova creació

1. La xarxa viària és un element essencial de conservació de l'Espai. El consorci promourà:
  - La millora i conservació constant dels camins 1b1 (art. 38) com a actuació pròpia.
  - La millora dels camins 1b2 mitjançant actuacions directes si són públics, o subvencions o convenis de col·laboració amb els seus titulars privats.
2. Només s'admet la construcció de noves carreteres o la conversió de qualsevol camí, pista o sender en carretera quan ho prevegi un instrument de planificació de rang superior a aquest Pla Especial.
3. Amb caràcter general, el consorci primarà la pavimentació dels camins 1b1 (art. 38) quan sigui la millor solució per a la seva conservació i accessibilitat.
4. L'amplada màxima dels camins rurals serà en general de 4,00 m i no podrà superar un pendent del 10%, excepte en el cas de situacions singulars degudament justificades. Aquestes limitacions no afecten els camins existents, l'amplada i el traçat dels quals és

procurarà mantenir en les seves dimensions actuals, llevat quan calgui eixamplar lleugerament l'amplada i fer alguna petita variant de traçat per facilitar el seu trànsit.

5. Amb caràcter general, no es poden obrir nous camins, vies rurals, pistes forestals, itineraris i recorreguts paisatgístics, o qualsevol altre tipus de vialitat que no estigui prevista en aquest Pla Especial

No obstant, s'admet l'obertura de nous vials o la modificació dels existents en els supòsits següents:

- a) Desenvolupament d'activitats agràries i d'altres activitats legalitzades en l'àmbit del Pla, inclosos aquells usos associats a la construcció i el manteniment d'infraestructures i instal·lacions admeses pel Pla. En el cas d'usos i activitats forestals, s'ha de preveure la seva obertura en el marc d'un Pla tècnic de gestió i millora forestal o, en el seu defecte, amb l'informe favorable pel Departament de Medi Ambient.
- b) Prevenció, extinció d'incendis i altres emergències. En el cas de prevenció i extinció d'incendis, s'ha de preveure la seva obertura en el Pla coordinat de prevenció i extinció d'incendis, o en els plans municipals de prevenció d'incendis.
- c) Ampliació de la xarxa de senders d'ús pedestre, i accessos particulars de menys de 2,00 m d'amplada.

L'autorització d'obertura de nous vials haurà de tenir en compte els elements que han provocat la protecció de l'àrea i especialment en les Àrees d'especial interès (AEP).

6. En l'àmbit del Pla Especial s'han de sotmetre al procediment d'avaluació d'impacte ambiental els camins de més de 5,00 m d'amplada, i en tot cas sempre que el terreny sobrepassi el 40% de pendent transversal, amb l'exclusió dels camins de desembosc amb caràcter temporal quan l'autorització per a la seva obertura comporti garanties per a la restauració de les àrees afectades una vegada hagi finalitzat la seva utilització.
7. També podran quedar exempts del tràmit d'avaluació d'impacte ambiental els projectes de camins forestals promoguts per particulars en finques que disposin d'un pla tècnic de gestió i millora forestal aprovat, sempre que el promotor presenti un qüestionari normalitzat amb informe previ preceptiu de la Direcció General Boscos i Biodiversitat del Departament de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya.
8. El desenvolupament de la xarxa de camins rurals haurà de respectar el sentit general del traçat origen-destí, així com directrius de traçat i amplada.

S'admeten petits ajustos del traçat amb la finalitat d'adequar-se millor a la topografia, de respectar elements de valor singular (patrimoni vegetal, cultural, etc.) de millorar l'impacte en el paisatge i de millorar cruïlles o nusos.

Els projectes de sol·licitud de llicència incorporaran l'explicació, argumentació i justificació del traçat definitiu, de les seves característiques i de la idoneïtat del seu desenvolupament en relació al caràcter de les zones on està situat, així com els usos als quals van destinats.

Art. 37. Senyalització i publicitat

1. La col·locació de cartells o altres mitjans de propaganda des de la xarxa viària estarà sotmesa a les prescripcions establertes en la legislació vigent i a la prèvia llicència municipal.

2. No obstant, s'admet la instal·lació a la xarxa viària dels senyals de caràcter informatiu, indicador o pedagògica que es considerin necessaris pel correcte desenvolupament de les activitats admeses en l'àmbit del Pla. S'exclou d'aquest supòsit qualsevol senyal o cartell de caràcter publicitari. Els senyals han de ser conformes als criteris de disseny i localització establerts per l'òrgan gestor de l'espai.
3. D'acord amb la consideració de paisatge obert que estableixen aquestes normes per l'àmbit del Pla, no es permet la instal·lació de cartells de propaganda i d'altres elements similars que limitin el camp visual per a la contemplació de les bel·leses naturals, trenquin l'harmonia del paisatge o desfigurin les perspectives.

Art. 38. Protecció del sistema viari

S'estarà al que disposa aquest Pla Especial i la legislació sectorial vigent, segons es tracti de vies estatals, autonòmiques o municipals, és a dir, la Llei 25/1988, de 29 de juliol de Carreteres de l'Estat i el seu Reglament, i la Llei 7/1993 de 30 de setembre de Carreteres de Catalunya, pel que fa a règim de protecció referent a zones d'afectació i línia d'edificació. Així mateix caldrà respectar la legislació sectorial vigent pel que fa als camins rurals segons estiguin subjectes per raó de la seva ubicació en sòl agrícola o forestal.

Art. 39. Configuració del sistema hidrològic (clau 2)

El present Pla Especial estableix com a sistema hidrològic:

- 2a Pantà de Sau-Susqueda
- 2b Rius, rieres i torrents

Art. 40. Règim general del sistema hidrològic:

El que s'estableix a la normativa sectorial vigent en relació a la matèria.

Art. 41. Configuració del sistema de serveis tècnics (clau 3):

El Pla Especial contempla el sistema d'infraestructures de serveis en relació a dos grups ben diferenciats:

- a) Infraestructures de serveis tècnics. (clau 3a)
Comprèn els serveis tècnics que inclouen aquelles instal·lacions (dipòsits d'aigua, transformadors elèctrics, instal·lacions de telecomunicacions, estacions depuradores, etc.) de subministrament, distribució i tractament
- b) Infraestructures de serveis tècnics. (clau 3b)
Comprèn els serveis associats als viaris que són els vinculats al transport i la circulació rodada (estacions de serveis, àrees d'aparcaments, etc.).

Art. 42. Règim general del sistema de serveis tècnics

1. En l'obtenció, la projecció, el finançament, la construcció, l'ús, l'explotació i la conservació dels serveis tècnics s'observarà allò establert en aquestes Normes i en la legislació sectorial vigent per a cadascuna de les matèries.

2. La localització d'instal·lacions i serveis tècnics dins l'àmbit del Pla Especial, només s'admet en els casos en els quals es justifiqui el seu interès públic i necessitat social i l'absència d'alternatives viables equivalents en altres sectors fora de l'àmbit del Pla.
3. En el cas de ser necessàries edificacions complementàries cal justificar la necessitat de l'emplaçament dins l'àmbit de l'espai així com la inexistència d'alternatives fora d'aquest àmbit. En tot cas han de complir les condicions generals per les edificacions establertes en aquestes Normes.
4. En general no s'admet la instal·lació en l'àmbit de Pla Especial d'estacions de serveis de combustibles excepte en aquells supòsits concrets en que així s'especifiqui en la zona o àrea específica

Art. 43. Condicions específiques d'ordenació i edificació

El Pla Especial no preveu la implantació de nous serveis tècnics. L'autorització de qualsevol instal·lació de nova planta o ampliació de les existents haurà de comptar amb l'informe previ i preceptiu favorable de l'òrgan gestor.

Art. 44. Configuració del sistema d'equipaments (clau 4)

1. El sistema d'equipaments comprèn els sòls que es destinen a usos públics, col·lectius o comunitaris al servei directe dels ciutadans.
2. La regulació dels equipaments d'ús públic per ordenació del lleure s'estableix a l'article 69 d'aquest Pla Especial.

TITOL III REGULACIÓ DE ZONES I ÀREES

CAPÍTOL PRIMER DEFINICIÓ I CLASSIFICACIÓ DE LES ZONES I ÀREES

Art. 45 Definicions. zones i àrees

El Pla Especial zonifica els terrenys situats dintre del seu àmbit atenent a les seves característiques naturals (conreus, boscos, pastures, etc.) i regula cadascuna de les zones.

El Pla Especial delimita també àrees, que es superposen a les zones, en funció del grau de protecció del domini públic (amb l'objecte d'establir la regulació específica d'alguns sistemes), de protecció d'elements d'especial interès o d'àrees de desenvolupament.

Art. 46. Classificació. zones i àrees:

1. Classificació zones:

Tot l'àmbit del Pla Especial té la consideració de sòl no urbanitzable d'especial protecció i està zonificat en:

ZFO ZONA D'INTERÈS FORESTAL
ZAG ZONA D'INTERÈS AGRÍCOLA
ZAF ZONA D'INTERÈS AGRO-FORESTAL

2. Classificació de les àrees:

El present Pla Especial delimita les següents àrees en sòl rural, en funció del grau de protecció del domini públic, del seu especial interès o del seu nivell de desenvolupament específic:

A. Àrees de protecció del domini públic:

APH Àrea de protecció del domini públic de la xarxa hidrològica
APV Àrea de protecció del domini públic de la xarxa viària de comunicacions
APS Àrea de protecció del domini públic de la xarxa d'infraestructures de serveis tècnics

B. Àrees d'especial interès

AEP Àrea d'interès del patrimoni ecològic- paisatgístic
APA Àrea d'interès del patrimoni arquitectònic- arqueològic

C. Àrees de desenvolupament específic:

AAL Àrea d'usos associats al lleure
AFP Àrea de flexibilització del perímetre urbà

Art. 47. Segregacions i divisions

1. Les segregacions de finques existents només seran possibles si la finca matriu i la segregada compleixen les dimensions de les unitats mínimes fixades per a cada zona, així com les condicions de l'article 188.1.e) i concordants de la Llei 2/2002.

En aquest sentit, seran indivisibles les finques en sòl no urbanitzable la dimensió de les quals sigui inferior al doble de les mínimes de conreu o de producció forestal, llevat de les excepcions indicades a l'article 188.1 b) i c) de la citada Llei.

2. Unitat mínima forestal 25 ha.

El Decret 169/1983 estableix les unitats mínimes de conreu fixades per els municipis de Folgueroles, Sant Julià de Vilatorrada, Tavèrnoles i Vilanova de Sau:

Terrenys de secà	4,50 ha.
Terrenys de regadiu	1,00 ha.

Es considera il.legal tota divisió o segregació que faciliti o tingui per finalitat facilitar la construcció d'edificacions o usos que no estiguin permesos per aquest Pla Especial a les zones o àrees que delimita.

Art. 48. Presumció de parcel.lació urbanística

Es presumeix que hi ha parcel.lació urbanística en tota divisió o segregació successiva de terrenys, i també en les operacions per les quals s'adjudiquen en propietat o arrendament quotes indivises d'un terreny amb pret d'ús privatiu exclusiu, quan no s'acrediti l'obtenció de la llicència prèvia.

CAPÍTOL SEGON
REGULACIÓ GENERAL DELS USOS I LES ACTIVITATS

Art. 49. Classificació general d'activitats

1. La Classificació general d'activitats serà l'establerta per la Classificació Catalana d'Activitats econòmiques de l'any 1993 (CCAEE-93).
2. Les activitats amb incidència ambiental venen regulades per la Llei 3/1998 de 27 de febrer, d'Intervenció Integral de l'Administració ambiental i del Decret 136/1958 de 18 de maig que aprova el seu reglament i l' Ordenança d'Activitats en aquells municipis que la tenen aprovada.

Art. 50. Classificació general d'usos

1. Per la seva naturalesa i objectius, el Pla Especial regula els usos del sòl atenent al desenvolupament de les diverses zones i atenent a les necessitats de la seva població.
2. Els usos es classifiquen en:

- Ús rural
- Ús residencial
- Ús terciari
- Ús recreatiu
- Ús industrial

Art. 51. Ús rural

Correspon a l'ús característic del medi rural i comprèn les activitats destinades a finalitats agrícoles, forestals, cinegètiques, ramaderes i totes aquelles vinculades a la utilització racional dels recursos naturals.

Art. 52. Ús residencial

Es refereix a les diferents formes d'allotjament, en les seves modalitats d'habitatge, hostatgeria, residència i també allotjaments agroturístics i turisme rural.

Art. 53. Ús terciari

Inclou les activitats comercials i de serveis, en un sentit ampli (botigues, oficines, despatx professional, restauració i similars)

Art. 54. Ús recreatiu

Agrupa les activitats destinades al lleure que estiguin sotmeses a una regulació específica.

Art. 55. Ús industrial

Comprèn les activitats pròpies de les indústries, tallers i magatzems.

Art. 56. Regulació d'usos

1. L'ús rural és el dominant en l'àmbit del Pla Especial i és objecte d'una regulació detallada per a cada zona.
2. Amb caràcter general queden exclosos d'autorització tots aquells usos que contradiguin els objectius i les determinacions del Pla.
3. Quan l'autorització d'un determinat ús ofereixi dubtes sobre la seva compatibilitat amb els objectius del Pla Especial, aquesta es delegarà a l'òrgan rector del Consorci per a ser informat sobre la seva compatibilitat.

Art. 57. Usos incompatibles amb caràcter general

Ús terciari: no s'admet l'ús comercial en gran superfície (>1.000 m²)

Ús industrial: restringit a activitats artesanals, petits tallers (<500 m²) i magatzems.

Art. 58. Regulació dels usos i activitats agrícoles

1. És objectiu del Pla Especial possibilitar la millora de les explotacions agrícoles, en concordança amb les disposicions del Pla, ja que són part essencial de l'espai natural.
2. S'admeten els moviments de terra d'afeixament amb finalitats agrícoles.

En qualsevol cas, els afeixaments que suposin la creació de talussos de més de 2m són un acte sotmès a llicència municipal, i requereix l'informe preceptiu de l'òrgan gestor.

3. En relació a la prohibició de cremar rostolls i altres restes vegetals, és d'aplicació el que especifica l'article 15 del Decret 54/1995 de 7 de març, de prevenció d'incendis forestals i altra normativa vigent aplicable.
4. En els Plans d'Adobats podran admetre's aplicacions de fems i purins que continguin fins a un màxim de 210 Kg de nitrogen anuals per hectàrea

Art. 59. Regulació dels usos i activitats forestals

1. Principis generals:

- 1.1. Els usos i les activitats forestals s'han de desenvolupar amb criteris de gestió sostenible dels terrenys forestals, i de forma que sigui compatible l'aprofitament dels recursos forestals amb la millora constant de la massa forestal.
- 1.2. D'acord amb la Llei Forestal de Catalunya, els usos i les activitats forestals han de mantenir la coberta vegetal de caràcter forestal en l'àmbit del Pla, sense perjudici de les activitats autoritzades (com per exemple les rompudes) d'acord amb aquestes normes.

2.- Plans Tècnics de Gestió i Millorar Forestal. Aforestació i reforestació:

- 2.1. Tant l'administració forestal com el Consorci de l'Espai Natural han de promoure, en l'àmbit del Pla, la redacció de plans tècnics de gestió i millora forestal (en endavant, PTGMF) per tal de garantir una gestió forestal basada en els principis generals d'aquest article i en la resta de determinacions d'aquestes normes.
- 2.2. Els PTGMF que afectin l'àmbit del Pla s'han de subjectar a les seves determinacions, i a les del Pla de prevenció i extinció d'incendis de Guilleries–Savassona, i es sotmetran a l'informe preceptiu de l'òrgan gestor abans de la seva aprovació definitiva.
- 2.3. Les activitats d'aforestació i reforestació (activitats que tenen com a objectiu la creació o restauració de masses forestals) es sotmetran a l'informe previ i preceptiu de l'òrgan gestor. Aquestes activitats han de ser projectades en el marc d'un PTGMF o projecte de repoblació o justificació tècnica de les espècies escollides, finalitat, mètode i densitat de la repoblació, quan es desenvolupin en finques de superfície superior a les 10 ha. En finques inferiors a les 10 ha. és suficient l'autorització administrativa del Departament de Medi Ambient.

3. Plantacions forestals:

- 3.1. Les plantacions d'espècies arbòries i arbustives de creixement ràpid amb caràcter de terrenys forestals temporals d'acord amb l'article 2.3 de la legislació forestal es faran preferentment a la zona d'interès agrícola o agroforestal.

En aquest cas, així com a l'entorn enjardinat dels habitatges i altres construccions de l'àmbit del Pla, s'admet la plantació d'altres espècies de les que s'indiquen a l'apartat anterior. En qualsevol cas, cal preveure les mesures necessàries per evitar la possible dispersió espontània d'espècies exòtiques com ara la robínia (Robínia Pseudoacaxia), la mimosa (Acàcia sp.) i l'ailant (Ailanthus altissima).

3.2. Les plantacions forestals que es desenvolupin de forma adjacent amb els torrents i rieres de l'espai, en cap cas poden suposar la substitució, eliminació o degradació de les comunitats autòctones de ribera. En qualsevol cas, s'ha de deixar un espai lliure de plantació que permeti el desenvolupament de la vegetació de ribera.

4. Aprofitaments forestals:

4.1. Els aprofitaments forestals s'han de dur a terme d'acord amb la Llei Forestal de Catalunya, les disposicions i les determinacions d'aquest Pla Especial.

4.2. Aprofitaments en les àrees de bosc de ribera:

- a) En general, no s'admeten les tallades arreu ni cap tipus d'actuació d'aprofitament dins de les lleres de rieres i torrents.
- b) No obstant, queda oberta la possibilitat de compatibilitzar la protecció del paisatge i els recursos hídrics amb la gestió forestal, podent-se dur a terme tallades en superfícies més reduïdes i de forma rotativa dins de les mateixes rieres, establint-ne el temps i el lloc sempre que sigui favorable l'informe previ i preceptiu de l'òrgan gestor de l'espai.
- c) Amb el propòsit de protegir el fràgil ecosistema que conformen les rieres, es prohibeix qualsevol tipus d'aprofitament (talla, recol·lecció de fruits, etc.) d'aquells arbres o arbusts situats dins la llera d'una riera o torrent.

4.3. D'acord amb la normativa vigent en matèria de prevenció d'incendis forestals, s'estableix com a obligatori el trossejar o triturar les capçades dels aprofitaments forestals que no siguin retirats, en una franja de 20 metres d'amplada a banda i banda dels camins.

4.4. Respecte al desarrelament d'arbres i arbustos per a ús de jardineria es considerarà un aprofitament possible si les característiques de l'estació forestal ho permeten i d'acord amb les determinacions establertes en el Decret 175 / 96 o legislació sectorial vigent.

5. Activitats de desembosc:

5.1. En les activitats de desembosc s'han d'utilitzar tècniques que assegurin la protecció del sòl i malmetin el mínim possible la vegetació dels sotabosc.

5.2. L'obertura de pistes de desembosc tenen caràcter temporal i hauran de seguir les directrius següents:

- a) S'ha de seguir el criteri de mínima obertura de pistes de desembosc. S'han d'utilitzar les existents sempre que sigui possible, o bé habilitar pistes antigues reconeixibles abans d'obrir-ne de noves sempre i quan això no suposi un impacte més gran sobre els sòls i la coberta forestal.
- b) Les vies de desembosc no han de circular pel llit de rieres i torrents, ni produir-hi alteracions a la seva morfologia o a les comunitats vegetals.
- c) Cal prendre les mesures oportunes per a la posterior regeneració espontània de la vegetació a les vies obertes. Excepte en el cas que coincideixin amb la xarxa viària bàsica definida per aquest pla, les pistes de desembosc han de ser tancades a la circulació motoritzada general en el moment que s'acabin les tasques desembosc.
- d) L'obertura de pistes de desembosc està subjecta a comunicació a l'Ajuntament.

Art. 60 Activitats ramaderes

1. Principis generals:

- 1.1. S'admet amb caràcter general la pràctica ramadera extensiva en tot l'àmbit del Pla.
- 1.2. Es restringirà la pastura sempre que aquesta representi com a màxim una aportació de Nitrogen de 170 unitats/ha.
- 1.3 S'admeten amb caràcter general les activitats ramaderes en règim d'estabulació permanent vinculades a l'explotació familiar agrària.

Les activitats ramaderes en règim d'estabulació permanent de caràcter intensiu (granges) només s'admeten en el cas d'explotacions ja existents legalment autoritzades en el moment de l'aprovació inicial d'aquest Pla especial. En la zona d'interès agrícola s'admeten noves implantacions d'aquestes activitats en finques de 3 ha. o més de superfície, previ atorgament de les autoritzacions sectorials corresponents.

Les granges existents es podran adaptar a les lleis de benestar animal que es dictin a tal efecte.

- 1.4 Les construccions i instal·lacions ramaderes (cobert, granges, corts, etc.) es regulen d'acord amb les determinacions generals establertes en aquestes Normes.

2. Distàncies:

S'estarà a allò que s'estableix a l'article 35 de l'Ordenança de la intervenció Integral de l'Administració Municipal en les activitats i instal·lacions, en cas que aquestes hagin estat assumides pel propi municipi, en tot cas, serà d'aplicació el Reial Decret 324/2000, de 3 de març pel que s'estableixen normes bàsiques d'ordenació porcines.

3. Instal·lació de noves explotacions:

- 3.1 S'admetran noves instal·lacions pecuàries amb una superfície màxima en funció de la base territorial i segons la capacitat de càrrega del terreny de 170 kg/ha.
- 3.2 Caldrà complir allò que determini el Reglament comarcal regulador de la gestió de residus ramaders i aplicació de fangs de depuració inclòs dins el Pla Integral per a la gestió dels purins porcins de la Comarca d'Osona, així com el Pla d'Actuació elaborat pel Consell Comarcal d'Osona.
- 3.3 El 70% de la base territorial justificada s'haurà de situar en l'àmbit funcional. S'entén per àmbit funcional la totalitat de les superfícies dels quatre termes municipals (Vilanova de Sau, Tavèrnoles, Folgueroles i Sant Julià de Vilatorrada).
- 3.4 No podran ser utilitzades com a base territorial aquelles superfícies sorgides de rompudes realitzades en un període inferior als tres anys de la data de sol·licitud d'instal·lació.
- 3.5 Només s'autoritzarà la instal·lació d'explotacions corresponents a l'Annex II.1, apart.11 Activitats agroindustrials i ramaderes de la Llei 3/1998.
- 3.6 En zones vulnerables tant sols s'autoritzarà la instal·lació d'explotacions de mares, amb la limitació corresponent a l'Annex II.1 apart.11 Activitats agroindustrials i ramaderes de la Llei 3/1998.

4. Ampliacions i capacitat màxima:

- 4.1 S'admetran ampliacions en les instal·lacions pecuàries amb una superfície màxima en funció de la base territorial i segons la capacitat de càrrega del terreny de 170 kg/ha.
- 4.2 Caldrà complir allò que determini el Reglament comarcal regulador de la gestió de residus ramaders i aplicació de fangs de depuració inclòs dins els Pla Integral per a la gestió dels purins porcins de la Comarca d'Osona, així com el Pla d'Actuació elaborat pel Consell Comarcal d'Osona.
- 4.3 De manera general (tant en zones vulnerables com en zones no vulnerables) les explotacions porcines legalitzades amb data anterior a l'1 de gener de 2002 podran créixer fins el màxim fixat per l'Annex II.1 apart. 11 11 Activitats agroindustrials i ramaderes de la Llei 3/1998.
- 4.4 El 70% de la superfície de la base territorial justificativa de l'ampliació s'haurà de trobar en l'àmbit funcional.
- 4.5 Per aquelles granges legalitzades després del 1 de gener de 2002, caldrà que passin cinc anys abans que es permeti una ampliació de capacitat.
- 4.6 Es podran tancar cicles sempre que la capacitat total no sobrepassi la capacitat total. En tot cas, el cicle s'adaptarà a les capacitats segons les equivalències de Unitat Ramadera (UR).
- 4.7 Els canvis d'orientació seran segons les equivalències en UR i les capacitats màximes, en cas d'implicar una ampliació, d'acord amb l'Annex II.1 apartat 1111 Activitats agroindustrials i ramaderes de la Llei 3/1998.

Art. 61. Activitats extractives

1. No s'admet l'obertura de noves activitats extractives dins l'àmbit del Pla, entenent com a tals els aprofitaments de recursos minerals i geològics enumerats als apartats A i C de l'article 3.1 de la Llei de Mines, de 21 de juliol de 1973, i a l'apartat de l'article 1 de la seva modificació de 5 de novembre de 1980 i normativa concordant.
2. Les activitats extractives legalment establertes existents en el moment de l'aprovació inicial d'aquest pla especial estan sotmeses a les següents determinacions:
  - a) Es considera estrictament com a àmbit de l'aprofitament miner el polígon que consti a l'autorització atorgada per l'administració competent. Podran mantenir-se en actiu i ampliar la seva àrea d'afecció en la mesura que els sigui necessari per a la seva continuïtat i d'acord amb els projectes d'explotació i els programes de restauració que hagin estat aprovats.
  - b) D'acord amb la legislació vigent, les administracions competents i l'òrgan gestor han de vetllar per la correcta execució del programa de restauració aprovat, això com les mesures preventives i correctores que el mateix preveu per a les diferents fases d'explotació.
  - c) En qualsevol cas, les activitats extractives existents, s'hauran de sotmetre a les condicions específiques establertes en cada autorització concedida.
3. No s'admet, amb caràcter general, la utilització de runes, material d'enderroc i fangs procedents de la depuració d'aigües residuals per al restabliment i la restauració de les

activitats extractives autoritzades, a excepció que no es disposi de terres apropiades, i sempre amb l'informe previ favorable de la Direcció General de Boscos i Biodiversitat del Departament de Medi Ambient, o bé quan ja estigui previst al programa de restauració aprovat.

Art. 62. Regulació de l'ús de la xarxa viària i circulació amb mitjans motoritzats

1. La circulació motoritzada es regeix segons el que estableix la Llei 9/1995, de 27 de juliol, de regulació de l'accés motoritzat al medi natural i altra normativa aplicable.
2. Amb caràcter general, s'autoritza l'accés i la circulació motoritzada en l'àmbit del Pla exclusivament per la xarxa viària bàsica definida per aquest pla especial.
3. Constitueixen la xarxa viària territorial i xarxa de camins en l'àmbit del Pla: les carreteres i els camins i pistes rurals d'ús públic grafiats als plànols d'ordenació.
4. En la resta de l'àmbit del Pla, s'admet la circulació motoritzada en els supòsits següents:
  - a) Desenvolupament de les activitats i usos de caràcter agrícola, forestal o ramader.
  - b) Accés dels titulars o de persones autoritzades per ells a llurs finques.
  - c) Gestió de les àrees privades de caça.
  - d) Quan resulti imprescindible pel desenvolupament d'altres activitats autoritzades a l'espai.
  - e) Prevenció, extinció d'incendis i altres emergències i, en general, la prestació de serveis de naturalesa pública.
  - f) Vigilància, manteniment, control, conservació i millora de l'espai realitzades per les administracions competents.

La circulació motoritzada en aquests supòsits s'ha de desenvolupar sempre que sigui possible per a la xarxa viària existent.

5. No s'admet en l'àmbit del Pla la realització de proves ni competicions esportives de vehicles motoritzats excepte en les carreteres incloses a l'Espai.

La circulació motoritzada en grup organitzada requereix l'autorització que estableix el Decret 166/1998, de 8 de juliol, de regulació de l'accés motoritzat al medi natural, així com l'informe preceptiu de l'òrgan gestor.

La circulació motoritzada en grup, no organitzada, s'admet exclusivament quan sigui desenvolupada per grups de menys de quinze vehicles.

En tot allò no regulat per les presents normes, és d'aplicació al Decret 166/1998 i la normativa concordant.

6. No s'admet en l'àmbit del Pla l'establiment d'àrees de circulació per al lleure i l'esport, itineraris per a la pràctica de motociclisme de muntanya, circuits permanents no tancats i circuits permanents tancats, tal i com es defineix al Decret 166/1998, de 8 de juliol, de regulació de l'accés motoritzat al medi natural.
7. Els camins rurals per a les seves característiques podrien ser aptes per a la circulació motoritzada (més de 2 m d'amplada) però que no formen part de la xarxa viària bàsica, han d'estar dotats de senyalització i de mesures que restringeixin l'accés motoritzat

d'acord amb el que estableix la Llei 9/1995, de 27 de juliol, de regulació de l'accés motoritzat al medi natural i les presents normes.

8. No s'ha d'admetre cap ús o activitat que interrompi de manera permanent el lliure pas pels camins tradicionals, els senders excursionistes i els camins veïnals.

Art. 63. Regulació dels usos i activitats esportives i recreatives

1. Les proves o activitats esportives terrestres que necessitin de concurs d'algun artefacte amb motor es regulen mitjançant l'article 67 (ús de la xarxa viària i circulació amb mitjans motoritzats) d'aquestes normes.
2. Les proves i competicions esportives que hagin de discórrer totalment o parcial per l'àmbit del Pla, i l'establiment de circuits permanents o itineraris senyalitzats eqüestres, de bicicleta de muntanya o d'altres vehicles sense motor, requereixen per al seu desenvolupament l'autorització del Departament de Medi Ambient, amb l'informe preceptiu de l'òrgan gestor.
3. No s'admet en l'àmbit del Pla l'aterratge i enlairament d'aparells de navegació aèria amb motor, tripulats o no, inclosos els ultralleugers, a excepció dels casos d'emergència.
4. L'organització de pràctiques esportives, d'aventura o de lleure comercialitzades requereix l'autorització del Departament de Medi Ambient, amb l'informe preceptiu de l'òrgan gestor, que pot establir limitacions d'acord amb els objectius de protecció del Pla i les seves normes.
5. Circulació amb bicicleta, animal de sella o qualsevol altre mitjà de locomoció similar s'ha de desenvolupar pels vials i senders existents.

Art. 64. Regulació dels equipaments d'ús públic per ordenació del lleure

1. Els equipaments d'ús públic per l'ordenació del lleure en l'àmbit d'aquest pla es classifiquen en les tipologies següents:
  - a) Tipus A: Punts d'informació. Els emplaçaments s'han de situar en la xarxa viària bàsica. En aquests punts s'hi pot instal·lar una petita construcció desmuntable. Han de ser promoguts per l'òrgan gestor.
  - b) Tipus B: àrees d'acampada regulada. Són úniques àrees on s'hi pot desenvolupar la lliure acampada, en les condicions que estableix la legislació vigent. El nombre total d'àrees d'acampada regulada en l'àmbit del Pla no pot ser superior a quatre (a part dels càmpings i cases de colònies) Poden ser promoció pública o privada.
  - c) Tipus C: Àrees recreatives/berenadors. Els emplaçaments han de complir les condicions establertes per aquestes normes. Poden ser de promoció pública o privada.
  - d) Tipus D: Miradors panoràmics: Els emplaçaments indicatius proposats del Pla no esgoten altres possibilitats d'ubicació. Han de ser promoguts per l'òrgan gestor. Exclusivament en els miradors situats en la xarxa viària bàsica s'admet l'adequació d'un espai per a aparcament
2. Per a la implantació dels referits equipaments d'ús públic, quan afectin terrenys de titularitat pública es requerirà l'acord amb el propietari afectat.

3. Les propostes del Pla respecte els equipaments d'ús públic per a l'ordenació del lleure s'han grafiat als plànols d'ordenació i tenen caràcter d'emplaçaments indicatius i orientadors.
4. Els projectes de creació de noves àrees d'acampada regulada (tipus B), àrees recreatives (tipus C) i hípiques i centres eqüestres han de definir-ne la ubicació, les instal·lacions els serveis i els acabats, i la seva aprovació requereix l'informe preceptiu de l'òrgan gestor, a més de la llicència municipal i les autoritzacions que estableixi la legislació vigent.

Art. 65. Regulació de l'ús de lleure i acampada

1. La creació de noves àrees recreatives ha de tenir en compte les directrius següents, que són d'obligat compliment:
  - a) Han de conservar els elements naturals característics de la zona, i preveure els serveis d'evacuació de residus que siguin necessaris.
  - b) S'han d'ubicar sempre en terrenys amb accés directe des de la xarxa viària bàsica, i preferentment a la perifèria de l'espai.
  - c) Han de complir les disposicions de l'article 8 del Decret 64/1995 pel qual s'estableixen mesures de prevenció d'incendis forestals pel que fa a àrees recreatives i d'acampada, així com les altres disposicions del Decret que els siguin aplicables.
  - d) Els acabats i l'adequació estètica han d'integrar-se a l'entorn on s'ubiquen.
  - e) No s'admet la instal·lació de rètols i publicitat que malmetin la qualitat paisatgística de l'indret o que impedeixi la visibilitat des del mateix.
  - f) No s'admet la utilització d'aparells d'amplificació de so a excepció de festes tradicionals o altres activitats puntuals degudament autoritzades.
  - g) S'han d'adequar zones específiques per a l'aparcament de vehicles, les quals han de gaudir de la mateixa qualitat estètica que la resta de l'àrea.
  - h) En cas que es construeixin barbacoes d'obra, han d'incorporar mataguspieres.
2. Es prohibeix la realització de foc a fora de les àrees condicionades per aquest ús.
3. En les fonts d'ús públic tradicional s'admet la ubicació i la millora d'elements destinats a l'aprofitament lúdic de l'indret, sense perjudici del compliment dels articles 30.4 i 37.7 d'aquestes normes.
4. S'admet l'acampada de caràcter temporal quan tingui lloc en funció del que disposa la legislació vigent sobre colònies, campaments, camps de treball i rutes per infants i joves. Aquest cas requereix l'informe preceptiu de l'òrgan gestor en relació a l'emplaçament escollit.

Art. 66. Regulació de les hípiques i centres eqüestres

1. L'obertura de noves hípiques i centres eqüestres (en endavant, hípiques) en l'àmbit del Pla només pot autoritzar-se en finques de superfície igual o superior a 3 ha, quan estiguin situades exclusivament a la zona agrícola i la zona agroforestal.

2. D'acord amb la legislació vigent, les hípiques han d'estar inscrites en el Registre de nuclis zoològics de Catalunya i, si s'escau, han de disposar de permís o de llicència ambientals.
3. El condicionament de les hípiques existents o la ubicació d'hípiques noves ha de tenir en compte les directrius següents, que són d'obligat compliment:
  - a) Han d'ocupar una superfície màxima d'1 ha.
  - b) Han de conservar els elements naturals característics de la zona, i preveure els serveis d'evacuació i tractament de residus que siguin necessaris.
  - c) Els acabats i l'adequació estètica han d'integrar-se en l'entorn on s'ubiquin.
  - d) No s'admet la instal·lació de rètols i publicitat que malmeti la qualitat paisatgística de l'indret.
  - e) No s'admet la utilització d'aparells d'ampliació de so a excepció de festes tradicionals o altres activitats puntuals degudament autoritzades.
  - f) S'han d'adequar zones específiques per a l'aparcament de vehicles, les quals gaudiran de la mateixa qualitat estètica que la resta de l'àrea.
  - g) No es poden situar en terrenys de pendent natural superior al 20%.
  - h) Les construccions i instal·lacions s'han de regir pel que estableix en aquestes Normes.

Art. 67. Regulació dels aprofitaments d'aigua

1. Principis generals:

Els aprofitaments d'aigua es regulen per la normativa sectorial aplicable, i en especial pel Decret 328/1988, d'11 d'octubre, pel qual s'estableixen normes de protecció i addicionals en matèria de procediment en relació amb diversos aquífers de Catalunya pel que fa als aquífers de l'àmbit del Pla que hi són inclosos.

2. Noves extraccions:

Les noves extraccions, a més de complir tots els tràmits legals pertinents, han de garantir les següents condicions:

- a) Que no s'excedeixi la capacitat de càrrega de l'aquífer de la zona.
- b) La permanència dels cabals superficials aigües avall de l'extracció.
- c) La permanència dels cabals de les fonts i surgències properes.
- d) En cap cas poden efectuar extracció directa d'un curs d'aigua superficial d'origen natural.
- e) Les instal·lacions de captació situades a prop de torrents i cursos d'aigua no poden limitar la secció de la llera ni malmetre les comunitats naturals adjacents amb les obres de construcció i manteniment de la captació.
- f) Els camins d'accés a la captació han de seguir, sempre que sigui possible, vials ja existents. En cas de construcció de nous vials aquests s'han de regir per allò establert a l'article 16 d'aquestes normes.

3. Regulació de les basses:

Les basses que hi ha a l'espai natural Guillerics-Savassona es classifiquen en tres grups:

- a) Basses de prevenció d'incendis (Grup A): Són basses destinades exclusivament a l'abastament d'aigua per a extinció d'incendis. Són artificials, de mida gran i permanent, i de fàcil accés.
- b) Basses per a usos ramaders i agrícoles (Grup B): Generalment són basses aïllades, artificials i de mida petita-gran. La majoria no són permanents ja que es nodreixen de l'aigua de pluja i pràcticament el cabal d'aigua es redueix o desapareix durant l'època d'estiu.
- c) Basses de major interès ecològic (Grup C) : Aquest grup inclou basses naturals o naturalitzades (basses artificials que actualment no s'utilitzen per als usos pels que van ser construïdes) i també algunes basses que tot i tenir activitat ramadera constitueixen punts estratègics d'assentaments de poblacions relictuals de fauna. N'hi ha de mida gran i d'altres dimensions força reduïdes però permanents durant tot l'any ja que, generalment, es nodreixen de l'aigua de rieres o torrents.

CAPÍTOL TERCER **REGULACIÓ GENERAL DE LES CONSTRUCCIONS**

Art. 68. Regulació de les obres. Tipologies.

A efectes de regular les obres de construcció i de reparació es distingeixen tres tipus de construccions:

1. Construccions agrícoles destinades a satisfer necessitats vinculades amb el medi rural.
2. Habitatges rurals.
3. Altres construccions.

Art. 69. Construccions agrícoles

Les construccions agrícoles es desenvoluparan normalment en planta baixa, amb una superfície màxima per explotació, per finca o per parcel·la? de 1.500,00 m2 en un o més edificis, amb coberta a dues aigües.

Quan l'edificació es desenvolupi en planta baixa i planta pis, l'ocupació màxima en planta pis serà de 100,00 m2

En cap cas es considerarà construcció agrícola aquella que superi l'alçada de planta baixa + 1er. pis.

Art. 70. Habitatges en sòl rural

1. En base als objectius del Pla Especial que preveuen el desenvolupament del conjunt inclòs dins del seu àmbit a partir de la pròpia realitat, es preveu el foment de la rehabilitació d'habitatges existents com a procés regulador de la demanda.
2. Es considera rehabilitació tota obra destinada a l'eficaç habitabilitat d'una casa, inclosa la reconstrucció, sempre que aquesta figuri en l'inventari que s'inclou en aquestes normes del Pla Especial.
3. Es diferencien tres modalitats d'actuació en base a les característiques de les obres:
  - obres de reparació
  - obres de rehabilitació integral

obres d'ampliació

4. En el cas que s'hagi omès alguna edificació existent en el llistat de l'Annex III d'aquest Pla Especial, caldrà acreditar als efectes del present article, una antiguitat superior a 50 anys.

Art. 71. Obres de reparació

1. Les obres de reparació conservaran el caràcter original de l'edifici, justificant aquelles actuacions que modifiquin el seu aspecte en base a condicionaments normatius, tècnics o de coherència.
2. En particular, es consideraran condicionaments normatius, entre d'altres, els que afecten l'accessibilitat i els relacionats amb la normativa agroturística.

Art. 72. Obres de Rehabilitació integral

1. Són aquelles que es realitzen sota un habitatge que ha perdut la seva habitabilitat, amb l'objecte de recuperar-la.
2. En el cas que per l'estat de l'edifici sigui difícil de precisar la superfície construïda inicial, aquesta no superarà els 250 m² en l'obra rehabilitada destinada a habitatge.
3. Les obres de rehabilitació conservaran el caràcter original de l'edifici, justificant aquelles actuacions que modifiquin el seu aspecte en base a condicionaments normatius, tècnics o de coherència.

Art. 73. Obres d'ampliació

S'autoritzaran les obres d'ampliació d'habitatges rurals existents amb anterioritat a l'aprovació d'aquestes normes fins a assolir un màxim de 300,00 m² construïts destinats a habitatge, si a més es destina també a turisme rural es podrà arribar fins a un total de 450 m² construïts.

Art. 74. Altres construccions

D'acord amb l'article 47 i concordants de la Llei 2/2002 el sòl no urbanitzable podrà ésser objecte d'actuacions específiques per a destinar-lo a les activitats o els equipaments d'interès públic que s'hagin d'emplaçar en el medi rural. Es consideraran d'interès públic les actuacions que s'enumeren en el citat article.

Art. 75. Edificacions existents en sòl rural. Classificació

Es consideren edificacions existents en l'espai natural de Guillerries-Savassona en el moment d'aprovació del present Pla Especial les que hi figuren en el llistat de l'Annex III a partir de la classificació en quatre grups:

Edificació tradicional:	t.
Instal·lacions ramaderes:	i.
Edificacions per a dotacions:	d.
Elements del patrimoni històric i artístic:	p.

Art. 76. Adaptació topogràfica

No s'autoritzaran, amb motiu de les construccions, moviments de terra que impliquin desmunts o terraplens de més menys 2 m en relació a l'estat natural del terreny.

Art. 77. Tanques

1. Es podrà autoritzar la construcció de tanques perimetrals al voltant de l'edificació fins a 2 m. d'alçada sempre que estiguin situades a menys de 10 m. de l'edificació. Aquestes tanques requeriran llicència municipal
2. La resta de tanques, quan tinguin finalitats ramaderes i estiguin formades per filats o tanques cinegètiques hauran de garantir el pas de la fauna. En aquest supòsit es requerirà la corresponent autorització prèvia municipal.

En el cas de pastor elèctric serà suficient la simple comunicació a l'Ajuntament.

3. La resta de tanques estan prohibides.

Art. 78. Composició de façanes i volum de les edificacions

La composició dels edificis respectarà la tipologia tradicional amb domini del ple sobre el buit, i de la verticalitat de les obertures.

L'alçada màxima en tots els casos és de planta baixa + 1er Pis. Si l'edifici preexistent és PB + 2P, s'admet aquesta alçada.

CAPÍTOL QUART **REGULACIÓ ESPECÍFICA DE LES ZONES**

Art. 79. Beneficis

1. Són d'aplicació en les zones incloses en el PEIN i que formin part de l'àmbit del present Pla Especial els beneficis derivats del que disposa l'article 10 del Decret 328/92, de 14 de desembre i els que determini en cada moment la normativa aplicable.
2. D'acord amb el que estableix la disposició addicional quarta de la Llei 19/1995 de 4 de juliol de modernització de les explotacions agràries, en les transmissions mortis causa i en les donacions inter vius equiparables de superfícies rústiques de dedicació forestal, s'ha de practicar una reducció del 90% de la base imposable de l'impost corresponent.
3. Així mateix, són d'aplicació les reduccions de drets notarials i d'honoraris registrals establertes pel Reial Decret 2484/1996, de 5 de desembre.
4. Sense perjudici de l'aplicació d'altres supòsits, s'ha d'aplicar l'exempció de l'Impost sobre Béns Immobles (IBI) prevista a la Llei 39/1988, de 28 de desembre, Reguladora de les Hisendes Locals i a la Llei 19/1995, de 4 de juliol de Modernització de les Explotacions Agràries, a les àrees d'alzina que s'estableixin per la normativa vigent.
5. Les subvencions i ajuts que atorga periòdicament el Consorci són d'aplicació a les explotacions agràries i forestals i a les edificacions compreses a l'Espai.

Art. 80. Disposicions específiques per a les zones d'interès agrícola (ZAG)

1. Comprèn aquells sòls que per la seva destinació i funció d'espais de conreu s'han de preservar del procés urbanitzador amb la finalitat d'assegurar el desenvolupament i millora de les explotacions agràries existents tot preservant la funció ambiental de l'espai.
2. Els objectius principals d'aquesta zona són els següents:
  - a) El desenvolupament de les activitats agràries i aquells altres usos relacionats amb les mateixes d'acord amb els objectius establerts en el present Pla Especial.
  - b) El manteniment d'espais oberts (sense coberta forestal) a fi de garantir la presència d'hàbitats que incrementen la biodiversitat de l'espai.
  - c) El manteniment de zones que, en relació a la preservació i extinció d'incendis forestals generen una certa discontinuïtat en la massa forestal.
3. No s'admeten els usos i activitats forestals, essent admesos la resta d'usos i activitats regulats amb caràcter general en el capítol segon del Títol III del present Pla Especial.

Art. 81. Disposicions específiques per a les zones d'interès forestal (ZFO)

1. Comprèn aquells sòls fonamentalment forestals que formen part del Pla d'Espais d'Interès Natural i que cal preservar del procés urbanitzador amb la finalitat d'assegurar els seus valors, permetent el desenvolupament i millora de les explotacions agràries existents, la conservació, regeneració i millora de les masses forestals tot preservant la biodiversitat que ofereixen.
2. En aquesta zona es prohibeix l'establiment de granges de nova creació, essent admesos la resta d'usos i activitats regulats amb caràcter general en el capítol segon del Títol III del present Pla Especial.

Art. 82. Disposicions específiques per a les zones d'interès agroforestal (ZAF)

1. Comprèn aquells sòls que incorporen sòls forestals i sòls de conreu que per la seva destinació i funció d'espais oberts s'han de preservar del procés urbanitzador amb la finalitat d'assegurar el desenvolupament i millora de les explotacions agràries existents, conservant, regenerant i millorant les masses forestals i preservant la biodiversitat que ofereix un paisatge en mosaic, constituint un agrosistemaPel que fa als usos admesos són d'aplicació
2. En aquesta zona es prohibeix l'establiment de granges de nova creació essent admeses les ampliacions de les existents així com les reconversions, de les mateixes, en granges amb especificacions de sanitat controlada. S'admeten, també, la resta d'usos i activitats regulats amb caràcter general en el capítol segon del Títol III del present Pla Especial.

Art. 83. Rompudes

Es poden autoritzar rompudes de terrenys forestals quan concorrin les condicions següents:

- a) Siguin fetes amb la finalitat de desenvolupar-hi una activitat agrícola o una actuació de prevenció d'incendis forestals contemplada al Pla coordinat de prevenció i extinció d'incendis forestals a que fa referència aquestes normes.

- b) Es localitzin en terrenys de poc pendent o que, en la data d'aprovació inicial d'aquest Pla Especial, es trobin afeixats convenientment per minimitzar el risc d'erosió.

Les àrees on s'autoritzin rompudes mantindran a tots els efectes la zonificació que els atorgui aquest Pla Especial.

Limitacions:

- a) El terreny agrícola obtingut d'una rompuda no serà utilitzat com a base territorial per dejeccions ramaderes durant un període mínim de tres anys.
- b) Només s'autoritzarà fer rompudes a aquells propietaris i/o explotants directes que ja tinguin un mínim de sòl agrícola en el municipi (o en els municipis que formen part de l'Espai) o que puguin acreditar que ja hi venien desenvolupant activitats agrícoles (arrendaments, etc.).
- c) Caldrà justificar bones aptituds agronòmiques del sòl i que s'expliciti quins conreus es pensa implantar.

Característiques tècniques de les rompudes:

- a) D'acord amb la Llei Forestal de Catalunya, en els terrenys forestals no catalogats es pot admetre la rompuda de terrenys forestals per l'establiment d'activitats agropecuàries si es tracta de terrenys aptes tècnicament i econòmicament per a un aprofitament d'aquesta naturalesa.
- b) Localització: La zona de rompuda no haurà d'ocupar espais de sortida natural d'aigua i s'haurà de realitzar preferentment en antics camps de conreu, zones de fàcil accés i zones que es trenquin la continuïtat de la massa forestal per tenir la funció d'àrea de defensa en cas d'incendi forestal.
- c) Pendent inicial del terreny forestal: El pendent del terreny serà el factor més limitant per a la implantació de cultius en terreny forestal. No estarà permès fer rompudes sobre un terreny que sobrepassi el 20% de pendent.
- d) Profunditat del sòl: La profunditat mínima d'un sòl in situ per a que sigui apte pel conreu haurà de ser de 40 cm
- e) Pedregositat: No haurà de ser superior al 10% per a pedres inferiors a 25 cm ni superior al 3% per a pedres majors d'aquest diàmetre.
- f) Entollament: Cal que es realitzi en zones no propenses a l'entollament. Cal que el sòl tingui un bon poder retentiu.

Mesures correctores:

Pendent	Limitació	Pràctica de conservació
>3%	No presenta cap limitació per a la instal·lació de qualsevol conreu.	- treball segons les corbes de nivell - operacions de drenatge simples - adobat
3% - 10%	Presenta alguna limitació que restringeix la gamma de conreus.	- cultius en franges - construcció de terrasses - canals de desguàs - drenatges - adobat - despedregat
10% - 20%	Els conreus que es poden instal·lar són bàsicament pastures i farratges.	- abancament o construcció de terrasses obligatòriament. - cultiu en franques dins les terrasses en casos d'alt risc d'erosió. - canals de desguàs - drenatges - caldria adobat intens però hi ha limitacions legals per l'aplicació de dejeccions ramaderes.

Estat final de la rompuda:

- a) Talussos: Caldrà fer una revegetació del talús per tal d'evitar la pèrdua de sòl per arrossegament. Aquesta revegetació es podrà fer bé sembrant la mateixa espècie cultivada directament sobre el talús, si el pendent ho permet, o bé mitjançant l'hidrosembra. Si el rendiment del cultiu o bé les característiques del terreny ho justifiquen, els talussos es poden protegir amb murs de contenció en el cas de construcció de bancals.
- b) Canals de desguàs: Generalment podran aprofitar-se els canals de desguàs ja oberts (barrancs, rierols, fons de vall, etc.) les quals s'han d'ajustar a les noves condicions hidrològiques i protegir de la seva progressiva degradació. Si es construeixen terrasses o bancals pot ser que la xarxa de drenatge natural ja no sigui suficient o ja no es correspongui a les noves necessitats de drenatge superficial. En aquest cas cal fer desguassos artificials.

Construccions i instal·lacions:

Les construccions i instal·lacions agrícoles (coberts, magatzems, hivernacles i similars) es regulen d'acord amb les determinacions generals establertes en aquestes Normes.

CAPÍTOL CINQUÈ
REGULACIÓ ESPECÍFICA DE LES ÀREES DEL SÒL RURAL

Art. 84. Regulació de les Àrees de protecció del domini públic (clau A)

1. La legislació sectorial concreta en cadascun del supòsits contemplats en aquest capítol, el domini públic del sistema a protegir.
2. Els espais de protecció de sistemes podran ser utilitzats pel pas d'infraestructures i vials sempre i quan no es contradigui amb les condicions de l'espai que protegeix.
3. No es podran autoritzar en aquests espais, edificacions o instal·lacions que no estiguin directament relacionades amb el respectiu sistema al qual es refereix la protecció.

Art. 85. Regulació de l'Àrea de protecció del domini públic de la xarxa hidrològica (clau APH)

1. A l'àmbit definit per la legislació d'aigües com domini públic hidràulic i zona de servitud, són d'aplicació les normes següents:
  - a) S'admeten exclusivament les obres i els moviments de terres destinats a la construcció d'afloraments i altres instal·lacions vinculades a la gestió pública del domini públic hidràulic. També s'admeten aquelles intervencions destinades a la conservació i la restauració dels seus valors naturals, la conservació de les infraestructures i construccions ja existents o la construcció de guals o ponts per a la xarxa viària que travessa aquests àmbits.
  - b) No s'admeten obres de canalització i regularització dels cursos d'aigua, ni la construcció de suports d'infraestructures de subministrament elèctric, serveis telefònics o similars a excepció de les indicades en l'apartat anterior.
2. Les fonts i surgències naturals existents en l'àmbit del Pla no poden ser modificades de tal forma que disminueixi la qualitat i quantitat de les seves aigües, s'alteri el seu aflorament a l'exterior, o, quan siguin d'ús públic, s'impedeixi el seu aprofitament tradicional.
3. Totes les actuacions en la zona de domini públic hidràulic requeriran les autoritzacions precises a la llei d'aigües i al reglament de domini públic hidràulic.

Art. 86. Regulació de l'Àrea de protecció del domini públic de la xarxa viària de comunicacions (clau APV)

1. S'estarà al que disposa aquest Pla Especial i la legislació sectorial vigent, segons es tracti de vies estatals, autonòmiques o municipals, és a dir, la Llei 25/1988, de 29 de juliol de Carreteres de l'Estat i el seu Reglament, i la Llei 7/1993 de 30 de setembre de Carreteres de Catalunya, pel que fa al règim de protecció referent a zones d'afectació i línia d'edificació. Així mateix, caldrà respectar la legislació sectorial vigent pel que fa als camins rurals segons estiguin subjectes per raó de la seva ubicació en sòl agrícola o forestal.
2. Si s'escau, dins d'aquestes Àrees de protecció del domini públic (APV) s'haurà de preveure el desdoblament de la C-25 a través del projecte que concreti el seu traçat.

Art. 87. Regulació de l'Àrea de protecció del domini públic de la xarxa d'infraestructures de serveis tècnics (clau APS)

En les infraestructures soterrades que creuen el territori no urbanitzat (canalitzacions de gas, portades d'aigües, etc.) s'estableix una franja de protecció de 2 m a costat i costat de l'eix definit pel traçat soterrat de les mateixes.

Art. 88. Regulació de les Àrees d'especial interès (clau B)

1. Són àrees d'alt valor ecològic, paisatgístic, patrimonial i cultural per contenir ecosistemes, formacions, comunitats o espècies de gran interès, importants formacions geològiques, paisatge singular i característic, elements del patrimoni històric i cultural. Per l'alt interès i la seva vulnerabilitat l'objectiu principal d'aquestes àrees és salvaguardar i, si fos el cas, reconstruir, aquest patrimoni natural i cultural.
2. En aquestes àrees el Consorci prioritzarà les seves actuacions, posarà els mitjans de gestió i establirà les mesures de foment necessaris per dur a terme les funcions ecològiques i culturals d'aquests indrets.
3. El Consorci també elaborarà els informes preceptius per a les llicències d'obres i activitats d'aquestes àrees. Podrà sol·licitar documentació annexa i els estudis complementaris adients o elaborar-los el propi Consorci, i restringir –si cal– els usos i les activitats transitòriament, donant prioritat a la conservació del medi.

4. Circulació i accés:

- a) A peu, BTT, i amb cavall, podrà quedar restringida ocasionalment en algunes zones del cingles segons l'època de l'any.

Es restringirà l'accés a les cingleres quan coincideixi amb els períodes de nidificació d'ocells rapinyaires.

- b) Motoritzat segons la xarxa viària bàsica definida en el plànol O-01 i O-03 a O-08. En general és restringida i limitada a vehicles de servei.

- c) No s'admet obrir camins de nou traçat als cingles.

5. Activitats esportives:

Les activitats esportives compliran amb la legislació sectorial d'aplicació.

La pràctica de l'escalada podrà quedar restringida ocasionalment en algunes zones del cingles segons l'època de l'any, evitant els períodes de nidificació de rapinyaires.

Art. 89. Mesures disciplinàries per a la protecció del sòl a les àrees d'especial interès

1. Quan l'estat d'abandonament d'una finca impliqui perill d'incendi, erosió o qualsevol altra alteració que pugués tenir com a conseqüència la pèrdua de la seva capacitat de sustentació, de la vegetació característica de la zona o en particular de la possibilitat d'aprofitament agrícola de la finca el Consorci o l'Ajuntament implicat haurà de requerir a la propietat per tal que prengui les mesures oportunes.
2. En cas de no complir-se aquest requeriment, i d'acord amb el que estableix la legislació urbanística al respecte, el Consorci o l'Ajuntament podrà redactar projectes de manteniment o estabilització del sòl per tal d'aconseguir les condicions necessàries per a la conservació del medi, hom tindrà present les recomanacions dels diferents organismes públics competents en la matèria.
3. Les despeses del projecte descrit en l'epígraf anterior, que es tramitarà com a Pla Especial, així com aquelles que corresponguin a les obres de la seva execució, anirà totalment a càrrec de la propietat del sòl, en tractar-se d'una millora per a la finca.

Art. 90. Classificació de les Àrees d'especial interès ecològic-paisatgístic (clau AEP)

Aquest Pla Especial determina les següents àrees d'especial interès Ecològic-Paisatgístic:

- AEP1 CINGLERES DE TAVERTET
És una configuració paisatgística d'interès paisatgístic i geològic, en les que es diferencien tres nivells de sedimentació.
- AEP2 MEANDRE DE FUSSIMANYA
D'interès paisatgístic, faunístic i també per la seva vegetació de rouredes i pinedes de pi roig.
- AEP3 SANT FELIUET DE SAVASSONA
Punt panoràmic d'interès paisatgístic i patrimoni històric i cultural. Cal destacar els jaciments íbers i l'ermita pre-romànica i romànica.
- AEP4 PLA DE SANTA MARGARIDA
Punt panoràmic, constitueix una zona de passeig i lleure.
- AEP5 CINGLERES DE LA RIBA O VILANOVA
D'interès paisatgístic i geològic. Punt panoràmic. Itineraris (GR2 i PR-C40.1).
- AEP6 RIERA MAJOR I RIERA DE CASTANYADELL
Especial interès la vegetació del bosc de ribera, la configuració paisatgística i el seu hàbitat.
- AEP7 ELS MUNTS
Vèrtex geodèsic itineraris de passeig.
- AEP8 LA SOLELLA DE LES VALLS
D'interès paisatgístic i geològic, amb parets verticals de diferents estrats calcaris.
- AEP9 TORRENT DE TAVÈRNOLES
D'interès paisatgístic en el conjunt del seu entorn. Meridià verd.
- AEP10 CASOL DE PUIGCASTELLET
Jaciments íbers. Interès paisatgístic i cultural.
- AEP11 LA FONT TROBADA
Font i el seu entorn.
- AEP12 TORRENT DE TRAMUNTANA
Funció de corredor verd.
- AEP13 SANT LLORENÇ DEL MUNT
Punt panoràmic. Conjunt de castell i església. Itineraris de passeig.
- AEP14 GORG DE LLITONS
Entorn del torrent. Vegetació de ribera.

Art. 91. Àrea d'interès del patrimoni arquitectònic i arqueològic (clau APA)

La constitueixen el conjunt d'edificacions i el seu entorn que formen part del grup de patrimoni històric i arquitectònic de l'annex III d'aquesta normativa. Són les següents :

Folgueroles:

p.1 Casol de Puigcastellet

Sant Julià de Vilatorça:

p.2 Ermita de Sant Ponç
p.3 Puig de l'Agulla, santuari
p.4 Sant Llorenç de Munt

Tavèrnoles:

p.5 Bauma de la Baronessa
p.6 Bauma 81-Savassona
p.7 El Dau
p.8 Pedra del sacrifici
p.9 Pedres gravades de Savassona
p.10 Puig del Far
p.11 Reg de la Fíbula
p.12 Sant Feliuet de Savassona
p.13 Sant Pere de Savassona
p.14 Santa Margarida d'Ardola
p.15 Castell de Savassona
p.16 Tomba 1958
p.17 Tombes antropomòrfiques

Vilanova de Sau:

p.18 Castell sa Sala
p.19 Cingle vermell
p.20 Font del Bisbe
p.21 Grioterres
p.22 Pont de Malafogassa
p.23 Roc del migdia
p.24 Salt de la minyona
p.25 Sant Andreu de Bancells
p.26 Sant Pere de Castanyadell
p.27 Sant Romà de Sau
p.28 Santa Maria de Vallclara

Art. 92. Protecció del patrimoni històric i arquitectònic

En absència de regulacions específiques, la intervenció en els elements del Patrimoni històric i arquitectònic ha de seguir els criteris següents:

- a) S'ha de mantenir l'estructura arquitectònica del conjunt i les característiques generals de l'entorn relacionat amb l'element.
- b) La instal·lació de conduccions elèctriques, telefòniques o similars de tipus aeri o adossat, i les antenes de televisió, les pantalles de recepció d'ones o altres dispositius anàlegs s'han de situar en llocs on no perjudiquin la percepció del conjunt.

Art. 93. Protecció dels jaciments arqueològics

1. D'acord amb la Llei 9/1993 de 30 de setembre, de patrimoni cultural català, la realització d'intervencions arqueològiques i paleontològiques requereix l'autorització prèvia del departament de cultura, i l'informe preceptiu de l'òrgan gestor. El tràmit administratiu i el tractament de les restes s'haurà de fer d'acord amb allò que preveu el Decret 78 / 2002 de 5 de març del Reglament de protecció del patrimoni arquitectònic i paleontològic
2. L'informe preceptiu de l'òrgan gestor ha d'indicar les mesures a adoptar per tal que les intervencions arqueològiques i paleontològiques siguin compatibles amb la conservació dels valors naturals de l'espai.

Art. 94. Regulació de les Àrees de desenvolupament específic (clau C)

Aquestes àrees comprenen aquells sòls on es pretén una major concentració d'usos que dinamitzin el territori.

Art. 95. Regulació de l'Àrea d'usos associats al lleure (clau AAL)

Aquestes àrees comprenen aquells sòls on es pretén una major concentració d'usos per tal de localitzar les activitats de lleure, vinculades a la dinamització del territori, fent-les compatibles amb la preservació del conjunt de l'àmbit.

Aquesta consideració justifica l'emplaçament de les àrees en llocs amb bona accessibilitat. Hi ha quatre àrees d'usos associats al lleure:

AAL1. PANTÀ DE SAU:

Pròxima al pantà i amb bon accés (N-141-d) reuneix les característiques adequades per a la implantació d'instal·lacions destinades a usos associats al lleure. Les condicions d'edificabilitat i ordenació d'aquesta àrea venen regulades a l'article 97.

AAL2. CÀMPING DE LA RIBA:

L'organització d'aquest espai seguirà l'ordenació i la normativa aprovades en el Pla Especial Càmping La Riba (1994).

AAL3. CAN MATEU:

L'organització d'aquest espai seguirà l'ordenació i la normativa aprovades en el Pla Especial d'Ordenació de la Finca de Can Mateu (1996).

AAL4. CÀMPING FONT DE LA MALAFOGASSA:

L'organització d'aquest espai seguirà l'ordenació i la normativa aprovades en el Pla Especial Càmping Font de la Malafogassa (1993).

Art. 96. Condicions d'edificació de l'àrea d'usos associats al lleure AAL1 PANTÀ DE SAU

1. Ateses les condicions específiques d'aquesta zona es defineix el concepte d'àrea d'edificació com aquella on es poden implantar les noves edificacions i que és la resultant d'excloure els terrenys amb pendent major del 20%, calcular les distàncies a camins de 10m i d'aplicar les normatives sectorials de carreteres (línea d'edificació) i d'aigües (zona de policia).

2. Les àrees d'edificació estan grafiades en el plànol d'ordenació O-09 (AAL1) i constitueixen la superfície computable de tota l'àrea.

Superfície total = 67,4435 ha.

Superfície computable = 11,4995 ha.

Superfícies computables parcials:

1. 5,4189 ha.

2. 2,9315 ha.

3. 3,1491 ha.

3. Les condicions de l'edificació les determinarà el planejament general corresponent. En el seu defecte, es podran fixar mitjançant el desenvolupament d'un Pla especial del conjunt de l'àrea d'edificació, que haurà de ser sotmès a consulta a la Direcció General de Boscos i Biodiversitat del Departament de Medi ambient de la Generalitat de Catalunya sobre la conveniència de sotmetre'l a Avaluació d'Impacte ambiental d'acord amb la normativa actual vigent.
4. S'estableix com a document previ a l'obtenció de la llicència la presentació d'un Pla d'implantació, sobre una base topogràfica. Caldrà justificar l'adaptació topogràfica i la integració dels nous edificis.

Art. 97. Condicions d'ús de les àrees d'usos associats al lleure

1. S'admeten els usos col·lectius vinculats a activitats lúdiques, esportives, culturals, d'educació en el lleure i esbarjo associades al pantà d'acord amb l'article 47 i concordants de la Llei 2/2002 de 14 de març d'urbanisme de Catalunya.
2. Les condicions específiques d'ús les determinarà el Pla Especial, referit en l'art.96.3, que desenvolupi l'àrea.
3. En cap cas s'autoritzarà la divisió horitzontal dels edificis residencials.

Art. 98. Regulació de l'Àrea de flexibilització del perímetre urbà (clau AFP)

Comprèn aquells sòls que permeten una flexibilització del perímetre urbà del municipi, admeten la seva transformació de sòl rural a sòl urbanitzable .

Art. 99 Règim jurídic de l'àrea de flexibilització del perímetre urbà

1. Aquests sòls tenen la consideració de sòl no urbanitzable. No obstant, si es justifica en la Revisió del Planejament urbanístic municipal, previ informe vinculant dels serveis tècnics del Consorci, podrà transformar-se en sòl urbanitzable sense que això impliqui una modificació o revisió del present Pla Especial.
2. Aquest sòl, en tant no hagi iniciat la seva transformació de règim jurídic, tindrà els mateixos beneficis i obligacions que la resta de sòl rural o no urbanitzable inclòs en el present Pla Especial.

Art. 100. Condicions d'edificació i criteris pel desenvolupament de l'àrea de flexibilització del perímetre urbà

1. Les condicions de l'edificació i els usos els determinarà el planejament municipal que el desenvolupi.

2. Els criteris de desenvolupament seran en tot cas els següents:

- a) La zona de creixement serà contigua al nucli urbà actual.
- b) La tipologia edificatòria tendirà a la compacitat urbana
- c) L'ordenació procurarà la concentració edificatòria en les zones edificades existents i distribuirà els espais lliures en les vores, en contacte amb el sòl rural, a fi de facilitar l'articulació dels dos tipus de sòl.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

PRIMERA

L'òrgan gestor ha de promoure la redacció d'un pla coordinat de prevenció i extinció d'incendis forestals per a tot l'àmbit del Pla Especial, el qual ha d'incloure com a mínim les següents qüestions:

- a) Identificació d'àrees de risc en funció de la combustibilitat i la inflamabilitat de les diferents masses, així com la seva proximitat a zones habitades o freqüentades, la seva accessibilitat, etc.
- b) Inventari d'infraestructures existents per facilitar la vigilància i l'extinció: punts d'aigua, hidrants, torres de vigilància, situació de vehicles adequats, etc.
- c) Inventari de camins forestals segons la seva amplada, característiques i capacitat per al pas de vehicles d'extinció.
- d) Actuacions de millora en la xarxa d'infraestructures per a la vigilància i l'extinció.
- e) Actuacions de millora en la xarxa viària en relació a la prevenció i l'extinció.
- f) Identificació de les àrees i el tipus de tractament preventiu que calgui aplicar des de la gestió forestal per tal de disminuir el risc d'incendi, d'acord amb les directrius d'aquest pla especial.

Les determinacions d'aquest pla coordinat s'han d'ajustar al que estableixen les presents normes, i ha de ser aprovat per l'administració competent.

SEGONA

L'òrgan gestor ha de promoure la redacció del Catàleg d'arbres d'especial interès de l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona a que fa referència aquestes normes, així com els catàlegs d'elements naturals singulars, els quals hauran de ser aprovats per l'administració competent.

TERCERA

L'òrgan gestor ha de promoure la redacció del Catàleg de protecció del patrimoni cultural de l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona a que fa referència aquestes normes, el qual ha de ser aprovat per l'administració competent.

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

PRIMERA

D'acord amb allò que disposa l'article 5.4 de la Llei 12/1985, en el termini de dos anys des de la data d'aprovació definitiva d'aquest Pla Especial s'ha de procedir a adequar el planejament urbanístic dels municipis afectats per aquest pla. Igualment, les seves normes han d'establir que en l'àmbit delimitat són d'aplicació les normes del Pla Especial.

SEGONA

Els usos i les activitats disconformes amb l'ordenació establerta per aquest Pla Especial es poden continuar desenvolupant en les seves condicions actuals, sense perjudici de l'aplicació d'aquestes normes quan s'escaigui per tal de garantir el compliment dels objectius del Pla Especial.

TERCERA

En les edificacions, construccions i instal·lacions disconformes amb l'ordenació establerta per aquest pla especial, només s'admeten obres de manteniment estricte, i aquelles obres de reforma destinades al seu desmantellament o la disminució del seu impacte paisatgístic, ecològic o ambiental. Aquestes obres de reforma no poden significar en cap cas augment de volum edificat.

QUARTA

Els terrenys compresos en l'àmbit d'aquest pla especial en els quals existeixin, a la seva entrada en vigor, parcel·lacions, edificacions, instal·lacions o processos urbanitzadors il·legals, contraris al planejament anterior o que no hagin estat objecte de legalització, i que no siguin legalitzables d'acord amb l'ordenació establerta pel Pla Especial, podran ser objecte d'expropiació, declarant-se a tal efecte la seva utilitat pública i interès social, entenent-se produïda la declaració de necessitat d'ocupació.

Per procedir a l'expropiació s'ha d'elaborar un projecte d'expropiació que ha de contenir la delimitació de l'àrea afectada, la relació dels béns i drets afectats, la relació de propietaris i l'estudi econòmic i financer sobre el cost de l'expropiació.

Es pot acceptar la cessió gratuïta d'aquests terrenys i reconèixer al qui cedeix un dret de superfície, integrat per l'edificació existent, per un termini que no excedeixi els vint-i-cinc anys. La cessió i el reconeixement del dret de superfície s'han de formalitzar en escriptura pública que s'ha d'inscriure al Registre de la Propietat.

CINQUENA

Els plans tècnics de gestió i millora forestal aprovats abans de la data d'executivitat d'aquest Pla Especial (publicació de l'acord d'aprovació definitiva) ajustaran la seva gestió als criteris definits en el present document. Els PTGMF en tràmit o posteriors a la data d'executivitat del Pla Especial hauran d'adaptar-se als nous criteris definits en el present document.

SISENA

En el termini màxim de tres anys des de l'entrada en vigor d'aquest pla, el Departament de Medi Ambient ha de revisar la zonificació vigent a efectes cinegètics (límit de les àrees privades de caça, límits de les zones de seguretat, etc.) per tal de procedir a la seva adaptació a la legislació de caça vigent i normes concordants.

SETENA

Les zones de refugi a què fa referència aquestes normes han de ser definides i incloses en els plans d'aprofitament cinegètic en el termini màxim de tres anys des de l'aprovació definitiva d'aquest pla especial, a iniciativa dels responsables de cada àrea privada de caça. Si passat aquest termini no s'hi ha incorporat, l'administració competent definirà i incorporarà les zones de refugi en els plans d'aprofitament cinegètic d'ofici en el termini màxim d'un any.

DISPOSICIONS FINALS

PRIMERA

L'òrgan gestor al qual es fa referència en aquest Pla Especial s'entén referit al Consorci de l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona.

SEGONA

Els ajuntaments en el seu àmbit territorial, i l'òrgan gestor prèvia delegació de competències, són les administracions competents per portar a terme:

- a) La promoció i l'execució del que preveu aquestes normes.
- b) La promoció i l'execució del que preveu la disposició transitòria quarta d'aquestes normes.

TERCERA

En tots aquells aspectes no regulats per aquest Pla Especial és d'aplicació el que disposa el Decret 328/1992, així com les legislacions urbanística, forestal i d'espais naturals, les disposicions del planejament urbanístic vigent i totes aquelles altres disposicions que per raó de la matèria siguin d'aplicació.

Barcelona, octubre de 2003

El Cap del Servei d'Acció Territorial Els tècnics de l'equip redactor

Ramon Terricabras Maranges
Enginyer agrònom

Lígia Espejo Arenas
Arquitecta

Albert Cortina Ramos
Advocat

ANNEX 1

DESCRIPCIÓ DETALLADA DE L'ÀMBIT

T.M. DE TAVÈRNOLES

Des de la confluència dels termes municipals de Vilanova de Sau, Masies de Roda i Tavèrnoles, el límit de l'àmbit segueix la delimitació de sol urbà, ciutat jardí extensiva (segons planejament vigent), del Turó de Terrades, un cop feta aquesta salvetat, continua seguint el límit de terme entre Tavèrnoles i Masies de Roda, el qual discorre pel Rec de la Casanova, el Torrent de l'Infern i el Riu Ter. Queda fora del present límit el sol urbà, ciutat jardí extensiva (segons planejament vigent), corresponent a la masia la Garriga així com la Urbanització Fussimanya, ciutat jardí extensiva especial (segons planejament vigent). Un cop arribats pel terme fins al punt mes proper d'aquest a la granja les Guilleries, deixa el límit de terme i segueix la perpendicular fins a enllaçar amb el camí que discorre pel canvi de cota. Sense canviar de cota, a l'alçada de Can Toni Xic, deixa el camí a mà dreta i continua per la cota fins el camí de Benarigues. Passa per darrera de can Benarigues i enllaça amb el límit de sol urbà, ciutat jardí extensiva (segons planejament vigent), travessa la carretera BV-5213, segueix el mateix límit de planejament general, passa per darrera de Can Janot i del Joglar, sol urbà casc antic de Tavèrnoles (segons planejament vigent), i segueix el límit de ciutat jardí intensiva (segons planejament vigent), creua el Torrent de Tavèrnoles, la font de Foquers i pren el camí que voreja la Baga de Torrents. Abans d'arribar a la carretera de Folgueroles a Tavèrnoles, segueix la carena on hi ha un important canvi de cota (Baga de Torrents), fins a la casa de El Pou.

Per la banda sud-est del terme municipal, l'àmbit segueix el límit de terme amb Sant Sadurní d'Osormort, des del torrent de Tavèrnoles fins al punt de confluència de termes entre Tavèrnoles, Sant Sadurní d'Osormort i Vilanova de Sau.

T.M. DE FOLGUEROLES

Des de la casa de el Pou, segueix per la mateixa cota que limita la Baga de Torrents, fins al punt mes proper a la Urbanització el Pedró, on enllaça amb el límit del sol urbà i urbanitzable que defineix el planejament vigent; discorre per aquest límit pel costat de la urbanització, del cementiri, del casc urbà de Folgueroles, i creua la carretera N-141-segueix la delimitació de sol urbanitzable (segons planejament vigent fins al límit de terme de Sant Julià de Vilatorca, paratge del Pla de les Cabres.

Per la banda est del terme municipal, el límit de l'àmbit és el terme de Sant Sadurní d'Osormort.

T.M. DE SANT JULIA DE VILATORCA

Comença a partir del terme de Folgueroles, segueix la delimitació de sol urbà i urbanitzable establerta al planejament vigent, la qual va definint les zones de sol urbà, sol urbanitzable no programat, sistema general de parcs urbans, sol urbanitzable programat, sistema general d'equipaments, deixant a la banda no afectada per aquest pla especial, el casc urbà de Sant Julià de Vilatorca, i a la banda afectada, els paratges de Roques de l'Albereda, el Serrat de Sant Ponç, La Teuleria, el Pi, creuant el camí de Puigsec, i enllaçant amb el límit del Pla Parcial El Perer (fora de l'àmbit), al paratge de Les Coves. En arribar a la carretera BV-5210, segueix aquesta fins a la corba dels Camps de la Riera, on segueix el camí que surt de la carretera creuant per sota l'Eix Transversal (carretera C-25), fins enllaçar amb el camí de la

Carena, que en el planejament general municipal vigent es defineix com a delimitació de sistema de Parc Natural (clau A); aquesta delimitació municipal discorre fins als camps de Can Costa, Bosc de la Boixeda, creua el Camí Ral de Puig l'Agulla fins al límit del terme municipal de Taradell. A partir d'aquí, segueix tot el límit de terme de Sant Julià de Vilatorrada, fins al Coll del Vilar, sempre seguint pel límit de terme municipal, torna a pujar fins a Puig l'Agulla, seguidament cap el Collet de l'Home Mort, Puigmoltó, Collet de Romegats, Coll de Palomeres, Sant Llorenç del Munt, Coll Pedrís i fins arribar límit de terme de Folgueroles.

T.M. DE VILANOVA DE SAU

El límit de Pla Especial segueix en tot cas el límit de terme municipal de Vilanova de Sau l'indant amb Sant Sadurní d'Osormort, Sant Hilari Sacalm, Rupit, Tavertet i Masies de Roda.

Queden excloses de l'àmbit del Pla Especial, les illetes de sòl urbà (segons planejament vigent) corresponents al nucli urbà de Vilanova de Sau i al conjunt de Sant Romà de Sau.

ANNEX 2

LEGISLACIÓ VIGENT D'APLICACIÓ

La referència a la "legislació urbanística vigent", feta tant en aquest Pla Especial, s'entén que remet a l'ordenament urbanístic vigent a Catalunya, consistent en les Lleis aprovades pel seu Parlament, els reglaments i disposicions que les desenvolupen, així com la legislació urbanística de l'Estat en allò que no modifiqui ni vulneri la competència exclusiva de la Comunitat Autònoma en matèria d'Ordenació del Territori, Urbanisme i Medi Ambient.

En aquest sentit, la utilització de determinades abreviatures en les presents Normes s'entendran referides a les següents disposicions legals segons es detalla a continuació:

A - Legislació urbanística de Catalunya.

- ? Legislació urbanística de Catalunya (LUC)
Llei 2 / 2002, de 14 de març, d'urbanisme de Catalunya

Decret 166 / 2002, d'11 de juny, pel qual s'aprova la taula de vigència de Les disposicions afectades per la Llei 2 / 2002, de 14 de març d'urbanisme
- ? Llei de Política Territorial (LPT)
Llei del 23/1983 del 21 de novembre de Política Territorial.
- ? Reglament de Mesures d'Adequació (RMA)
Decret 146/1984 del 10 d'abril pel qual s'apravà el Reglament per al desplegament i l'aplicació de la Llei 3/1984 del 9 de gener, de Mesures d'Adequació de l'Ordenament Urbanístic de Catalunya.
- ? Reglament de Protecció de la Legalitat (RPL)
Decret 308/1982 del 26 d'agost pel qual s'apravà el Reglament per al desplegament i l'aplicació de la Llei 9/1981, del 18 de novembre, sobre Protecció de la Legalitat Urbanística.
- ? Reglament sobre mesures per a facilitar l'execució urbanística (RME)
Decret 303/1997 de 25 de novembre pel qual s'apravà el Reglament sobre mesures per facilitar l'execució urbanística.

B - Legislació urbanística estatal

1. D'aplicació preferent
  - ? Ley 6/1998, de 13 de abril, sobre régimen del suelo y valoraciones.
  - ? Real Decreto Legislativo 1/1992, de 26 de junio, que aprueba el Texto Refundido de la Ley sobre el Régimen del Suelo y Ordenación Urbana (aplicables los preceptos que no se declararon inconstitucionales por la STC 61/97 y los que la disposición derogatoria 1ª de la Ley de Régimen

de Suelo y Valoraciones 6/1998 de 13 de abril declara vigentes)

- ? Real Decreto 1093 / 1997, de 4 de julio, por el que se aprueban las normas complementarias al Reglamento para la ejecución de la Ley Hipotecaria sobre inscripción en el Registro de la Propiedad de actos de naturaleza urbanística.
- 2. D'aplicació supletoria
  - ? Reglament de Planejament Urbanístic (R.P.U.)
Real Decreto 2159/1978 de 23 de junio, Reglamento de Planeamiento para el desarrollo de la Ley sobre régimen de suelo y ordenación urbana
  - ? Reglament de Gestió Urbanística (RGU)
Real Decreto 3288/1978 de 25 de agosto, Reglamento de Gestión Urbanística
  - ? Reglament de Disciplina Urbanística (RDU)
Real Decreto 2187/1978 de 23 de junio, Reglamento de disciplina urbanística para el desarrollo de la Ley sobre régimen del suelo y ordenación urbana

La referència a la "legislació sectorial vigent" que es faci en aquestes Normes s'entendrà que es remet a l'ordenament jurídic vigent a Catalunya en la matèria que es tracti i en cada moment (legislació comunitària, estatal, autonòmica o local).

En aquest cas, les referències a cadascuna de les disposicions sectorials es realitzarà amb la denominació completa.

En aquest sentit, el present Pla Especial incorpora determinacions de les principals normatives sectorials amb incidència territorial sobre l'espai objecte de planificació especial i que a continuació es relacionen aquelles que resulten més significatives:

A. Legislació d'espais naturals

- *Normativa catalana*

- ? Llei 12/1985, de 13 de juny, de protecció dels espais naturals
- ? Llei 9/1995, de 27 de juliol, de regulació de l'accés motoritzat al medi natural
- ? Decret Legislatiu 11/1994, de 26 de juliol, pel qual s'adequa la Llei 12/1985, de 13 de juny, d'espais naturals
- ? Decret 328/1992, d'1 de desembre, que aprova el Pla d'Espais d'Interès Natural
- ? Decret 213/1997, de 30 de juliol, de modificació del Decret 328/1992, de 14 de desembre, pel qual s'aprova el PEIN
- ? Decret 166/1998, de 8 de juliol, de regulació de l'accés motoritzat al medi natural

B. Legislació forestal

a) *Normativa estatal bàsica*

- ? Ley 8 de junio de 1957, de Montes
- ? Decreto 485/1962, de 22 de febrero , Reglamento de Montes
- ? Ley 81/1968, de 5 de diciembre, sobre incendios forestales.

b) *Normativa catalana*

- ? Llei 6/1988, de 30 de març, forestal de Catalunya
- ? Llei 7/1999, de 30 de juliol, pel qual s'aprova el Centre de la Propietat Forestal.
- ? Decret 63/1988, de 28 de març, sobre mesures de prevenció d'incendis forestals modificat pel Decret 31 / 1989, de 24 de febrer
- ? Decret 35 / 1990, de 23 de gener, fixació de la Unitat Mínima Forestal

C. Legislació d'aigües

a) *Normativa estatal bàsica*

- ? Ley 46/1999, de 13 de diciembre, de Aguas
- ? Real Decreto 849/1986, de 11 de abril, por el que se aprueba el Reglamento del Dominio Público Hidráulico, que desarrolla los títulos I, IV, V, VI, VII de la Ley 29/1985
- ? Real Decreto 1315/1992, de 30 de octubre por el que se modifica parcialmente el Reglamento del Dominio Público Hidráulico.

b) *Normativa catalana*

- ? Llei 5 / 1990, de 9 de març, d'infraestructures hidràuliques de Catalunya
- ? Llei 20 / 1990 i Llei 32 / 1991

D. Legislació sobre mines

- *Normativa estatal bàsica*

- ? Ley 22 / 1973, de 21 de julio, de minas
- ? Real Decreto 2857/1978, de 25 de agosto, por el que se aprueba el Reglamento General para el Régimen de la Minería.

E. Legislació sobre agricultura

a) *Normativa estatal bàsica*

- ? Ley 19/1995, de 4 de julio de modernización de las explotaciones

agrarias

b) *Normativa catalana*

- ? Llei 18/2001, de 31 de desembre, d'orientació agrària
- ? Llei 9/1985, de 24 de maig, de modernització de l'empresa familiar agrària, modificada pel Decret Legislatiu 4/1986, de 4 d'agost
- ? Decret 169/1983, de 12 d'abril, de fixació de les unitats mínimes de conreu

F. Legislació sobre ramaderia

- *Normativa catalana*

- ? Decret 61/1994, de 22 de febrer, sobre la regulació de les explotacions ramaderes
- ? Ordre de 7 d'abril de 1994, per la qual es fixen normes d'ordenació de les explotacions porcines, avícoles, cunícules i bovines
- ? Reial Decret 324/2000, de 3 de març, de normes bàsiques d'ordenació de les explotacions porcines

G. Legislació sobre caça

a) *Normativa estatal bàsica*

- ? Ley 1/1970, de 4 de abril de caza
- ? Decreto 506/1971, de 25 de marzo, por el cual se aprueba el Reglamento para la ejecución de la Ley de caza

b) *Normativa catalana*

- ? Decret 165/1998, de 8 de juliol sobre àrees de caça amb reglamentació específica

H. Legislació sobre activitats classificades

- *Normativa catalana*

- ? Llei 3/1998, de 27 de febrer, de la intervenció integral de l'Administració ambiental
- ? Decret 136/1999, de 18 de maig, pel qual s'aprova el Reglament general de desplegament de la Llei 3/1998, de 27 de febrer, de la intervenció integral de l'administració ambiental i s'adapten els seus annexos.

I. Legislació sobre Estudis d'Impacte Ambiental

a) *Normativa estatal bàsica*

- ? Decreto 6 / 2001, de 8 de maig, de modificació del Real Decret Legislatiu 1302 / 1986, de 28 de juny, d'avaluació d'impacte ambiental.
- ? Real Decreto 1131/1988, de 30 de septiembre, que aprueba el Reglamento para la ejecución del Real Decreto Legislativo 1302/1986

b) *Normativa catalana*

- ? Decret 114/1988, de 7 d'abril, d'avaluació d'impacte ambiental

J. Legislació sobre Patrimoni Històric

a) *Normativa estatal bàsica*

- ? Ley 16/1985, de 25 de junio, del Patrimonio Histórico Español
- ? Real Decreto 111/1986, de 10 de enero, de desarrollo parcial de la Ley 16/1985

b) *Normativa catalana*

- ? Llei 9/1993, de 30 de setembre, del Patrimoni Cultural Català
- ? Decret 78 / 2002 de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic

K. Legislació sobre Transports terrestres i carreteres

a) *Normativa estatal bàsica*

- ? Ley 25/1988, de 30 de junio de ordenación de los transportes terrestres
- ? Ley 25/1988, de 29 de julio, de carreteras
- ? Real Decreto 1812/1994, de 2 de septiembre, por el que se aprueba el Reglamento General de Carreteras
- ? Real Decreto 1211/1990, de 28 de septiembre, por el que se aprueba el Reglamento de la Ley de Ordenación de los Transportes Terrestres

b) *Normativa catalana*

- ? Llei 7 / 1993, de 30 de setembre, de carreteres de Catalunya
- ? Llei 12 / 1987, de 28 de maig, sobre regulació del transport per carretera

L. Legislació sobre Telecomunicacions

a) *Normativa estatal bàsica*

- ? Ley 11/1998, de 24 de abril, General de Telecomunicaciones
- ? Real Decreto 279/1999, de 22 de febrero, por el que se aprueba el Reglamento Regulador de las infraestructuras de telecomunicaciones para el acceso a los servicios de telecomunicaciones en el interior de los edificios y de la actividad de instalación de equipos y sistemas de telecomunicación

b) *Normativa catalana*

- ? Decret 172/1999, de 29 de juny, sobre canalitzacions i infraestructures de radiodifusió sonora, televisió, telefonia bàsica i altres serveis per cable en els edificis.
- ? Decret 148 / 2001, de 29 de maig, d'ordenació ambiental de les instal.lacions de telefonia mòbil i altres instal.lacions de radiocomunicació

M. Legislació sobre sector elèctric

a) *Normativa estatal bàsica*

- ? Ley 54/1997, de 27 de noviembre, reguladora del sector eléctrico

b) *Normativa catalana*

- ? Decret 308/1996, pel que s'estableix el procediment administratiu per l'autorització de les instal.lacions de producció d'energia elèctrica en règim especial
- ? RD 1955 / 2000, de 1 de desembre

N. Legislació sobre Turisme

- *Normativa catalana*

- ? Llei 2/1989, de 16 de febrer, sobre centres recreatius turístics
- ? Llei 13 / 2002, de 21 de juny, de turisme de Catalunya

ANNEX 3

LLISTA D'ELEMENTS DEL PATRIMONI CONSTRUÏT

Edificació tradicional (clau t)

FOLGUEROLES

- t.1** *Ca l'Arumí*
- t.2** *Cal Guardia (i.1)*
- t.3** *Can Barretina*
- t.4** *Can Garbells*
  - t.4/1 Cabana de Can Garbells*
- t.5** *Can Tramuntana*
  - t.5/1 Cabana de Can Tramuntana*
- t.6** *Mas d'en Coll*

SANT JULIÀ DE VILATORTA

- t.7** *Cànoves (i.3)*
  - t.7/1 Masoveria de Cànoves*
  - t.7/2 Capella de la Mare de Déu de Núria*
  - t.7/3 Cabana*
- t.8** *Perer, el*
- t.9** *Pi, el*
- t.10** *Puigsec (i.4)*
- t.11** *Teuleria, la*

TAVÈRNOLES

- t.12** *Aguilar, l'*
  - t.12/1 Cabana de l'Aguilar*
- t.13** *Aulet, l'*
- t.14** *Bellacona*
- t.15** *Bosquetó, el*
- t.16** *Ca l'illa*
- t.17** *Can Costa*
- t.18** *Can Llorenç*
- t.19** *Carons*
- t.20** *Casadevall*
- t.21** *Compòsit, el (i.7)*

- t.22** *Coromines (i.6)*
  - t.22/1 Cabana de Coromines*
- t.23** *Masgrau*
  - t.23/1 Cabana de Masgrau*
- t.24** *Molinot, el*
- t.25** *Munts, els*
- t.26** *Pujolet, el*
- t.27** *Punxes, les*
- t.28** *Raurell, el*
- t.29** *Roc del Llum*
  - t.29/1 Cabana del Roc de Llum*
- t.30** *Roviretes, les*
- t.31** *Sabaters (i.8/d.2)*
- t.32** *Savassona, castell (p.13)*
- t.33** *Savassona, masoveria (p.13)*
- t.34** *Soleia, la (i.9)*
- t.35** *Soler, el*
  - t.35/1 Cabana del Soler*
- t.36** *Verdaguer del Puig d'en Roca*
- t.131** *Font de Guiters*
- t.132** *Pla del Compòsit, el*
- t.133** *Serrat, el*
- t.134** *Sot del Compòsit, el*

VILANOVA DE SAU

- t.37** *Albareda, l'*
- t.38** *Albareda Xica, l'*
- t.39** *Apaiadors, els*
- t.40** *Arboç, l'*
  - t.40/1 Cabana de l'Arboç*
- t.41** *Arboç Xic, l'*
- t.42** *Bancells*
  - t.42/1 Cabana de Bancells*
- t.43** *Bar Morilla (d.3)*
- t.44** *Biaix, el*
- t.45** *Bofia, la*
- t.46** *Bruguer, el*
  - t.46/1 Herbera del Bruguer*
- t.47** *Ca la Pendisa*
  - t.47/1 Cabana de Ca la Pendisa*
- t.48** *Cal Joan*

- t.49** *Cal Sastre*
- t.50** *Can Bellot*
- t.51** *Can Borrell*
- t.52** *Can Burjada*
- t.53** *Can Camps*
- t.54** *Can Cardona*
- t.55** *Can Carol*
- t.56** *Can Carrasquet*
- t.57** *Can Clara*
- t.58** *Can Gallart*
- t.59** *Can Gaspar*
- t.60** *Can Guilla*
- t.61** *Can Jenet*
- t.62** *Can Malagarsa*
- t.63** *Can Manel*
- t.64** *Can Mon*
- t.65** *Can Noguera*
- t.66** *Can Panissers*
- t.67** *Can Parcet*
- t.68** *Can Pere Jan*
- t.69** *Can Pont*
- t.70** *Can Portet*
- t.71** *Can Pujol*
- t.72** *Can Regater*
- t.73** *Can Riera (i.10)*
- t.74** *Can Roca*
- t.75** *Can Serra (i.11)*
- t.76** *Can Soldevila*
- t.77** *Can Surinyac*
- t.78** *Can Teuler*
- t.79** *Can Tià*
- t.80** *Can Tordera*
- t.81** *Can Valentí*
  - t.81/1 Cabana de Can Valentí*
- t.82** *Can Velorquí*
- t.83** *Can Vilaespinosa*
- t.84** *Casa Nova, la*
  - t.84/1 Cabana de la Casa Nova*
- t.85** *Casa Nova d'en Crous*
  - t. 85/1 Casa Nova d'en Crous, la*
- t.86** *Casa Nova de la Pesa*
- t.87** *Casa Nova de Vilaespinosa*
- t.88** *Casalís, el*

- t.89** Casica, la
- t.90** Casota, la
- t.91** Collsabena
- t.92** Collsabena Nou
- t.93** Coromina, la (i.12)
- t.94** Crous, el
- t.95** Crous de Sant Andreu, els
  - t.95/1 Cabana del Crous
  - t.95/2 Cabanes del Crous
  - t.95/3 Cambria del Crous
  - t.95/4 Capella del Crous
  - t.95/5 Paller del Crous
- t.96** Fagedes, les (i.13)
- t.97** Farigolar
- t.98** Fogueres
- t.99** Font, la
- t.100** Font d'en Martí
  - t.100/1 Cabana de la Font d'en Martí
- t.101** Goteres, les
- t.102** Jover, el
- t.103** Malafogassa (p.21)
  - t.103/1 Cobert de Malafogassa
  - t.103/2 Molí de Malafogassa
  - t.103/3 Pont de Malafogassa
- t.104** Mas Arbell
- t.105** Mas Francesc
  - t.105/1 Cabana del Mas Francesc
- t.106** Mas Nou
- t.107** Mas Novell
  - t.107/1 Cabana del Mas Novell
- t.108** Mas Novell Xic
- t.109** Mas Romeu
- t.110** Mas Romeu del Pont
- t.111** Monar, el
- t.112** Morgaders
- t.113** Pagès, el
  - t.113/1 Cabana del Pagès
- t.114** Poblat, el
- t.115** Pujada, la
- t.116** Riber, el
  - t.116/1 Cabana i Cambria del Riber
  - t.116/2 Molí d'Amunt
- t.117** Sala, la

- t.118** *Sant Andreu de Bancells, rectoria (p.24)*
- t.119** *Sant Pere de Castanyadell, rectoria (d.8)*
- t.120** *Sellabona*
- t.121** *Serra de Vilanova, la*
  - t.121/1 Cabana de la Serra de Vilanova*
- t.122** *Serrabaixa*
- t.123** *Serres de Sant Andreu*
- t.124** *Torrents*
  - t.124/1 Cabana de Torrents*
- t.125** *Tortaders*
  - t.125/1 Font del Bisbe*
- t.126** *Vallclara*
- t.127** *Valls, les*
- t.128** *Vilar, el*
- t.129** *Vileta Grossa, la (i.17)*
- t.130** *Vileta Xica, la*
- t.135** *Can Barloca*
- t.136** *Can Basunya*
- t.137** *Can Massó*
- t.138** *Puig Esforces*
- t.139** *Castell, el*

Instal·lacions ramaderes (clau i)

FOLGUEROLES

- i.1** *Cal Guardia (t.2)*

SANT JULIÀ DE VILATORTA

- i.3** *Cànoves (t.7)*
- i.4** *Puigsec (t.10)*

TAVÈRNOLES

- i.5** *Baga, la*
- i.6** *Coromines (t.22)*
- i.7** *Granja el compòsit (t.21)*
- i.8** *Sabaters (t.31/d.2)*
- i.9** *Soleia, la (t.33)*

VILANOVA DE SAU

- i. 10 Can Riera (t.73)*
- i.11 Can Serra (t.75)*
- i.12 Coromina, la (t.93)*
- i.13 Fagedes, les (t.96)*
- i.14 Granja, la*
- i.15 Pinsos Bancells*
- i.16 Riba, la (també a d.7)*
- i.17 Vileta Grossa, la (també a t.129)*

Edificacions dotacionals (clau d)

SANT JULIÀ DE VILATORTA

- d.1 Hospederia Puig l'Agulla, (p.4)*

TAVÈRNOLES

- d.2 Sabaters (t.31/i.8)*

VILANOVA DE SAU

- d.3 Bar Morilla (t.43)*
- d.4 Can Mateu*
- d.5 Club Nàutic de Vic*
- d.6 Company, el*
- d.7 Hotel la Riba*
- d.8 Rectoria de Sant Pere de Castanyadell//Mas del Silenci (t.119)*
- d.9 Tallades, les*

Elements del patrimoni històric-artístic (clau p)

FOLGUEROLES

p.1 *Casol de Puig Castellet*

SANT JULIÀ DE VILATORTA

p.2 *Ermita de Sant Ponç*

p.3 *Sant Llorenç de Munt*

p.4 *Santuari Puig de l'Agulla (d.1)*

p.4/1 Font de Puig l'Agulla

TAVÈRNOLES

p.5 *Balma de la Baronessa*

p.6 *Balma 81-Savassona*

p.7 *Dau, el*

p.8 *Pedra del Sacrifici, la*

p.9 *Pedres gravades de Savassona*

p.10 *Puig del Far*

p.11 *Rec de la Fíbula*

p.12 *Sant Feliuet de Savassona*

p.13 *Sant Pere Savassona (t.32)*

p.14 *Santa Margarida d'Ardola*

p.15 *Castell de Savassona (t. 32)*

p.15/1 Capella del Castell

p.15/2 Casa de Colònies

p.15/3 Masoveria (t. 33)

p.15/4 Torre de defensa

p.15/5 Teuleria de Savassona, la

p.16 *Tomba 1958*

p.17 *Tombes antropomorfes*

VILANOVA DE SAU

p.18 *Castell sa Sala*

p.19 *Cingle Vermell*

p.20 *Griotes*

- p.21** *Pont de Malafogassa (t.103)*
- p.22** *Roc del Migdia*
- p.23** *Salt de la Minyona*
- p.24** *Sant Andreu de Bancells*
  - p.24/1 Sant Andreu de Bancells, rectoria (t.118)*
- p.25** *Sant Pere de Castanyadell*
  - p.25/1 Sant Pere de Castanyadell, rectoria (t.119/d.8)*
- p.26** *Sant Romà de Sau*
- p.27** *Santa Maria de Vallclara*
- p.28** *Casal de Pi*